AB „ROKIŠKIO SŪRIS“
KONSOLIDUOTOS IR PATRONUOJANČIOS BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS,
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS IR NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA
2019 M. GRUODŽIO 31 D.

TURINYS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA ..... 3 - 10

KONSOLIDUOTOS IR PATRONUOJANČIOS BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

Pelno/(nuostolių) ataskaita 11

Bendrųjų pajamų ataskaita 12

Balansas 13

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita 14-15

Pinigų srautų ataskaita 16

Aiškinamasis raštas ..... 17 – 61

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS ..... 62 – 161

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Rokiškio sūris“ akcininkams

Išvada dėl konsoliduotų ir patronuojančios bendrovės finansinių ataskaitų audito

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, konsoliduotos ir patronuojančios bendrovės finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą AB „Rokiškio sūris“ (toliau – Bendrovė) ir jos patronuojamųjų įmonių (toliau visos kartu – Grupė) 2019 m. gruodžio 31 d. atskirosios bei konsoliduotosios finansinės padėties ir tuomet pasibaigusių metų jų atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių veiklos rezultatų bei atskirųjų bei konsoliduotųjų pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų nuomonė atitinka 2020 m. balandžio 2 d. papildomą ataskaitą Audito komitetui.

Mūsų audito apimtis

Patronuojančios Bendrovės ir konsoliduotos Grupės finansines ataskaitas sudaro:

- 2019 m. gruodžio 31 d. patronuojančios bendrovės ir konsoliduotasis balansas;
- tuomet pasibaigusių metų patronuojančios bendrovės ir konsoliduotosios pelno (nuostolių) ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų patronuojančios bendrovės ir konsoliduotosios bendrųjų pajamų ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų patronuojančios bendrovės ir konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų patronuojančios bendrovės ir konsoliduotoji pinigų srautų ataskaita; ir
- patronuojančios bendrovės bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingus apskaitos principus ir kitą aiškinamąją informaciją.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

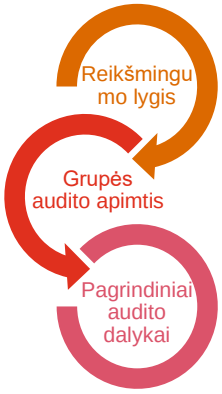
Esame nepriklausomi nuo Bendrovės ir Grupės vadovaujantis Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos Buhalterių profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Bendrovei ir Grupei, atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 537/2014 išimtis, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

Ne audito paslaugos, kurias laikotarpiu nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d. suteikėme Bendrovei ir Grupei, atskleistos finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 33 pastaboje.

Mūsų audito metodika

Apžvalga

- Bendras reikšmingumo lygis Grupei yra 1,6 mln. Eur, t. y. 0,8% konsoliduotų pardavimų pajamų.
- Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei yra 1,5 mln. Eur, t. y. 0,8% Bendrovės pardavimų pajamų.

- Audito apimtį nustatėme remdamiesi Grupės įmonių rizika ir dydžiu bei atlikome Bendrovės ir dviejų patronuojamųjų įmonių pilnos apimties auditą. Grupės lygmeniu konsolidavimo procesui atlikome testus, o patronuojamajai įmonei, kurios neapėmė aukščiau minėtos procedūros, atlikome atskiras analitines procedūras, siekdami pateikti išvadą apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą.

- Pajamų pripažinimas
- Gautinų sumų vertinimas
- Atsargų nukainojimas iki grynosios galimo realizavimo vertės

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo patronuojančios bendrovės ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose (toliau – finansinės ataskaitos) rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Bendrovės ir Grupės reikšmingumo lygį patronuojančios bendrovės ir konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų, jei tokių buvo, poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei	1,5 mln. Eur (2018 m. – 1,5 mln. Eur)

Bendras reikšmingumo lygis Grupei	1,6 mln. Eur (2018 m. – 1,6 mln. Eur)
Kaip mes jį nustatėme	0,8% Grupės ir Bendrovės pardavimų pajamų
Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas	Reikšmingus Bendrovės ir Grupės pelno svyravimus lemia pasaulinėse pieno rinkose vyraujančios tendencijos, todėl pastarųjų metų pelnui buvo būdingas nepastovumas. Dėl šios priežasties kaip pagrindinį kriterijų reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome pardavimų pajamas, nes, mūsų nuomone, šis kriterijus suteikia mums nuoseklią, Grupės ir Bendrovės rinkos dalį ir augimą atspindinčią informaciją kiekvienais metais, o taip pat yra laikomas vienu iš svarbių veiklos rodiklių, kurį stebi suinteresuotosios šalys.

Sutarėme su Audito komitetu, kad informuosime jį apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 160 tūkst. Eur sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiame jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką
Pajamų pripažinimas *Žr. finansinių ataskaitų 2.1, 2.18 ir 5 pastabą „Informacija apie segmentus“* 2019 m. Grupės ir Bendrovės pardavimų pajamos siekė atitinkamai 208,4 mln. Eur ir 188,5 mln. Eur ir jas daugiausia sudarė prekių pardavimo pajamos. Bendrovė pripažįsta prekių pardavimo pajamas remdamasi išsiųstų prekių kiekiu bei sutartomis kainomis. Pajamos pripažįstamos tik tuo momentu, kai prekių kontrolė pereina pirkėjui vadovaujantis sutartomis pristatymo sąlygomis. Pajamos pripažįstamos atėmus nuolaidas ar kitas suteiktas pardavimo paskatas. Nors dėl pajamų pripažinimo tenka priimti sprendimus tik ribota apimtimi, tačiau dėl sandorių dydžio ir kiekio tai yra audito sritis, kuriai būtina skirti daug laiko ir išteklių ir todėl ji laikoma pagrindiniu audito dalyku.	Pajamų pripažinimo auditą atlikome derindami kontrolių testų procedūras su pagrindinėmis testų procedūromis. Įvertinome pagrindinių kontrolės procedūrų, susijusių su pajamų pripažinimu, sistemą ir testų, pagrįstų pasirinkta atitinkamos patikrintos informacijos imtimi, pagalba patikrinome jos veiksmingumą. Ypatingą dėmesį skyrėme kontrolės procedūroms, susijusioms su sąskaitų faktūrų sutikrinimu su atitinkamais prekių transportavimo dokumentais bei su sutartomis kainomis, nurodytomis prekių pardavimo užsakymuose ar sutartyse. Peržiūrėjome pajamų pripažinimo apskaitos politiką, susijusią su visais reikšmingais pajamų srautais, ir įvertinome jos atitiktį Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų, priimtų taikyti Europos Sąjungoje, reikalavimams.

Taip pat atlikome toliau išvardytas pagrindines testų procedūras:

- Atrinkome su klientais per metus sudarytus sandorius ir gavome patvirtinimą iš trečiųjų šalių dėl šių sandorių arba sutikrinome sandorius su pasirašyta sutartimi arba prekių pardavimo užsakymu, prekių transportavimo dokumentais, sąskaitomis faktūromis ir vėliau iš klientų gautais apmokėjimais;
- Pasirinkome sandorių, įvykdytų prieš ir po metų pabaigos, imtį ir įvertinome, ar pajamos buvo pripažintos tinkamu laikotarpiu, remdamiesi kontrolės perdavimo momentu pagal pristatymo sąlygas ir gabenimo dokumentus.
- Peržiūrėjome mažmeninės prekybos tinklų suteiktų įvairių pardavimo paskatų, tokių kaip reklaminiai skelbimai prekybos centro laikraštyje, lentynos mokesčiai, apskaitos tvarką;
- Atrinkome kreditines sąskaitas faktūras, nuolaidas bei prekių grąžinimus po metų pabaigos ir patikrinome juos, siekdami įsitikinti, ar jie buvo pripažinti tinkamame laikotarpyje;
- Mūsų darbas taip pat apėmė pajamų apskaitos įrašų testus atrankos būdu, skirtus įvertinti, ar į didžiąją knygą jie buvo įrašyti su kokiais nors neįprastais koresponduojančiais įrašais.

Gautinų sumų vertinimas

Žr. finansinių ataskaitų 2.8 pastabą, 4 pastabą „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai“ ir 21 pastabą „Prekybos ir kitos gautinos sumos“

2019 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės prekybos gautinos sumos siekė atitinkamai 36,6 mln. Eur ir 43,2 mln. Eur, neatėmus abejotinų gautinų sumų vertės sumažėjimą, kuris sudarė 0,991 mln. Eur.

Pagal 9-ąjį TFAS „Finansinės priemonės“ Grupės vadovybė vertina su prekybos gautinomis sumomis susijusius tikėtinus kredito nuostolius orientuojantis į ateitį ir pripažįsta atidėjinį kredito nuostoliams kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo dieną. Įvertinti tikėtini kredito nuostoliai parodo nešališką ir tikimybės atžvilgiu pasvertą sumą, kuri nustatoma įvertinus visus galimus rezultatus, ir atspindi visą pagrįstą bei įrodymais patvirtintą informaciją, turimą

Vadovybės įvertintiems tikėtiniems kredito nuostoliams, susijusiems su prekybos gautinomis sumomis, atlikome šias testų procedūras:

- Įvertinome metodologiją, kurią Grupės vadovybė taikė siekdama nustatyti, kaip ji laikosi 9-ojo TFAS reikalavimų.
- Gavome prekybos gautinų sumų senėjimo analizę 2019 m. gruodžio 31 d. ir testų pagalba patikrinome jos patikimumą, remdamiesi pasirinkta sąskaitų imtimi.
- Patikrinome vadovybės prekybos gautinų sumų suskirstymo tikslumą, pagal kurį vėliau jos vertinamos bendrai ar individualiai, atsižvelgiant į kredito rizikos ypatybes ir gautinų sumų senėjimą.
- Atrankos būdu patikrinome modelius ir skaičiavimus, taikytus vertinant kredito nuostolius bendrai ar individualiai.

kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo dieną, dėl įvykių praeityje, dabartinių sąlygų ir prognozuojamų ekonominių sąlygų ateityje.

Siekdama įvertinti tikėtinus kredito nuostolius vadovybė suskirstė visas prekybos gautinas sumas pagal bendras kredito rizikos ypatybes ir pradelstas dienas, norėdama jas įvertinti bendrai ar individualiai. Bendras įvertinimas rėmėsi mokėjimų už parduotas prekes profiliu už 36 mėnesių laikotarpį iki 2019 m. gruodžio 31 d. ir atitinkamais per šį laikotarpį patirtais tikėtinais kredito nuostoliais. Tikėtini kredito nuostoliai reikšmingoms prekybos gautinoms sumoms, kurios pradelstos daugiau negu 90 dienų, įvertinti individualiai, remiantis išorine informacija iš kreditų draudimo agentūros, gautinų sumų grąžinimo užtikrinimo priemonėmis bei istoriniais įsipareigojimų neįvykdymo duomenimis.

Vadovybės atlikto įvertinimo tikslumas bus patvirtintas arba atmestas, priklausomai nuo būsimų aplinkybių, kurioms būdingas neaiškumas. Pagrindinį dėmesį skyrėme tikėtinų kredito nuostolių atidėjiniui prekybos gautinoms sumoms, nes įvertinimo procesas yra sudėtingas, vadovybei tenka priimti svarbius sprendimus ir atidėjinio suma yra reikšminga.

- Atrankos būdu patikrinome, ar metų pabaigoje kliento neapmokėtų likučių ir iš šio kliento gautų metinių mokėjimų santykis rodo galimą vertės sumažėjimą.
- Skolininkams, kurie pradelsė reikšmingus mokėjimus daugiau negu 90 dienų, patikrinome kreditų draudimo agentūros jiems suteiktus kredito reitingus ir įvertinome, ar Bendrovės numatyta įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė atitinka šiuos reitingus.
- Atrinktoms sumoms, pradelstoms daugiau negu 90 dienų, gavome duomenis apie mokėjimus, gautus pasibaigus metams, siekdami nustatyti, ar mokėjimų modeliai atitiko vadovybės atliktus įvertinimus metų pabaigoje. Taip pat užklausėme, ar už susijusias gautinas sumas buvo gautos užtikrinimo priemonės ar sumokėtas draudimas ir ar tai buvo tinkamai atspindėta apskaičiuojant tikėtinus kredito nuostolius.
- Perskaitėme Kreditų komiteto susirinkimų protokolus, kuriuose aprašyti reguliariai atliekamų galimų įsipareigojimų neįvykdymo ar kredito rizikos padidėjimo požymių analizių rezultatai.

Atsargų nukainojimas iki grynosios galimo realizavimo vertės

Žr. finansinių ataskaitų 2.9 pastabą, 4 pastabą „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai“, taip pat 20 pastabą „Atsargos“

Grupės ir Bendrovės atsargų likutis 2019 m. gruodžio 31 d. buvo lygus atitinkamai 59,5 mln. eurų ir 56,9 mln. eurų.

Šiai sričiai skyrėme pagrindinį dėmesį dėl atsargų likučio dydžio ir dėl to, kad vadovybės atliktam pagamintos produkcijos grynosios galimo realizavimo vertės vertinimui buvo naudojama įvertinta galima pardavimo kaina balanso dieną.

Grupės ir Bendrovės atsargų nukainojimas iki grynosios galimo realizavimo vertės 2019 m. gruodžio 31 d. buvo lygus 1,55 mln. eurų.

Susipažinome su Bendrovės ir Grupės politikomis ir metodologijomis, kurios taikomos atsargų nukainojimui iki grynosios galimo realizavimo vertės, ir įvertinome, kaip jos atitinka TFAS reikalavimus.

Atrankos būdu palyginome pagamintos produkcijos savikainą su jų grynąja galimo realizavimo verte, kuri buvo pagrįsta pardavimo kaina sandoriuose, įvykusiuose po balanso parengimo dienos, ir atėmėme įvertintas transportavimo išlaidas. Įvertinome, ar vadovybės pripažintas atsargų nukainojimas iki grynosios realizavimo vertės pateko į mūsų pačių parengtą vertinimų intervalą.

Gavome pagamintos produkcijos senėjimo analizę, siekdami nustatyti potencialiai nerealizuotinus produktus. Taip pat patikrinome atsargų senėjimo ataskaitos patikimumą, atrankos būdu patikrindami produkcijos gamybos partijos datas

Kaip pritaikėme Grupės audito apimtį

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į verslo sektorių, kuriame Grupė vykdo savo veiklą.

Taigi, remdamiesi dydžio ir rizikos požymiais, atlikome šių Grupės įmonių finansinės informacijos pilnos apimties auditą: UAB „Rokiškio pienas“, UAB „Rokiškio pieno gamyba“, AB „Rokiškio sūris“ (patronuojančioji įmonė). Grupės lygmeniu konsolidavimo procesui atlikome testus, o patronuojamajai įmonei, kurios neapėmė šios testų procedūros, atlikome atskiras analitines procedūras, siekdami pateikti išvadą apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą.

Išvada apie kitą informaciją, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima konsoliduotąjį metinį pranešimą įskaitant bendrovių valdymo ataskaitą ir socialinės atsakomybės ataskaitą (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas).

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų.

Konsoliduotojo metinio pranešimo atžvilgiu mes įvertinome, ar konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme numatyta informacija.

Remiantis audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone:

- finansinių metų, už kuriuos parengtos finansinės ataskaitos, konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta informacija atitinka duomenis, pateiktus finansinėse ataskaitose; ir
- konsoliduotasis metinis pranešimas yra parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo bei Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Bendrovė ir Grupė pateikė socialinės atsakomybės ataskaitą, kuri yra sudėtinė konsoliduotojo metinio pranešimo dalis.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Bendrovę ir Grupę bei jų aplinką, nustatėme reikšmingų iškraipymų konsoliduotajame metiniame pranešime, kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų, kurios pateikia tikrą ir teisingą vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, parengimą bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės ir Grupės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ir Grupę ar nutraukti jų veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokias rizikas ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės ir Grupės vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja reikšmingas neapibrėžtumas, susijęs su įvykiais ar sąlygomis, dėl kurių gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos;
- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- surenkame pakankamų ir tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar jų vykdomą veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą Grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą audito nuomonę.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais

audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

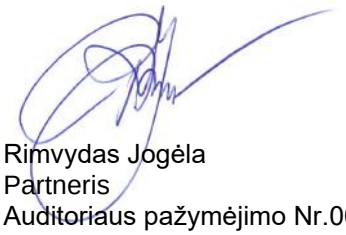
Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Paskyrimas

Bendrovės ir Grupės auditoriais pirmą kartą buvome paskirti 1996 m. Mūsų paskyrimas buvo pratęsiamas kasmet remiantis akcininkų nutarimu ir viso nenutrūkstamo užduoties vykdymo laikotarpis apima 24 metus.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, pagrindinis užduoties partneris yra Rimvydas Jogėla.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogėla
Partneris
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Vilnius, Lietuvos Respublika
2020 m. balandžio 7 d.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Pelno/(nuostolių) ataskaita

Grupė				Bendrovė	
2019 m.	**2018 m.**		**Pastabos**	**2019 m.**	**2018 m.**
208 373	203 675	Pardavimai	5	188 463	181 641
(186 819)	(184 175)	Pardavimų savikaina	11	(171 529)	(170 709)
21 554	19 500	**Bendrasis pelnas**		16 934	10 932
(13 554)	(11 256)	Pardavimo ir rinkodaros sąnaudos	6,11	(11 902)	(9 435)
(4 557)	(7 491)	Bendrosios ir administracinės sąnaudos	7,11	(3 373)	(4 420)
2 409	2 904	Kitos veiklos pajamos	8	5 219	4 768
(1 702)	(1 989)	Kitos veiklos sąnaudos	9	(1 693)	(1 978)
(49)	(20)	Kiti veiklos (nuostoliai)/pelnas	10	(54)	(60)
4 101	1 648	**Veiklos pelnas/(nuostoliai)**		5 131	(193)
(187)	(29)	Finansinės veiklos sąnaudos	12	(187)	(29)
3 914	1 619	**Pelnas/(nuostoliai) prieš apmokestinimą**		4 944	(222)
187	299	Pelno mokestis	13	182	147
4 101	1 918	**Grynasis pelnas/(nuostoliai)**		5 126	(75)
		Grynasis pelnas/(nuostoliai) už metus priskirtinas:			
4 101	1 918	Bendrovės savininkams			
-		Nekontroliuojančiai daliai			
4 101	1 918				
0,12	0,05	**Vienai akcijai tenkantis paprastasis ir sumažintas pelnas/(nuostoliai) (EUR už vieną akciją)**	14	0,15	-

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių metinių finansinių ataskaitų dalis.

Šias finansines ataskaitas patvirtino Valdyba ir 2020 m. balandžio 7 d. Valdybos vardu ją pasirašė Direktorius ir Finansų direktorius.

Dalius Trumpa
Direktorius

Antanas Kavaliauskas
Finansų direktorius

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Bendrųjų pajamų ataskaita

Grupė				Bendrovė	
2019 m.	**2018 m.**		**Pastabos**	**2019 m.**	**2018 m.**
4 101	1 918	**Grynasis pelnas / (nuostolis)**		5 126	(75)
		Kitos bendrosios pajamos			
-	-	Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas		-	-
-	-	Atidėtasis pelno mokestis dėl perkainojimo		-	-
-	-	**Kitos bendrosios pajamos už metus**			-
4 101	1 918	**Bendrosios pajamos / (nuostoliai) už metus**		5 126	(75)
		Bendrosios pajamos / (nuostoliai) už metus priskirtinos:			
4 101	1 918	Bendrovės savininkams		-	-
-		Nekontroliuojančiai daliai		-	-
4 101	1 918			-	-

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių metinių finansinių ataskaitų dalis.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Balansas

Grupė				Bendrovė	
Gruodžio 31 d.				Gruodžio 31 d.	
2019 m.	2018 m.		Pastabos	2019 m.	2018 m.
		TURTAS			
		Ilgalaikis turtas			
58 750	59 022	Ilgalaikis materialusis turtas	15	37 824	38 468
44	11	Nematerialusis turtas	16	44	11
159	159	Investicijos į dukterines įmones	17	5 054	5 054
354	1 011	Išankstiniai apmokėjimai už pieno tiekimą	21	354	1 011
285	590	Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą	21	275	287
2 702	3 347	Suteiktos paskolos	19	2 629	3 250
62 294	64 140			46 180	48 081
		Trumpalaikis turtas			
59 519	53 866	Atsargos	20	56 939	51 349
2 847	3 029	Suteiktos paskolos	19	3 548	3 730
37 941	33 289	Prekybos ir kitos gautinos sumos	21	43 884	37 287
1 930	11 991	Išankstiniai apmokėjimai už pieno tiekimą	21	1 402	11 438
1 549	1 277	Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		530	292
2 988	2 619	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	22	1 567	922
106 774	106 071			107 870	105 018
169 068	170 211	**Turto iš viso**		154 050	153 099
		AKCININKŲ NUOSAVYBĖ			
		Priskirtina Bendrovės savininkams			
10 402	10 402	Akcinis kapitalas	23	10 402	10 402
18 073	18 073	Akcijų priedai		18 073	18 073
10 850	10 850	Rezervas nuosavoms akcijoms įsigyti	25	10 850	10 850
(2 251)	(2 108)	Nuosavos akcijos	24	(2 251)	(2 108)
15 138	17 391	Kiti rezervai	25	10 240	11 988
78 559	75 711	Nepaskirstytas pelnas		73 169	69 801
130 771	130 319	**Akcininkų nuosavybės iš viso**		120 483	119 006
		ĮSIPAREIGOJIMAI			
		Ilgalaikiai įsipareigojimai			
1 525	1 445	Atidėtasis pelno mokesčio įsipareigojimas	18	841	783
2 562	1 483	Ateinančio laikotarpio pajamos	27	1 458	731
683	683	Ilgalaikiai atidėjiniai	29	307	307
4 770	3 611			2 606	1 821
		Trumpalaikiai įsipareigojimai			
15 424	14 092	Finansinės skolos	26	15 424	14 092
519	405	Ateinančio laikotarpio pajamos	27	308	291
16 900	21 380	Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	28	14 625	17 565
684	404	Trumpalaikiai atidėjiniai	29	604	324
33 527	36 281			30 961	32 272
38 297	39 892	**Įsipareigojimų iš viso**		33 567	34 093
169 068	170 211	**Nuosavybės ir įsipareigojimų iš viso**		154 050	153 099

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių metinių finansinių ataskaitų dalis.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Bendrovės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

	Past-abos	Akcinis kapita-las	Akcijų priedai	Rezervas nuosavo ms akcijoms įsigyti	Nuosavos akcijos	Kiti rezervai	Nepas-kirstytas pelnas	Iš viso
Likutis 2018 m. sausio 01 d.		**10 402**	**18 073**	**7 606**	**-**	**13 871**	**74 824**	**124 776**
Bendrosios pajamos								
Grynasis pelnas/ (nuostoliai)		-	-	-	-		(75)	(75)
Pervedimai į nepaskirstytą pelną (perkeltas perkainuoto turto nusidėvėjimas ir perkainuoto turto pardavimai, atėmus atidėtąjį pelno mokestį)	25	-	-	-	-	(1 883)	1 883	-
Bendrųjų pajamų per 2018 m. iš viso		**-**	**-**	**-**	**-**	**(1 883)**	**1 808**	**(75)**
Sandoriai su savininkais								
Nuosavų akcijų įsigijimas		-	-	-	(2 108)	-	-	(2 108)
Paskirstymas į rezervus		-	-	3 244	-	-	(3 244)	-
Dividendai už 2017 metus	25	-	-	-	-	-	(3 587)	(3 587)
Sandoriai su savininkais per 2018 m. iš viso		**-**	**-**	**-**	**(2 108)**	**-**	**(6 831)**	**(5 695)**
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.		**10 402**	**18 073**	**10 850**	**(2 108)**	**11 988**	**69 801**	**119 006**
Grynasis pelnas/ (nuostoliai)		-	-	-	-		5 126	5 126
Pervedimai į nepaskirstytą pelną (perkeltas perkainuoto turto nusidėvėjimas ir perkainuoto turto pardavimai, atėmus atidėtąjį pelno mokestį)	25	-	-	-	-	(1 748)	1 748	
Bendrųjų pajamų per 2019 m. iš viso		**-**	**-**	**-**	**-**	**(1 748)**	**6 874**	**5 126**
Sandoriai su savininkais								
Nuosavų akcijų įsigijimas		-	-		(143)			(143)
Paskirstymas į rezervus		-	-					
Dividendai už 2018 metus	25	-	-				(3 506)	(3 506)
Sandoriai su savininkais per 2019 m. iš viso		**-**	**-**		**(143)**		**(3 506)**	**(3 649)**
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.		**10 402**	**18 073**	**10 850**	**(2 251)**	**10 240**	**73 169**	**120 483**

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių metinių finansinių ataskaitų dalis.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Grupės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

		Priskirtinas Bendrovės savininkams						
	Pastabos	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Rezervas nuosavoms akcijoms įsigyti	Nuosavos akcijos	Kiti rezervai	Nepaskirstytas pelnas	Iš viso
Likutis 2018 m. sausio 1 d.		**10 402**	**18 073**	**7 606**	**-**	**19 933**	**78 082**	**134 096**
Bendrosios pajamos								
Grynasis pelnas/ (nuostoliai)		-	-	-	-	-	1 918	1 918
Pervedimai į nepaskirstytą pelną (perkeltas perkainuoto turto nusidėvėjimas ir perkainuoto turto pardavimai, atėmus atidėtąjį pelno mokestį)	25	-	-	-	-	(2 542)	2 542	-
Bendrųjų pajamų per 2018 m. iš viso		**-**	**-**	**-**	**-**	**(2 542)**	**4 460**	**1 918**
Sandoriai su savininkais								
Nuosavų akcijų įsigijimas		-	-	-	(2 108)	-	-	(2 108)
Paskirstymas į rezervus		-	-	3 244	-	-	(3 244)	-
Dividendai už 2017 metus	25	-	-	-	-	-	(3 587)	(3 587)
Sandoriai su savininkais per 2018 m. iš viso		**-**	**-**	**3 244**	**(2 108)**	-	**(6 831)**	**(5 695)**
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.		**10 402**	**18 073**	**10 850**	**(2 108)**	**17 391**	**75 711**	**130 319**
Grynasis pelnas/ (nuostoliai)		-	-	-	-		4 101	4 101
Pervedimai į nepaskirstytą pelną (perkeltas perkainuoto turto nusidėvėjimas ir perkainuoto turto pardavimai, atėmus atidėtąjį pelno mokestį)	25	-	-	-	-	(2 253)	2 253	
Bendrųjų pajamų per 2019 m. iš viso		**-**	**-**	**-**	**-**	**(2 253)**	**6 354**	**4 101**
Sandoriai su savininkais								
Nuosavų akcijų įsigijimas		-	-		(143)			(143)
Paskirstymas į rezervus		-	-					
Dividendai už 2018 metus	25	-	-				(3 506)	(3 506)
Sandoriai su savininkais per 2019 m. iš viso		**-**	**-**		**(143)**		**(3 506)**	**(3 649)**
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.		**10 402**	**18 073**	**10 850**	**(2 251)**	**15 138**	**78 559**	**130 771**

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių metinių finansinių ataskaitų dalis.

Pinigų srautų ataskaita

Grupė				Bendrovė	
Gruodžio 31 d. pasibaigę metai				Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
2019 m.	2018 m.		Pastabos	2019 m.	2018 m.
		Įprastinė veikla			
(2 112)	(21 363)	Pinigų srautai iš įprastinės veiklos	31	(7 662)	(17 053)
(187)	(29)	Sumokėtos palūkanos		(187)	(29)
78	(278)	Sumokėtas pelno mokestis		(17)	(29)
(2 221)	(21 670)	Grynieji pinigų srautai (panaudoti įprastinėje veikloje) / iš įprastinės veiklos		(7 866)	(17 111)
		Investicinė veikla			
(9 681)	(9 839)	Ilgalaikio materialiojo turto pirkimai		(5 544)	(7 631)
269	(54)	Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį turtą		(24)	(222)
-	7 760	Investicijų pardavimas	31	-	7 760
(35)		Ūkininkams ir darbuotojams suteiktos paskolos		(35)	-
(765)	(170)	Kitos suteiktos paskolos		(765)	(170)
168	136	Pajamos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	31	104	14
1 696	1 205	Gautos vyriausybės dotacijos ir subsidijos	27	1 022	1 205
12 662	2 574	Kitų paskolų susigrąžinimas		12 659	2 393
363	427	Gautos palūkanos		363	427
-	-	Gauti dividendai	32	2 818	1 868
4 677	2 039	Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos/ (panaudoti investicinėje veikloje)		10 598	5 644
		Finansinė veikla			
(3 506)	(3 587)	Išmokėti dividendai	25	(3 506)	(3 587)
(143)	(2 108)	Nuosavų akcijų supirkimas	24	(143)	(2 108)
1 562	12 230	Gautos paskolos		1 562	12 230
-	-	Paskolų grąžinimas		-	-
(2 087)	6 535	Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos / (panaudoti finansinėje veikloje)		(2 087)	6 535
369	**(13 096)**	**Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis (sumažėjimas) / padidėjimas**		**645**	**(4 932)**
2 619	15 715	Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje	22	922	5 854
2 988	**2 619**	**Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje**	**22**	**1 567**	**922**

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių metinių finansinių ataskaitų dalis.

Aiškinamasis raštas

1. Bendroji informacija

AB „Rokiškio sūris” (toliau – Bendrovė) yra listinguojama akcinė bendrovė, įsikūrusi Rokiškyje. Įmonės kodas 173057512, adresas: Pramonės g. 3, LT-42150 Rokiškis, Lietuva.

AB „Rokiškio sūris” pagrindinė veikla yra fermentinių sūrių, išrūginių produktų, lieso pieno miltų gamyba ir prekyba.

AB „Rokiškio sūris” akcijos yra įtrauktos į vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius” Baltijos Oficialųjį prekybos sąrašą (simbolis RSU1L).

Konsoliduotą Grupę (toliau – Grupė) sudaro Bendrovė ir keturios dukterinės įmonės (2018:Bendrovė ir keturios dukterinės įmonės). Informacija apie grupės įmones ir filialus pateikiama žemiau:

		Grupės dalis (%) gruodžio 31 d.	
	Dukterinės įmonės	**2019 m.**	**2018 m.**
	UAB „Rokiškio pienas“	100,00	100,00
	UAB „Rokiškio pieno gamyba“	100,00	100,00
	SIA „Jekabpils piena kombinats“	100,00	100,00
	*SIA Kaunata **	60,00	60,00

* Ši dukterinė įmonė nebuvo konsoliduojama Grupės ataskaitoje dėl jos nereikšmingumo (žr. žemiau).

SIA „Kaunata“ registracijos Nr. (įmonės kodas) 240300369, PVM kodas- LV42403003695, adresas: S. Rogs, Kaunatas pag. Rezekne novads
2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų veiklos rezultatai (neauditуoti):
Viso turto: 290 137 EUR;
Ilgalaikis materialusis turtas: 39 086 EUR
Veiklos rezultatas: (19 741) EUR.
Vykdoma dukterinės įmonės veikla: pieno priėmimas ir realizavimas. Įmonė yra pagrindinė bendrovės SIA „Jekabpils piena kombinats“ (AB „Rokiškio Sūris“ dukterinė įmonė) žaliavinio pieno tiekėja.
SIA „Kaunata“ buvo apskaityta savikainos būdu.

2018 m. rugsėjo 7 d**.** AB „Rokiškio sūris“ filialas „Utenos pienas“ bei AB „Rokiškio sūris“ filialas „Ukmergės pieninė“ išregistruoti iš Juridinių asmenų registro. Sprendimą nutraukti filialų veiklą ir išregistruoti iš Juridinių asmenų registro priėmė AB „Rokiškio sūris“ valdyba 2018 m. rugpjūčio 31 d. valdybos protokolas Nr. 123. Sprendimas buvo priimtas, nes įkūrus Bendrovės dukterines įmones UAB „Rokiškio pienas“ ir UAB „Rokiškio pieno gamyba“ minėti filialai realios veiklos nebevykdė.
Visos aukščiau nurodytos dukterinės įmonės yra įregistruotos Lietuvoje, išskyrus SIA „Jekabpils piena kombinats“ ir SIA „Kaunata“, kurios yra įregistruotos Latvijoje.

Pagrindinė Grupės ir Bendrovės veikla yra fermentinių sūrių ir kitų pieno produktų gamyba.

Per 2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus vidutinis Bendrovės darbuotojų skaičius buvo 934 (2018 m. – 935 darbuotojai). Per 2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus vidutinis Grupės darbuotojų skaičius buvo 1 453 (2018 m. – 1 484 darbuotojai).

2. Apskaitos principai

2.1 Rengimo pagrindas

Šios finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinių ataskaitų standartus (TFAS), patvirtintus taikymui Europos Sąjungoje. Bendrovės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės parengti naujas finansines ataskaitas. Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių metai sutampa su kalendoriniais metais.

Finansinės ataskaitos parengtos remiantis istorinės įsigijimo savikainos samprata, išskyrus skirtą parduoti finansinį turtą, kuris įvertintas tikrąja verte ir ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įvertintas perkainota verte.

Žemiau pateikiami pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis parengtos šios finansinės ataskaitos. Šie principai nuosekliai taikomi visiems pateiktiems metų laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS, reikia remtis vertinimais ir prielaidomis, turinčiais įtakos apskaitomo turto ir įsipareigojimų vertėms bei neapibrėžtojo turto ir įsipareigojimų atskleidimui finansinės ataskaitos dieną bei per ataskaitinį laikotarpį apskaitytoms pajamoms ir sąnaudoms. Nors šie vertinimai remiasi vadovybės turimomis žiniomis apie esamą padėtį ar veiksmus, faktiniai rezultatai galiausiai gali skirtis nuo šių vertinimų (4 pastaba).

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas, yra tokie patys kaip ir taikyti ankstesniais finansiniais metais, išskyrus:

a) Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Bendrovė ir Grupė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS ir jų pakeitimus:

- 2015–2017 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai – 3-iojo TFAS, 11-ojo TFAS, 12-ojo TAS ir 23-ojo TAS pataisos
- TFAAK 23-iasis aiškinimas „Neaiškumas dėl pelno mokesčio traktavimo“
- „Išankstinio mokėjimo savybės su neigiama kompensacija“ – 9-ojo TFAS pataisos
- „Ilgalaikės dalys asocijuotosiose ir bendrosiose įmonėse“ – 28-ojo TAS pataisos

Šie standartai, pakeitimai ir išaiškinimai neturėjo jokios įtakos ir nėra aktualūs Bendrovei ir Grupei.

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeliami 17-jame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis.

Bendrovė ir Grupė įvertino, kad 16-ojo TFAS įtaka nėra reikšminga jų finansinėms ataskaitoms.

b) Standartai, pataisos ir aiškinimai, patvirtinti Europos Sąjungoje, tačiau dar neįsigalioję, kurių Bendrovė ir Grupė nepradėjo taikyti anksčiau laiko:

Koncepcinės finansinės atskaitomybės tvarkos pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Į persvarstytą Koncepcinę tvarką įtrauktas naujas skyrius apie vertinimą; pateiktos finansinių veiklos rezultatų teikimo gairės; patikslintos apibrėžtys ir gairės, ypač įsipareigojimo apibrėžtis, bei pateikta paaiškinimų dėl svarbių sričių, kaip antai išteklių tvarkymo, atsargumo ir vertinimo neapibrėžtumo vaidmens rengiant finansines ataskaitas. Bendrovė ir Grupė dar neįvertino, kokios įtakos šios pataisos turės jų finansinėms ataskaitoms.

„Reikšmingumo apibrėžimas“ – 1-ojo TAS ir 8-ojo TAS pataisos (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinamas reikšmingumo apibrėžimas ir nurodoma, kaip jį reikėtų taikyti – į apibrėžimą įtrauktos gairės, kurios iki šiol atsispindėjo kituose TFAS. Be to, patikslinti prie apibrėžimo pateikti paaiškinimai. Galiausiai pataisomis užtikrinama, kad reikšmingumo apibrėžimas būtų nuosekliai vartojamas visuose TFAS. Informacija laikytina reikšminga, jeigu galima pagrįstai tikėtis, kad jos praleidimas, iškraipymas ar užgožimas nesvarbia/nereikšminga informacija turės poveikį bendrosios paskirties finansinių ataskaitų pagrindinių naudotojų sprendimams, priimtiems tų finansinių ataskaitų, kuriose pateikiama konkretaus ataskaitas teikiančio ūkio subjekto finansinė informacija, pagrindu. Bendrovė ir Grupė dar neįvertino, kokios įtakos šios pataisos turės jų finansinėms ataskaitoms.

„Palūkanų normų lyginamųjų indeksų reforma“ – 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS ir 7-ojo TFAS pataisos (paskelbtos 2019 m. rugsėjo 26 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šias pataisas paskatino palūkanų normų lyginamųjų indeksų, tokių kaip LIBOR ir kitų tarpbankinių palūkanų normų (toliau – TPN), pakeitimas alternatyvia lyginamąja norma. Pataisos numato laikinas konkrečių apsidraudimo apskaitos reikalavimų taikymo apsidraudimo sandoriams, kuriuos tiesiogiai veikia TPN reforma, išimtis. Bendrovė ir Grupė dar neįvertino, kokios įtakos šios pataisos turės jų finansinėms ataskaitoms.

c) Standartai, aiškinimai ir jų pataisos, kurie dar nėra patvirtinti Europos Sąjungoje ir kurių Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko:

17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). 17-uoju TFAS pakeičiamas 4-asis TFAS, kuriuo remiantis įmonėms buvo suteikta galimybė draudimo sutarčių apskaitai taikyti dabartinę praktiką. Dėl šios priežasties investuotojams buvo sunku palyginti panašių draudimo įmonių finansinius rezultatus. 17-asis TFAS – tai bendras principais grindžiamas standartas, nustatantis apskaitos reikalavimus visoms draudimo sutarčių rūšims, įskaitant ir draudiko turimas perdraudimo sutartis. Standartu reikalaujama draudimo sutarčių grupes pripažinti ir vertinti: (i) būsimųjų pinigų srautų (iš sutarties vykdymo kylančių pinigų srautų) dėl rizikos koreguota dabartine verte, kuri apima visą turimą informaciją apie iš sutarties vykdymo kylančius pinigų srautus, atitinkančią stebimus rinkoje duomenis; pridedant (jei ši vertė yra įsipareigojimas) arba atimant (jei ši vertė yra turtas) (ii) sumą, atspindinčią iš sutarčių grupės neuždirbtą pelną (sutartyje numatytą paslaugos maržą). Už draudimo sutarčių grupę gautą pelną draudikai pripažins per draudimo apsaugos suteikimo laikotarpį ir atleidimo nuo rizikos momentu. Jei sutarčių grupė yra arba tampa nuostolinga, ūkio subjektas nuostolį pripažįsta nedelsiant. Šios standarto pataisos neturės įtakos Bendrovės ir Grupės finansinėms ataskaitoms, kadangi Bendrovė ir Grupė nevykdo draudimo veiklos.

„Verslo apibrėžimas“ – 3-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinamas verslo apibrėžimas. Verslą turi sudaryti ištekliai ir pagrindinis procesas, kartu turintys reikšmingos įtakos galimybei sukurti produkciją. Naujosiomis gairėmis nustatoma sistema, kurią taikant galima įvertinti, ar egzistuoja ištekliai ir pagrindinis procesas, įskaitant produkcijos dar nesukūrusioms įmonėms ankstyvuoju jų veiklos etapu. Jeigu nesukuriama produkcijos, tam, kad veiklos ir turto junginys galėtų būti klasifikuojamas kaip verslas, turėtų būti įvykdyta organizuotos darbo jėgos buvimo sąlyga. Sąvokos „produkcija“ apibrėžtis susiaurinta ir reiškia klientams tiekiamas prekes ir teikiamas paslaugas, už kurias

gaunama investicinių pajamų ir kitų pajamų, neįtraukiant pelno mažesnių išlaidų ir kitokios ekonominės naudos pavidalu. Taip pat nebereikalaujama įvertinti, ar rinkos dalyviai galės pakeisti trūkstamus elementus ar integruoti įgytą veiklą ir turtą. Ūkio subjektas gali atlikti koncentracijos patikrinimą. Tuo atveju, jeigu iš esmės visa įsigyto bendrojo turto tikroji vertė būtų koncentruota viename turto vienete (arba panašaus turto grupėje), įsigytas turtas nesudarytų verslo. Bendrovė ir Grupė dar neįvertino, kokios įtakos šios pataisos turės jų finansinėms ataskaitoms.

„Įsipareigojimų priskyrimas trumpalaikiams arba ilgalaikiams“ – 1-ojo TAS pataisos (paskelbtos 2020 m. sausio 23 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šiomis siauros apimties pataisomis patikslinama, kad įsipareigojimai skirstomi į trumpalaikius arba ilgalaikius, atsižvelgiant į teises, kurios egzistuoja ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Įsipareigojimai yra ilgalaikiai, jeigu ūkio subjektas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turi esminę teisę atidėti įsipareigojimo įvykdymą ne mažiau nei 12 mėnesių. Gairėse nebereikalaujama, kad ši teisė būtų besąlyginė. Vadovybės lūkesčiai, susiję su tuo, ar ji vėliau pasinaudos teise atidėti įsipareigojimo įvykdymą, neturi įtakos įsipareigojimų klasifikavimui. Teisė atidėti įsipareigojimo įvykdymą egzistuoja tik tuomet, jeigu ūkio subjektas atitinka visas atitinkamas sąlygas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Įsipareigojimas priskiriamas trumpalaikiam, jeigu sąlyga pažeidžiama finansinių ataskaitų parengimo datą arba iki šios datos, net jeigu iš paskolos davėjo po ataskaitinio laikotarpio pabaigos gaunamas tokios sąlygos atsisakymas. Priešingu atveju, paskola klasifikuojama kaip ilgalaikė, jeigu paskolos sąlyga pažeidžiama tik po ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Be to, pataisomis patikslinami skolos, kurią bendrovė gali apmokėti konvertuodama ją į nuosavą kapitalą, klasifikavimo reikalavimai. „Apmokėjimas“ apibrėžiamas kaip įsipareigojimo išnykimas atsiskaičius pinigais, kitais ekonominę naudą teikiančiais ištekliais arba ūkio subjektui priklausančiomis nuosavybės priemonėmis. Numatyta išimtis konvertuojamoms priemonėms, kurios gali būti konvertuojamos į nuosavą kapitalą, tačiau tik toms priemonėms, kuomet konvertavimo pasirinkimo sandoris klasifikuojamas kaip nuosavybės priemonė kaip atskiras sudėtinės finansinės priemonės komponentas. Bendrovė ir Grupė dar neįvertino, kokios įtakos šios pataisos turės jų finansinėms ataskaitoms.

2.2 Grupės apskaita (konsolidavimas)

(a) Dukterinės įmonės

Dukterinės įmonės (įskaitant specialios paskirties įmones) – tai įmonės, kuriose Grupė gali kontroliuoti jų finansų bei veiklos politiką. Tokia kontrolė paprastai užtikrinama turint daugiau nei pusę balsavimo teisę turinčių akcijų. Vertinant, ar Grupė kontroliuoja kitą įmonę, atsižvelgiama į šiuo metu esamų ar konvertuojamų potencialių balsavimo teisę turinčių akcijų egzistavimą ir poveikį. Dukterinės įmonės pilnai konsoliduojamos nuo datos, kai Grupė įgyja šių įmonių kontrolę ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama.

Pirkimo metodas taikomas apskaitant Grupės dukterinių įmonių įsigijimą. Dukterinės įmonės įsigijimo savikainą sudaro perduoto turto, prisiimtų įsipareigojimų ir Grupės išleistų nuosavybės priemonių tikroji vertė. Įsigijimo savikaina taip pat apima bet kokio turto ar įsipareigojimo, susidarančių dėl neapibrėžto atlygio susitarimo, tikrąją vertę. Su įsigijimu susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tuomet, kai patiriamos. Verslo sujungimo būdu įsigytas identifikuojamas turtas ir prisiimti įsipareigojimai bei neapibrėžtieji įsipareigojimai pradžioje įvertinami tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną. Naudojant įsigijimo metodą, grupė nekontroliuojančią dalį įsigyjamojoje įmonėje įvertina tikrąja verte arba proporcinga grynojo turto dalimi, tenkančia nekontroliuojančiai daliai įsigyjamojoje įmonėje.

Įsigijimo savikainos dalis, nekontroliuojančios dalies įsigyjamojoje įmonėje dalis ir anksčiau turėtos įsigyjamosios įmonės nuosavybės dalies tikrosios vertės įsigijimo dieną dalis, viršijanti Grupės įsigytos dukterinės įmonės identifikuojamo grynojo turto dalies tikrąją vertę, yra apskaitoma kaip prestižas. Jeigu įsigijimo savikaina yra mažesnė už Grupės įsigytos dukterinės įmonės identifikuojamo grynojo turto dalies tikrąją vertę, skirtumas pripažįstamas tiesiai pelno/(nuostolių) ataskaitoje.

Sandoriai tarp Grupės įmonių, likučiai bei nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės įmonių yra eliminuojami. Nerealizuoti nuostoliai taip pat eliminuojami. Kur buvo būtina, dukterinių įmonių apskaitos principai buvo pakeisti, kad būtų užtikrintas nuoseklumas su Grupės taikomais apskaitos principais.

(b) Sandoriai ir mažumos dalis

Grupė traktuoja sandorius su nekontroliuojančios dalies akcininkais kaip sandorius su Grupės akcininkais. Atliekant pirkimus iš nekontroliuojančios dalies akcininkų, skirtumas, susidarantis tarp bet kokio sumokėto atlygio bei įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto dalies apskaitinės vertės, yra apskaitomas nuosavybės dalyje. Iš pardavimų nekontroliuojančios dalies akcininkams gaunamas pelnas ar patiriami nuostoliai taip pat apskaitomi nuosavybės dalyje.
Kontrolės ar reikšmingos įtakos praradimo momentu bet kokia investicija, liekanti buvusioje dukterinėje įmonėje, vertinama tikrąja verte, apskaitinės vertės pasikeitimus įtraukiant į pelną ar nuostolius. Tikroji vertė yra pradinė apskaitinė vertė, naudojama vėliau apskaitant liekančią investiciją kaip asocijuotą įmonę, pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį kontroliuojamą įmonę ar finansinį turtą. Be to, bet kokios su investicija susijusios anksčiau kitose bendrosiose pajamose pripažintos sumos apskaitomos taip, tarsi Grupė būtų tiesiogiai perleidusi susijusį turtą ar įsipareigojimus. Tai reiškia, kad sumos, anksčiau pripažintos kitose bendrosiose pajamose, perkeliamos į pelną ar nuostolius.

2.3 Atskiros finansinės ataskaitos

Dukterinės įmonės atskirose finansinėse ataskaitose apskaitomos naudojant savikainos metodą t.y. savikaina sumažinta vertės sumažėjimo nuostolio suma. Paskirstymai iš investicijų objekto sukaupto pelno pripažįstami pajamomis. Jei tokie paskirstymai viršija pelną, susidariusį po įsigijimo dienos, investicijos testuojamos dėl nuvertėjimo.

2.4 Užsienio valiutų perskaičiavimas

(a) Funkcinė ir pateikimo valiuta

Bendrovės ir kiekvienos Grupės įmonės finansinėse ataskaitose parodyti straipsniai įvertinti pirminės ekonominės aplinkos, kurioje įmonė vykdo veiklą, valiuta (toliau – funkcinė valiuta). Šios finansinės ataskaitos pateiktos eurais (EUR), kuri yra Bendrovės (ir kiekvienos Grupės įmonės) funkcinė ir pateikimo valiuta.

(b) Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą naudojant valiutų kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant piniginius turto bei įsipareigojimų likučius, išreikštus užsienio valiutomis, pagal metų pabaigoje galiojančius kursus, apskaitomi pelno/nuostolių ataskaitoje.

2.5 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma.

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusi apskaitinės vertės padidėjimo suma yra pripažįstama kitose bendrosiose pajamose, o paskui didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale (kiti rezervai). Vėlesnio turto perkainojimo metu susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, pripažįstama kitose bendrosiose pajamose ir šia suma yra mažinamas anksčiau pripažintas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Visi kiti sumažėjimai apskaitomi pelno/(nuostolių)

ataskaitoje. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas pelno/(nuostolių) ataskaitoje. Visos kitos ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusios apskaitinės vertės padidėjimo sumos yra pripažįstamos kitose bendrosiose pajamose, o paskui didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto pelno/(nuostolių) ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį.

Vėliau patiriamos išlaidos pridedamos prie turto apskaitinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Bendrovė ar Grupė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos remonto ir priežiūros sąnaudos pripažįstamos sąnaudomis pelno/(nuostolių) ataskaitoje per tą finansinį laikotarpį, kuomet jos buvo patirtos.

Turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo vertę iki likvidacinės vertės per Grupėje nustatytus naudingo tarnavimo laikotarpius.

Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpiai pateikti lentelėje žemiau:

Pastatai	7-75 metų
Mašinos ir įrengimai	2-25 metų
Transporto priemonės	2-10 metų
Įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas	2-25 metų

Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi ir prireikus koreguojami kiekvieno balanso parengimo dieną.

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai ji užbaigiama ir turtas yra parengtas jo numatytam naudojimui.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susijęs nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostoliai, apskaičiuoti kaip skirtumas tarp įplaukų ir perleisto ilgalaikio materialiojo turto apskaitinės vertės, įtraukiami apskaičiuojant veiklos pelną.

2.6 Nematerialusis turtas

(a) Programinė įranga
Programinė įranga, iš kurios Bendrovė ar Grupė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitoma įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per naudingo tarnavimo laikotarpį nuo 1 iki 5 metų.

(b) Sutartiniai santykiai su klientais
Sutartiniai santykiai su klientais, pripažįstami nematerialiuoju turtu po verslo įsigijimo, apskaitomi naudojant savikainos metodą, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimą. Sutartiniai santykiai su klientais amortizuojami proporcingai per įvertintą 2 metų laikotarpį.

2.7 Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Turtas, kuriam skaičiuojama amortizacija arba nusidėvėjimas, peržiūrimas, siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą, jeigu tik tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai liudija, kad turto apskaitinė vertė gali būti neatgautina. Suma, kuria turto apskaitinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, pripažįstama vertės sumažėjimo nuostoliu. Atsiperkamoji vertė yra turto tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, arba naudojimo vertė, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė. Nustatant turto vertės sumažėjimą, turtas yra sugrupuojamas į mažiausias grupes, kurių atžvilgiu galima nustatyti atskirus pinigų srautus (pinigų srautus sukuriančius vienetus).

2.8 Finansinis turtas

(a) Nuo 2018 m. sausio 1 d. taikant 9-ąjį TFAS „Finansinės priemonės“ Bendrovė ir Grupė finansinį turtą skirsto į žemiau nurodytas 3 naujas kategorijas:

- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina;
- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir
- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

Finansinis turtas skirstymas po pirminio pripažinimo į aukščiau aprašytas kategorijas remiasi verslo modeliu, kurį Bendrovė ir Grupė taiko valdant finansinį turtą. Finansinio turto grupei taikomas verslo modelis nustatomas lygmeniu, kuriuo matyti, kaip visos finansinio turto grupės kartu valdomos siekiant konkrečių Bendrovė ir Grupės verslo tikslo. Taikomam verslo modeliui neturi įtakos Bendrovė ir Grupės vadovybės ketinimai pavienių priemonių atžvilgiu. Bendrovė ir Grupė gali taikyti daugiau nei vieną verslo modelį savo finansiniam turtui valdyti.

Finansiniam turtui valdyti taikomas verslo modelis grindžiamas ne vien tvirtinimu, bet faktais, kuriuos galima matyti iš veiklos, kurią Bendrovė ir Grupė vykdo siekdamas verslo modelio tikslų. Nustatant finansiniam turtui valdyti taikomą verslo modelį, Bendrovė ir Grupė priima sprendimą įvertinant ne pavienius veiksnius arba veiklą, bet atsižvelgiant į visus turimus įrodymus atliekant vertinimą.

Bendrovė ir Grupė pripažįsta finansinį turtą finansinės būklės ataskaitoje tik kai tampa finansinės priemonės sutarties nuostatų šalimi. Finansinio turto pirkimas arba pardavimas pripažįstamas arba jo pripažinimas nutraukiamas, taikant apskaitą pagal prekybos datą.

Pirminio pripažinimo metu Bendrovė ir Grupė finansinį turtą vertina tikrąja verte, išskyrus gautinas prekybos sumas, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas. Sandorio išlaidas apima visus mokesčius ir komisinius, kurių Bendrovė ir Grupė nebūtų mokėjusi, jei nebūtų sudariusi finansinės priemonės sutarties.

Jeigu pirminio pripažinimo metu finansinio turto tikroji vertė skiriasi nuo sandorio kainos, tuomet skirtumas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

Atsižvelgiant į verslo modelį, taikomą valdant finansinio turto grupę, finansinio turto apskaita yra tokia:

Finansinis turtas, vertinamas amortizuota verte

Bendrovės ir Grupės išduotos paskolos ir gautinos sumos apskaitomos atsižvelgiant į verslo modelį, kurio tikslas – laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, kuriuos gali sudaryti pinigų srautai susiję su pagrindinės skolos dengimu bei palūkanų įplaukos.

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Jos pripažįstamos trumpalaikiu turtu, išskyrus tas paskolas ir gautinas sumas, kurių grąžinimo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių po finansinės padėties ataskaitos parengimo dienos, tokiu atveju paskolos ir gautinos sumos pripažįstamos ilgalaikiu turtu.

Paskolos ir gautinos sumos pradžioje apskaitomos įsigijimo savikaina (gautino atlygio tikrąja verte), o vėliau - amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas arba nuostolis pripažįstami pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)

Bendrovė ir Grupė apskaito finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, taikant verslo modelį, kurio tikslas pasiekiamas renkant sutartyje numatytus pinigų srautus ir parduodant finansinį turtą.

Bendrovė ir Grupė neturi finansinio turto, laikomo prekybai, kuris įsigyjamas siekiant artimiausiu laiku jį parduoti, ir šiai kategorijai priskiria tik finansinį turtą, kuris atsiranda iš verslo ar investicijų perleidimo ir yra ne nuosavybės neapibrėžtasis atlygis.

(b) Faktinių palūkanų metodas

Faktinių palūkanų metodas taikomas apskaičiuojant finansinio turto amortizuotą savikainą, taip pat atitinkamu laikotarpiu pelno (nuostolių) ataskaitoje paskirstant palūkanų pajamas.
Faktinių palūkanų norma – norma, kurią taikant apskaičiuotos būsimos pinigų įplaukos tikėtinu finansinio turto galiojimo laikotarpiu tiksliai diskontuojamos iki finansinio turto bendrosios balansinės vertės, kuri rodo finansinio turto amortizuotą savikainą prieš koregavimą dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams. Skaičiuojant faktinių palūkanų normą, Bendrovė ir Grupė vertina tikėtinus pinigų srautus atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas (pvz., išankstinį mokėjimą, pratęsimą, pasirinkimo pirkti ir panašius pasirinkimo sandorius), bet neatsižvelgdamas į tikėtinus kredito nuostolius. Skaičiuojant įtraukiami visi atlygiai ir kitos sumos, kuriuos sutarties šalys sumokėjo arba gavo viena iš kitos ir kurie yra neatskiriama faktinių palūkanų normos dalis, sandorių sąnaudos, taip pat visos kitos premijos arba nuolaidos.

Skaičiuojant faktinių palūkanų norma daroma prielaida, kad pinigų srautus ir tikėtiną panašių finansinių priemonių grupės galiojimo laikotarpį galima patikimai įvertinti. Kai pinigų srautų arba finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) tikėtino galiojimo laikotarpio patikimai įvertinti neįmanoma, Bendrovė ir Grupė naudoja sutartyje numatytus pinigų srautus per visą sutartyje numatytą finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) galiojimo laikotarpį.

(c) Tikėtini kredito nuostoliai

Bendrovė ir Grupės patiriami kredito nuostoliai apskaičiuojami, kaip visų sutartyje numatytų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė ir Grupė turi gauti pagal sutartį, ir visų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė ir Grupė tikisi gauti, skirtumas (t. y. visas pinigų trūkumas), diskontuotas taikant pirminę faktinių palūkanų normą. Pinigų srautus Bendrovė ir Grupė apskaičiuoja atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas per tikėtiną tos finansinės priemonės galiojimo laikotarpį, įskaitant turimo užstato pardavimo arba kitokio kredito vertės didinimo, kuris yra neatskiriamas nuo sutarties sąlygų, pinigų srautus.

Tikėtini kredito nuostoliai rodo svertinį kredito nuostolių vidurkį, nustatytą atsižvelgiant į atitinkamą įsipareigojimų neįvykdymo riziką (tikimybę).

Tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai, tai tikėtini kredito nuostoliai, susidarantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per laikotarpį nuo finansinio turto pirminio pripažinimo iki vėlesnės, finansinio turto padengimo, arba finansinio turto galutinio nurašymo, datos.

Bendrovė ir Grupė siekia, kad tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai būtų pripažįstami prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta. Paprastai kredito rizika reikšmingai padidėja prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta arba pastebima kitų su skolininku susijusių delsos veiksnių (pvz., pakeitimas arba restruktūrizacija). Todėl, jei ne per didelėmis išlaidomis ar pastangomis galima gauti pagrįstos ir patvirtinamos informacijos, kuri yra labiau orientuota į ateitį nei apie pradelstus mokėjimus, ja būtina remtis vertinant kredito rizikos pasikeitimus.
Tikėtini kredito nuostoliai pripažįstami atsižvelgiant į individualiai arba bendrai įvertinta išduotų paskolų ir prekybos gautinų sumų kredito riziką, kurios vertinimas remiasi visą pagrįstą bei patvirtinamą informaciją, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją.

Prekybos gautinų sumų viso galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai vertinami taikant tiek individualųjį tiek bendrąjį vertinimą. Bendrovė ir Grupės vadovybės sprendimas dėl individualaus vertinimo priimamas atsižvelgiant į galimybę gauti informaciją apie konkretaus skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, kuri leistų laikų nustatyti konkretaus skolininko reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, tokiu būdu įgalinant priimti sprendimą dėl viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių pripažinimo konkretaus skolininko atžvilgiu. Nesant patikimų informacijos šaltinių apie skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, Bendrovė ir Grupė vertina skolą taikant bendrąjį vertinimą.

Prekybos gautinų sumų viso galiojimo laikotarpio tikėtina kredito nuostolių suma pripažįstamą gautinų sumų pripažinimo momentu.

Bendrovė ir Grupė išduodant paskolą įvertina ir apskaito 12 mėnesių tikėtinus kredito nuostolius. Paskesniais ataskaitiniais laikotarpiais, nesant reikšmingo kredito rizikos padidėjimo, susijusio su paskolos davėju, Bendrovė ir Grupė koreguoja 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių likutį atsižvelgiant į vertinimo datai likusią nepadengtą paskolos sumą. Nustačius, kad paskolos davėjo finansinė būklė reikšmingai pablogėjo, lyginant su būkle, buvusia paskolos išdavimo metu, Bendrovė ir Grupė apskaito visus paskolos galiojimo laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius. Vėliausias momentas, kai Bendrovė ir Grupė pripažįsta visus išduotai paskolai tenkančius tikėtinus galiojimo laikotarpio kredito nuostolius, identifikuojamas, kai skolininkas vėluoja apmokėti eilinę įmoką, arba visą skolą ilgiau negu 30 dienų. Esant kitų įrodymų, Bendrovė ir Grupė apskaito visus išduotai paskolai tenkančius tikėtinus galiojimo laikotarpio kredito nuostolius neatsižvelgiant į įmokų vėlavimo apmokėti ilgiau negu 30 dienų prielaidą.

Paskolos, kurioms apskaičiuojami viso galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai, laikomos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (angl. – credit-impaired) finansiniu turtu.

(d) Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinis turtas

Finansinio turto vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos įvykus vienam arba daugiau įvykių, kurie neigiamai paveikia apskaičiuojamus būsimus to finansinio turto pinigų srautus. Finansinio turto vertės sumažėjimo dėl kredito rizikos įrodymai yra stebėjimais grindžiami duomenys apie šiuos įvykius:
a) dideli skolininko finansiniai sunkumai;
b) sutarties pažeidimai, pavyzdžiui, laikų neapmokėta skola arba eilinė įmoka virš 90 dienų;
c) skolininkui suteikta nuolaida, kurios skolintojas kitu atveju nebūtų suteikęs dėl ekonominių ar sutartyje nurodytų priežasčių, siejamų su skolininko finansiniais sunkumais;
d) išaugusi tikimybė, kad skolininkas bankrutuos arba bus atliktas kitoks finansinis reorganizavimas;
e) dėl finansinių sunkumų išnykusi finansinio turto aktyvioji rinka;
f) finansinio turto pirkimas arba suteikimas su didele nuolaida, iš ko matyti patirti kredito nuostoliai.
Finansinio turto vertės sumažėjimą dėl kredito rizikos gali kartu lemti keli įvykiai, kurie gali įvykti vienu metu arba vienas po kito per finansinio turto sutarties galiojimo laikotarpį.

Gautinų paskolų ir prekybos gautinų sumų viso galiojimo tikėtinų kredito nuostolių suma apskaitoma per pelną (nuostolius) naudojant kontrarinę abejotinų gautinų sumų sąskaitą.

Bendrovė ir Grupė nurašo gautinas paskolas ir prekybos gautinas sumas, kai netenka teisės į sutartyje numatytus finansinio turto pinigų srautus.

(e) Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Bendrovė ir Grupė nutraukia finansinio turto pripažinimą, kai:
- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Bendrovė ir Grupė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba

- Bendrovė ir Grupė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę:
    - jei Bendrovė ir Grupė neišlaikė kontrolės, jį nutraukia finansinio turto pripažinimą, o visas perduodant sukurtas arba išlaikytas teises ir prievoles pripažįstamos atskirai turtu arba įsipareigojimais;
    - jei Bendrovė ir Grupė išlaikė kontrolę, ji toliau pripažįsta finansinį turtą tiek, kiek toliau kontroliuoja finansinį turtą.

Vertinant ar Bendrovė ir Grupė išlaikė perduoto turto kontrolę, atsižvelgiama į gavėjo gebėjimus parduoti šį turtą. Jei gavėjas praktiškai geba parduoti visą turtą nesusijusiai trečiajai šaliai ir atlikti tai vienašališkai, netaikydamas perdavimui papildomų apribojimų, laikoma, kad Bendrovė ir Grupė kontrolės neišlaikė. Visais kitais atvejais Bendrovė ir Grupė kontrolę išlaikė.

2.9 Atsargos

Atsargos apskaitomos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra mažesnė. Savikaina apskaičiuojama vadovaujantis FIFO metodu. Pagamintos ir nebaigtos produkcijos savikainą sudaro žaliavos, tiesioginės darbo ir kitos tiesioginės sąnaudos bei susijusios netiesioginės gamybos sąnaudos, tačiau ji neapima skolinimosi išlaidų. Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus produkcijos užbaigimo ir pardavimo sąnaudas.

2.10 Išankstiniai apmokėjimai

Sumokėti išankstiniai apmokėjimai – tai grynieji pinigai, sumokėti už teisę ateityje gauti prekes arba paslaugas, bet ne pinigus ar finansinį turtą. Bendrovė yra atlikusi išankstinius apmokėjimus už pieno tiekimą ir už ilgalaikį materialųjį turtą. Visi šie turto vienetai nėra finansinės priemonės pagal 7-ąjį TFAS.

2.11 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apskaitomi nominalia verte. Pinigų srautų ataskaitos sudarymo tikslams pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai bankuose ir kasoje bei banko sąskaitos kreditas (angl. *overdraft*). Banko sąskaitos kreditas (*overdraft*) balanse apskaitomas trumpalaikių įsipareigojimų finansinių skolų straipsnyje.

2.12 Akcinis kapitalas

(a) Paprastosios akcijos

Paprastosios vardinės akcijos apskaitomos jų nominalia verte. Už parduotas akcijas gauta suma, viršijanti jų nominalią vertę, apskaitoma kaip akcijų priedai. Papildomos išlaidos, tiesiogiai priskiriamos naujų akcijų emisijai, apskaitomos kaip akcijų priedų sumažėjimas.

(b) Nuosavos akcijos

Kai Bendrovė ar jos dukterinės įmonės įsigyja Bendrovės akcijų, už jas sumokėta suma, įskaitant visas priskiriamas papildomas išorines sąnaudas, atimama iš akcininkų nuosavybės kaip nuosavos akcijos, kol jos nėra parduodamos, naujai išleidžiamos ar anuliuojamos. Parduodant, išleidžiant ar anuliuojant nuosavas akcijas, joks pelnas ar nuostoliai nepripažįstami pelno/(nuostolių) ataskaitoje. Kai tokios akcijos vėliau parduodamos arba naujai išleidžiamos, gaunamos lėšos apskaitomos konsoliduotose finansinėse ataskaitose kaip akcininkų nuosavybės pasikeitimas.

2.13 Rezervai

(a) Kiti rezervai

Kiti rezervai formuojami remiantis metinio visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu dėl paskirstytino pelno paskirstymo. Šis rezervas gali būti naudojamas tik metinio visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams.

Įstatymo numatytas rezervas yra įtrauktas į kitus rezervus. Įstatymo numatytas rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus. Kasmetinis pervedimas į įstatymo numatytą rezervą sudaro 5 proc. grynojo rezultato ir yra privalomas tol, kol šis rezervas pasiekia 10 proc. akcinio kapitalo. Įstatymo numatytas rezervas negali būti skirtas dividendų mokėjimui, tačiau gali būti panaudotas būsimiems nuostoliams padengti.

Perkainojimo rezervas yra įtrauktas į kitus rezervus.

(b) Rezervas nuosavoms akcijoms įsigyti

Šis rezervas apskaitomas tol, kol Grupė dalyvauja nuosavų akcijų įsigijimo ar pardavimo sandoriuose. Šis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir jis negali būti mažesnis už įsigytų nuosavų akcijų įsigijimo verčių sumą.

2.14 Finansiniai įsipareigojimai

(a) Finansiniai įsipareigojimai

Įsipareigojimai yra priskiriami finansiniams įsipareigojimams, vertinamiems tikrąja verte per pelną (nuostolį), arba kitiems finansiniams įsipareigojimams. Bendrovė neturi finansinių įsipareigojimų, vertinamų tikrąją verte per pelną (nuostolį).

(b) Kiti finansiniai įsipareigojimai

Kiti finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, yra pripažįstami tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais kiti finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami trumpalaikiams, nebent Bendrovė turi besąlyginę teisę atidėti įsipareigojimo padengimo terminą 12 mėnesių po finansinių ataskaitų sudarymo dienos.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki balanso datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas balanso datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

(c) Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.15 Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudos už laikotarpį apima ataskaitinio laikotarpio pelno mokestį ir atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus tą jo dalį, kuri susijusi su straipsniais, pripažintais kitų bendrųjų pajamų eilutėje ar tiesiogiai nuosavybės dalyje. Tokiu atveju pelno mokestis taip pat pripažįstamas atitinkamai kitų bendrųjų pajamų eilutėje arba tiesiogiai nuosavybės dalyje.

Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis apskaičiuojamas vadovaujantis mokesčių įstatymais, priimtais arba iš esmės priimtais balanso parengimo dieną tose šalyse, kuriose veikia ir pajamas uždirba Bendrovė ir jos dukterinės įmonės. Vadovybė reguliariai peržiūri į mokesčių deklaracijas įtraukiamas pozicijas, atsižvelgdama į taikomo mokestinio teisės akto aiškinimus, ir, jei būtina, suformuoja atidėjinius sumoms, kurias tikėtina, kad reikės sumokėti mokesčių inspekcijai.
Pelnas apmokestinamas 15 proc. pelno mokesčio tarifu pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą laikiniesiems skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesčių bazės ir jų apskaitinės vertės konsoliduotose finansinėse ataskaitose. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniems skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtasis pelno mokestis nepripažįstamas, jeigu jis susidaro dėl kitų nei verslo sujungimo būdu atsiradusio turto ar įsipareigojimų pirminio pripažinimo, kuris sandorio metu neturėjo jokios įtakos nei apskaitiniam, nei apmokestinamam pelnui ar nuostoliui. Atidėtasis pelno mokestis apskaičiuojamas taikant balanso parengimo dienai patvirtintus arba iš esmės patvirtintus mokesčių tarifus (ir įstatymus), kuriuos numatoma taikyti, kuomet bus realizuojamas susijęs atidėtojo pelno mokesčio turtas arba įvykdomas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas.

Atidėtasis pelno mokesčio turtas yra pripažįstamas tokia apimtimi, kokia yra tikėtina, kad ateityje bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks laikiniesiems skirtumams panaudoti.

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas laikiniesiems skirtumams, susidariusiems dėl investicijų į dukterines įmones, išskyrus tuos atvejus, kuomet laikinojo skirtumo išnykimo laiką kontroliuoja Grupė ir tikėtina, kad laikinasis skirtumas nebus panaikintas artimiausiu metu.

2.16 *Lizingas ir nuoma – kur Grupė yra nuomininkė*

(a) Finansinė nuoma (lizingas)

Ilgalaikio materialiojo turto nuoma, kuomet Grupei perduodama iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda vadinama finansine nuoma (lizingu). Finansinė nuoma pradžioje kapitalizuojama mažesne iš dviejų verčių: lizingo būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto tikrąja verte arba įvertinta minimalių lizingo įmokų dabartine verte. Nuomos mokestis paskirstomas tarp įsipareigojimų bei finansavimo sąnaudų taip, kad sudarytų pastovią palūkanų normą likusiam lizingo įsipareigojimų balansui. Atitinkamai, nuomos mokesčiai, atėmus būsimas finansavimo sąnaudas, yra apskaitomi ilgalaikių mokėtinų sumų straipsnyje, išskyrus tuos atvejus, kuomet mokėjimai turi būti atlikti per 12 mėnesių ir tokiu atveju jie apskaitomi trumpalaikiuose įsipareigojimuose. Finansinės nuomos būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas yra nudėvimas per jo naudingą tarnavimo laikotarpį arba lizingo laikotarpį, priklausomai nuo to, kuris iš jų yra trumpesnis.

(b) Nuoma

Nuoma, kai nuomotojui lieka reikšminga rizikos dalis ir nuosavybės teikiama nauda, laikoma nuoma. Nuomos įmokos (atėmus bet kurias nuomotojo suteiktas nuolaidas) pripažįstamos sąnaudomis pelno/(nuostolių) ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

2.17 Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo įmokos

Grupė už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytų įmokų planą, vadovaujantis vietos teisės aktų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Grupė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų tarnyba dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

(b) Išeitinės išmokos

Išeitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki įprasto išėjimo į pensiją amžiaus arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Grupė pripažįsta išeitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išeitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Jei išeitinės išmokos tampa mokėtinos vėliau nei per 12 mėnesių nuo balanso datos, jos turi būti diskontuojamos iki dabartinės vertės.

(c) Premijų planai

Grupė pripažįsta įsipareigojimą ir sąnaudas premijoms ir dalyvavimui pelne, kuomet ji yra įsipareigojusi pagal sutartį arba praeityje taikoma praktika yra sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

2.18 Pajamų pripažinimas

Bendrovė ir Grupė gamina ir didmeninėje rinkoje parduoda įvairius sūrio ir pieno produktus. Pardavimo pajamos pripažįstamos tuomet, kai perduodama produktų kontrolė, o tai įvyksta tuomet, kai produktai pristatomi didmenininkui, didmenininkas gali savo nuožiūra spręsti, kokiu būdu ir už kokia kainą produktus parduoti ir nėra jokių neįvykdytų įsipareigojimų, dėl kurių didmenininkas galėtų nepriimti produktų. Produktai laikomi pristatytais tuomet, kai jie nugabenami į nurodytą vietą, prekių senėjimo ir praradimo rizika yra perduota didmenininkui, didmenininkas priėmė produktus pagal pardavimo sutarties sąlygas, priėmimo nuostatų galiojimas baigėsi arba Grupė turi įrodymų, kad visi priėmimo reikalavimai buvo įvykdyti.

Prekės dažnai parduodamos taikant retrospektyvias kiekio nuolaidas, remiantis bendru per 12 mėnesių laikotarpį parduotu prekių kiekiu. Pajamos už šiuos pardavimus pripažįstamos remiantis sutartyje nurodyta kaina, atėmus įvertintas kiekio nuolaidas. Nuolaidos nustatomos ir atidėjiniai joms suformuojami remiantis sukaupta istorine informacija, taikant numatomos vertės metodą ir pajamos pripažįstamos tik tokia dalimi, kokia yra labai tikėtina, kad reikšminga jų suma nebus atstatyta. Grąžinimo įsipareigojimas (įtrauktas į prekybos ir kitas mokėtinas sumas) pripažįstamas numatomoms kiekio nuolaidoms, kurios suteikiamos klientams už prekes, parduotas iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Finansavimo elemento nėra, kadangi prekės parduodamos taikant 30 dienų atsiskaitymo terminą, kuris atitinka rinkoje taikomą praktiką.

Gautina suma pripažįstama, kuomet prekės pristatomos, nes tai yra momentas, kuomet atlygis yra besąlyginis, nes tam kad mokėjimas taptų mokėtinu turi tik praeiti tam tikras laiko tarpas.

Transporto paslaugų pajamos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kuomet paslaugos buvo teikiamos.

Palūkanų pajamos pripažįstamos proporcingai, taikant faktinės palūkanų normos metodą. Kuomet sumažėja gautinos sumos vertė, Grupė sumažina jos apskaitinę vertę iki atsiperkamosios vertės, kurią sudaro įvertinti būsimi pinigų srautai, diskontuoti priemonės pirmine faktine palūkanų norma, ir toliau prideda diskontą kaip palūkanų pajamas. Palūkanų pajamos už sumažėjusios vertės paskolas pripažįstamos taikant pirminę faktinę palūkanų normą.

2.19 Dividendų paskirstymas

Bendrovės akcininkams paskirstomi dividendai finansinėse ataskaitose pripažįstami įsipareigojimu tuo laikotarpiu, kuomet jie patvirtinami Bendrovės akcininkų.

2.20 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis paprastasis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų skaičiaus svertinio vidurkio, neįskaitant paprastųjų vardinių akcijų, kurias nusipirko Bendrovė ir Grupė, kurios laikomos kaip nuosavos akcijos.

2.21 Informacija apie segmentus

Informacija apie veiklos segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniam sprendimus priimančiam asmeniui. Pagrindinį sprendimus priimantį asmenį, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, sudaro Valdyba, kuri priima strateginius sprendimus.
Grupės vadovybė išskyrė šiuos Grupės veiklos segmentus: kietasis sūris, pusiau kietasis sūris, sviestas, pienas, grietinėlė, grietinė, rūgpienis, jogurtas, varškė, varškės sūris ir kita. Šie segmentai buvo sujungti į du pagrindinius finansinėse ataskaitose pateikiamus segmentus remiantis panašiu produktų, gamybos proceso, pirkėjų grupės ir platinimo būdo pobūdžiu.

2.22 Vyriausybės dotacijos ir subsidijos

Vyriausybės dotacijos ir subsidijos yra apskaitomos tikrąja verte tuomet, kai yra pakankamai įrodymų, jog subsidija bus gauta, Grupė ir Bendrovė atitiks visas jai keliamas sąlygas.

Vyriausybės dotacijos, gautos ilgalaikio materialiojo turto įsigijimui finansuoti, apskaitomos balanso ilgalaikių ateinančių laikotarpių pajamų straipsnyje. Jos pripažįstamos pajamomis pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per susijusio ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

2.23 Atidėjiniai

Atidėjiniai restruktūrizavimo išlaidoms ir teismo ieškiniams pripažįstami tuomet, kai: Grupė ir Bendrovė turi dabartinį teisinį ar konstruktyvų įsipareigojimą dėl įvykių praeityje; daugiau tikėtina nei netikėtina, kad šiam įsipareigojimui įvykdyti teks panaudoti išteklius; įsipareigojimų suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai nepripažįstami būsimiems veiklos nuostoliams.

Atidėjiniai įvertinami dabartine verte sąnaudų, kurių tikėtina, kad prireiks įsipareigojimui įvykdyti, naudojant ikimokestinį tarifą, kuris atspindi pinigų laiko vertės ir konkrečiam įsipareigojimui būdingų rizikų dabartinius rinkos vertinimus. Atidėjinio padidėjimas per laikotarpį pripažįstamas veiklos sąnaudomis.

2.24 Prekybos mokėtinos sumos

Prekybos mokėtinos sumos pradžioje pripažįstamos tikrąją verte, o vėliau vertinamos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

3. Finansinės rizikos valdymas

3.1 Finansinės rizikos veiksniai

Vykdydama veiklą, Bendrovė ir Grupė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis. Grupės bendra rizikos valdymo programa pagrindinį dėmesį skiria finansinių rinkų nenuspėjamumui ir siekia sumažinti galimą neigiamą poveikį Grupės finansiniams veiklos rezultatams.
Rizikos valdymą vykdo Bendrovės vadovybė. Rašytiniai bendros rizikos valdymo principai nėra parengti.

(a) Rinkos rizika
(i) Valiutų kursų rizika
Bendrovė ir Grupė veiklą vykdo tarptautiniu mastu, tačiau jai iškilusi valiutų kursų svyravimo rizika palaikoma minimaliame lygyje, kadangi jos pardavimai už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų daugiausia vykdomi eurais.

(ii) Pinigų srautų ir tikrosios vertės palūkanų normos rizika
Grupei bei Bendrovei palūkanų normos rizika iškyla dėl palūkanas uždirbančių paskolų ir dėl gautų paskolų. Dėl gautų paskolų su kintama palūkanų norma Grupė susiduria su pinigų srautų palūkanų normos rizika. Dėl išduotų paskolų su fiksuota palūkanų norma Grupė susiduria su tikrosios vertės palūkanų normos rizika. 2019 ir 2018 metais Grupės suteiktos paskolos su fiksuota palūkanų norma buvo denominuotos eurais. 2019 ir 2018 metais Bendrovė ir Grupė neturėjo gautų paskolų su kintama palūkanų norma. Gautos paskolos buvo denominuotos eurais.

2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ir Grupės grynasis palūkanų normai jautrus turtas sudarė atitinkamai 1 406 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės grynasis palūkanų normai jautrus turtas – 5 515 tūkst. EUR). Palūkanų normai išaugus / sumažėjus 0,5 procentinio punkto (2018: 0,5 procentinio punkto) Bendrovės ir Grupės pelnas padidėtų / sumažėtų 234 tūkst. EUR (2018 m. – pelnas padidėtų / sumažėtų 234 tūkst. EUR).

(b) Kredito rizika
Kredito rizika kyla dėl pinigų bankuose, suteiktų paskolų bei iš pirkėjų gautinų sumų patiriamos kredito rizikos.

2019 m. gruodžio 31 d. visi Bendrovės ir Grupės grynųjų pinigų likučiai buvo laikomi bankuose, kurių išoriniai kredito reitingai, nustatyti reitingo agentūros „Fitch Ratings“, yra nuo A+ iki BBB (2018 m. gruodžio 31 d. – nuo A+ iki BBB).
Pinigams ir pinigų ekvivalentams taip pat taikomi 9-ajame TFAS numatyti vertės sumažėjimo reikalavimai, tačiau nustatytas vertės sumažėjimo nuostolis buvo nereikšmingas.

i) Maksimali kredito rizikos pozicija
Lentelėje pateikiami visi Bendrovės ir Grupės balansiniai straipsniai dėl kurių yra patiriama kredito rizika. Maksimali kredito rizikos pozicija neatsižvelgiant į užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones gruodžio 31 d.:

Grupė			Bendrovė	
2019 m.	**2018 m.**		**2019 m.**	**2018 m.**
2 988	2 619	Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	1 567	922
35 612	30 270	Prekybos gautinos sumos	42 229	35 012
5 549	6 376	Suteiktos paskolos	6,177	6 980
44 149	39 625		49,973	42 914

ii) Finansinio turto kredito kokybė
Grupė neklasifikuoja gautinų sumų ir kito kredito riziką turinčio finansinio turto pagal kredito kokybę. Kredito rizika yra valdoma didžiausiems prekybos klientams nustatant kredito limitus bei analizuojant pradelstas gautinas sumas bei paskolas. Kredito limitų taikymas ir pradelstų skolų analizė yra nuolat stebima Bendrovės ir Grupės vadovybės.

Žemiau pateikiamoje lentelėje nurodomi didžiausių prekybos klientų kredito limitai, jeigu tokie buvo vadovybės nustatyti bei gautinos sumos, prieš vertės sumažėjimą 2019 m. gruodžio 31 d.

Grupė			Bendrovė	
Kredito limitas	Gautina suma		Kredito limitas	Gautina suma
4 000	3 642	Klientas A	4 000	3 642
4 000	3 587	Klientas B	4 000	3 587
4 000	2 744	Klientas C	4 000	2 744
4 000	2 713	Klientas D	4 000	2 713
4 345	2 019	Klientas E	2 300	2 305
2 300	2 305	Klientas F	1 500	1 334
1 500	1 334	Klientas G	1 300	1 239
1 300	1 239	Klientas H		

Žemiau pateikiamoje lentelėje nurodomi didžiausių prekybos klientų kredito limitai bei gautinos sumos 2018 m. gruodžio 31 d.

Grupė			Bendrovė	
Kredito limitas	Gautina suma		Kredito limitas	Gautina suma
4 000	3 910	Klientas A	4 000	3 910
4 000	2 651	Klientas B	4 000	2 651
4 345	1 981	Klientas C	4 345	1 981
2 300	2 279	Klientas D	2 300	2 279
4 000	1 799	Klientas E	-	-
2 500	1 528	Klientas F	-	-
2 028	1 323	Klientas G	-	-

Lentelėje pateikiama suteiktų paskolų koncentracija:

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
3 983	4 783	Didesnės nei 580 tūkst. EUR suteiktos paskolos	4 707	5 507
867	877	Didesnės nei 290 tūkst. EUR, bet mažesnės nei 580 tūkst. EUR suteiktos paskolos	867	877
699	716	Mažesnės nei 290 tūkst. EUR suteiktos paskolos	603	596
5 549	6 376		6 177	6 980

Paskolos didesnės nei 580 tūkst. EUR yra suteiktos trims įmonėms.

iii) Finansinio turto vertės sumažėjimas

Grupė taiko 9-ajame TFAS numatytą supaprastintą metodą tikėtiniems kredito nuostoliams (TKN) nustatyti, pagal kurį naudojamas tikėtinų galiojimo laikotarpio nuostolių atidėjinys visoms prekybos gautinoms sumoms.
Siekiant nustatyti TKN, prekybos gautinos sumos suskirstomos į atskiras grupes pagal bendras kredito rizikos ypatybes.

Tikėtinų nuostolių rodikliai nustatomi atsižvelgiant į mokėjimus už parduotas prekes profilius per 36 mėnesių laikotarpį atitinkamai iki 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. ir atitinkamus istorinius kredito nuostolius, patirtus per šį laikotarpį. Į ateitį orientuota analizė leidžia daryti išvadą, kad istorinių nuostolių rodiklių koregavimas nėra būtinas.

Atsižvelgiant į tai, apskaičiuotas nuostolių atidėjinys 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. prekybos gautinoms sumoms, suskirstytoms pagal bendras ypatybes (bendras vertės sumažėjimo vertinimo modelis):

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Grupė 2019 m. gruodžio 31 d.	Neprade lstos	Pradelstos mažiau kaip 30 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 30 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 90 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 180 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 365 dienas	Iš viso
Tikėtinų nuostolių rodiklis	0,06%	0,08%	0,36%	2,43%	3,95%	4,11%	
Bendra apskaitinė vertė – prekybos gautinos sumos	21 753	6 640	3 436	101	5	8	31 943
Nuostolių atidėjinys	68	8	17	2	-	-	96

Grupė 2018 m. gruodžio 31 d.	Neprade lstos	Pradelstos mažiau kaip 30 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 30 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 90 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 180 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 365 dienas	Iš viso
Tikėtinų nuostolių rodiklis	0,06%	0,08%	0,42%	3,69%	22,92%	77,34%	
Bendra apskaitinė vertė – prekybos gautinos sumos	17 061	7 086	1 427	32	330	2	25 938
Nuostolių atidėjinys	7	5	6	1	75	2	96

Bendrovė 2019 m. gruodžio 31 d.	Nepradel stos	Pradelstos mažiau kaip 30 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 30 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 90 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 180 dienas	Pradelst os ilgiau kaip 365 dienas	Iš viso
Tikėtinų nuostolių rodiklis	0,06%	0,08%	0,36%	2,43%	3,95%	4,11%	
Bendra apskaitinė vertė – prekybos gautinos sumos	23 102	10 810	4 534	101	5	8	38 560
Nuostolių atidėjinys	68	8	17	2	-	-	96

Bendrovė 2018 m. gruodžio 31 d.	Nepradel stos	Pradelstos mažiau kaip 30 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 30 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 90 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 180 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 365 dienas	Iš viso
Tikėtinų nuostolių rodiklis	0,06%	0,08%	0,42%	3,69%	22,92%	77,34%	
Bendra apskaitinė vertė – prekybos gautinos sumos	22 386	6 503	1 427	32	330	2	30 680
Nuostolių atidėjinys	7	5	6	1	75	2	96

TKN reikšmingoms prekybos gautinoms sumos, kurios pradelstos ilgiau kaip 90 dienų, įvertinami individualiai, remiantis išorine informacija iš kreditų draudimo agentūros, gautinos sumos grąžinimo užtikrinimo priemonėmis ir istorine įsipareigojimų neįvykdymo informacija. Nuostolių atidėjinys šioms prekybos gautinoms sumos 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. buvo apskaičiuotas taip:

Grupė 2019 m. gruodžio 31 d.	Nepradelstos	Pradelstos mažiau kaip 30 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 30 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 90 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 180 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 365 dienas	Iš viso
Bendra apskaitinė vertė – prekybos gautinos sumos	1 046	339	1 257	662	1 216	140	4 660
						Tikėtinų nuostolių rodiklis	19%
						Tikėtinų kredito nuostolių atidėjinys	895

Grupė 2018 m. gruodžio 31 d.	Nepradelstos	Pradelstos mažiau kaip 30 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 30 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 90 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 180 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 365 dienas	Iš viso
Bendra apskaitinė vertė – prekybos gautinos sumos	935	413	548	1 374	1 057	5	4 332
						Tikėtinų nuostolių rodiklis	33,33%
						Tikėtinų kredito nuostolių atidėjinys	1 440

Bendrovė 2019 m. gruodžio 31 d.	Nepradelstos	Pradelstos mažiau kaip 30 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 30 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 90 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 180 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 365 dienas	Iš viso
Bendra apskaitinė vertė – prekybos gautinos sumos	1 046	339	1 257	662	1 216	140	4 660
						Tikėtinų nuostolių rodiklis	19%
						Tikėtinų kredito nuostolių atidėjinys	895

Bendrovė 2018 m. gruodžio 31 d.	Nepradelstos	Pradelstos mažiau kaip 30 dienų	Pradelstos ilgiau kaip 30 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 90 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 180 dienas	Pradelstos ilgiau kaip 365 dienas	Iš viso
Bendra apskaitinė vertė – prekybos gautinos sumos	935	413	548	1 374	1 057	5	4 332
						Tikėtinų nuostolių rodiklis	33,33%
						Tikėtinų kredito nuostolių atidėjinys	1 440

Grupė taiko trijų etapų modelį, skirtą finansinio turto, išskyrus pirkėjų įsiskolinimus, vertės sumažėjimui nustatyti ir priskyrė visas savo suteiktas paskolas, vertinamas amortizuota savikaina, 1 etapo kredito rizikos grupei. TKN modelis pagrįstas finansine informacija apie Bendrovės ir Grupės skolininkus ir paskolų grąžinimo užtikrinimo priemonių įvertinimu. Bendrovė ir Grupė atliko paskolų grąžinimo užtikrinimo priemonių įvertinimą ir nustatė, kad kredito nuostoliai, apskaičiuoti remiantis įsipareigojimų neįvykdymo tikimybe per 12 mėnesių, lėmė nereikšmingus vertės sumažėjimo nuostolius.

(c) Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas leidžia išlaikyti reikiamą grynųjų pinigų kiekį ir finansavimą sutartomis kreditavimo priemonėmis.

Lentelėje pateikiama Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų analizė. Įsipareigojimai suskirstyti pagal terminus, atsižvelgiant į balanso dieną likusį laikotarpį iki sutartyje numatyto termino pabaigos. Lentelėje pateiktos sumos apima sutartyje numatytus nediskontuotus pinigų srautus. Mokėtinos sumos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, kurių įvykdymo terminas yra 3 mėnesiai arba mažiau, atitinka jų balansines vertes, kadangi diskontavimo poveikis nėra reikšmingas.

Bendrovė

2019 m. gruodžio 31 d.	**Mažiau nei 3 mėnesiai**	**Nuo 3 iki 12 mėnesių**	**Nuo 1 iki 5 metų**	**Po 5 metų**
Bankų ir kitos finansinės skolos	15 424	-	-	-
Prekybos mokėtinos sumos	12 496	-	-	-
	27 920	**-**	**-**	**-**

2018 m. gruodžio 31 d.	**Mažiau nei 3 mėnesiai**	**Nuo 3 iki 12 mėnesių**	**Nuo 1 iki 5 metų**	**Po 5 metų**
Bankų ir kitos finansinės skolos	14 092	-	-	-
Prekybos mokėtinos sumos	15 069	-	-	-
	29 161	**-**	**-**	**-**

Grupė

2019 m. gruodžio 31 d.	**Mažiau nei 3 mėnesiai**	**Nuo 3 iki 12 mėnesių**	**Nuo 1 iki 5 metų**	**Po 5 metų**
Bankų ir kitos finansinės skolos	15 424	-	-	-
Prekybos mokėtinos sumos	13 924	-	-	-
	29 348	**-**	**-**	**-**

2018 m. gruodžio 31 d.	**Mažiau nei 3 mėnesiai**	**Nuo 3 iki 12 mėnesių**	**Nuo 1 iki 5 metų**	**Po 5 metų**
Bankų ir kitos finansinės skolos	14 092	-	-	-
Prekybos mokėtinos sumos	17 219	-	-	-
	31 311	**-**	**-**	**-**

3.2 Kapitalo rizikos valdymas

Grupės ir Bendrovės kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti Grupės galimybes tęsti veiklą, siekiant uždirbti pelno savo akcininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims ir palaikyti optimalią kapitalo struktūrą mažinant kapitalo savikainą. Siekdamos palaikyti arba pakoreguoti kapitalo struktūrą, Grupė ir Bendrovė gali pakoreguoti akcininkams išmokamų dividendų sumą, grąžinti kapitalą akcininkams, išleisti naujų akcijų arba parduoti turtą, kad sumažintų skolas.

Grupė ir Bendrovė kapitalą apibrėžia kaip akcininkų nuosavybę ir paskolas minus pinigus, pinigų ekvivalentus.

Bendrovės ir Grupės kapitalo struktūra gruodžio 31 d.:

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
15 424	14 092	Gautos paskolos	15 424	14 092
(2 988)	(2 619)	Sumažinta: pinigų ir pinigų ekvivalentų likutis	(1 567)	(922)
12 436	11 473	Grynoji skola	13 857	13 170
130 771	130 319	Akcininkų nuosavybė	120 483	119 006
143 207	141 792	Kapitalas iš viso	134 340	132 176

Remiantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 40 tūkst. EUR (uždarosios akcinės bendrovės ne mažesnis kaip 2,5 tūkst. EUR), o nuosavas kapitalas – ne mažesnis kaip 50 procentų bendrovės įstatinio kapitalo dydžio. 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir jos dukterinės įmonės, registruotos Lietuvoje, įvykdė šiuos reikalavimus.

3.3 Tikrosios vertės vertinimas

Balanse apskaitytos prekybos mokėtinos ir prekybos gautinos sumos turi būti apmokėtos per trumpesnį negu trijų mėnesių laikotarpį, todėl laikoma, kad jų tikroji vertė atitinka balansinę vertę, atėmus vertės sumažėjimą. Bendrovės gautų paskolų palūkanų norma yra keičiama ne rečiau kaip kas pusę metų, todėl laikoma jog jų tikroji vertė atitinka balansinę vertę. Bendrovės suteiktų paskolų tikroji vertė atskleista 19 pastaboje, o ilgalaikio turto tikroji vertė – 15 pastaboje.

Tikroji vertė apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Išskiriami trys tikrosios vertės hierarchijos lygiai.
Pirmam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis identiško turto kotiruojamomis (nekoreguotomis) kainomis, aktyviose rinkose.
Antram lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis kitais tiesiogiai arba netiesiogiai stebimais rodikliais.
Trečiam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis nestebimais rodikliais.

4. Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Nuostolių atidėjinys finansiniam turtui nustatomas remiantis prielaidomis apie įsipareigojimų neįvykdymo riziką ir tikėtinų nuostolių rodikliais. Grupė priima sprendimus dėl šių prielaidų ir vertės sumažėjimo skaičiavimuose naudojamų duomenų pasirinkimo remdamasi Grupės praėjusių laikotarpių informacija, dabartinėmis rinkos sąlygomis ir taip pat į ateitį orientuotais įvertinimais kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Išsamesnė informacija apie pagrindines taikytas prielaidas ir naudojamus duomenis atskleista 3.1 pastaboje.

Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpių vertinimas

Bendrovė ir Grupė turi senus pastatus ir įrangą, kurių naudingo tarnavimo laikotarpiai įvertinti remiantis numatomais produkto gyvavimo ciklais. Tačiau ekonominiai naudingo tarnavimo laikotarpiai gali skirtis nuo dabartinių vertinimų dėl techninių naujovių ar konkurentų veiksmų.

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto (išskyrus transporto priemones) tikrosios vertės vertinimą 2015 m. gruodžio 31 d. atliko nepriklausomi turto vertintojai UAB „OBER HAUS Nekilnojamasis turtas“, kur vertinant nekilnojamo turto grupę naudotas palyginamosios vertės (pardavimo kainos analogų) metodas. Vertinant kitas turto grupes, naudotas atstatomosios vertės (kaštų) metodas. Transporto priemonių grupės vertinimą atliko Bendrovės ekspertai, kurie nustatė tikrąją vertę naudodami pardavimo kainos analogų metodą. Turto daliai, kuri buvo vertinta atstatomosios vertės metodu atliktas vertės sumažėjimo testas, kuris parodė, kad nėra požymių galimam vertės sumažėjimui.
Bendrovės vadovybės nuomone, remiantis šiais metodais pakoreguotos ilgalaikio materialiojo turto vertės 2018 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. atitinka jų tikrąją vertę (15 pastaba).

Atsargų vertės sumažėjimas

Grupė ir Bendrovė atsargas apskaito viena iš mažesniųjų įsigijimo savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte. Grupė ir Bendrovė vertino, ar atsargų, apskaitytų įsigijimo savikaina vertė nėra mažesnė nei grynoji galimo realizavimo vertė, atsižvelgdama į istorinius duomenis bei faktinius atsargų pardavimus žemiau savikainos. Jei apskaitytas atsargų vertės sumažėjimas būtų 5 proc. didesnis/mažesnis, tai 2019 m. Grupės ir Bendrovės pelnas prieš mokesčius būtų atitinkamai 88 tūkst. EUR mažesnis/didesnis (2018 m. atitinkamai - 151 tūkst. EUR).

5. Informacija apie segmentus

Veiklos segmentai ir finansinėse ataskaitose pateikiami segmentai

Grupės vadovybė išskyrė šiuos Grupės veiklos segmentus: kietasis sūris, pusiau kietasis sūris, sviestas, pienas, grietinėlė, grietinė, rūgpienis, jogurtas, varškė, varškės sūris ir kita. Šie segmentai buvo sujungti į du pagrindinius finansinėse ataskaitose pateikiamus segmentus remiantis panašiu produktų, gamybos proceso, pirkėjų grupės ir platinimo būdo pobūdžiu.

Pagrindiniai du Grupės verslo finansinėse ataskaitose pateikiami segmentai yra šie:

- Švieži pieno produktai
- Sūris ir kiti pieno produktai

Kitą grupės veiklą pagrinde sudaro žaliavinio pieno surinkimas, šis segmentas nėra pakankamo dydžio, kad būtų atskleidžiamas atskirai. Sandoriai tarp segmentų vykdomi normaliomis prekybinės veiklos sąlygomis. Šviežio pieno produktų segmente yra 2 išoriniai klientai, kurių kiekvieno individualiai pajamos sudaro daugiau nei 10% visų segmento pajamų.

Žemiau pateikiama segmentų 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų informacija:

	Švieži pieno produktai	**Sūris ir kiti pieno produktai**	**Kiti segmentai (neskirstoma)**	**Grupė**
2019				
Pardavimai	73 975	188 463	21 303	283 741
Pardavimai su kitais segmentais	(323)	(54 108)	(20 937)	(75 368)
Pardavimai – trečiosioms šalims	**73 652**	**134 355**	**366**	**208 373**
Segmento bendrasis pelnas	**11 983**	**8 613**	**959**	**21 555**
Nusidėvėjimas ir amortizacija	**3 748**	**5 965**	**17**	**9 730**
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	**5**	**182**		**187**
Iš viso turto	38 250	146 271	3 241	187 762
Sandorių tarp grupės įmonių eliminavimai				(18 694)
Iš viso turto, atėmus sandorius tarp grupės įmonių				**169 068**
Ilgalaikio turto įsigijimas (išskyrus finansines priemones ir atidėtojo pelno mokesčio turtą)	4 086	5 546	49	9 681
Iš viso įsipareigojimų	23 880	33 567	2 248	59 695
Sandorių tarp grupės įmonių eliminavimai				(21 397)
Iš viso įsipareigojimų, atėmus sandorius tarp grupės įmonių				**38 298**

	Švieži pieno produktai	**Sūris ir kiti pieno produktai**	**Kiti segmentai (neskirstoma)**	**Grupė**
2018				
Pardavimai	76 372	181 641	20 586	278 599
Pardavimai su kitais segmentais	(363)	(54 882)	(19 679)	(74 924)
Pardavimai – trečiosioms šalims	**76 009**	**126 759**	**907**	**203 675**
Segmento bendrasis pelnas	**17 251**	**2 632**	**(383)**	**19 500**
Nusidėvėjimas ir amortizacija	**3 336**	**5 861**	**19**	**9 216**
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	**152**	**147**	**-**	**299**
Iš viso turto	39 963	145 320	2 641	187 924
Sandorių tarp grupės įmonių eliminavimai				(17 713)
Iš viso turto, atėmus sandorius tarp grupės įmonių				**170 211**
Ilgalaikio turto įsigijimas (išskyrus finansines priemones ir atidėtojo pelno mokesčio turtą)	2 186	7 631	22	9 839
Iš viso įsipareigojimų	24 120	34 093	2 096	60 309
Sandorių tarp grupės įmonių eliminavimai				(20 417)
Iš viso įsipareigojimų, atėmus sandorius tarp grupės įmonių				**39 892**

Geografinė informacija

Visas Bendrovės turtas yra Lietuvoje. Bendrovės pardavimo pajamų analizė pagal rinkas pateikta žemiau:

	Pardavimo pajamos		Turto iš viso		Kapitalinės investicijos	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Lietuva	67 074	66 141	154 050	153 099	5 544	7 631
Europos Sąjungos šalys	92 192	99 464				
Artimieji rytai	4 769	1 075				
Šiaurės Amerika	13 022	3 654				
Tolimieji rytai	4 778	4 370				
Kitos šalys	6 628	6 937				
	188 463	181 641	154 050	153 099	5 544	7 631

Grupės turtas pagal geografinius segmentus pateiktas žemiau. Grupės pardavimo pajamų analizė pagal rinkas pateikta žemiau:

	Pardavimo pajamos		Turto iš viso		Kapitalinės investicijos	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Lietuva	79 166	78 093	165 110	166 853	9 632	9 817
Europos Sąjungos šalys	100 010	109 546	3 958	3 358	49	22
Artimieji rytai	4 769	1 075				
Šiaurės Amerika	13 022	3 654				
Tolimieji rytai	4 778	4 370				
Kitos šalys	6 628	6 937				
	208 373	203 675	169 068	170 211	9 681	9 839

Pardavimai priskiriami pagal tai kurioje šalyje yra pirkėjas.

Bendrovės pajamų analizė pagal jų grupes:

	2019	**2018**
Prekių pardavimo pajamos	180 460	173 609
Kitos pajamos (pieno transportavimas)	8 003	8 032
	188 463	181 641

Grupės pajamų analizė pagal jų grupes:

	2019	**2018**
Prekių pardavimo pajamos	206 939	202 259
Kitos paslaugos	1 434	1 416
	208 373	203 675

6. Pardavimo ir rinkodaros sąnaudos

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
3 623	3 899	Transportavimo paslaugos	3 266	3 573
3 075	3 029	Darbo užmokesčio sąnaudos	1 701	1 727
455	404	Tarpininkavimo paslaugos	455	404
366	974	Produkto įvaizdžio kūrimo bei reklamos sąnaudos	175	139
1 090	1 002	Remontas ir eksploatacija	1 023	937
663	562	Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas	620	525
1 251	287	Sandėliavimo paslaugos	1 251	287
1 360	275	Muitų mokesčiai	1 360	275
1 671	824	Kitos sąnaudos	2 051	1 568
13 554	11 256		11 902	9 435

7. Bendrosios ir administracinės sąnaudos

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
2 837	3 147	Darbo užmokesčio sąnaudos	1 898	2 121
19	33	Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	29	23
(549)	-	Atidėjimai suteiktų paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimui bei paskolų ir gautinų sumų nurašymai (atstatymai)	(549)	-
198	285	Konsultacijų sąnaudos	153	245
632	601	Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas ir nematerialaus turto amortizacija	440	419
287	228	Remontas ir eksploatacija	254	182
(1 164)	1 114	Tantjemų priskaičiavimas (atstatymas)	(424)	-
125	103	Telekomunikacijos bei IT palaikymo sąnaudos	109	88
207	188	Draudimo sąnaudos	192	173
159	62	Banko mokesčiai	150	50
108	110	Komandiruotės	102	76
87	44	Baudos	1	14
69	56	Darbuotojų mokymai	41	41
41	44	Narystės mokesčiai	40	42
408	389	Labdara, parama	135	146
1 093	1 087	Kitos sąnaudos	802	800
4 557	7 491		3 373	4 420

2019 m. balandžio 30 d. įvykusiame AB „Rokiškio sūris“ visuotiniame akcininkų susirinkime, akcininkai, tvirtindami pelno paskirstymą už 2018 m., tantjemų valdybos nariams neskyrė, dėl to jos buvo atstatytos 2019 m.

8. Kitos veiklos pajamos

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
1 570	1 924	Prekių perpardavimas	1 556	1 912
336	455	Palūkanų pajamos	362	427
503	525	Kitos pajamos	3 301	2 429
2 409	2 904		5 219	4 768

Kitas Bendrovės pajamas sudaro iš dukterinės įmonės UAB „Rokiškio pieno gamyba“ gauti dividendai bei draudimo ir kitos paslaugų pajamos (33 pastaba).

9. Kitos veiklos sąnaudos

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
1 533	1 819	Perparduotų prekių savikaina	1 521	1 811
169	170	Kitos sąnaudos	172	167
1 702	1 989		1 693	1 978

10. Kiti veiklos (nuostoliai) / pelnas

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
(49)	(20)	Rezultatas iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo (32 pastaba)	(54)	(60)
(49)	(20)		(54)	(60)

11. Sąnaudos pagal jų pobūdį

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
139 297	148 893	Sunaudotos žaliavos ir komplektavimo gaminiai	133 394	140 685
(5 653)	(19 202)	Pagamintos produkcijos ir nebaigtos gamybos likučių pasikeitimas	(5 590)	(19 275)
21 547	21 994	Darbo užmokesčio sąnaudos ir socialinio draudimo įmokos	13 798	14 186
10 792	12 863	Transportavimo paslaugos	10 422	12 525
(1 164)	1 114	Tantjemos ir priedai	(424)	-
9 730	9 216	Nusidėvėjimas ir amortizacija (15, 16 pastabos)	5 965	5 857
(503)	(425)	Vyriausybės dotacijos ilgalaikiam turtui įsigyti amortizacija (27 pastaba)	(278)	(293)
455	404	Tarpininkavimo paslaugos	455	404
6 053	4 858	Remontas ir eksploatacija	4 825	4 638
253	275	Perparduotos pagamintos produkcijos savikaina	8 454	11 481
(549)	96	Atidėjimai suteiktų paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimui bei paskolų ir gautinų sumų nurašymai (atstatymai)	(549)	96
170	157	Mokesčių (išskyrus pelno mokestį) sąnaudos	168	143
198	285	Konsultacijų sąnaudos	153	245
137	116	Telekomunikacijos ir IT priežiūros sąnaudos	122	101
13 896	14 432	Komunalinės išlaidos (energija)	7 321	7 775
10 271	7 846	Kitos	8 568	5 996
204 930	202 922	Pardavimo savikainos, pardavimo ir rinkodaros sąnaudų ir bendrųjų ir administracinių sąnaudų iš viso	186 804	184 564

12. Finansinės veiklos sąnaudos

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
		Palūkanų sąnaudos:		
187	29	– banko paskolos	187	29
187	29		187	29

13. Pelno mokestis

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
-	(432)	Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	-	(240)
267	116	Praėjusių laikotarpių pelno mokesčio patikslinimai	240	-
(80)	615	Atidėtasis pelno mokestis (18 pastaba)	(58)	387
187	299	Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	182	147

Pelno mokestis, taikomas Grupės ir Bendrovės pelnui prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri susidarytų taikant bazinį pelno mokesčio tarifą:

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
3 914	1 619	Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą	4 944	(222)
587	243	Mokestis taikant 15 proc. tarifą (2.15 pastaba)	742	(33)
151	96	Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	92	81
(29)	(46)	Neapmokestinamos pajamos	(441)	(319)
(112)	(116)	Labdaros sąnaudos atskaitomos du kartus pelno mokesčio apskaičiavimo tikslams.	(40)	(43)
(812)	(647)	Kitos apmokestinamąjį pelną mažinančios sąnaudos	(358)	(164)
(267)	117	Praėjusių laikotarpių pelno mokesčio patikslinimai	(240)	-
295	54	Kita	64	331
(187)	(299)	Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	(182)	(147)

Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudas sudaro reprezentacinės išlaidos, nurašymai ir pan. Neapmokestinamąsias pajamas sudaro delspinigiai, gautos draudimo kompensacijos ir pan.

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 5 po ataskaitinių mokestinių metų iš eilės einančius metus patikrinti buhalterijos knygas ir apskaitos įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. Bendrovės vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

14. Vienai akcijai tenkantis pelnas

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
4 101	1 918	Akcininkams tenkantis grynasis (nuostolis) / pelnas	5 126	(75)
35 057	35 701	Išleistų paprastųjų vardinių akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	35 057	35 701
(811)	(167)	Nuosavų akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	(811)	(167)
0,12	0,05	Vienai akcijai tenkantis paprastasis (nuostolis) / pelnas (EUR už vieną akciją)	0,15	-

Grupė neturi potencialiai konvertuojamų paprastųjų akcijų, todėl sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra toks pat kaip paprastasis pelnas, tenkantis vienai akcijai.

15. Ilgalaikis materialusis turtas

Bendrovė	**Pastatai**	**Mašinos ir įrengimai**	**Transporto priemonės ir kitas turtas**	**Nebaigta statyba**	**Iš viso**
2018 m. sausio 01 d.					
Įsigijimo savikaina ir perkainota vertė	15 098	70 150	34 704	1 548	121 500
Sukauptas nusidėvėjimas	(6 176)	(52 432)	(26 045)	-	(84 653)
Likutinė vertė	8 922	17 718	8 659	1 548	36 847
2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	8 922	17 718	8 659	1 548	36 847
Įsigijimai		1 361	1 974	4 296	7 631
Perleidimai	(17)	(1)	(56)	-	(74)
Nurašymai		(10)	(69)	-	(79)
Perkelta iš nebaigtos statybos	2 814	971	546	(4 331)	-
Nusidėvėjimas	(502)	(2 953)	(2 402)	-	(5 857)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	11 217	17 086	8 652	1 513	38 468
2018 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina ir perkainota vertė	17 948	75 696	37 072	1 513	132 229
Sukauptas nusidėvėjimas	(6 731)	(58 610)	(28 420)	-	(93 761)
Likutinė vertė	11 217	17 086	8 652	1 513	38 468
2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	11 217	17 086	8 652	1 513	38 468
Įsigijimai	38	1 047	2 033	2 426	5 544
Perleidimai	(23)	(10)	(125)	-	(158)
Nurašymai	-	(60)	(5)	-	(65)
Perkelta iš nebaigtos statybos	800	617	641	(2 058)	-
Nusidėvėjimas	(560)	(2 695)	(2 709)	-	(5 965)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	11 472	15 985	8 486	1 881	37 824
2019 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina ir perkainota vertė	18 714	76 478	38 878	1 881	135 951
Sukauptas nusidėvėjimas	(6 976)	(60 493)	(30 392)	-	(98 127)
Likutinė vertė	11 472	15 985	8 486	1 881	37 824

Grupė	Pastatai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės ir kitas turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2018 m. sausio 01 d.					
Įsigijimo savikaina ar perkainota vertė	25 722	95 792	35 916	3 198	160 628
Sukauptas nusidėvėjimas	(10 367)	(64 624)	(26 997)	-	(101 988)
Likutinė vertė	15 355	31 168	8 919	3 198	58 640
2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	15 355	31 168	8 919	3 198	58 640
Įsigijimai	39	2 065	2 075	5 660	9 839
Perleidimai	(17)	(83)	(56)	-	(156)
Nurašymai	-	(10)	(75)	-	(85)
Perkelta iš nebaigtos statybos	3 480	3 268	551	(7 299)	-
Nusidėvėjimas	(906)	(5 765)	(2 545)	-	(9 216)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	17 951	30 643	8 869	1 559	59 022
2018 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina ar perkainota vertė	29 334	102 381	37 397	1 559	170 671
Sukauptas nusidėvėjimas	(11 383)	(71 738)	(28 528)	-	(111 649)
Likutinė vertė	17 951	30 643	8 869	1 559	59 022
2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	17 951	30 643	8 869	1 559	59 022
Įsigijimai	77	3 574	2 145	3 885	9 681
Perleidimai	(23)	(61)	(133)	-	(217)
Nurašymai	-	(1)	(5)	-	(6)
Perkelta iš nebaigtos statybos	1 011	1 516	780	(3 307)	-
Nusidėvėjimas	(982)	(5 898)	(2 850)	-	(9 730)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	18 034	29 773	8 806	2 137	58 750
2019 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina ar perkainota vertė	30 355	106 632	39 442	2 137	178 566
Sukauptas nusidėvėjimas	(12 321)	(76 859)	(30 636)	-	(119 816)
Likutinė vertė	18 034	29 773	8 806	2 137	58 750

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ir Grupės ilgalaikis materialusis turtas buvo perkainotas. Turto (išskyrus transporto priemones) tikrąją vertę nustatė nepriklausomi turto vertintojai UAB „OBER HAUS Nekilnojamasis turtas“. Nekilnojamo turto grupei vertinti naudotas palyginamosios vertės (pardavimo kainos analogų) metodas, lyginant pardavimo kainas Lietuvoje. Vertinant kitas turto grupes, naudotas atstatomosios vertės (kaštų) metodas. Transporto priemonių grupės vertinimą atliko Bendrovės ekspertai, kurie nustatė tikrąją vertę naudodami pardavimo kainos analogų metodą. Perkainojimo metu susidaręs pelnas atskleistas ilgalaikio materialiojo turto judėjimo lentelėse ir buvo apskaitytas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje. Turto daliai, kuri buvo vertinta atstatomosios vertės metodu atliktas vertės sumažėjimo testas, kuris parodė, kad nėra požymių galimam vertės sumažėjimui.

2019 m. ir 2018 m. ilgalaikis turtas nebuvo perkainuotas, kadangi valdybos nuomone jokių reikšmingų pokyčių nei šalies nekilnojamojo turto rinkoje, nei bendrovės veikloje, nei įrengimų ir mašinų kainų rinkose neįvyko, todėl per 2018 ir 2019finansinius metus Grupės ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė reikšmingai nekito. Taip pat, 2018 m. Bendrovė turėjo konsultaciją su nekilnojamo turto vertintoju OBER HAUS Nekilnojamasis Turtas UAB, pagal kurią nustatyta, kad Bendrovės ir Grupės ilgalaikio turto vertė reikšmingai nesiskiria nuo galimos turto kainos rinkoje

Valdybos nariai priėmė prielaidą, kad ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė atspindi tikrą AB „Rokiškio sūris“, UAB „Rokiškio pienas“ ir UAB „Rokiškio pieno gamyba“ ilgalaikio materialaus turto rinkos vertę ir priėmė sprendimą AB „Rokiškio sūris“ Grupės ilgalaikio materialiojo turto neperkainoti, bet nusidėvėjimo normatyvai buvo peržiūrėti.

2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ir Grupės Pastatai ir Transporto priemonės buvo priskirti 2 hierarchijos lygio tikrosios vertės nustatymui. **2 lygio** ilgalaikis materialusis turtas buvo įvertintas lyginamuoju metodu. Lyginamuoju metodu vertintas nekilnojamasis turtas, dauguma transporto priemonių bei statiniai, kurio pardavimo sandorių ar pasiūlos pavyzdžių pavyko rasti rinkoje. Lyginamieji nekilnojamojo turto objektai pasirinkti dėl panašumo su vertinamu objektu dydžio, paskirties, dislokacijos, naudojimo pobūdžio, būklės, inžinerinio aprūpinimo ar kitais parametrais. Vertinant nekilnojamąjį turtą taikytos pataisos dėl skirtumų tarp vertinamųjų ir lyginamųjų objektų. Lyginamieji parinkti iš kiek galima panašesnių objektų ir skirtumai yra dėl vietos bei aplinkos, statybos metų, bendro objekto ploto. Vertinant transporto priemones remtasi pasiūlos duomenimis. Iš nemažiau negu 2 ar 3 lyginamųjų duomenų paskaičiuota vertė buvo priimama už turto vertę. Parinkti lyginamieji duomenys buvo panašūs į vertinamąjį turtą.

Tuo tarpu Mašinos ir įrengimai bei kitas turtas buvo priskirti 3 hierarchijos lygio tikrosios vertės nustatymui. **3 lygio** ilgalaikis materialusis turtas buvo įvertintas atstatomosios vertės (kaštų) metodu. Šiuo metodu skaičiuota dalies specialios paskirties kilnojamojo turto, kuriems nepavyko rasti pardavimo ar pasiūlos rinkos duomenų, vertės. Skaičiuojant vertinamo kilnojamojo turto (mašinų ir įrengimų) vertę išlaidų (kaštų) metodu vertinamo objekto atkūrimo kaštai buvo prilyginti įsigijimo kaštams (vertinamo objekto atkūrimo modelis). Vertinimo tikslais nuvertėjimas (nusidėvėjimas) nustatomas suskaidymo skaičiavimo modeliu. Nustatant fizinį nuvertėjimą, daroma prielaida, kad vertinamas turtas savo vertės netenka proporcingai metų skaičiui. Vertinamas turtas buvo suskirstytas į grupes, kiekvienai turto grupei, remiantis vertintojo ekspertine nuomone buvo priskirtas iki 30 metų naudingas tarnavimo laikas, priklausomai nuo turto grupės. Nustatant funkcinį nuvertėjimą, daroma prielaida, kad vertinimo metu gaminamas bei parduodamas kilnojamasis turtas (mašinos ir įrengimai) yra didesnio naudingumo nei anksčiau pagamintas ir dabar nebegaminamas turtas. Nustatant ekonominį nuvertėjimą vertintojai daro išvadą, kad ekonomikos situacija yra pakankamai stabili, todėl priima, kad ekonominis nuvertėjimas lygus nuliui procentų.
Vertinant kilnojamąjį turtą buvo atsižvelgta į tai, kad jei naudojamas apskaitoje nudėvėtas turtas, tai negali neturėti vertės. Todėl pagal rinkos duomenis buvo išskaičiuota galima turto likutinė vertė.

Nebaigtos statybos likučiai buvo neseniai įsigyti iš trečiųjų šalių todėl jų tikroji vertė atitiko balansinę vertę.

2019 m. gruodžio 31 d. tam tikras Bendrovės ir Grupės ilgalaikis materialusis turtas, kurio apskaitinė vertė atitinkamai sudarė 22 744 tūkst. EUR ir 28 927 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. – 4 941 tūkst. EUR ir 12 030 tūkst. EUR), buvo įkeistas bankams, siekiant užtikrinti kredito limito sutartis.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos yra apskaitytos pelno/(nuostolių) ataskaitos pardavimo ir rinkodaros sąnaudų, bendrųjų ir administracinių sąnaudų bei pardavimų savikainos straipsniuose, taip pat balanso nebaigtos gamybos bei pagamintos produkcijos straipsniuose.

Jei ilgalaikis materialusis turtas nebūtų buvęs perkainotas, Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės 2018 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. būtų buvusios tokios:

Bendrovė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės ir Kitas turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2018 m. gruodžio 31 d.	7 981	10 189	7 214	1 513	**26 897**
2019 m. gruodžio 31 d.	8 297	10 473	7 659	1 881	**28 310**

Grupė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės ir Kitas turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2018 m. gruodžio 31 d.	11 454	21 582	7 415	1 558	**42 009**
2019 m. gruodžio 31 d.	11 525	22 728	7 979	2 137	**44 369**

16. Nematerialusis turtas

Bendrovė	**Programinė įranga**
2018 m. sausio 01 d.	
Įsigijimo savikaina	713
Sukaupta amortizacija	(711)
Likutinė vertė	2
2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	2
Įsigijimai	12
Amortizacijos sąnaudos	(3)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	11
2018 m. gruodžio 31 d.	
Įsigijimo savikaina	725
Sukaupta amortizacija	(714)
Likutinė vertė	11
2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	11
Įsigijimai	36
Amortizacijos sąnaudos	(3)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	44
2019 m. gruodžio 31 d.	
Įsigijimo savikaina	761
Sukaupta amortizacija	(717)
Likutinė vertė	44

Grupė	Sutartiniai santykiai su klientais	Programinė įranga	Iš viso
2018 m. sausio 1 d.			
Įsigijimo savikaina	-	713	713
Sukaupta amortizacija	-	(711)	(711)
Likutinė vertė	-	2	2
2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai			
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	-	2	2
Įsigijimai	-	12	12
Amortizacijos sąnaudos	-	(3)	(3)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	-	11	11
2018 m. gruodžio 31 d.			
Įsigijimo savikaina	-	725	725
Sukaupta amortizacija	-	(714)	(714)
Likutinė vertė	-	11	11
2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai			
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	-	11	11
Įsigijimai	-	36	36
Amortizacijos sąnaudos	-	(3)	(3)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	-	44	44
2019 m. gruodžio 31 d.			
Įsigijimo savikaina	-	761	761
Sukaupta amortizacija	-	(717)	(717)
Likutinė vertė	-	44	44

Programinės įrangos ir kito nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos yra apskaitytos pelno/(nuostolių) ataskaitos bendrųjų ir administracinių sąnaudų straipsnyje.

17. Investicijos į dukterines įmones

Bendrovės investicijų į dukterines įmones vertė 2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. pateikiama žemiau:

	Investicijos įsigijimo vertė	Pripažintas vertės sumažėjimas	Investicijos vertė po vertės sumažėjimo
UAB „Rokiškio pienas“	105	-	105
UAB „Rokiškio pieno gamyba“	4 122	-	4 122
SIA „Jekabpils piena kombinats“	853	(122)	731
SIA „Kaunata“	96	-	96
	5 176	(122)	5 054

Grupė investicijas į dukterines įmones sudaro bendros investicijos į SIA „Kaunata“.

18. Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kuomet egzistuoja teisiškai pagrindžiama teisė sudengti trumpalaikį mokestinį turtą su trumpalaikiais mokestiniais įsipareigojimais ir kuomet atidėtasis pelno mokestis susijęs su ta pačia fiskaline institucija. Sudengtos sumos pateiktos toliau:

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
		Atidėtojo pelno mokesčio turtas:		
-	-	– realizuosis po daugiau nei 12 mėnesių		-
675	1 153	– realizuosis per 12 mėnesių	586	952
675	1 153		586	952
		Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai:		
(1 801)	(2 182)	– realizuosis po daugiau nei 12 mėnesių	(1 127)	(1 435)
(400)	(416)	– realizuosis per 12 mėnesių	(300)	(300)
(2 201)	(2 598)		(1 427)	(1 735)
(1 525)	(1 445)	Grynasis atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	(841)	(783)

Bendrasis pasikeitimas atidėtojo pelno mokesčio sąskaitoje:

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
(1 445)	(2 060)	Metų pradžioje	(783)	(1 170)
(80)	615	Pripažinta pelno/(nuostolių) ataskaitoje (13 pastaba)	(58)	387
-	-	Pripažinta kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje	-	-
(1 525)	(1 445)	Metų pabaigoje	(841)	(783)

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų pasikeitimas per metus, neatsižvelgiant į likučių sudengimą toje pačioje mokestinėje jurisdikcijoje:

Bendrovė

Atidėtojo pelno mokesčio turtas	**Atsargų nurašymas iki grynosios realizacinės vertės**	**Paskolų amortizuota savikaina**	**Gautinų sumų vertės sumažėjimas**	**Tantjemos ir atostogų rezervas**	**Viso**
2018 m. sausio 1 d.	**287**	**56**	**217**	**338**	**898**
Pripažinta pelno/(nuostolių) ataskaitoje	164		14	(124)	54
2018 m. gruodžio 31 d.	**451**	**56**	**231**	**214**	**952**
Pripažinta pelno/(nuostolių) ataskaitoje	(218)		(82)	(66)	(366)
2019 m. gruodžio 31 d.	**233**	**56**	**149**	**148**	**586**

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	**Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas**	**Viso**
2018 m. sausio 1 d.	**(2 068)**	**(2 068)**
Pripažinta pelno/(nuostolių) ataskaitoje	333	333
2018 m. gruodžio 31 d.	**(1 735)**	**(1 735)**
Pripažinta pelno/(nuostolių) ataskaitoje	308	308
2019 m. gruodžio 31 d.	**(1 427)**	**(1 427)**

Grupė

Atidėtojo pelno mokesčio turtas	Atsargų nurašymas iki grynosios realizacinės vertės	Paskolų amortizuota savikaina	Gautinų sumų vertės sumažėjimas	Tantjemos ir atostogų rezervas	Viso
2018 m. sausio 1 d.	**287**	**56**	**217**	**427**	**987**
Pripažinta pelno/(nuostolių) ataskaitoje	165		14	(13)	166
2018 m. gruodžio 31 d.	**452**	**56**	**231**	**414**	**1 153**
Pripažinta pelno/(nuostolių) ataskaitoje	(218)		(82)	(178)	(478)
2019 m. gruodžio 31 d.	**234**	**56**	**149**	**237**	**676**

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	Pagreitintas mokestinis ilgalaikio turto nusidėvėjimas	Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas	Viso
2018 m. sausio 1 d.	**(47)**	**(3 000)**	**(3 047)**
Pripažinta pelno/(nuostolių) ataskaitoje		449	449
2018 m. gruodžio 31 d.	**(47)**	**(2 551)**	**(2 598)**
Pripažinta pelno/(nuostolių) ataskaitoje		397	397
2019 m. gruodžio 31 d.	**(47)**	**(2 154)**	**(2 201)**

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas apskaičiuoti taikant balanso parengimo dieną patvirtintą 15 proc. pelno mokesčio tarifą (2018 m. – 15 proc.), kurį numatoma taikyti, kuomet bus realizuojamas susijęs atidėtojo pelno mokesčio turtas arba padengiamas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas.

19. Suteiktos paskolos

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
258	246	Darbuotojams suteiktos ilgalaikės paskolos	210	195
2 479	3 136	Kitos suteiktos ilgalaikės paskolos	2 454	3 090
(35)	(35)	Atėmus atidėjimą gautinų paskolų vertės sumažėjimui	(35)	(35)
2 702	3 347	Ilgalaikės paskolos grynąja verte	2 629	3 250
32	37	Darbuotojams suteiktų paskolų einamųjų metų dalis	29	34
2 815	2 992	Kitos suteiktos trumpalaikės paskolos	3 519	3 696
-	-	Atėmus atidėjimą gautinų paskolų vertės sumažėjimui	-	-
2 847	3 029	Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis ir trumpalaikės paskolos grynąja verte	3 548	3 730

Kitų suteiktų ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai svyruoja nuo 1 iki 5 metų. Paskolų vidutinė svertinė palūkanų norma 3,1 proc. (2018 m. – 3,15 proc.). Paskolos yra užtikrintos įkeistu turtu ir laidavimais.

Paskolų tikroji vertė yra priskiriama antrajam lygiui tikrosios vertės skaičiavimo modelyje. Suteiktų paskolų tikroji vertė atitinka balansinę vertę.

Žemiau lentelėje pateikiama gruodžio 31 d. informacija apie sugrąžinti uždelstas suteiktas paskolas:

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
5 549	6 376	Suteiktos paskolos, kurių grąžinimas nėra uždelstas	6 177	6 980
35	35	Suteiktos paskolos, kurių grąžinimas uždelstas, tačiau jos nėra laikomos nuvertėjusiomis Nuvertėjusios suteiktos paskolos	35	35
5 584	6 411	Bendroji suteiktų paskolų vertė	6 212	7 015
(35)	(35)	Neatgautinų sumų nuvertėjimas	(35)	(35)
5 549	6 376	Grynoji vertė	6 177	6 980

20. Atsargos

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
2 405	2 064	Žaliavos	1 042	465
7 433	7 676	Nebaigta gamyba	7 139	7 378
50 297	45 974	Pagaminta produkcija	49 727	45 399
937	1 177	Kitos atsargos	584	1 132
61 072	56 891	Iš viso atsargų įsigijimo verte	58 492	54 374
(1 553)	(3 025)	Sumažinta: nurašymas iki grynosios realizacinės vertės	(1 553)	(3 025)
59 519	53 866	Iš viso atsargų	56 939	51 349

2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. atsargos nebuvo įkeistos.

2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovės atsargos: 3 338 tonų sviesto buvo laikomi pas trečiąsias šalis Lietuvoje, 750 tonų kietojo sūrio - JAV, bei 49 tonos kietojo sūrio - Europos sąjungos šalies sandėliuose. Bendra šių atsargų vertė 15 806 tūkst. EUR.

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės atsargos: 1 373 tonos sviesto buvo laikomos pas trečiąsias šalis Lietuvoje, 174 tonos kietojo sūrio - JAV, bei 73,5 tonos kietojo sūrio ir 11 tonų šviežio sūrio - Europos sąjungos šalies sandėliuose. Bendra šių atsargų vertė 5 992 tūkst. EUR.

21. Prekybos ir kitos gautinos sumos

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
		Ilgalaikės gautinos sumos		
285	590	Išankstiniai apmokėjimai	275	287
354	1 011	Išankstiniai apmokėjimai už žaliavą	354	1 011
639	1 601		629	1 298
		Trumpalaikės gautinos sumos		
35 612	30 270	Prekybos gautinos sumos	42 229	35 012
1 807	2 482	Gautinas PVM	1 133	1 738
1 930	11 991	Išankstiniai apmokėjimai už žaliavą	1 402	11 438
522	537	Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančio laikotarpio sąnaudos	522	537
39 871	45 280		45 286	48 725

2019 m. gruodžio 31 d ir 2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės prekybos gautinos sumos nebuvo įkeistos. 2019 m. gruodžio 31 d ir 2018 m. gruodžio 31 d. Dukterinės įmonės UAB "Rokiškio pienas" prekybos gautinos sumos, bei reikalavimai į būsimas gautinas sumas buvo įkeisti ne didesnei kaip 6 000 tūkst. EUR sumai.

2019 m. gruodžio 31 d. ūkininkams suteiktų paskolų (išankstinių apmokėjimų už žaliavą) grąžinimo terminai svyruoja nuo 1 mėnesio iki 4 metų. Metinės palūkanų normos svyruoja nuo 1.1% iki 6%. Didžiosios ūkininkams suteiktų paskolų dalies grąžinimas užtikrintas įkeičiant ūkininkų turtą (žemę, pastatus). Didžioji ūkininkams suteiktų paskolų dalis grąžinama ne pinigais, o užskaitoma su mokėtinomis sumomis už žaliavinio pieno pirkimus iš ūkininkų, todėl jos neatitinka finansinio turto kriterijų ir apskaitomos kaip išankstiniai apmokėjimai už žaliavą.

Įvertinus tam tikrų ūkininkų pablogėjusią finansinę situaciją, kai kuriems išankstiniams apmokėjimams už pieno tiekimą buvo suformuotas vertės sumažėjimas. 2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. jis atitinkamai sudarė 340 tūkst. EUR ir 340 tūkst. EUR.

Informacija apie uždelstas gautinas sumas 2019 m. gruodžio 31 d. pateikta pastaboje 3.1. (b).

Vertės sumažėjimo pokytis per finansinius metus gautinoms prekybos sumoms pagal sutartis su klientais:

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
1 540	1 444	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	1 540	1 444
(549)	-	Abejotinų gautinų sumų vertės sumažėjimo atstatymas	(549)	-
-	96	Pripažinta abejotinomis gautinomis sumomis per ataskaitinį laikotarpį	-	96
991	1 540	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	991	1 540

Grupė nebuvo gavusi jokių užtikrinimo priemonių susijusių su nuvertėjusioms gautinoms sumoms. 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo prekybos gautinų sumų iš UAB „Rokiškio pieno gamyba“ 13 111 tūkst. EUR, bei SIA „Jekabpils piena kombinats“ 248 tūkst. EUR. (2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo prekybos gautinų sumų iš UAB „Rokiškio pieno gamyba“ 11 317 tūkst. EUR, bei SIA „Jekabpils piena kombinats“ 248 tūkst. EUR.).

22. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Grupė Gruodžio 31 d.			Bendrovė Gruodžio 31 d.	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
2 988	2 619	Pinigai banke ir kasoje	1 567	922
2 988	2 619		1 567	922

2019 m. gruodžio 31 d. grynųjų pinigų likutis įkeistose sąskaitose buvo 1 151 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. grynųjų pinigų likutis įkeistose sąskaitose buvo 738 tūkst. EUR).

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro:

Grupė Gruodžio 31 d.			Bendrovė Gruodžio 31 d.	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
2 988	2 619	Pinigai banke ir kasoje	1 567	922
2 988	2 619		1 567	922

23. Akcinis kapitalas

2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 35 867 970 vnt. paprastųjų vardinių akcijų, kurių vienos akcijos nominali vertė 0,29 EUR. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Bendras įstatinio kapitalo dydis yra 10 401 711,30 EUR.
Per 2019 m. Bendrovės įstatinio kapitalo pokyčių nebuvo.

24. Nuosavos akcijos

	2019		2018	
	Skaičius	**Vertė**	**Skaičius**	**Vertė**
Metų pradžioje	806 317	(2 108)	-	-
Įsigytos nuosavos akcijos	54 957	(143)	806 317	(2 108)
	861 274	(2 251)	806 317	(2 108)

Ataskaitinių metų pradžioje (2019.01.01) AB „Rokiškio sūris“ turėjo įsigijusi 806 317 vnt. savų akcijų, kas sudarė 2,25 proc. bendrovės įstatinio kapitalo. Per 2019 m. AB „Rokiškio sūris“ papildomai įsigijo 54 957 vnt. savų akcijų. Vienos akcijos įsigijimo kaina 2,60 EUR.

Kartu su anksčiau įsigytomis akcijomis 2019 m. gruodžio 31 d. AB „Rokiškio sūris“ turėjo 861 274 vnt. savų akcijų, kas sudaro 2,40 proc. bendrovės įstatinio kapitalo. Savų akcijų įsigijimui Bendrovė turi sudariusi 10 850 mln. Eur rezervą. Akcijos įsigytos per Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržos oficialaus siūlymo rinką. 2019 m. gruodžio 31 d. bendra AB „Rokiškio sūris“ įsigytų akcijų kaina sudarė 2 251 tūkst. EUR (2018 m. - 2 108 tūkst.) EUR.

25. Kiti rezervai ir rezervas nuosavoms akcijoms įsigyti

Rezervas nuosavoms akcijoms įsigyti

2018 m. gruodžio 31 d. bendras rezervas savų akcijų įsigijimui sudarė 10 850 tūkst. EUR.
Per 2019 m. rezervas savų akcijų įsigijimui nebuvo didintas ir 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 10 850 tūkst. EUR.
Kiti rezervai

1 041 tūkst. EUR nepaskirstytinų rezervų suma gali būti naudojama tik akcinio kapitalo didinimui, o 1 113 tūkst. EUR, 556 tūkst. EUR ir 223 tūkst. EUR atitinkamai AB „Rokiškio sūris“ UAB „Rokiškio pieno gamyba“ ir UAB „Rokiškio pienas“ nepaskirstytinų rezervų suma (privalomas įstatymų numatytas rezervas) gali būti naudojama tik būsimiems veiklos nuostoliams padengti, jeigu tokių būtų. Likusi 8 087 tūkst. EUR Bendrovėje ir 12 207 tūkst. EUR Grupėje (2018 m. atitinkamai 9 835 tūkst. EUR ir 14 460 tūkst. EUR) kitų rezervų dalis sudaro ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervą (*Perkainojimo rezervo atskleidimas nurodytas žemiau*).

Dividendai

Už 2018 metus Bendrovėje paskelbti vienai akcijai (išskyrus nuosavas akcijas) tenkantys dividendai, išmokėti 2019 metais, sudarė 0,10 EUR (kai vienos akcijos nominali vertė lygi 0,29 EUR), o visa suma sudarė 3 506 tūkst. EUR

Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Rezervas negali būti naudojamas nuostoliams padengti. Perkainojimo rezervo pokyčiai pateikiami žemiau.

Bendrovė	Perkainojimo rezervas	Atidėtasis pelno mokestis	Rezervas po atidėtojo pelno mokesčio
2018 m. sausio 01 d.	**13 786**	**(2 068)**	**11 718**
Ilgalaikio turto perkainuotos vertės nusidėvėjimas ir perkainuoto turto pardavimai bei nurašymai (15 pastaba)	(2 215)	332	1 883
2018 m. gruodžio 31 d.	**11 571**	**(1 736)**	**9 835**
Ilgalaikio turto perkainuotos vertės nusidėvėjimas ir perkainuoto turto pardavimai bei nurašymai (15 pastaba)	(2 056)	308	1 748
2019 m. gruodžio 31 d.	**9 515**	**(1 428)**	**8 087**

Grupė	Perkainojimo rezervas	Atidėtasis pelno mokestis	Rezervas po atidėtojo pelno mokesčio
2018 m. sausio 01 d.	**20 003**	**(3 001)**	**17 002**
Ilgalaikio turto perkainuotos vertės nusidėvėjimas ir perkainuoto turto pardavimai bei nurašymai (15, 18 pastabos)	(2 991)	449	2 542
2018 m. gruodžio 31 d.	**17 012**	**(2 552)**	**14 460**
Ilgalaikio turto perkainuotos vertės nusidėvėjimas ir perkainuoto turto pardavimai bei nurašymai (15, 18 pastabos)	(2 650)	397	2 253
2019 m. gruodžio 31 d.	**14 362**	**(2 155)**	**12 207**

26. Paskolos

Grupė 2019	Grupė 2018		Bendrovė 2019	Bendrovė 2018
		Ilgalaikės		
-	-	Ilgalaikės paskolos	-	-
		Trumpalaikės		
15 424	14 092	Trumpalaikės kitos paskolos	15 424	14 092
-	-	Finansinės nuomos įsipareigojimai	-	-
15 424	14 092		15 424	14 092
15 424	14 092	**Paskolų iš viso**	15 424	14 092

Bendrovės ir Grupės trumpalaikes paskolas sudaro mokėtina paskola Fonterra (Europe) Coöperatie U.A.(32 pastaba), kuriai nėra taikomos palūkanos ir SEB banko suteiktas sąskaitos kredito perviršio limitas Pagal pasirašytas skolinimosi sutartis su bankais, buvo įkeistas tam tikras ilgalaikis materialusis turtas (15 pastaba), atsargos (20 pastaba), prekybos gautinos sumos (21 pastaba) ir pinigai banko sąskaitose (22 pastaba).

Grupės paskolų (išskyrus lizingo (finansinės nuomos) įsipareigojimus) apskaitinės vertės yra įvertintos šiomis valiutomis:

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
15 424	14 092	Eurais	15 424	14 092
15 424	14 092		15 424	14 092

Paskolos tikroji vertė reikšmingai nesiskiria nuo apskaitinės vertės.

2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir Grupė pagal su bankais pasirašytas sutartis turėjo nepanaudotų kredito linijų už atitinkamai 22 522 tūkst. EUR (2018 m. – 19 476 tūkst. EUR).
2019 m. gruodžio 31 d. Grupė laikėsi visų skolinimo priemonėms nustatytų skolinimosi limitų ar finansinių rodiklių išskyrus vieną, bet sutartis po metų galo buvo patikslinta ir atnaujinta, numatant naujus rodiklius.

27. Ateinančio laikotarpio pajamos

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
1 888	1 108	Vyriausybės dotacija metų pradžioje	1 022	110
1 696	1 205	Pripažinta vyriausybės dotacija	1 022	1 205
(503)	(425)	Pripažinta pelno/(nuostolių) ataskaitoje	(278)	(293)
3 081	1 888		1 766	1 022
(2 562)	(1 483)	Sumažinta ilgalaike dalimi	(1 458)	(731)
519	405	Trumpalaikė dalis	308	291

Ateinančio laikotarpio vyriausybės dotacija susijusi su ilgalaikio materialiojo turto įsigijimu, panaudojant lėšas, gautas iš Europos Sąjungos fondų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pagal SAPARD, KPP ir kitas programas. Bendrovė neturi įsipareigojimo grąžinti ar kitokiu būdu padengti gautą paramą, išskyrus tuos atvejus, jei ji pažeistų sutartyse su paramos davėjais numatytas sąlygas.

28. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
13 924	17 219	Prekybos mokėtinos sumos	12 496	15 069
1 392	1 512	Atlyginimai, socialinis draudimas ir kiti mokesčiai	886	980
708	557	Gauti išankstiniai apmokėjimai ir kitos mokėtinos sumos	627	477
878	2 092	Sukauptos sąnaudos	616	1 039
16 902	21 380		14 625	17 565

2019 m. gruodžio 31 d. mokėtinos sumos nei UAB „Rokiškio Pieno gamyba“ nei UAB “Rokiškio pienas“ nebuvo. (2018 m. gruodžio 31 d. mokėtinos sumos nei UAB „Rokiškio Pieno gamyba“ nei UAB “Rokiškio pienas“ nebuvo).

29. Atidėjiniai

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
		Ilgalaikiai		
683	683	Ilgalaikiai atidėjiniai	307	307
		Trumpalaikiai		
684	404	Trumpalaikiai atidėjiniai	604	324
1 367	1 087	**Atidėjinių iš viso**	911	631

2019 ir 2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ir Grupės trumpalaikius bei ilgalaikius atidėjinius sudarė atidėjiniai pensijų išmokoms, kurie buvo apskaičiuoti pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir atidėjiniai pagal Bendrovės ir Grupės kolektyvinę sutartį.

30. Neapibrėžtieji ir nebalansiniai įsipareigojimai

Neapibrėžtieji įsipareigojimai

2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės vardu nebuvo suteiktų garantijų trečiosioms šalims.

Kapitalinių investicijų įsipareigojimai

2019 m. gruodžio 31 d. Kapitalinių investicijų įsipareigojimai, susiję su ilgalaikiu materialiuoju turtu, dėl kurių balanso parengimo dienai buvo pasirašyta sutartis, tačiau kurie nebuvo pripažinti finansinėse ataskaitose nebuvo. (2018 m. gruodžio 31 d. Kapitalinių investicijų įsipareigojimai, susiję su ilgalaikiu materialiuoju turtu, dėl kurių balanso parengimo dienai buvo pasirašyta sutartis, tačiau kurie nebuvo pripažinti finansinėse ataskaitose nebuvo).

Įsipareigojimai pagal nuomos sutartis – kur Grupė yra nuomininkė

Grupė nuomojasi lengvuosius automobilius ir patalpas, žemes pagal nuomos sutartis. Būsimos bendros minimalios nuomos įmokos pagal neatšaukiamas nuomos sutartis yra šios:

Grupė			Bendrovė	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
116	142	Per 1 metus	116	142
90	127	Po 1 metų, bet ne vėliau kaip per 5 metus	90	127
206	269		206	269

31. Pinigų srautai iš įprastinės veiklos

Pelno prieš apmokestinimą palyginimas su pinigų srautais iš įprastinės veiklos:

Grupė Gruodžio 31 d.			Bendrovė Gruodžio 31 d.	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
3 914	1 619	Grynasis pelnas prieš apmokestinimą	4 944	(222)
		Koregavimai:		
9 730	9 216	– nusidėvėjimas (15 pastaba)	5 965	5 857
3	3	– amortizacija ir vertės sumažėjimo sąnaudos (16 pastaba)	3	3
6	85	– ilgalaikio materialiojo turto ir nematerialiojo turto nurašymas (15 ir 16 pastabos)	65	79
49	20	– nuostolis iš ilgalaikio turto pardavimo (10 pastaba)	54	60
187	29	– palūkanų sąnaudos (12 pastaba)	187	29
(363)	(427)	– palūkanų pajamos	(363)	(427)
(230)	-	– paskolų amortizacija	(230)	-
(1 471)	1 100	– atsargų nurašymai (atstatymas) iki grynosios realizacinės vertės	(1 471)	1 100
549	-	– abejotinų gautinų sumų vertės sumažėjimas ir beviltiškų gautinų sumų nurašymas (21 pastaba)	549	-
884	(1 107)	– sukauptas atostogų rezervas ir tantjemos	144	(367)
(503)	(425)	– gautų vyriausybės dotacijų amortizacija (27 pastaba)	(278)	(293)
-	-	– dividendų pajamos (32 pastaba)	(2 818)	(1 868)
		Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:		
(4 675)	(393)	– gautinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai	(6 659)	11 882
(4 182)	(20 302)	– atsargos	(4 119)	(20 375)
(848)	(11 149)	– išankstiniai apmokėjimai už žaliavą	(848)	(11 149)
(5 162)	368	– mokėtinos sumos	(2 787)	(1 361)
(2 112)	(21 363)	Pinigų srautai iš įprastinės veiklos	(7 662)	(17 053)

Pinigų srautų ataskaitoje pajamas iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo sudaro:

Grupė Gruodžio 31 d.			Bendrovė Gruodžio 31 d.	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
217	156	Likutinė vertė (15 pastaba)	158	74
(49)	(20)	Nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo (10 pastaba)	(54)	(60)
168	136	Pajamos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	104	14

32. Sandoriai su susijusiomis šalimis

Pagrindiniai bendrovės akcininkai:

	Gruodžio 31 d.	
	2019	**2018**
Antanas Trumpa (Bendrovės valdybos pirmininkas)	19,46%	19,46%
UAB „Pieno pramonės investicijų valdymas” (įkurta Lietuvoje) *	27,21%	27,21%
SIA „RSU Holding“ (įkurta Latvijoje) *	24,96%	24,96%
Fonterra (Europe) Coöperatie U.A.	10,00%	10,00%
Kiti akcininkai (fiziniai ir juridiniai asmenys)	18,37%	18,37%

** Uždarąją akcinę bendrovę „Pieno pramonės investicijų valdymas” kontroliuoja Antanas Trumpa (kaip pagrindinis akcininkas, turintis 70,95 % UAB „Pieno pramonės investicijų valdymas“ akcijų ir balsų). SIA „RSU Holding“ kontroliuoja Dalius Trumpa (kaip vienintelis akcininkas, turintis 100 % SIA „RSU Holding“ akcijų ir balsų). Sutartinai veikianti asmenų grupė valdo 81,86 % (2018 m. 81,86 %) Bendrovės įstatinio kapitalo ir 81,86 % (2018 m. 81,86%) balsų**
Bendrovė turi supirkusi 861 274 vnt savų akcijų, kas sudaro 2,40% Bendrovės įstatinio kapitalo.

UAB „Pieno pramonės investicijų valdymas”, SIA „RSU Holding“,Fonterra (Europe) Coöperatie U.A., AB „Rokiškio sūris“ valdybos nariai bei jų šeimos nariai yra laikomi susijusiomis šalimis. Susijusiomis šalimis taip pat laikomos visos Fonterra grupės įmonės.

Tam tikros kooperatinės bendrovės, užsiimančios pieno gamyba, laikomos Bendrovės susijusiomis šalimis, kadangi Bendrovė per savo direktorių artimus šeimos narius bei tam tikrus savo darbuotojus gali daryti reikšmingą įtaką šių bendrovių kasdienei veiklai.

(i) Sandoriai su susijusiomis šalimis:

Grupė Gruodžio 31 d.			Bendrovė Gruodžio 31 d.	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
1 757	2 292	Pieno supirkimas iš kitų susijusių šalių	22 150	21 760
-	10	Ilgalaikio turto įsigijimas	-	10
-	-	Atsargų įsigijimas	8 213	10 235
73	60	Paslaugų pirkimai	1 568	1 199
363	279	Transportavimo paslaugų pardavimas kitoms susijusioms šalims	6 655	6 807
15 762	15 402	Produkcijos ir žaliavų pardavimas ir pieno suvežimo paslauga	62 555	62 586
20	20	Palūkanos už kreditą	49	49

Siekiant teisingai nurodyti AB "Rokiškio Sūris", UAB "Rokiškio Pienas" ir UAB „Rokiškio pieno gamyba“ vidines apyvartas, Grupės vadovybė nusprendė, kad žaliava naudojama AB "Rokiškio sūris" eksportuojamiems produktams gaminti būtų perkama nuline kaina, o pagaminta UAB "Rokiškio Pienas" ir UAB „Rokiškio pieno gamyba“ būtų parduodama kaip paslauga t.y. be žaliavos vertės. Pieno supirkimas, ilgalaikio turto ir atsargų įsigijimas, paslaugų ir prekių pirkimas ir pardavimas tarp susijusių šalių vykdomas normaliomis prekybos sąlygomis įskaitant ir Fonterra grupės įmones.

Paskolos sutartis su Fonterra (Europe) Coöperatie U.A. pasirašyta 2012 metais yra skirta tam tikrų gamybinių įrengimų įsigijimui finansuoti. Paskola yra beprocentinė, turtas nėra įkeistas, bendrovė nėra išleidusi garantijų susijusių su paskola. Paskolos galiojimo terminas iki 2033 metų. Bendrovei vykdant sutartyje numatytas sąlygas, paskola bus amortizuota per penkiolika paskolos galiojimo metų.

(ii) Sandorių su susijusiomis šalimis likučiai metų pabaigoje:

Grupė Gruodžio 31 d.			Bendrovė Gruodžio 31 d.	
2019	**2018**		**2019**	**2018**
17	22	Direktoriams (ir jų šeimos nariams) suteiktos paskolos, kurioms nenustatytos palūkanos	17	22
-	-	Paskola gautina iš Jekabpils Piena Kombinats SIA	724	724
298	298	Paskola gautina iš KB Dzūkijos pienas	298	298
3 046	3 276	Paskola mokėtina Fonterra (Europe) Coöperatie U.A.	3 046	3 276
48	127	Prekybos mokėtinos sumos kitoms susijusioms šalims	1 815	1 321
3 058	5 642	Prekybos gautinos sumos iš kitų susijusių šalių	16 587	17 310

Pagal 2019 m. balandžio mėn. 30 d. UAB „Rokiškio pieno gamyba“ Akcininko sprendimą Nr.8; darbotvarkės punktas Nr. 4 buvo nutarta patvirtinti UAB „Rokiškio pieno gamyba“ 2018 m. pelno (nuostolių) paskirstymą ir skirti 2 818 426 EUR. dividendų. Dividendai AB „Rokiškio sūris“ buvo sumokėti per 2019 m. gegužės mėnesį.
Pagal 2019 m. balandžio mėn. 30 d. UAB „Rokiškio pienas“ Akcininko sprendimą Nr. 27, darbotvarkės punktas Nr. 4 buvo nutarta patvirtinti UAB „Rokiškio pienas“ 2018 m. pelno (nuostolių) paskirstymą. Dividendai skirti nebuvo.

(iii) Pagrindinių vadovų darbo užmokestis

Grupė			Bendrovė	
Gruodžio 31 d.			Gruodžio 31 d.	
2019	2018		2019	2018
246	191	Atlyginimai	230	177
-	1 563	Išmokėtos premijos/tantjemos	-	1 189
-	1 164	Sukaupimas premijoms/tantjemoms (atstatymas*)	-	424
4	391	Socialinio draudimo įmokos	4	356
250	3 309	Viso	234	2 146

Pagrindinius vadovus sudaro 9 (2018 m. – 9) Valdybos nariai ir direktoriai.
* 2019 m. Grupėje ir Bendrovėje buvo padarytas atstatymas premijoms/tantjemoms (7 pastaba).

33. Audito įmonės suteiktos paslaugos

Pateikiamos visos paslaugos, kurias audito įmonė 2019 m. ir 2018 m. suteikė Grupei / Bendrovei tūkst. Eur:

Grupė			Bendrovė	
Gruodžio 31 d.			Gruodžio 31 d.	
2019	2018		2019	2018
47	43	Finansinių ataskaitų audito paslaugos pagal sutartis	30	27
20	18	Konsultacijų mokesčių klausimais paslaugos	13	12
-	-	Užtikrinimo ir kitos susijusios paslaugos	-	-
-	-	Kitos paslaugos	-	-
67	61	Viso	43	39

34. Įvykiai po balanso datos

2020 m. vasario 13 d. su AB SEB banku pasirašyti Kreditavimo sutarties pakeitimai, pagal kuriuos Kredito gavėjui (AB „Rokiškio sūris“) sąskaitos kredito perviršio limito bendros maksimalios sumos 35 mln. EUR paskutinis grąžinimo terminas pratęstas iki 2021 m. vasario mėn. 28 d. bei pratęstas bankui įkeitimas esamų ir būsimų Bendrovės lėšų bei UAB „Rokiškio pieno gamyba“ nuosavybės teise priklausantis turtas.

34. COVID-19 viruso poveikis Grupės veiklai

2019 m. pabaigoje iš Kinijos pirmą kartą pasirodė naujienų apie COVID-19 (koronavirusą) ir Pasaulio sveikatos organizacijai buvo pranešta apie ribotą skaičių nežinomo viruso atvejų. Per pirmuosius kelis 2020-ųjų metų mėnesius virusas išplito visame pasaulyje ir jo neigiamas poveikis įgavo pagreitį. Šių finansinių ataskaitų pateikimo dienai, kovodamos su pasauline viruso COVID-19 pandemija, daugelio šalių vyriausybės, tam tarpe ir Lietuvos, yra priėmusios eilę verslui įtakos galinčių turėtų sprendimų.

Veiklos apimtys

Grupės eksporto pardavimai sudaro daugiau kaip 62 procentus nuo visų pardavimų. Dėl COVID-19 užkardymo priemonių įvairiose šalyse užsakymai buvo atšaukti arba sumažėjo, tačiau finansinės atskaitomybės sudarymo datai vadovybė negalėjo galutinai įvertinti ilgalaikio poveikio pardavimams. Pardavimų apimtys labai priklauso nuo galimybės gabenti prekes tiek ES viduje tiek už jos ribų, bei įvairų šalių vyriausybių įdiegtų apribojimų dėl COVID-19.

Grupė daro viską, kad minimizuotų viruso patekimo galimybes į jos teritorijas. Finansinės atskaitomybės sudarymo datai nei vienas darbuotojas nebuvo užsikrėtęs virusu.

Finansinės atskaitomybės sudarymo datai nebuvo jokių reikšmingų sutrikimų įmonės pagrindinės žaliavos (pieno) ir kitų pirkimų grandinėje. Taip pat nei vienas iš vykdomų projektų nebuvo sustabdytas dėl COVID-19.

Likvidumas

Finansinės atskaitomybės sudarymo datai Grupė yra pasirašiusi paskolos kreditavimo su banku be papildomų apribojimų dėl COVID-19 (26 ir 34 pastaba). Grupė vykdė visas sutartyje numatytas sąlygas ir atitiko numatytus veiklos rodiklius.

Grupės vadovybė mano, kad tam tikri pirkėjai, kurių gautinos sumos sudaro apie 20-30 proc. visų gautinų sumų, gali vėluoti su atsiskaitymais. Trumpuoju laikotarpiu Grupės likvidumui tai didelės įtakos neturės. Finansinės atskaitomybės sudarymo datai vadovybė dar nebuvo identifikavusi papildomai padidėjusių reikšmingų uždelstų sumų.

Kadangi padėtis vis dar keičiasi, vadovybė mano, kad neįmanoma patikimai įvertinti galimo šio protrūkio poveikio Grupei. Vadovybė mano, kad šis protrūkis yra nekoreguojantis pobalansinis įvykis, todėl dėl jo 2019 metų finansinės ataskaitos nėra keičiamos. Poveikis bus įtrauktas į Grupės finansines ataskaitas 2020 metais.

ROKIŠKIO SŪRIS

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

2019

ROKIŠKIS 2020 BALANDIS

TURINYS

BENDRA INFORMACIJA ... 65
1. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS METINIS PRANEŠIMAS ... 65
2. PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE EMITENTĄ: ... 65
3. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS ĮMONIŲ GRUPĘ ... 65
4. BENDROVĖS IR ĮMONIŲ GRUPĖS PAGRINDINĖS VEIKLOS POBŪDIS ... 66
5. GRUPĖS STRATEGIJA IR TIKSLAI ... 66
6. SVARBIAUSI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI ... 67
7.SVARBŪS ĮVYKIAI, ĮVYKĘ PO FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS ... 69
INFORMACIJA APIE BENDROVĖS IR ĮMONIŲ GRUPĖS VEIKLĄ ... 69
8. ĮMONIŲ GRUPĖS VEIKLOS APLINKA ... 69
9. ĮMONIŲ GRUPĖS PARDAVIMAI ... 73
10. PRODUKTAI, PREKĖS ŽENKLAI IR PASIEKIMAI ... 75
11.RIZIKOS VEIKSNIAI IR RIZIKOS VALDYMAS ... 78
12. INFORMACIJA APIE FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMO TIKSLUS BEI NAUDOJAMAS APSIDRAUDIMO PRIEMONES ... 84
13.VIDAUS KONTROLĖS IR RIZIKOS VALDYMO SISTEMŲ, SUSIJUSIŲ SU KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ SUDARYMU, PAGRINDINIAI POŽYMIAI ... 84
14. MAISTO SAUGA IR KOKYBĖ ... 85
15. APLINKOSAUGA ... 87
16. TYRIMŲ IR PLĖTROS VEIKLA ... 89
17. FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI ... 90
18. ĮMONIŲ GRUPĖS VEIKLA PAGAL SEGMENTUS ... 93
19. INVESTICIJOS ... 94
20. GRUPĖS VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS ... 95
INFORMACIJA APIE BENDROVĖS AKCININKUS IR AKCIJAS ... 96
21. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS ĮSTATINĮ KAPITALĄ ... 96
22. BENDROVĖS SUTARTYS SU FINANSŲ MAKLERIO ĮMONĖMIS ... 96
23. DUOMENYS APIE PREKYBĄ EMITENTO VERTYBINIAIS POPIERIAIS REGULIUOJAMOSE RINKOSE ... 96
24. VERTYBINIŲ POPIERIŲ PERLEIDIMO APRIBOJIMAI ... 98
25. BENDROVĖS ĮSTATŲ KEITIMO TVARKA ... 99
26. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS AKCININKUS ... 99
27. AKCININKŲ TEISĖS ... 100
28. DUOMENYS APIE EMITENTO SAVŲ AKCIJŲ SUPIRKIMĄ ... 101
29. DIVIDENDAI ... 102
BENDROVĖS VALDYMAS ... 103
30. BENDROVĖS VALDYMO ORGANAI ... 103
31. BENDROVĖS VALDYMO BEI BENDROVĖ GRUPĖS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA ... 103
32. INFORMACIJA APIE VISUOTINIO AKCININKŲ SUSIRINKIMO KOMPETENCIJĄ IR SUŠAUKIMO TVARKĄ ... 104
33. BENDROVĖS VALDYBA ... 107
34. BENDROVĖJE SUDARYTI KOMITETAI ... 111
35. BENDROVĖS VADOVYBĖ ... 112
36. DARBUOTOJAI ... 112
37. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS IR JOS ORGANŲ NARIŲ, SUDARYTŲ KOMITETŲ NARIŲ AR DARBUOTOJŲ SUSITARIMUS, KURIUOSE NUMATYTA KOMPENSACIJA, JEI JIE ATSISTATYDINTŲ ARBA BŪTŲ ATLEISTI BE PAGRĮSTOS PRIEŽASTIES ARBA JEI JŲ DARBAS BAIGTŲSI DĖL EMITENTO KONTROLĖS PASIKEITIMO ... 116
INFORMACIJA APIE SUSIJUSIŲ ŠALIŲ SANDORIUS BEI REIKŠMINGUS SUSITARIMUS ... 116
38. AB "ROKIŠKIO SŪRIS" GRUPĖS SUSIJUSIOS ŠALYS ... 116
39. SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS ... 117
40. INFORMACIJA APIE EMITENTO VARDU SUDARYTUS ŽALINGUS SANDORIUS ... 117
KITA INFORMACIJA ... 117
41. INFORMACIJA APIE AUDITĄ ... 117

42. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ 118
AB „ROKIŠKIO SŪRIS“ VALDYSENOS ATASKAITA 123
BENDROVĖS VALDYMO KODEKSO LAIKYMASIS 126
AB „ROKIŠKIO SŪRIS“ SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS ATASKAITA 144

BENDRA INFORMACIJA

1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas

Šis 2019 m. konsoliduotas pranešimas parengtas už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.

2. Pagrindiniai duomenys apie emitentą:

Emitento pavadinimas:	Akcinė bendrovė "Rokiškio sūris" (toliau-Bendrovė)
Teisinė forma:	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta:	1992 m. vasario 28 diena. Valstybės įmonė Registrų centras
Bendrovės kodas:	173057512
Adresas:	Pramonės g. 3, LT 42150 Rokiškis, Lietuvos Respublika
Juridinių asmenų registro tvarkytoja:	Valstybės įmonė Registrų centras
Telefono numeris:	+370 458 55200
Fakso numeris:	+370 458 55300
El. pašto adresas:	rokiskio.suris@rokiskio.com
Interneto svetainės adresas:	www.rokiskio.com
ISIN kodas:	LT0000100372
LEI (angl.Legal Entity Identifier) kodas:	48510000PW42N5W74S87
Akcijų prekybos kodas AB Nasdaq Vilnius	RSU1L

3. Informacija apie Bendrovės įmonių grupę

2019 m. gruodžio mėn. 31 d. AB „Rokiškio sūris“ Grupę (toliau – Grupė) sudaro pagrindinė įmonė AB „Rokiškio sūris“ bei keturios dukterinės įmonės. (2018 m.: pagrindinė įmonė ir keturios dukterinės įmonės).

Pagrindinė įmonė:

AB „Rokiškio sūris“ (įmonės kodas 173057512, buveinės adresas, Pramonės g. 3, LT-42150 Rokiškis)

AB “Rokiškio sūris“ dukterinės įmonės:

UAB „Rokiškio pienas“ (įmonės kodas 300561844, buveinės adresas Pramonės g. 8, LT - 28216 Utena). AB „Rokiškio sūris“ yra steigėja ir vienintelė UAB “Rokiškio pienas” akcininkė, turinti 100 proc. akcijų ir balsų.

UAB „Rokiškio pieno gamyba“ (įmonės kodas 303055649, buveinės adresas Pramonės g. 8, LT - 28216 Utena). AB „Rokiškio sūris“ yra steigėja ir vienintelė UAB “Rokiškio pieno gamyba” akcininkė, turinti 100 proc. akcijų ir balsų.

Latvijos įmonė SIA Jekabpils piena kombinats (įmonės kodas 45402008851, buveinės adresas Akmenu iela 1, Jekabpils, Latvija LV-5201). AB „Rokiškio sūris“ turi 100 proc. įmonės akcijų ir balsų.

Latvijos įmonė SIA Kaunata (įmonės kodas 240300369, buveinės adresas Rogs, Kaunata pag., Rezeknes nov., Latvia), AB „Rokiškio sūris“ turi 40 proc. įmonės pajų bei UAB „Rokiškio pienas“ turi 20 proc. įmonės pajų.

4. Bendrovės ir įmonių grupės pagrindinės veiklos pobūdis

Akcinės bendrovės “Rokiškio sūris“ grupės pagrindinė veikla:

- ***Pieninių veikla ir sūrių gamyba (EVRK 10.51)***

AB „Rokiškio sūris“:
AB „Rokiškio sūris“ pagrindinė veikla yra fermentinių sūrių, išrūginių produktų, lieso pieno miltų gamyba ir prekyba.

Dukterinės įmonės:
UAB „Rokiškio pienas“ pagrindinė veikla yra šviežių pieno produktų ir fermentinių sūrių prekyba.

UAB „Rokiškio pieno gamyba“ pagrindinė veikla yra šviežių pieno produktų (pienas, kefyras, rūgpienis, sviestas, varškė, varškės sūris, grietinė, glaistyti sūreliai, desertai) gamyba.

SIA Jekabpils piena kombinats veikla - žaliavinio pieno supirkimas.

SIA Kaunata veikla - žaliavinio pieno supirkimas.

5. Grupės strategija ir tikslai

Siekiant, kad visi Bendrovės valdymo organų nariai aiškiai suprastų Bendrovės tikslus, kryptis bei siekius, rengiama Bendrovės strategija, numatanti ilgalaikius strateginius tikslus bei uždavinius.

AB „Rokiškio sūris“ Grupė savo veikloje vadovaujasi valdybos patvirtintu 3 metų strateginiu planu, kurio pagrindinės nuostatos pateikiamos žemiau:

MISIJA:

AB „Rokiškio sūris“ = **Patikimi Pieno Pramonės Profesionalai.**

VIZIJA:

Lietuvoje, tapusioje Baltlandija, perdirbti daugiau nei 1 mln. tonų žaliavinio pieno per metus.

TIKSLAI:

- Lyderystė pieno perdirbimo sektoriuje regione.
- Lanksti aukščiausios kokybės produktų gamyba ir pardavimai viršijant vartotojų lūkesčius.
- Būti patraukliausiu ir patikimiausiu pieną gaminančių ūkininkų partneriu.
- Nuolatos didinti vertę akcininkams.

Tikslų siekiame

- Didindami superkamo ir perdirbamo pieno kiekį 5 procentais kasmet.
- Orientuojamės į 3 procentų grynąjį metinį pelningumą.

6. Svarbiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

2019 m. balandžio 30 d. įvykęs AB „Rokiškio sūris“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas:

1. Pritarė Audito komiteto išvadai;
2. Patvirtino audituotas 2018 metų konsoliduotas ir Bendrovės finansines ataskaitas;
3. Patvirtino 2018 m. pelno (nuostolių) paskirstymą:

	Pavadinimas	tūkst. EUR
1.	Nepaskirstytasis Bendrovės pelnas ataskaitinių metų pradžioje	74 824
2.	Akcininkų patvirtinti dividendai už 2017 metus	(3 587)
3.	Pervesta iš kitų rezervų	1 883
4.	Pelno dalis, paskirta į rezervą savoms akcijoms įsigyti	(3 244)
5.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) ataskaitinių metų pradžioje po dividendų išmokėjimo ir pervedimo į rezervus	69 876
6.	Grynasis Bendrovės ataskaitinių metų pelnas/(nuostolis)	(75)
7.	Paskirstytinasis Bendrovės pelnas iš viso	69 801
8.	Pelno dalis, paskirta į privalomąjį rezervą	-
9.	Pelno dalis, paskirta į kitus rezervus	-
10.	Pelno dalis, paskirta dividendams išmokėti*	(3 506)
11.	*Pelno dalis, paskirta metinėms išmokoms (tantjemoms) valdybos nariams, darbuotojų premijoms ir kt. tikslams, apskaityta Pelno (nuostolių) atskaitoje*	-
12.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) ataskaitinių finansinių metų pabaigoje, perkeliamas į kitus finansinius metus	66 295

Viso dividendams paskirta 3.506.165,30 EUR .Vienai paprastajai vardinei akcijai paskirta 0,10 EUR.

4. Priėmė sprendimą Bendrovei įsigyti savų akcijų:

Savų akcijų įsigijimo tikslas – palaikyti ir didinti bendrovės akcijų kainą;

Maksimalus leidžiamų įsigyti akcijų skaičius – bendra Bendrovei priklausančių savų akcijų nominali vertė negali būti didesnė kaip 1/10 Bendrovės įstatinio kapitalo.

Terminas, per kurį bendrovė gali įsigyti savas akcijas – 18 mėnesių nuo šio sprendimo priėmimo dienos;

Maksimali ir minimali akcijų įsigijimo kaina – maksimali vienos akcijos įsigijimo kaina - 10 proc. didesnė už bendrovės akcijų rinkos kainą Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržoje, valdybai priimant sprendimą dėl savų akcijų supirkimo, o minimali vienos akcijos įsigijimo kaina - 10 proc. mažesnė už bendrovės akcijų rinkos kainą Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržoje, valdybai priimant sprendimą dėl savų akcijų supirkimo.

Savų akcijų pardavimo tvarka ir minimali pardavimo kaina – Bendrovės įsigytos savos akcijos visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu gali būti anuliuojamos arba valdybos sprendimu parduodamos su sąlyga, kad minimali akcijų pardavimo kaina bus lygi įsigijimo kainai, o pardavimo tvarka užtikrins lygias galimybes visiems akcininkams įsigyti bendrovės akcijų;

Pavesti Bendrovės valdybai, laikantis šiame sprendime nustatytų sąlygų ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo reikalavimų, priimti sprendimus dėl Bendrovės savų akcijų supirkimo, organizuoti savų akcijų supirkimą ir pardavimą, nustatyti akcijų supirkimo, akcijų suteikimo bei pardavimo tvarką, laiką, akcijų skaičių bei kainą, taip pat atlikti kitus su savų akcijų įsigijimu ir pardavimu susijusius veiksmus.

5. Išrinko audito įmonę UAB „PricewaterhouseCoopers“ atlikti 2019 m. AB “Rokiškio sūris“ grupės ir patronuojančios Bendrovės metinių konsoliduotų finansinių ataskaitų auditą bei 2019 m. konsoliduoto metinio pranešimo įvertinimą.

2019 m. rugpjūčio 30 d. paskelbti AB „Rokiškio sūris“ grupės 2019 m. šešių mėnesių veiklos rezultatai:

2019 m. sausio-birželio mėnesių konsoliduoti neaudituoti AB „Rokiškio sūris“ grupės pardavimai sudarė 89,168 mln. eurų – 12,75 proc. mažiau nei analogišku laikotarpiu pernai (102,202 mln. eurų).

AB „Rokiškio sūris“ grupės pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją (EBITDA) per pusmetį augo daugiau kaip 13 kartų - nuo 206 tūkst. eurų pernai iki 2,793 mln. eurų šiemet.

AB „Rokiškio sūris“ grupės grynasis nuostolis per ataskaitinį laikotarpį sumažėjo 2,3 karto – nuo 3,685 mln. iki 1,570 mln. eurų.

2019 m. sausį-birželį sumažėjusias pardavimo pajamas lėmė praėjusiais metais kartu su strateginiu partneriu Naujosios Zelandijos pieno pramonės koncernu „Fonterra“ pakeista įmonės strategija didinti kietųjų sūrių gamybą.

Pagaminti kietieji sūriai gali būti parduodami tik po brandinimo, kuris trunka mažiausiai vienerius metus. Per metus nuo praėjusių metų liepos mėn. pagaminta 32,4 mln. eurų vertės tokios produkcijos, kuri dar laukia realizavimo. Tuo tarpu išlaidos šiems sūriams pagaminti jau patirtos.

2019 m. lapkričio 19 d. AB „Rokiškio sūris“ valdyba, vadovaujantis 2019 m. balandžio 30 d. įvykusio AB „Rokiškio sūris“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, nusprendė supirkti AB „Rokiškio sūris“ paprastąsias vardines 0,29 euro nominalios vertės akcijas, kurių bendra nominali vertė kartu su jau turimų savų akcijų nominalia verte neviršytų 1/10 bendrovės įstatinio

kapitalo. Savų akcijų įsigijimui Bendrovė turi sudariusi 10,850 tūkst. eurų rezervas. Akcijas numatyta supirkti per AB „Nasdaq Vilnius“ vertybinių popierių biržos oficialaus siūlymo rinką.

Paskelbė šias įsigijimo sąlygas:
Akcijų įsigijimo pradžia: 2019 m. lapkričio 21 d.
Akcijų įsigijimo pabaiga: 2019 m. gruodžio 17 d.
Maksimalus įsigyjamų akcijų kiekis: 2 780 480 vnt.
Bendra maksimali įsigyjamų akcijų kaina: 7 229 248 eurai.
Akcijų įsigijimo kaina: 2,60 euro už vieną akciją.

2019 m. gruodžio 17 d. Bendrovė pranešė, kad baigė savų akcijų pirkimą AB Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržoje. Jo metu buvo supirkta 54 957 vnt. savų akcijų. Kartu su anksčiau įsigytomis savomis akcijomis AB „Rokiškio sūris“ turės 861 274 vnt. savų akcijų, kas sudarys 2,40 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo.

7.Svarbūs įvykiai, įvykę po finansinių metų pabaigos

2020 m. vasario 13 d. pasirašyti su AB SEB banku Kreditavimo sutarties pakeitimai, pagal kuriuos Kredito gavėjui (AB “Rokiškio sūris“- toliau „Bendrovė“) kredito limito sumos paskutinis grąžinimo terminas pratęstas iki 2021 m. vasario mėn. 28 d. Užtikrinant kredito grąžinimą, buvo pratęstas anksčiau Banko naudai įkeistas Bendrovės turtas bei reikalavimo teisės į gautinas sumas. Kreditavimo sutartyje nustatytos palūkanos nebuvo keičiamos.

Kita informacija apie svarbius įvykius, įvykusius po finansinių metų pabaigos pateikti AB „Rokiškio sūris“ konsoliduotos ir patronuojančios bendrovės 2019 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų 34 pastaboje.

INFORMACIJA APIE BENDROVĖS IR ĮMONIŲ GRUPĖS VEIKLĄ

8. Įmonių Grupės veiklos aplinka

Pagrindinės nuostatos

Kas mes esame:

- Trijose pieno perdirbimo gamyklose perdirbame daugiau nei 500 tūkst. tonų pieno.
- Pagaminame ir parduodame daugiau nei 35 tūkst. tonų įvairių sūrių.
- Apie du trečdalius pagaminamos produkcijos eksportuojame už Lietuvos ribų.
- Esame atsakingas darbdavys daugiau nei 1400 darbuotojų.

Įmonių grupės veikla apima žaliavinio pieno supirkimą, įvairių pieno produktų gamybą bei jų pardavimą Lietuvos ir eksporto rinkose.

Žaliavinio pieno supirkimas

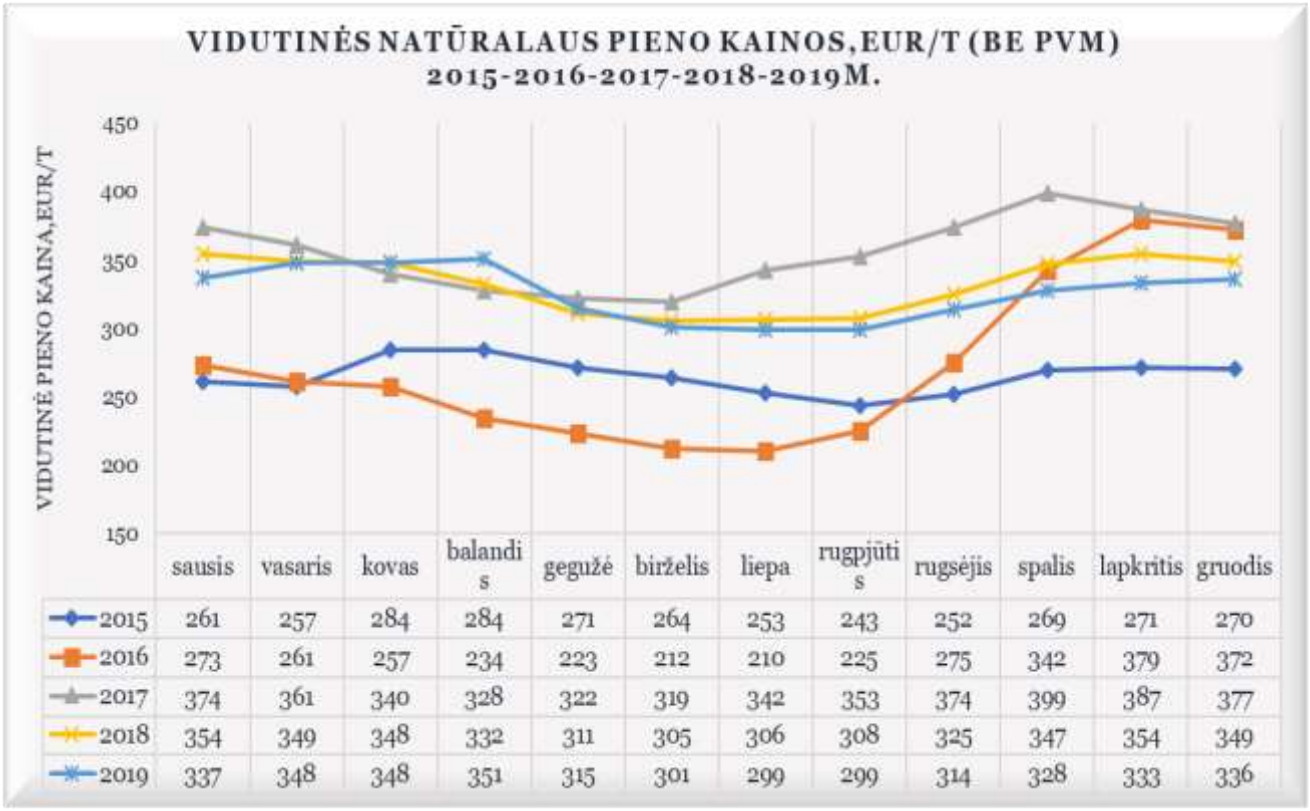
2019 metai Lietuvos žalio pieno rinkoje nebuvo sėkmingi - dėl sausros sumažėjęs derlius ir pabrangę pašarai, didėjantys pieno ūkiams gamtosauginiai reikalavimai ir kiti veiksniai sumažino pieninkystės ūkių ir juose laikomų karvių skaičių. ŽŪIKVC PAIS duomenimis 2020 m. sausio mėn 1 d. gamintojų, pardavusių pieną supirkėjams, skaičius siekė 20,25 tūkst. ir tai 11,25 proc. mažiau nei 2018 m. palyginus su tuo pačiu laikotarpiu, o pieno ūkiuose laikomų karvių skaičius bei parduoto pieno kiekis sumažėjo atitinkamai 4,95 proc. (iki 220,35 tūkst) bei 1,21 proc. (iki 1339,59 tūkst.t).

ŽŪIKVC PAIS duomenimis Lietuvos 2019 m. gruodžio mėnesį vidutinė natūralaus (4,33 proc. riebumo ir 3,44 proc. baltymingumo) pieno supirkimo kaina buvo 306,0 Eur/t. Gruodžio mėnesį vidutinė natūralaus pieno supirkimo kaina buvo 1,3 proc. didesnė, palyginti su 2019m.lapkričio mėn. (2018 m. lapkritį pieno supirkimo kaina buvo 301,9 Eur/t). Vidutinė bazinių rodiklių pieno supirkimo kaina 2019 m. gruodžio mėnesį, palyginti su lapkričiu, padidėjo 2,1 proc. ir buvo 238,7 Eur/t.2019 m. gruodžio mėn. natūralaus pieno supirkimo kaina buvo 2,5 proc. mažesnė, palyginti su 2018 m. gruodžio mėn. (2018 m. gruodį ji buvo 313,8 Eur/t).
Lietuvoje per 2019 m. gruodžio mėn. buvo supirkta 103,96 tūkst. t pieno, 0,1 proc. daugiau, palyginti su 2018 m. gruodžio mėn.

ŽŪIKVC PAIS duomenimis, 2019 m. sausio – gruodžio mėn. Lietuvoje iš 20 245 pieno gamintojų supirkta 1 339,59 tūkst. t žalio natūralaus vidutinio 4,19 proc. riebumo pieno, t.y.1,21 proc. mažiau nei 2018 m.(1355,99 tūkst.t). Žalio pieno pardavimas labiausiai sumažėjo iš gamintojų, laikančių 1-5 karves (-7,53 proc., iki 155,90 tūkst t, gamintojai laikantys 6-14 karvių pardavė 6,29 proc. mažiau žalio pieno (iš viso 142,71 tūkst.t), o gamintojai laikantys 15 ir daugiau karvių, pardavė 0,57 proc. daugiau (iš viso 1040,99 tūkst. t).

Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro tvarkomos Ūkinių gyvūnų registro duomenimis, 2020 m. sausio mėn. 1 d. Lietuvoje buvo įregistruota 241,85 tūkst. pieninių veislinių karvių – tai 5,8 proc. mažiau nei pernai tuo pačiu laikotarpiu.

AB „Rokiškio sūris“ grupės natūralaus pieno supirkimo kainų 2015-2019 m. palyginimas, supirkto pieno iš europinio dydžio pieno gamintojų, tiekiančių daugiau kaip 40 t per mėnesį:

	sausis	vasaris	kovas	balandis	gegužė	birželis	liepa	rugpjūtis	rugsėjis	spalis	lapkritis	gruodis
2015	261	257	284	284	271	264	253	243	252	269	271	270
2016	273	261	257	234	223	212	210	225	275	342	379	372
2017	374	361	340	328	322	319	342	353	374	399	387	377
2018	354	349	348	332	311	305	306	308	325	347	354	349
2019	337	348	348	351	315	301	299	299	314	328	333	336

AB ,,Rokiškio sūris“ vidutinė žalio natūralaus pieno supirkimo kaina iš pieno gamintojų tiekiančių daugiau kaip 40 tonų per mėnesį 2019 m. IV ketvirtį buvo 332,2 EUR/t - 9,6 proc. didesnė nei III ketvirtį, bet 5,2 proc. mažesnė nei 2018 m. IV ketvirtį. Dėl sezoniškumo 2019 m. IV ketvirtį žalio natūralaus pieno kaina buvo didesnė. Nors pieninkystės ūkių, parduodančių pieną mažėja, tačiau pieno ūkiai po truputį stambėja, auga primilžio iš karvės kiekis, o taip pat didėja iš stambių pieninninkystės ūkių parduodamo pieno dalis. Pieno supirkimo kainą nulemia ir esamas neapibrėžtumas pasaulinėje pieno rinkoje dėl neįprastinių gamtinių sąlygų pieno gamybos regionuose bei užsienio prekybą nulemiantys geopolitiniai veiksniai.

Pieno produktų gamyba

AB “Rokiškio sūris“ Grupė yra viena iš didžiausių Lietuvos pieno perdirbimo įmonių, gaminanti bei pateikianti vartotojams daugiau nei 300 pavadinimų produktų. Tai ne tik fermentiniai sūriai, bet ir įvairūs išrūgų produktai, tokie kaip pieno cukrus, IBK 80% , IBK 90%.

Grupėje gaminama pieno miltai, sviestas, lydyti sūriai, varškė ir varškės produktai, bei kiti švieži pieno produktai.

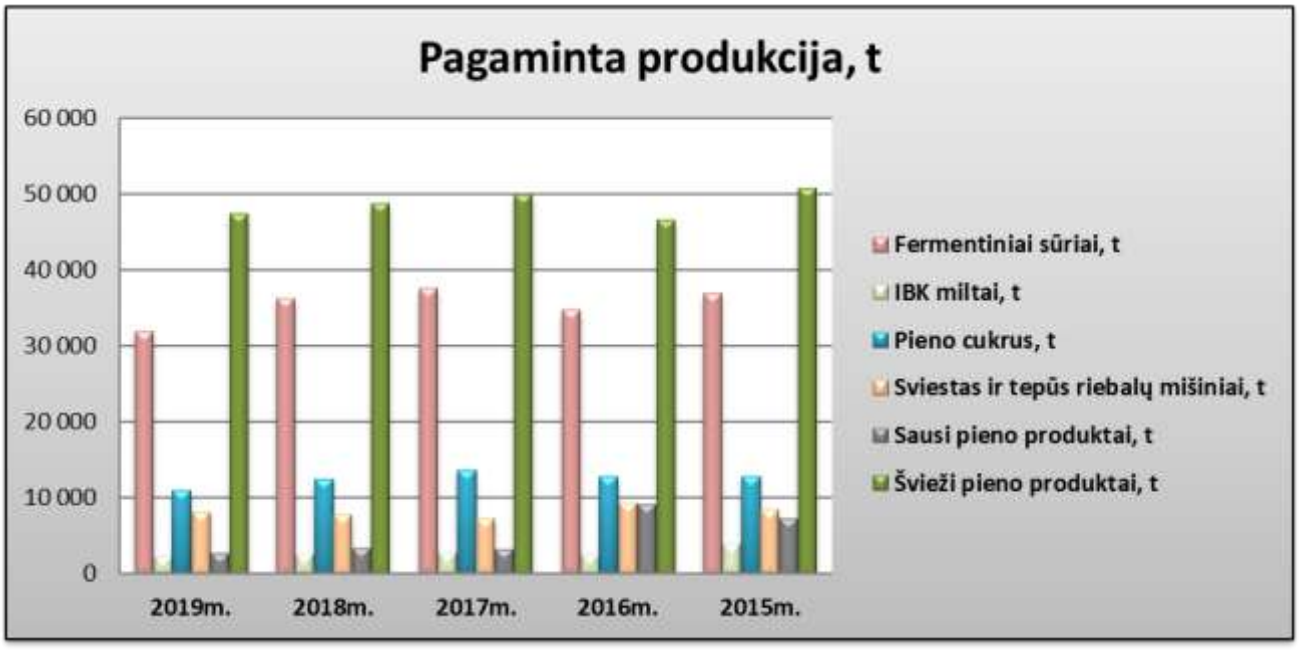
Grupės įmonėse gaminami produktai užsitarnavo vartotojų pripažinimą nepriekaištinga kokybe tiek vidaus tiek eksporto rinkose.

AB „Rokiškio sūris“ grupės gamyba yra vykdoma Rokiškio (AB „Rokiškio sūris“), Utenos (UAB „Rokiškio pieno gamyba“) ir Ukmergės miestuose (UAB „Rokiškio pieno gamyba“ filialas „Ukmergės pieninė“).

- AB „Rokiškio sūris“ (Rokiškyje) specializacija – fermentinių sūrių ir išrūgų produktų gamyba ir prekyba.
- UAB „Rokiškio pieno gamyba“ (Utenos įmonėje) specializacija – švieži pieno produktų vietinei rinkai, išrūgų baltymų koncentrato, pieno miltų ir sviesto gamyba.
- UAB „Rokiškio pieno gamyba“ (Ukmergės įmonėje) specializacija – varškės ir varškės produktų gamyba.
- UAB „Rokiškio pienas“ įmonės specializacija – visos įmonių grupės produktų prekyba Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Bendrovė taip pat užsiima ir kitose užsienio įmonėse pagamintų pieno produktų prekyba.

AB „Rokiškio sūris“ grupės gaminamos produkcijos kiekių pokytis 2015-2019 m pateiktas lentelėje ir grafike:

Produkcija / Metai	2019m.	2018m.	2017m.	2016m.	2015m.
Fermentiniai sūriai, t	31.745	36.214	37.463	34.603	36.759
IBK miltai, t	2.384	2.635	2.857	2.622	4.004
Pieno cukrus, t	10.866	12.405	13.661	12.746	12.774
Sviestas ir tepūs riebalų mišiniai, t	8.143	7.891	7.285	9.391	8.455
Sausi pieno produktai, t	2.862	3.463	3.335	9.234	7.379
Švieži pieno produktai , t	47.370	48.596	49.734	46.475	50.633

2019 metais Bendrovėje fermentinių sūrių gamyba, lyginat su 2018 m., sumažėjo 12,34 %. Kietų sūrių, išskyrus kietąjį Grand fermentinį sūrį, pagaminta 2,64 karto mažiau nei 2018 m., puskiečių ir šviežių sūrių gamyba atitinkamai sumažėjo 2,18 % ir 3,87 %. Asortimento pokyčius nulėmė pokyčiai sūrių rinkoje.

2019 metais ir toliau buvo didinamos kietojo sūrio (35 kg) gamybos apimtys bei tobulinamas technologinis gamybos procesas.
Bendrovės prioritetas yra kietasis ilgo brandinimo laiko GRAND fermentinis sūris, kurio gamyba 2019 metais, lyginant su 2018 m., išaugo 2,3 karto.
Šio sūrio technologija sukurta Bendrovės gamybos meistrų kartu su sūrių meistru -profesoriumi iš Italijos Angelo Frosio.

Bendrovėje gaminami GRAND (GRANA tipo) 35 kg. kietieji sūriai pasižymi išskirtiniu brandžiu, sodriu, bei pikantišku skoniu. Šio tipo sūrio gamybos procesas yra labai sudėtingas, reikalaujantis daug investicijų, išskirtinių žinių, laiko ir kantrybės. Tokio lygio sūrius gali kurti tik labai aukšto techninio lygio įmonė, turinti aukštos kvalifikacijos specialistų komandą.

Bendrovėje per 2019 m. pieno cukraus pagaminta 12,41 % mažiau, lyginat su 2018 m. Išrūgų baltymų koncentrato gamybos sumažėjimą lėmė IBK asortimentas. Pieno cukraus gamybos sumažėjimą sąlygojo sumažėjęs perdirbto pieno kiekis ir nupirkto iš kitų įmonių laktofiltrato kiekis.

Bendradarbiaujant su Naujosios Zelandijos kompanija „Fonterra“, kuri yra viena didžiausia pieno produktų gamintoja pasaulyje, sėkmingai įsisavinta IBK (Išrūgų baltymų koncentratas) 90% gamybos technologija. Ši technologija yra nuolat tobulinama bei plečiamas IBK asortimentas.

Rokiškio įmonėje atlikta buitinių patalpų rekonstrukcija. Rekonstrukcijos metu atnaujinta darbuotojų persirengimo patalpa, poilsio vieta, produktų degustacijos bei svečių persirengimo kambarys. Įrengtas rankų ir avalynės higienos punktas.

2017 m. AB „Rokiškio sūris“ laboratorija pradėjo įgyvendinti laboratorinės informacijos sistemą - duomenų perkėlimo į elektroninę aplinką projektą. 2019 metais šis projektas buvo užbaigtas, tačiau toliau tobulinamas, kad palengvintų naujos informacijos valdymo ir analizės galimybes.

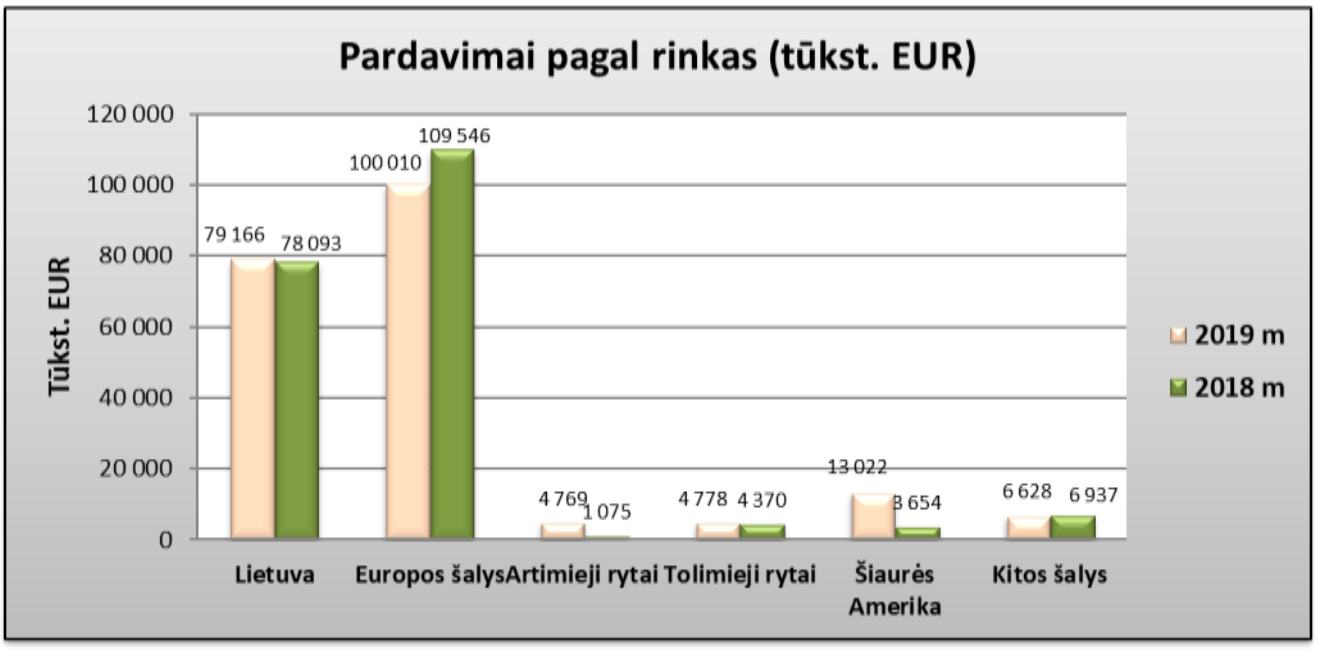
9. Įmonių grupės pardavimai

Kaip ir kiekvienais metais, didžiausia įmonėje pagaminamos produkcijos dalis yra eksportuojama. Rokiškio sūrio grupė savo produkciją eksportuoja į 42 pasaulio šalis. 2019 metais grupės eksportas sudarė apie 62 proc. nuo bendrų pardavimų. Tokį patį procentą sudarė pardavimai į užsienio rinkas ir 2018 m.

Įmonių grupės pardavimai pagal rinkas

Šalių pavadinimai	Parduota				
	2019 m.		2018 m.		Pokytis
	tūkst. EUR	%	tūkst. EUR	%	%
Lietuva	79 166	37,99	78 093	38,34	**+1,37**
Europos šalys	100 010	48,00	109 546	53,78	**-8,71**
Artimieji rytai	4 769	2,29	1 075	0,53	**+343,63**
Tolimieji rytai	4 778	2,29	4 370	2,15	**+9,34**
Šiaurės Amerika	13 022	6,25	3 654	1,79	**+256,38**
Kitos šalys	6 628	3,18	6 937	3,41	**-4,45**
Viso:	**208 373**	**100**	**203 675**	**100**	**+2,31**

2019 m. įmonių grupės pardavimo pajamos sudarė 208 373 tūkst. EUR. Lyginant su 2018 m. (203 675 tūkst. EUR) grupės pardavimų pajamos padidėjo nežymiai ir tai sudarė 2,31 proc.

Per 2019 m 8,71 proc. sumažėjo visos įmonės pardavimai į Europos šalis. Tai įtakojo keli faktoriai: žemos šviežio sūrio kainos dėl pelningumo privertė gerokai padidinti kietų sūrių gamybą, kurie buvo padėti nokinti – todėl mažiau realizuota šviežių sūrių produkcijos.

Tuo tarpu pardavimai į Artimuosius rytus išaugo labai ženkliai, net 343 procentų. Tai pagrinde sąlygojo sviesto pardavimai į Artimuosius rytus. Be sviesto, įmonė taip pat eksportavo kietą sūrį į Turkiją. Ženkliai išaugo kietojo sūrio pardavimų apimtys į JAV.

Per 2019 metus buvo eksportuotas ypatingai didelis kiekis laktozės į Naująją Zelandiją. Kaip ir 2018 metais, taip ir 2019-aisiais, laktozė ir toliau keliavo pastoviems klientams į Filipinus, Indiją, Rusiją ir kai kurias Europos šalis.

Šviežių sūrių eksportas į Tolimuosius Rytus šiek tiek padidėjo ryšium su mocarelos eksportu į Pietų Korėją. Tačiau pardavimai į šią šalį per 2019 metus vis tiek nepasieke 2017 metų lygio, kadangi korėjiečiai turi alternatyvią JAV mocarelos rinką, kur kainos lygmuo dažnai būna jiems palankesnis.

2019 metais įmonė eksportavo kietų sūrių į Šiaurės Ameriką net už 13 mln. Eur, tai yra net 256 proc. daugiau nei per 2018 metus. Tai lėmė padidėjusi sūrių paklausa JAV, plius geras dolerio kursas lyginant su euru.
Kaip ir anksčiau, grupė eksporto rinkose parduoda ir įprastinės produkcijos – sviesto, grietinėlės, pasukų miltų ir papildomų produktų, kurie gaunami sūrių gamybos procese – IBK bei laktozė. Šviežias sūris (Cagliata ir Mozarella) ir toliau keliauja daugiausiai į Italiją, Olandiją ir Ispaniją.

Riebalų kainos per visus 2019 metus išsilaikė žemos, panašios kaip ir 2018 metais.

Vienas iš didžiausių „Rokiškio sūris“ grupės tikslų ir toliau išlieka pardavimų didinimas Azijoje, kur artimiausiu metu prognozuojamas didžiausias pieno produktų vartojimo didėjimas.

Pardavimai vietinėje rinkoje

2019 metais Rokiškio Grupės konsoliduota pardavimų apyvarta vietinėje rinkoje siekė 79,2 mln. EUR arba buvo 1,4 proc. didesnė nei 2018 metais, kai ji sudarė 78,1 mln. Eur. Produkcijos pardavimo kainų pokyčiai buvo nežymūs. Vidutinis produkcijos kilogramo kainos padidėjimas tik 0,3%.

Įmonei pavyko sustiprinti nuosavų prekės ženklų pardavimus (+8%), tačiau nemaži netekimai privačių etikečių kategorijose (minus 30%).

Nuosavuose prekių ženkluose vidaus rinkoje 2019 m. Rokiškio Grupė pardavė 39,5 tūkst. tonų produkcijos ir tai daugiau negu 6% viršija 2018 metų lygį. 2018-aisiais metais savo ženkluose taip pat turėtas 3% metinis augimas.

Vidaus rinkos dalis Rokiškio Grupė pardavimuose yra išaugusi iki 38%, tačiau tai lėmė ir faktorius jog įmonė gamino didesnius ilgiau nokstančių kietųjų sūrių kiekius, tad yra padidėję eksportui skirtų sūrių atsargos.

Daugumoje prekių kategorijų Rokiškio grupė yra pirma ar antra rinkoje, kiek silpniau atrodoma desertinėse prekių grupėse (tačiau 2019 m. jogurtų pardavimus pavyko padidinti 12%). Rokiškio Grupė yra rinkos lyderis rūgščių pieno produktų (kefyras, pasukos), puskiečių ir lydytų sūrių, užima pirmą/antrą vietas sviesto bei varškės kategorijose.

Įmonė nesistengia dalyvauti mažuose rinkos segmentuose, orientuodamasi į masinę gamybą, užtikrinančią žemų kaštų rodiklį bei kokybės pastovumą aukštos kokybės prekėms. Įmonės prioritetinis prekybos kanalas – mažmeniniai prekybos tinklai. Darbe su jais siekiama abipusio bendradarbiavimo, jų užsakymu gaminamos ir privačios etiketės.

10. Produktai, prekės ženklai ir pasiekimai

Patikimi pieno pramonės profesionalai – jau daugiau nei 50 metų!

Ypatingas dėmesys skiriamas produkto kokybės pastovumui užtikrinti, be ko nebūtų įmanoma sėkmingai įgyvendinti rinkodaros strategijos, bei nuolatiniam nuosavų prekių ženklų stiprinimui. Bendrovė turi visą eilę įvairioms vartotojų grupėms skirtų stiprių prekių ženklų, kurie siejami su nepriekaištinga, aukščiausios kokybės produkcija. Pagrindinis jų - „Rokiškio Naminis“ – vienas iš didžiausių Lietuvos FMCG (greito apyvartumo) sektoriuje.

Įmonė siekia kad jos gaminama produkcija atitiktų sveikos mitybos tendencijoms. Sveikatos apsaugos ministerijos duomenimis, Lietuvos gyventojai kas dieną su maistu gauna daugiau cukrų nei rekomenduoja Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) normos. Dėl to, siekiant mažinti galimas grėsmes gyventojų sveikatai ir gerinti Lietuvoje gaminamų produktų sudėtį, įmonė prisidėjo prie Sveikatos Apsaugos Ministerijos inicijuoto bendradarbiavimo susitarimo, kuriuo buvo įsipareigota prisidėti prie žmonių sveikatos gerinimo ir sumažinti cukrų kiekį Bifi Active jogurtų linijoje.
Tai buvo sėkmingai įgyvendinta - pagal su SAM pasirašytą produktų sąrašą, BiFi Active jogurtams sunaudojamas net 42 tonomis mažesnis metinis cukraus kiekis. Džiugu, kad vartotojai tai pastebėjo ir įvertino (pasiektas 12% metinis jogurtų augimas).
Papildomai, negu jau buvo sutarta su Sveikatos Apsaugos ministerija, 2019 metų antroje pusėje taip pat sumažintas cukrų lygis BiFi Active 40 gr. ir 100 gr. varškės sūreliuose (30% mažiau pridėtinio cukraus). Tai įgyvendinus, visa desertinių prekių linija pasižymi geresnėmis maistinėmis savybėmis.

Lietuvos Pramoninkų Konfederacijos rengiamame konkurse „**Metų gaminys 2019**“ apdovanojimą pelnė 1,5% rieb. Rokiškio GRAIKIŠKAS kefyras su didesniu baltymų kiekiu. Tai sėkmingiausia 2019 m. vietinės rinkos naujiena rūgščių geriamų produktų kategorijoje.

AB „Rokiškio sūris“ grupė taip pat turi visą eilę kokybiškų bei išskirtinių aukštos pridėtinės vertės produktų ir kitose prekių kategorijose. Kitos 2019 metų naujienos – 2 kg „Naminis“ Kefyras (šeimos pakas), Rokiškio Gouda sūris 200 gr. Gabaliukais, desertinis varškės sūris „BiFi Active“ su žele gabaliukais, „Graikiškas“ sviesto ir alyvuogių aliejaus mišinys.

Įvairūs įmonės produktai nuolat papuola tarp pažymimų Lietuvos prekybos įmonių asociacijos organizuojamame konkurse “**Populiariausia prekė**”. 2019 metais be kitų keturių pozicijų, šį sąrašą papildė Ekologinis Jogurtas Rokiškio „Tikras“ be laktozės (kategorijoje produktai be laktozės). Ekologinių sąrašą praplėtė ir Rokiškio „Tikras“ Fermentiniai sūriai 150 ir 200 gr. pakuotėse.

Įmonė sėkmingai stiprina savo pozicijas Premium kietojo sūrio kategorijoje. Jos pasididžiavimas - Rokiškio GRAND, kurio pardavimai per metus LT rinkoje padidėjo net 45%, taip pat ir toliau tikimasi jo augimo.
Kietąjį Rokiškio GRAND sūrį Briuselio Tarptautinis skonio institutas 2019 metais jau antrą kartą apdovanojo aukso žvaigždėmis.

Įmonė plečia šio sūrio asortimentą, pereina prie pirkėjams patogesnių pirminių ir antrinių pakavimų.

Siekdami pristatyti sūrių asortimentą: nuo šviežių sūrių iki kietųjų, taip pat laktozę, sviestą, AB „Rokiškio sūris” darbuotojai dalyvauja įvairiose parodose.

2019 metais įmonė dalyvavo pasaulinėje maisto pramonės parodoje ANUGA 2019, kuri kas antrus metus vyksta Vokietijoje, Kiolno mieste. Dalyvaudama tokio lygio parodose įmonė siekia trijų tikslų: susitikti su esamais klientais ir partneriais, susirasti naujų pirkėjų ir patyrinėti rinką. AB „Rokiškio sūris“ pasaulinėse maisto parodose prisistato pirmiausia kaip sūrių gamintoja, nes sūris yra pagrindinė eksporto prekė, o taip pat siūlomi kiti eksportiniai pieno produktai – laktozė, išrūgų baltymų miltai, pieno miltai.

11.Rizikos veiksniai ir rizikos valdymas

Rizika suprantama kaip trukdis pasiekti užsibrėžtų tikslų dėl potencialių įvykių ir galimo jų poveikio verslui. Bendrovės tikslai apima ir ilgalaikius strateginius tikslus, ir konkrečius su veikla susijusius veiksmus. Bendrovės Valdyba atsakinga už Bendrovės rizikų valdymą ir neigiamos įtakos iškeltiems tikslams ir rezultatams vertinimą. Konkrečių rizikų identifikavimas ir valdymas yra priskirtas atitinkamoms Bendrovėje veikiančioms funkcijoms. Atsižvelgiant į išorės bei vidaus aplinką, rizikos lygis yra įvertinamas priimant tiek strateginius, tiek operacinius sprendimus. Rizikos valdymas yra integruotas į Bendrovės veiklos procesus, taigi potencialios rizikos yra pastoviai stebimos ir analizuojamos.

Grupės pagrindinė veikla yra pieno perdirbimas. Pieno perdirbimo verslas yra susijęs su žaliavos tiekėjais, konkurencija žaliavinio pieno rinkoje, žaliavinio pieno kainų svyravimais. Žaliavinio pieno trūkumas, skatinantis nuolatinį pieno kainų svyravimą, gali paveikti emitento veiklos rezultatus.
Specializacija fermentinių sūrių gamyboje nulemia pagrindinę pajamų dalį. Sūrių brandinimo procesas yra ganėtinai ilgas. Todėl sudėtinga greitai sureaguoti į rinkos pokyčius, kas gali turėti įtakos bendrovės veiklos rezultatams.
Didelė pieno produktų konkurencija vidaus ir eksporto rinkose, pigesni lenkiški produktai, Rusijos rinkos draudimas riboja pardavimus.

Grupės kredito rizika yra susijusi su gautinomis sumomis. Rizika, kad partneriai nevykdys įsipareigojimų yra kontroliuojama. Grupė yra apdraudusi pirkėjus kredito draudimu. Klientams, turintiems didesnę finansinę riziką, taikoma išankstinio apmokėjimo už prekes sistema.

Grupės veikla yra nuolat kontroliuojama maisto saugos, aplinkosaugos ir socialinės atsakomybės auditų. Grupėje įdiegtos ir veikia maisto saugos sistemos.
Bendrovėje (Laktozei, IBK, sviestui, lieso pieno miltams, fermentiniams sūriams), suteikti specifiniai HALAL ir KOSHER (Laktozei, IBK, lieso ir pilno pieno miltams, pasukų miltams, sviestui) kokybės sertifikatai. Tai užtikrina vartotojų pasitikėjimą produkto sauga. Gaminami sertifikuoti ekologiški produktai, kurie ženklinami papildoma informacija.
Grupės vadovybės tikslas yra gaminti saugius ir kokybiškus pieno produiktus, darant kuo mažesnį poveikį aplinkai.
Grupė nuolat ieško gamybos optimizavimo, sąnaudų mažinimo galimybių ir siekia, kad būtų minimaliai sumažinti rizikos veiksniai ir jie maksimaliai būtų valdomi.

Rizikos veiksniai:

Rizikos veiksnys	Rizikos šaltinis	Rizikos valdymas.
Ekonominiai veiksniai: Žaliavos tiekimas	Smulkūs ūkiai; Sezoniškumas; Konkurencija; Ilgalaikės valstybės reguliavimo sistemos nebuvimas. Žaliavinio pieno kainų kitimas žiemos ir vasaros laikotarpiais. Ženklūs pieno kainų kitimai pasaulinėse rinkose.	Siekiant sumažinti potencialias rizikas ir jų poveikį, pieno gamintojams yra mokami priedai prie pieno kainos už ilgalaikį bendradarbiavimą, už aukštesnius pieno kokybės rodiklius, lojalumą, pieno gamybos sezoniškumo subalansavimą. Rizika valdoma papildomai importuojant pieną iš kitų valstybių (Estija, Latvija), bei diversifikuojnat žaliavinio pieno pirkimą iš skirtingo dydžio tiekėjų Lietuvoje.
Produkcijos pardavimai	Grupės pagrindinė veikla yra pieno perdirbimas. Pagrindinis gaminys yra fermentinis sūris. Pajamos iš sūrio pardavimo sudaro didžiąją pajamų dalį. Bendrovės pajamoms, pelnui ir pinigų srautams neigiamą įtaką gali daryti sūrių ir kitų produktų –pieno cukraus , sviesto , IBK paklausos ir kainų pokyčiai rinkose. Ilgo nokinimo kietojo sūrio gamyba yra ilgas technologinis procesas, kuris trunka nuo 9 iki 24 mėnesių. Šis ilgas procesas gali neigiamai paveikti bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus. Vidinė konkurencija tarp vietos gamintojų. Pigesnė lenkiška produkcija Lietuvos rinkoje. Pigesnės produkcijos iš kitų ES valstybių kiekio ir asortimento didėjimas.	Ieškojimas alternatyvų importo produkcijai. Asortimento didinimas. Naujų rinkų paieška. Bendradarbiavimas su verslo partneriais. Kiekvieno kliento rizikos įvertinimas.
Aplinkosauginiai veiksniai	Savo veikloje sunaudojame daug energetinių ir gamtos išteklių. Tai kelia aplinkos taršos riziką tiesiogiai ir/ar netiesiogiai, taip pat oro tarša iš technologinių įrenginių.	Transporto priemonių keitimas naujomis, techninė priežiūra, eksploatavimo sąlygų kontrolė. Energetinių išteklių tiekėjų pasirinkimas. Išteklių taupymas, apskaita ir kontrolės priemonės. Technologinių procesų kontrolė, automatizavimas, modernizacija. Gamtos išteklių naudojimo ir poveikio monitoringas.
	Cheminių medžiagų	Darbuotojų mokymas, individualios

	naudojimas. Tai kelia riziką darbuotojams, produktams ir aplinkai.	apsaugos priemonės. Apskaita ir kontrolė. Procesų automatizavimas.
	Fizinė aplinkos tarša: triukšmas, kvapas, šviesa	Kontroliniai matavimai ir vertinimas. Techninių priemonių diegimas. Dėmesys projektuojant.
	Gamybinių ir paviršinių nuotekų valymas. Teršalų su gamybinėmis bei paviršinėmis nuotekomis išleidimas.	Techninė priežiūra, eksploatavimo sąlygos, proceso kontrolė. Teršalų koncentracijų tyrimai, išleidžiamų teršalų apskaita. Miesto nuotekų valyklos rezervų naudojimas. Smėlio naftos gaudytuvų ir nuotakyno valymas ir priežiūra. 2019 metais atnaujinta dalis lietaus nuotekų tinklų, rekonstruota nuotekų valymo įrenginių pirmo aerotanko aeracinė sistema.
	Veikloje susidarančių atliekų netinkamas tvarkymas kelią grėsmę aplinkai	Atliekų rūšiavimas, procesų valdymas. Tinkamų laikymo sąlygų užtikrinimas. Darbuotojų mokymas. Perdavimas tesėtiems tvarkytojams.
	Reguliavimas ir atitiktis. Rizika pasireiškia didele teisės aktų reguliavimo apimtimi ir jų pokyčiu.	Sertifikuota vadybos sistema atitinkanti ISO 14001:2015 Aplinkos apsaugos vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės. Nuolatinis teisės aktų ir pokyčių vertinimas.
	Gyventojų, aplinkinių įmonių, savivaldos interesai dėl įmonės poveikio aplinkai. Įmonė įsikūrusi pramoniniame miesto rajone ir ribojasi tiek su kitomis verslo įmonėmis tiek ir su gyvenamąja zona.	Informacijos apie įmonės aktualijas skleidimas vietinėje spaudoje, internete. Aktyvus bendradarbiavimas su savivaldos institucijomis, gyventojų ir verslo bendruomenėmis. Planuojamos veiklos poveikio vertinimas nustatyta tvarka Gamybinėse patalpose instaliuota klimato kontrolės sistemos, kurios ne tik palaiko užduotus temperatūrinius bei drėgmės parametrus, bet dirba rekuperaciniu režimu.
Energetinė rizika	Įmonės veikloje sunaudojame daug elektros, šiluminės energijos ir vandens. Visos gamybinės ir negamybinės įrangos veikimas pagrįstas elektros naudojimu. Tai kelia elektros energijos nepertraukiamo tiekimo riziką. Elektros energija, Šiluminės energijos (garo) ir vandens tiekimas įtakoja gamybinių-technologinių procesą eigą.	Teritorijoje yra trys 10KV aukštos įtampos skirstyklos, iš kurių maitinami trys jėgos transformatoriai. Dingus įtampai vienoje pastotėje, tuojau maitinama iš kitos. Vandens tiekimui yra keturi įvadai: du UAB „Rokiškio vandenys“ ir du savų gręžinių. Griežtos pagal sutartį šiluminės energijos (garo) tiekimo sąlygos iš Rokiškio ŠTR, apibrėžiant maksimalius poreikius –slėgiui ir temperatūrai. Instaliuota šiluminės energijos garu apskaita su kuria

		kontroliuojami bei užtikrinami atitinkamų cechų suvartojimai bei poreikiai. Gamyboje instaliuoti trys boileriai, ruošiantys karštą vandenį.
Maisto sauga ir kokybė	Siekiant įgyvendinti vieną svarbiausių AB „Rokiškio sūris" tikslų- užtikrinti maisto saugą ir kokybę, išvengti produktų atšaukimų, yra nustatyti esami ir potencialiai pavojingi rizikos veiksniai (biologiniai, cheminiai, fiziniai) bei palankios sąlygos jiems atsirasti ir didėti . Rizikos vertinimas atliktas nustatant rizikų pasekmių tikėtinumą bei pasekmių rimtumą; Rizikos vertinimas apima visą produktų gamybos grandinę - nuo žaliavos pirkimo ir pateikimo klientui	Pagrindinių veikiančių rizikos veiksnių kontrolės priemonių nustatymas; Veiklos kontrolės efektyvumo, siekiant sumažinti riziką iki priimtino lygio, vertinimas; Reikiamų veiksmų planų sukūrimas, siekiant pagerinti kontrolės sistemą; Reguliarus rizikos valdymas ir iškeltų tikslų stebėjimas.
Informacijos sauga	IT rizikos yra susijusios su nelegalios programinės naudojimu, prarastais ir neatstatomais duomenimis, jų pažeidžiamumu.	Siekiant išvengti galimų grėsmių, naudojama tik legali, licencijuota programinė IT įranga. Apsisaugojimui nuo neteisėto prisijungimo prie įmonės iš išorės naudojama konfigūruojama ugniasienė. Neteisėta prieiga prie duomenų ribojama, suteikiant darbuotojams tik tas teises ir roles, kurios reikalingos jų darbui. Programų pakeitimams testuoti naudojama testinė aplinka. Nuo duomenų praradimo apsisaugoma, kuriant atsargines kopijas. Visuose įmonės kompiuteriuose įdiegta antivirusinė programinė įranga.
Profesinės rizikos veiksniai: **Fiziniai veiksniai**	Netinkamas darbo vietos įrengimas; Neatitikimas bendrųjų minimalių reikalavimų, taikomų darbo įrenginiams; Mobilūs savaeigiai nesavaeigiai darbo įrenginiai; Potencialiai pavojingi įrenginiai; Statinių stabilumas ir tvirtumas; Evakavimo keliai ir išėjimai; Gaisro aptikimas ir gesinimas; Elektros instaliacija;	Darbo vietos, darbo įrenginiai yra techniškai prižiūrimi. Randami trūkumai, galintys turėti įtakos darbuotojų saugai ir sveikatai, šalinami. Darbo įrenginių valdymo įtaisai aiškiai matomi, atpažįstami, paženklinti. Darbo įrenginiai turi valdymo sistemą, kuri leidžia juos visiškai ir saugiai sustabdyti. Tam tikslui įrengti avarinio stabdymo įtaisai. Jei yra rizika, kad dėl mechaninio sąlyčio su darbo įrenginio judančiomis dalimis darbuotojas gali būti traumuotas, tokios

	Kitų įmonių veikla atliekant paslaugas bei kitus darbus bendrovėje.	dalys uždengiamos apsaugais ir įrengti apsauginiai įtaisai, neleidžiantys patekti į pavojingas zonas. Ant darbo įrenginių yra reikiami saugos ir sveikatos apsaugos ženklai, skirti darbuotojų saugai užtikrinti. Darbuotojai gauna reikiamą apie darbo įrenginių naudojimą, jie yra mokomi darbo vietose, instruktuojami t.y. supažindinami su jiems galinčiais kilti pavojais dėl darbo įrenginių. Mobilūs darbo įrenginiai įrengti, sukonstruoti taip, kad darbuotojui kiltų minimali rizika. Vykdoma tokių įrenginių nuolatinė priežiūra, darbuotojai važiuojantys su šiais darbo įrenginiais yra apmokomi, periodiškai tikrinama sveikata. Potencialiai pavojingi įrenginiai bendrovėje eksploatuojami vadovaujantis potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu. Vykdoma potencialiai pavojingų įrenginių priežiūra, skiriami potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrai. Darbuotojai dirbantys su potencialiai pavojingais įrenginiais yra mokomi, periodiškai tikrinamos jų žinios, periodiškai tikrinama sveikata. Užtikrinant statinių stabilumą ir tvirtumą, vadovaujantis statybos techniniu reglamentu, vykdoma statinių techninė priežiūra. Atliekamas nuolatinis statinių būklės stebėjimas, taip pat statinių periodinė ir specializuota apžiūra. Evakavimo keliai prižiūrimi, ženklinami. Atsižvelgiant į pastatų matmenis ir paskirtį, pastatuose esančią įrangą, juose laikomų medžiagų savybes, pagal darbuotojų skaičių darbo vietose yra tinkamos gaisro gesinimo priemonės, gaisrinės saugos inžinerinės sistemos. Gesintuvai ir gaisrinės saugos inžinerinės sistemos yra prižiūrimos bandomos. Rekonstruotas priešgaisrinis rezervuaras. Jis pilnai atitinka LR numatytus atitinkamus įstatymus. Gaisro gesinimo priemonės paženklintos. Darbo vietose įrengta vėdinimo sistema. Vėdinimo įrenginiai yra techniškai prižiūrimi, atnaujinami. Darbuotojams organizuojami priešgaisrinės saugos mokymai, vykdomos pratybos. Pavojingos zonos darbo vietose ženklinamos. Darbo vietų grindys tvirtos, stabilios.

		Darbuotojai aprūpinami spec. avaline, kuri yra atspari slydimui. Elektros instaliacija įrengiama taip, kad nekiltų gaisro pavojus arba sprogimo pavojus, kad darbuotojai būtų apsaugoti dėl tiesioginio ar netiesioginio kontakto su elektros instaliacija. Periodiškai, teisės aktų nustatyta tvarka atliekami elektros įrenginių varžų matavimai. Užtikrinant darbuotojų saugą ir sveikatą, išvengiant rizikos kylančios iš kitos įmonės veiklos ir jų darbuotojams kylančios rizikos iš bendrovės veiklos, parengiamas bendradarbiavimo ir veiksmų koordinavimo tvarkos aprašas, paskiriami koordinuojantys asmenys.
Fizikiniai: Triukšmas	Darbo įrenginiai	Asmeninių apsaugos priemonių naudojimas, privalomas sveikatos tikrinimas dėl triukšmo, darbuotojų mokymas.
Cheminiai veiksniai	Cheminių medžiagų naudojimas atliekant laboratorinius tyrimus, darbo įrenginių, patalpų plovimo procesas	Įrengtos aukšto slėgio plovimo stotys, kurios pilnai kontroliuoja chemikalų, reikalingų patalpų plovimui bei dezinfekcijai, dozes ir pagerina darbuotojų sąlygas. Atliekamos profesinės rizikos vertinimas darbo vietose ten, kur yra naudojamos cheminės medžiagos. Privalomi sveikatos tikrinimai. Darbuotojų informavimas ir mokymas. Asmeninių apsaugos priemonių naudojimas ten kur galimi pavojingi cheminiai veiksniai. Įrengta dirbtinė vėdinimo sistema.
Ergonominiai veiksniai	Daugelyje darbo vietų egzistuoja rankinis darbas	Profesinės rizikos vertinimas. Privalomas sveikatos tikrinimas. Ergonominiams rizikos veiksniams mažinti naudojami rankiniai, elektriniai vežimėliai. Taip pat naudojami keltuvai. Išvengti sunkių svorių kėlimo bendrovėje įdiegtos robotizuotos technologijos. Įdiegta robotizuota pieno cukraus maišų paletavimo linija. Sūrių nokinimo ceche įdiegtas robotizuotas sūrių paletavimo įrenginys, taip pat įrengtas vakuuminis keltuvas, skirtas didelių svorių sūrių perkėlimui. Išvengiant sunkaus rankinio darbo vartant sūrius, 2019 m. sumontuotas kėlimo įrenginys su pasukimo/apvertimo funkcija.

Socialiniai veiksniai:	Darbuotojų paieška ir įdarbinimas.	Darbuotojų paieška darbo biržoje. Bendradarbiavimas su mokslo įstaigomis. Įmonėje dirbančių darbuotojų rekomendacijos. Vidiniai įmonės resursai (skatina darbuotojus tobulėti, bei kelti kvalifikaciją).
	Darbuotojų kvalifikacija, bei darbuotojų integravimas į darbo procesus.	Įmonėje veikia darbuotojų veiklos vertinimo ir ugdymo sistema. Kiekvienais metais sudaromi darbuotojų ugdymo planai. Mokymai organizuojami tiek siunčiant darbuotojus į išorinius tiekėjų organizuojamus seminarus, tiek grupės viduje.
	Darbuotojų išlaikymas ir kaitos mažinimas.	Įmonė stengiasi suburti stabilų kolektyvą, palaikydama gerus santykius, suteikdama galimybes tobulėti, augti, dalyvauti sprendimų priėmime, suteikdama lengvatas darbuotojams pagal Kolektyvinę sutartį. Šie socialiniai veiksniai nepriklauso vien nuo įmonės veiksmų. Bendrovė gali būti priversta didinti investicijas robotizuojant gamybos procesus, t. y. rankinį darbą pakeisti robotais.

12. Informacija apie finansinės rizikos valdymo tikslus bei naudojamas apsidraudimo priemones

Vykdydama veiklą, Bendrovė ir Grupė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis. Grupės bendra rizikos valdymo programa pagrindinį dėmesį skiria finansinių rinkų nenuspėjamumui ir siekia sumažinti galimą neigiamą poveikį Grupės finansiniams veiklos rezultatams.
Grupė yra apsidraudusi bendrąja civiline atsakomybe, kylančia dėl vykdomos veiklos ir dėl žalos padarytos Grupės produktams ar paslaugoms. Draudimo polisas galioja visame pasaulyje.
Rizikos valdymą vykdo Bendrovės vadovybė. Rašytiniai bendros rizikos valdymo principai nėra parengti.
Bendrovės ir Grupės finansinės rizikos veiksniai išsamiai aprašyti AB „Rokiškio sūris“ konsoliduotos ir patronuojančios bendrovės 2019 m. gruodžio 31 d. finansinės ataskaitos 3 pastaboje.

13.Vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymu, pagrindiniai požymiai

Bendrovės konsoliduotų finansinių ataskaitų rengimą, vidaus kontrolės ir finansų rizikos valdymo sistemas, teisės aktų, reglamentuojančių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymą, laikymąsi prižiūri Audito komitetas.

AB „Rokiškio sūris“ konsoliduotos ir Bendrovės finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinių ataskaitų standartus (TFAS), patvirtintus taikymui Europos Sąjungoje.

Audito komitetas stebi Bendrovės ir Dukterinių įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą, peržiūri TFAS, kad finansinėse ataskaitose būtų laiku įgyvendinti visi TFAS pokyčiai, analizuoja Bendrovės ir Dukterinių įmonių veiklai reikšmingus sandorius, užtikrina informacijos surinkimą iš grupės įmonių bei savalaikį ir teisingą tos informacijos apdorojimą ir paruošimą finansinei atskaitomybei, bei informuoja Bendrovės valdybą apie išorės bei vidaus audito nustatytus reikšmingus vidaus kontrolės trūkumus, susijusius su finansinėmis ataskaitomis ir teikia rekomendacijas dėl jų ištaisymo. Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS, remiamasi vertinimais ir prielaidomis, turinčiais įtakos apskaitomo turto ir įsipareigojimų vertėms bei neapibrėžtojo turto ir įsipareigojimų atskleidimui finansinių ataskaitų sudarymo dieną bei per ataskaitinį laikotarpį apskaitytoms pajamų ir sąnaudų sumoms. Šie vertinimai remiasi vadovybės turimomis žiniomis apie esamą padėtį ir veiksmus. Finansinės ataskaitos apima konsoliduotas Grupės finansines atskaitas ir Bendrovės atskiras finansines ataskaitas.

Dukterinės įmonės (įskaitant specialios paskirties įmones) – tai įmonės, kuriose Grupė kontroliuoja finansų bei veiklos politiką. Tokia kontrolė paprastai užtikrinama turint daugiau nei pusę balsavimo teisę turinčių akcijų. Vertinant, ar Grupė kontroliuoja kitą įmonę, atsižvelgiama į šiuo metu esamų ar konvertuojamų potencialių balsavimo teisę turinčių akcijų egzistavimą ir poveikį. Dukterinės įmonės pilnai konsoliduojamos nuo datos, kai Grupė įgyja šių įmonių kontrolę ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama

Audito komitetas teikia valdybai rekomendacijas susijusias su išorės audito įmonės parinkimu bei stebi kaip išorės auditorius ir audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų.

14. Maisto sauga ir kokybė

Bendrovėje gaminamiems produktams suteiktas tarptautinis pripažinimas už nepriekaištingą kokybę, įdiegtos ir patvirtintos tarptautiniu mastu maisto saugos bei aplinkosaugos sistemos leidžia vartotojams pateikti platų produktų, pasižyminčių nepriekaištingu skoniu, asortimentą. Per daugelį metų sukaupta darbo patirtis ir nuolatinis dėmesys naujų technologijų diegimui, nuolatinės investicijos, leidžia išlikti konkurencingiems žaliavinio pieno pirkimo bei produktų pardavimo rinkose.
Kieto brandinto sūrio gamyba yra ilgas procesas, kuris gali užtrukti nuo kelių mėnesių iki kelerių metų. Ši gamybos specifika neleidžia greitai reaguoti į staigius pokyčius sūrių rinkoje, kas gali paveikti veiklos rezultatus.

Didelį dėmesį Bendrovės įmonės skiria produktų saugai ir kokybei, klientų poreikių, aplinkosaugos reikalavimų tenkinimui. AB „Rokiškio sūris“ - pirmoji įmonė Lietuvoje sertifikavo Maisto saugos sistemą, pirmoji iš pieno perdirbimo įmonių - Kokybės vadybos ir Aplinkosaugos vadybos sistemas pagal tarptautinius ISO standartų reikalavimus (ISO 9001, ISO 14001).

Reikšmingiausias įmonių veiklos aspektas - maisto saugos užtikrinimas. Viena iš AB „Rokiškio sūris“ įmonių, Rokiškyje, siekiant aukštesnio maisto saugos užtikrinimo efektyvumo lygio, esamą maisto saugos sistemą patobulino ir 2013 m. sertifikavo pagal FSSC 22000 Maisto saugos sistemų sertifikavimo schemą. Ši schema apima ISO 22000 : 2005 ir ISO/TS 22002-1:2009. Šią maisto saugos schemą visiškai pripažįsta Pasaulinė maisto saugos iniciatyva GFSI (angl. *Global Food Safety Initiative*), kaip ir kitus maisto saugos standartus pagal BRC, IFS ir SQF reikalavimus.

UAB „Rokiškio pieno gamyba“ Utenoje ir UAB „Rokiškio pieno gamyba“ filialas Ukmergės pieninė sertifikuota pagal Aplinkosaugos vadybos (ISO 14001), Maisto saugos (ISO 22000) tarptautinių standartų reikalavimus. 2016 m. šios įmonės sertifikuotos pagal *Maisto saugos vadybos sistema pagal FSSC 22000* schemos reikalavimus.
Pagal šių standartų reikalavimus yra sukurtos taisyklės, kuriomis vadovaujantis užtikrinama stabilių, vienodų, kokybiškų ir saugių produktų gamyba nenukrypstant nuo organizacijos vykdomos politikos. Sistema apima procesus nuo žaliavos pirkimo iki klientų poreikių tenkinimo ir yra nuolat peržiūrima, bei tobulinama siekiant išlaikyti aukštą produktų kokybę. Siekiant tik saugių ir kokybiškų produktų, atitinkančių klientų lūkesčius, gamybos, Maisto saugos, kokybės bei aplinkosaugos sistemos nuolat peržiūrimos bei pastoviai tobulinamos.

Tobulinant veikiančias įmonės maisto saugos sistemas visose bendrovės įmonėse įdiegti pakeitimai, susiję su naujais FSSC 22000 Versijos 4.1:2017 reikalavimais. Pakeitimai susiję su maisto apsaugos rizikų vertinimu bei kontrolės priemonėmis, maisto klastojimo pažeidžiamumo įvertinimu bei kontrolės priemonėmis, paslaugų, alergenų valdymu, aplinkos higienos kontrole.
Kasmet tarptautinė sertifikavimo įmonė BUREAU VERITAS Lit, Bendrovė įmonėse atlieka priežiūros auditus, o kas 3 metai atliekamas sistemos pakartotinis sertifikavimas (persertifikavimas).
2019 m. įmonėse atlikti maisto saugos sistemų auditai buvo įvertinti labai palankiai.
Pagal naujus reikalavimus FSSC 22000 Versijos 4.1:2017 reikalavimus įmonėse periodiškai bus atliekami neplaniniai auditai be išankstinio įspėjimo.

FSSC 22000 Maisto saugos sistemų sertifikavimo schemos rodo, kad Bendrovės veikla ir su ja susiję ištekliai yra valdomas procesas. Tarpusavyje susiję procesai suvokiami ir valdomi kaip sistema, o tai didina įmonės rezultatyvumą ir veiksmingumą. Tinkamai veikianti maisto saugos sistema leidžia valdyti identifikuotas rizikas, tiek kritiniuose, tiek svarbiuose kontrolės taškuose, kurie susiję su gamybos procesais, transportavimu ir vartojimu.

Bendrovės vadovybė kasmet peržiūri ir patvirtina maisto saugos, kokybės ir aplinkosaugos politiką, kurioje deklaruojamas nuolatinis tobulėjimas - „Mūsų supratimu –„padaryti gerai“ niekada nepakanka. Mes žinome, kad ,,Tai, ką šiandien darome gerai, rytoj padarysime dar geriau!’’

Bendrovėje sukurta tokia atmosfera, kurioje siekiant iškeltų tikslų bei suformuotų uždavinių, dalyvauja kiekvienas įmonės darbuotojas.
Bendrovėje parengtos bei įdiegtos veikiančios būtinosios programos, kuriose numatytos sąlygos, priemonės ir taisyklės, užkertančios kelią biologinei, cheminei, fizinei taršai ir padedančios užtikrinti saugių produktų gamybą.

2007 m. LR Valstybinė Maisto ir veterinarijos tarnyba patvirtino pieno produktų gamybos atitiktį naujų ES higienos reglamentų reikalavimams ir suteikė veterinarinio patvirtinimo numerius:

- AB ,,Rokiškio sūris“ LT 73-01 P EB;
- UAB “Rokiškio pieno gamyba“ LT 82-01 P EB;
- UAB “Rokiškio pieno gamyba” filialas „Ukmergės pieninė“ LT 81-01 P EB.

Rokiškio įmonės laboratorija yra akredituota pagal tarptautinį standartą LST EN ISO/IES 17025. Utenos ir Ukmergės įmonių laboratorijų veikla įvertinta pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos patvirtintą maisto tvarkymo subjektų laboratorijų patvirtinimo leidimų išdavimo tvarkos aprašą.

2003 m. VŠĮ ,,EKOAGROS“ patvirtino, kad AB ,,Rokiškio sūris’’ atitinka ES Tarybos reglamento EB Nr.834/2007 reikalavimus ir yra sertifikuota ekologiškų produktų gamybai. Šiuo metu patvirtinti yra sūriai- Fermentiniai sūriai BIO, Kietasis sūris BIO, Cagliata BIO, Mozzarella BIO, sūris Gouda BIO.

Kasmetiniai VŠĮ „EKOAGROS“ atliekami patikrinimai ir išduoti sertifikatai, rodo įmonės atitikimą nustatytiems reikalavimams. Gaminant ekologiškus produktus griežti reikalavimai keliami ne tik gamybos procesams, bet ir jų sudedamosioms dalims. Pagrindinė sudedamoji dalis yra ekologiškas pienas, kuris yra tiekiamas tik iš sertifikuojančių įstaigų patvirtintų ekologinių ūkių. Šiuose ūkiuose karvių priežiūrai, pašarams, pieno gamybos aplinkai taikomi specialūs reikalavimai.

Bendrovėje kai kuriems gaminiams (Laktozei, IBK, sviestui, lieso pieno miltams, fermentiniams sūriams), suteikti specifiniai HALAL ir KOSHER (Laktozei, IBK, lieso ir pilno pieno miltams, pasukų miltams, sviestui) kokybės sertifikatai.
AB „Rokiškio sūris“ suteiktas patvirtinto eksportuotojo į Pietų Korėjos Respubliką statusas.
AB „Rokiškio sūris“ įtrauktas į sąrašą „Certification and Accreditation Administration of the People‘s Republic of China“ (2016 08 23).
Kompetentingų Meksikos tarnybų audito metu, LR Veterinarijos Tarnybos veikla įvertinta teigiamai ir tai reiškia patvirtinimą, kad Bendrovės produktai gali būti eksportuojami ir į šią šalį.

2017 m. UAB „Rokiškio pieno gamyba“ bei UAB „Rokiškio pieno gamyba“ filialas „Ukmergės pieninė“ sertifikuoti ekologiškų produktų gamybai- trumpo galiojimo pieno produktai, skirti vietinei rinkai- įvairūs jogurtai, grietinė, grietinėlė, kefyras, rūgpienis, pienas, varškė, varškės sūris, taip pat sviestas ir nugriebto pieno milteliai.

15. Aplinkosauga

Gamybinės veiklos sukeliamos rizikos valdomos remiantis 2010/75/EB Europos Parlamento ir Tarybos direktyva „Dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės - TIPK) “AB „Rokiškio sūris” yra priskiriamas įrenginiams, kuriems privalomas TIPK leidimas. TIPK leidimas išduotas 2005-12-30, atnaujintas 2014-09-12, patikslintas 2019-07-10. Įmonėje įdiegti geriausiai prienami gamybos būdai (GPGB-angl. BREF), išteklių sąnaudos ir teršalų emisijų lygiai atitinka pasiektus Europos Sąjungoje.

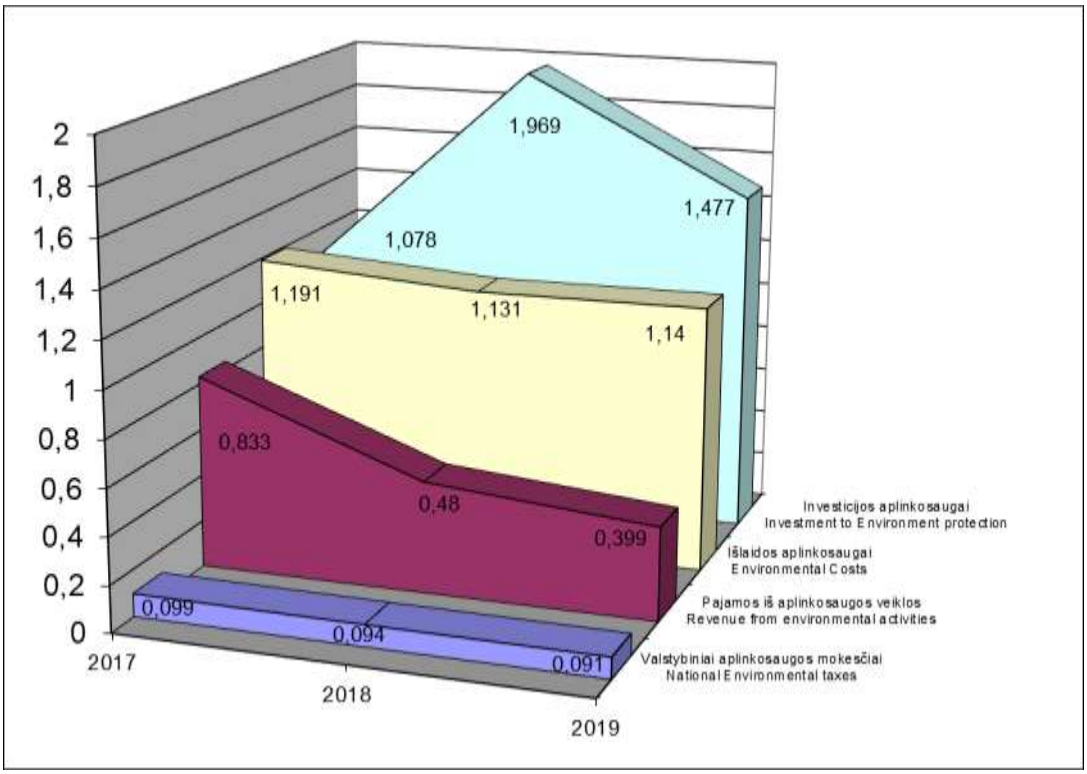
Poveikiui aplinkai stebėti 2019 metais įmonė vykdė keturias aplinkos stebėjimo programas: 1) AB „Rokiškio sūris“ po valymo išleidžiamų nuotėkų priimtuvo Ruopiškio (Alsetos) ežero Rokiškio rajone monitoringo programa, 2) AB “Rokiškio sūris” vandenvietės požeminio vandens monitoringo programa, 3) AB “Rokiškio sūris” degalinių Rokiškyje ir Obeliuose požeminio vandens monitoringo programa. Minėtas monitoringo programas vykdo aplinkos inžinierinių tyrimų bendrovė UAB „Geoaplinka“. 4) Taršos šaltinių išmetamų /išleidžiamų teršalų monitoringas. Nustatytus tyrimus atliekame leidimus turinčiose įmonėse. Ataskaitos teikiamos Aplinkos apsaugos agentūrai, nepageidaujamo poveikio aplinkai nenustatyta.

Aplinkosaugos rizikoms valdyti ir rezultatyvumui gerinti AB ”Rokiškio sūris” 2001 metais savanoriškai įdiegė ISO 14001 Aplinkosaugos vadybos sistemos standartą. Vadybos sistemą sertifikavo ir nepriklausomus auditus atlieka UAB „Bureau Veritas Lit“. ISO 14001:2015/LST EN ISO 14001:2015 sertifikatas galioja iki 2022-06-16. 2019 m. išorės ir vidaus auditų metu pastabų ir neatitikčių nenustatyta.

AB ”Rokiškio sūris” aplinkosaugos politika – siekti mažinti poveikį aplinkai, įgyvendinti taršos prevencijos priemones, užtikrinti minimalų išteklių vartojimą, atliekų generavimą, kad vykdoma veikla nekeltų nepageidaujamos įtakos, orui, vandeniui, žemei. Siekiant nuolatinio gerinimo ir ekologinės rizikos mažinimo nustatomi aplinkosaugos tikslai. Periodiškai atliekamas aplinkosauginės veiklos vertinimas ir analizė.

Aplinkosauginė veikla mln.Eur.

	2017	2018	2019
Valstybiniai aplinkosaugos mokesčiai National Environmental taxes	0,099	0,094	0,091
Pajamos iš aplinkosaugos veiklos Revenue from environmental activities	0,833	0,480	0,395
Išlaidos aplinkosaugai Environmental Costs	1,191	1,131	1,140
Investicijos aplinkosaugai Investment to Environment protection	1,078	1,969	1,477

Nefinansinė informacija

Pagrindiniai 2019 m. aplinkosaugos rodikliai:

Išmesta teršalų į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių	Aplinkos apsaugos agentūra Aplinkos oro apsaugos 2019 m metinė ataskaita	5,3405 t.
Išleista teršalų su nuotekomis	Aplinkos apsaugos agentūra Nuotekų tvarkymo apskaitos metinė 2019 m. ataskaita	21,991 t.
Sunaudota požeminio vandens	Aplinkos apsaugos agentūra Vandens naudojimo apskaitos metinė 2019 m. ataskaita	903.977 m^3
Pakartotinai panaudoto vandens kiekis	Aplinkos apsaugos agentūra Vandens naudojimo apskaitos metinė 2019 m. ataskaita	109.282 m^3
Sutvarkytos susidariusios atliekos (iš jų: [1]pavojingos, [2] antrinės žaliavos)	Aplinkos apsaugos departamentas Gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema (GPAIS)	4051,839 t. [1]-42,667 t. [2]-139,33 t.

Sunaudota cheminių medžiagų	Aplinkos apsaugos agentūra Duomenys apie chemines medžiagas ir preparatus 2019 m.	1833,9 t
Sunaudota kuro autotransportui	Apskaitos sistema Navision Atalant	4214,7 t
Sunaudota elektros ir šiluminės energijos	Energetinių resursų sunaudojimas suvartojimas per 2019 metus. ESO, AB “Panevėžio energija“	90.505 MWh
Pagaminta elektros energijos	Fotovoltinės elektrinės pagaminta elektros energija per 2019 metus, ESO.	23.703 kWh

Informacijos atskleidimas dėl aplinkos ir klimato kaitos susijusių veiksnių:

AB „Rokiškio sūris“ išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau-ŠESD) sistemoje nedalyvauja, nes neatitinka kriterijų nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje.
Jau žinoma, kad ES institucijos ataskaitose ŠESD kiekis pateikiamas CO_2 ekvivalentu, nes įvairios šiltnamio efektą sukeliančios dujos įvertinamos pagal jų globalinio šiltėjimo potencialą. ES institucijos ir įstaigos neturi patvirtinusios bendro šiai užduočiai spręsti skirto metodo, todėl kitos įstaigos ar įmonės susiduria su šia problema. Tam, kad ES klimato politika būtų įtikima, svarbu, kad ES institucijos ir įstaigos rodytų pavyzdį ir būtų įgyvendinimo lyderės.

16. Tyrimų ir plėtros veikla

AB „Rokiškio sūris“ grupės įmonių pastovus tikslas yra siekis tiekti į rinką – tiek vietinę, tiek eksporto – jos poreikius maksimaliai atitinkančią kokybišką ir saugią produkciją. Tuo tikslu pastoviai vykdoma tyrimų veikla tiek įmonės viduje, tiek bendradarbiaujant su mokslo institucijomis, tokiomis kaip KTU FTMC, Vilniaus Universitetu. Didžiausia tyrimų dalis atliekama įmonės gamybos specialistų kartu su prof. Angelo Frosio iš Italijos (įmonių *Centro Latte Lodi* bei *Scuola d’Arte Bergognone* bendradarbis ir įkūrėjas).

Įmonės specialistai, naudodamiesi tuo, kad AB „Rokiškio sūris“ akcininke tapo viena didžiausių pasaulio pieno pramonės kompanijų – Fonterra – gali savo tyrimų veikloje pasinaudoti šios įmonės sukauptomis žiniomis ir turimomis tyrimų galimybėmis. Tyrimai ir bandymai kartu su Fonterra‘os specialistais vyksta tiek pačioje įmonėje, tiek Fonterra‘os tyrimų laboratorijoje, esančioje įmonės skyriuje „Research and Development Centre“. Produktų laboratoriniai tyrimai atliekami tiek grupės įmonių laboratorijose, tiek kitose Lietuvos ir užsienio šalių laboratorijose, tokiose kaip Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas, KTU MI, Eurofins Vokietija, Lenkija, Kinija), Campden Bri food and drink innovation (JK), Galab laboratories (Vokietija), Qlip quality assurance in agrofood (Nyderlandai), Mérieux NutriSciences Italia (Italija), Nutricontrol laboratorija (Olandija). Įmonės laboratorija Rokiškyje yra akredituota, sertifikato Nr. LA01.129. Šios veiklos tikslas užtikrinti produkcijos saugą, tobulinti receptūras, siekiant produktų išskirtinumo ir efektyvesnio gamybos proceso, taip pat naujų produktų kūrimas.
AB „Rokiškio sūris“ tyrimų laboratorija siekdama efektyviau valdyti gamybinius procesus ir gerinti laboratorinę veiklą, įdiegė įmonės laboratorijoje laboratorinę informacinę sistemą LabdataLims. Laboratorijos informacinėje sistemoje, kaupiami visi duomenys susiję su tyrimais: tyrimai, saugyklos, talpinami failai, generuojamos ataskaitos, importuojami failai iš analizatoriaus, integruojama programinė įranga, kuri automatiškai suskaičiuoja reikiamus duomenis.

Laboratorijos informacinė sistema yra apsaugota nuo neteisėtos prieigos, sistema pasiekiama tik vidiniame AB “Rokiškio sūris“ tinkle.

Siekiant geriau suprasti rinkos poreikius, įmonė pastoviai bendradarbiauja su šios srities eksperte – tyrimų kompanija NIELSEN: tiek pirkdama jos paslaugas, tiek dalyvaudama organizuojamuose seminaruose. Kitas rinkos tyrimų būdas – dalyvavimas pasaulinėse svarbiausių regionų parodose, bendradarbiavimas tiek su didžiausių klientų kompetetingais specialistais, tiek su stambiausių tiekėjų atstovais.

Šios veiklos pasėkoje įmonė rinkai pastoviai siūlo visiškai naujus arba patobulintus produktus, pritaikytus tiek konkrečiai rinkai, tiek konkrečiam pirkėjui. Matydama, kad rinkos poreikiai keičiasi kuo toliau, tuo greičiau ir siekdama į tai reaguoti, įmonė ir toliau stiprins savo padalinius atsakingus už tyrimus ir plėtrą.

17. FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI

Alternatyvūs veiklos rodikliai

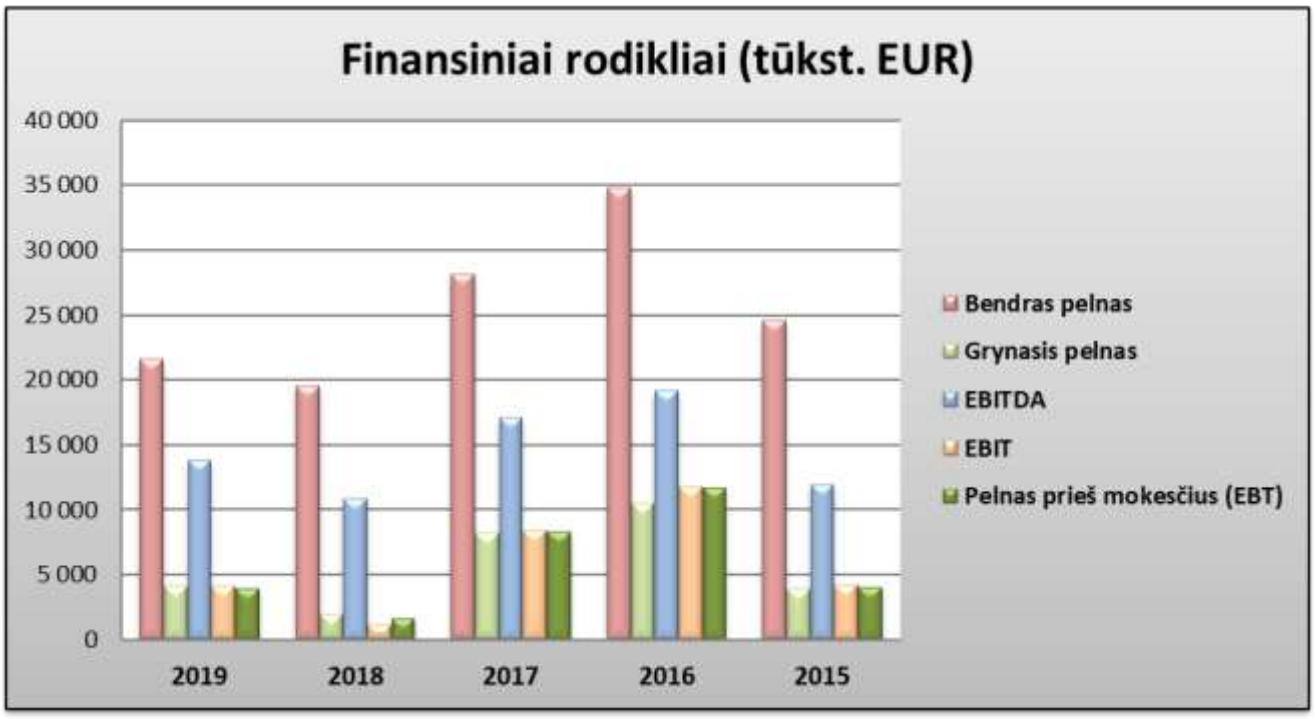
AB „Rokiškio sūris“ kartu su finansinės veiklos rodikliais, parengtais pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), finansinėse ataskaitose pateikia ir TFAS nenumatytus finansinės veiklos rodiklius. Šie alternatyvūs veikos rodikliai yra svarbūs jos veiklos indikatoriai investuotojams ir kitiems finansinių ataskaitų vartotojams. Alternatyvūs veiklos rodikliai turi būti traktuojami kaip papildoma informacija, parengta remiantis TFAS.
Bendrovė žemiau pateikia alternatyvius veiklos rodiklius bei jų skaičiavimo metodiką:

Finansiniai rodikliai (tūkst. EUR)	2019	2018	2017	2016	2015
Pardavimo pajamos	208 373	203 675	243 566	226 196	196 504
Bendrasis pelnas	21 554	19 500	28 150	34 687	24 550
EBITDA	13 832	10 865	17 042	19 174	11 926
EBIT	4 101	1 193	8 330	11 723	4 267
Veiklos pelnas	4 101	1 648	8 330	11 723	4 267
Pelnas prieš mokesčius (EBT)	3 914	1 619	8 290	11 607	4 066
Grynasis pelnas/nuostolis	4 101	1 918	8 156	10 451	3 895
Ilgalaikis turtas	62 294	64 140	74 070	60 623	56 324
Trumpalaikis turtas	106 774	106 071	88 589	81 789	98 283
Iš viso turto	169 068	170 211	162 659	142 412	154 607
Akcininkų nuosavybė	130 771	130 319	134 096	122 066	115 633
Pelningumas (%)					
Turto grąža [ROA]	2,42	1,15	5,35	7,04	2,64
Kapitalo grąža [ROE]	3,14	1,45	6,37	8,79	3,64
Bendrojo pelno marža	10,34	9,57	11,56	15,33	12,49
EBITDA marža	6,64	5,33	7,00	8,48	6,07
EBIT marža	1,97	0,59	3,42	5,18	2,17
Pastovaus kapitalo pelningumo rodiklis [ROCE]	2,67	0,76	5,18	8,34	3,06
Pelningumo koeficientas [EBT marža]	1,88	0,79	3,40	5,13	2,07
Grynojo pelno marža	1,97	0,94	3,35	4,62	1,98

Finansų struktūra					
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis	0,29	0,31	0,21	0,17	0,34
Nuosavo kapitalo ir turto santykis	0,77	0,77	0,82	0,86	0,75
Skolos ir nuosavo kapitalo santykis	0,12	0,11	0,01	0,02	0,13
Skolos koeficientas	0,23	0,23	0,18	0,14	0,25
Bendrasis likvidumo koeficientas	3,18	2,92	3,56	5,00	2,86
Rinkos vertės rodikliai					
Akcijos kainos ir pelno vieno akcijai santykis [P/E rodiklis]	21,00	50,20	11,00	5,53	12,91
Grynasis pelnas, tenkantis vienai akcijai	0,12	0,05	0,25	0,32	0,11

Rodiklio pavadinimas	Rodiklio skaičiavimo metodika	Rodiklio reikšmė
EBITDA	Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją.	EBITDA – veiklos pelnas neatskaičius ilgalaikio turto nusidėvėjimo, amortizacijos ir vertės sumažėjimo sąnaudų padeda investuotojams įvertinti pelno kūrimo potencialą prieš investicijas į ilgalaikį turtą.
EBITDA marža	EBITDA / Pajamos	EBITDA santykis su pajamomis parodo įmonės veiklos efektyvumą.
EBIT	Pelnas prieš mokesčius ir palūkanas, t.y. grynasis pelnas + pelno mokestis + finansinės veiklos sąnaudos.	EBIT – veiklos pelnas. EBIT yra labai svarbus rodiklis, kadangi iš veiklos pelno mokami visi įsipareigojimai kreditoriams. Šis rodiklis gerai atspindi kompanijos galimybes generuoti pinigų srautą.
EBT	Pelnas prieš apmokestinimą, t.y. grynasis pelnas + pelno mokestis.	Pelnas neatskaičiavus investicinės ir finansinės veiklos grynąja verte ir pelno mokesčio.
Vidutinė turto grąža [ROA]	Paskutinių 12 mėnesių veiklos pelno ir paskutinių 12 mėnesių viso turto vidurkio santykis.	Šis rodiklis parodo kiek įmonės turtas efektyviai valdomas, t.y. kiek kiekvienam įmonės turto eurui tenka grynojo pelno, kuris yra vienas iš populiariausių įmonės vertinimo dydžių
Nuosavybės pelno norma [ROE]	Paskutinių 12 mėnesių laikotarpio (grynojo) pelno ir paskutinių 12 mėnesių nuosavo kapitalo vidurkio santykis.	Nuosavo kapitalo pelningumas (arba nuosavo kapitalo grąža) parodo, kiek eurų grynojo pelno tenka vienam nuosavo kapitalo eurui. Šis rodiklis svarbus akcininkams, įvertinant jų praeito laikotarpio investicijų į įmonės grąžą.
Pastovaus kapitalo pelningumo rodiklis [ROCE]	Paskutinių 12 mėnesių veiklos pelno (EBIT) bei finansinės veiklos pajamų sumos ir paskutinių 12 mėnesių naudojamo kapitalo vidurkio santykis.	ROCE pelningumo rodiklis vertina įmonės pastoviai veiklai būtinų lėšų atsiperkamumą. Jis dažnai lyginamas su tuo metų rinkoje esančiomis paskolų palūkanų normomis. Laikoma, kad įmonės ROCE rodiklis turi būti didesnis nei skolinto kapitalo kaina tuo metu.
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis	Įsipareigojimai/Nuosavas kapitalas	Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis parodo, kokia bendrų įmonės ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų suma tenka vienam nuosavo kapitalo eurui.
Skolos ir turto santykis	Finansinės skolos (ilgalaikės+ trumpalaikės)/ Turtas	Tai finansinis rodiklis, lyginantis įmonės finansines skolas su jos visu turtu. Koeficientas parodo, kokia įmonės turto dalis yra finansuojama iš skolintų lėšų.
Skolos ir nuosavo kapitalo santykis	Finansinės skolos (ilgalaikės+ trumpalaikės)/Nuosavas kapitalas	Tai vienas iš pagrindinių finansinių sverto rodiklių. Skolos ir nuosavo kapitalo santykis parodo, kiek eurų trumpalaikių ir ilgalaikių skolų tenka vienam nuosavo kapitalo eurui. Apskaičiuojant skolas, įvertinami visi su palūkanų mokėjimu susiję įmonės

		įsipareigojimai.
Skolos koeficientas	Įsipareigojimų ir turto santykis	Skolos koeficientas atspindi, kokia įmonės turto dalis yra įsigyta už skolintas lėšas.
Bendrasis likvidumo koeficientas	Trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų santykis	Einamojo likvidumo koeficientas parodo įmonės galimybę įvykdyti trumpalaikius įsipareigojimus, panaudojus turimą trumpalaikį turtą.
P/E (akcijos kainos ir pelno santykis)	Akcijos kaina laikotarpio pabaigoje / (Grynasis pelnas/Akcijų kiekis)	Akcijos kainos ir akcijos pelno santykis atspindi, kiek investuotojas moka už vieną įmonės praeitu laikotarpiu uždirbto grynojo pelno eurą.
Pelnas tenkantis vienai akcijai	Grynasis pelnas/Akcijų kiekis	Vienos akcijos pelnas parodo, kiek įmonės uždirbto grynojo pelno tenka vienai apyvartoje esančiai akcijai.

Pelno/(nuostolių) ataskaita

AB „Rokiškio sūris“ Grupės pardavimų pajamos 2019 m. sudarė 208 373 tūkst. Eurų, tai 2,31 procentais daugiau negu per 2018 metus. (2018 m. grupės pardavimų pajamos sudarė 203 675 tūkst. Eurų).
Grupės pardavimų pajamų padidėjimas susijęs su ženkliai padidėjusiu kietų sūrių pardavimu. Fermentinių sūrių 2019 m. kiekine išraiška parduota 1780 tonų daugiau, negu 2018 metais.
Kitų produktų pardavimų apimtys arba išliko tame pačiame lygyje, arba krito. Sviesto rinkoje, išskyrus Artimuosius rytus, krito tiek pardavimų kiekia , tiek pardavimų kainos. Didesnės pardavimų apimtys pasiektos išrūginių produktų rinkoje. Tai įtakojo pasikeitęs asortimentas bei padidėjusios pardavimo kainos.
Per 2019 m. iš šviežių pieno produktų pardavimų gauta 1,2 mln. eurų mažiau pardavimo pajamų, lyginant su 2018 m.
2019 m. pagrindinę pajamų dalį 53,1 proc. (2018 m. – 47,8 proc.) sudarė fermentinio sūrio pardavimų pajamos.

Sąnaudos:
2019 metais AB „Rokiškio sūris“ Grupė patyrė 186 819 tūkst. eurų pardavimo sąnaudų. 2018 metais tai sudarė 184 175 tūkst. Eur. Per 2019 metus pardavimo sąnaudos padidėjo 1,4 proc. arba 2 644

tūkst. Eur. Toks pokytis įvyko dėl produktų pardavimų kiekių padidėjimo. Sąnaudos vienam pardavimų eurui išliko beveik tame pačiame lygyje, kaip 2018 metais.

Didžiausią sąnaudų dalį (142 110 tūkst. Eur) sudaro žaliava ir komplektavimo gaminiai.
2019 metais pardavimo, rinkodaros ir bendrosios administracinės sąnaudos nuo apyvartos sudarė 8,69 proc. (18,111 tūkst. Eur), 2018m. (18 747 tūkst. Eur) - 9,20 proc.
Pardavimo ir rinkodaros sąnaudos 2019 metais išaugo iki 6,50 proc. (13 554 tūkst. Eur), tuo tarpu 2018 metais tai sudarė 5,52 proc. (11 256 tūkst. Eur). Šių pardavimo ir rinkodaros sąnaudų padidėjimą lėmė išaugęs kietų sūrių į JAV eksportas.

Pelnas:

AB „Rokiškio sūris“ grupės 2019 metų konsoliduotas audituotas grynasis pelnas 4 101 tūkst. eurų, t.y. 113,82 proc. didesnis, negu 2018 m.(1 918 tūkst. Eur). Ženklų pelno padidėjimą sudarė padidėję kietojo sūrio pardavimai bei išaugusios pardavimų kainos. Laktozės, IBK pardavimo kainų padidėjimas, taip pat ženkliai atsiliepė pelningumo padidėjimui. Šių produktų pardavimų kiekiai mažesni, bet didesnės vidutinės pardavimo kainos bei asortimento įtaka.

2019 m. AB „Rokiškio sūris“ grupės grynojo pelno marža padidėjo 2,1 karto ir sudarė 1,97 proc. (2018 m. - 0,94 proc.). EBITDA 13 834 tūkst. Eur, t.y 27,3 proc. daugiau lyginant su 2018 metais (10 865 tūkst. Eur). EBITDA marža 6,64 proc., (2018 m. - 5,33 proc.)

18. Įmonių grupės veikla pagal segmentus

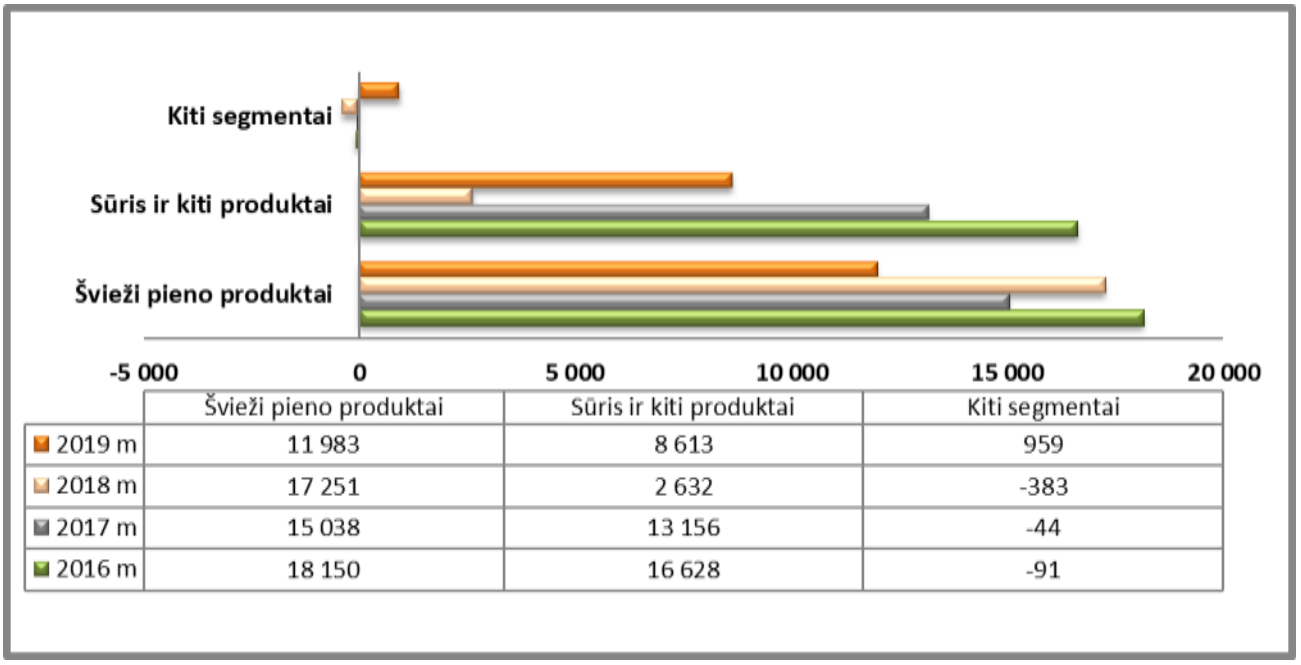
AB „Rokiškio sūris“ Grupės veiklą sudaro šie segmentai: kietasis sūris, pusiau kietasis sūris, sviestas, pienas, grietinėlė, grietinė, rūgpienis, jogurtas, varškė, varškės sūris ir kita. Šie segmentai buvo sujungti į du pagrindinius finansinėse ataskaitose pateikiamus segmentus remiantis panašiu produktų, gamybos proceso, pirkėjų grupės ir platinimo būdo pobūdžiu.
Pagrindiniai du Grupės verslo finansinėse ataskaitose pateikiami segmentai yra šie:
- Švieži pieno produktai
- Sūris ir kiti pieno produktai

Kitą grupės veiklą pagrinde sudaro žaliavinio pieno surinkimas, šis segmentas nėra pakankamo dydžio, kad būtų atskleidžiamas atskirai. Sandoriai tarp segmentų vykdomi normaliomis prekybinės veiklos sąlygomis. Šviežio pieno produktų segmente yra 2 išoriniai klientai, kurių kiekvieno individualiai pajamos sudaro daugiau nei 10% visų segmento pajamų.

Žemiau pateikiama informacija apie kiekvieno iš veiklos segmentų įtaką Grupės finansiniams veiklos rezultatams.

	2019	2018	Pokytis (%)
Pardavimo pajamos iš viso (tūkst. EUR):	**208 373**	**203 675**	**2,31**
Švieži pieno produktai	73 652	76 009	-3,10
Sūris ir kiti pieno produktai	134 355	126 759	5,99
Kiti segmentai	366	907	-59,65
Bendrasis pelnas iš viso (tūkst. EUR):	**21 555**	**19 500**	**10,54**
Švieži pieno produktai	11 983	17 251	-30,54
Sūris ir kiti pieno produktai	8 613	2 632	227,24
Kiti segmentai	959	-383	-350,39

Bendrasis pelnas pagal segmentus (tūkst. EUR)

	Švieži pieno produktai	Sūris ir kiti produktai	Kiti segmentai
2019 m	11 983	8 613	959
2018 m	17 251	2 632	-383
2017 m	15 038	13 156	-44
2016 m	18 150	16 628	-91

19. Investicijos

Bendrovė, tam, kad įgyvendintų strateginius tikslus nemažą dalį lėšų skiria investicijoms. Per 2019 finansinius metus Rokiškio sūris Grupės įvykdytų investicijų vertė sudarė 9,1 mln. eurų. Planuota investicijų vertė buvo 10,1 mln. eurų.

AB „Rokiškio sūris“ Grupė 2019 metais baigė įgyvendinti KP 2014-2020 metų programos, kurioms buvo gauta parama, investicijos.

2019 m. investicijos buvo nukreiptos į keletą sričių: produkcijos kokybės, darbo sąlygų gerinimas, naujų produktų įsisavinimas , senos įrangos atnaujinimas.

Rokiškio įmonėje sėkmingai įgyvendintas planuotas buitinių patalpų rekonstrukcijos ir modernizavimo projektas 0,7 mln. Eur.

Sūrių gamyboje, pakavime išrūgų perdirbime investicijos nebuvo didelės, bet technologiškai reikšmingos ir svarbios. 2019 metais toliau buvo tobulinamas Grand sūrio technologinis procesas, priežiūra nokimo metu, pakavimas bei pateikimas į rinkas.

Šviežių produktų gamyboje investicijos buvo skirtos Graikiškos produkcijos su padidintu baltymų kiekiu linijai. Įdiegta prailginto galiojimo rūgščių pieno produktų įranga, pakeistos senos pieno produktų ir pusfabrikačių talpos, nemaža dalis investicijų buvo skirta esamų linijų ir pastatų atnaujinimui, modernizuota sviesto fasavimo linija.
Ukmergėje atidaryta parduotuvė „Sūrio stotelė“, kurioje galima įsigyti AB „Rokiškio sūris“ grupės įmonių gaminamos produkcijos. Jų asortimentas iš tiesų įvairus – tai mažiau cukraus turintys glaistyti sūreliai su apelsinais,morkomis ir kitais priedais, naminė varškė, minkšti, lydyti, rūkyti, „Stracchino“ tipo ir kiti sūriai. Čia pirkėjai gali įsigyti pačios įvairiausios „Rokiškio sūrio“ įmonių produkcijos – nuo kietųjų, pelėsinių sūrių iki šviežių pieno produktų.

20. Grupės veiklos planai ir prognozės

AB „Rokiškio sūris“ veiklos planai ir tikslai siejami su Bendrovės grupės atnaujinto 2018-2020 m. strateginio plano įgyvendinimu, pagal kurį bus siekiama didinti superkamo ir perdirbamo pieno kiekį, didinti gamybinį efektyvumą optimizuojant procesus, gaminti didesnės pridėtinės vertės produktus bei toliau stiprinti pirkėjų pasitikėjimą gaminama produkcija, skatinti sveiką gyvenimo būdą ir tuo pačiu didinti pieno produktų vartojimą tenkantį vienam gyventojui.

Tikslų įgyvendinimui ir plėtrai 2020 metais įmonių grupė numato investuoti 5,9 mln. eurų.

Pagrindinės 2020 m. investicijų kryptys numatomos tokios:

- Grand sūrio gamybos išplėtimas, paruošimo nokinimui ir pakavimo tobulinimas, ieškant naujų idėjų technologijos, priežiūros, pakavimo srityse.
- Tobulinimui inovatyvios technologijos šviežių pieno produktų gamyboje, gilesnis ir visapusiškesnis išrūgų perdirbimas;
- Įmonės konkurencingumo didinimas, labiau orientuojantis į Tolimųjų Rytų ir kitas pasaulio rinkas sūrių, sviesto bei išrūgų produktų pardavime;
- Energetinių resursų taupymas, žalingo poveikio aplinkai mažinimas;
- Darbuotojų darbo sąlygų gerinimas;
- Sanitarijos ir higienos lygio tobulinimas gamybiniuose padaliniuose;
- Klientų poreikių tenkinimas gaminamai produkcijai;
- Nuotekų utilizavimo modernizavimui;
- Kitos.

Kaip ir kasmet, planuojamos investicijos į susidėvėjusio transporto parko atnaujinimą.

Dukterinėje įmonėje Utenoje numatoma investuoti į gamybos automatizavimą, rūgščių pieno produktų kokybės gerinimą, sausų pieno produktų ir sviesto gamybos įrengimų modernizavimą. Modernizuojamas centralizuotas plovimo skyrius, plovimo linijos, talpos. Gerinant darbuotojų darbo sąlygas bus rekonstruotos buitines patalpos.

Planai pardavimų rinkose

Kaip ir 2019 metais, taip ir ateityje, Bendrovė orientuosis į Azijos šalių rinkų įsisavinimą, kur nuolat auga pieno produktų paklausa dėl pastoviai didėjančio vartojimo ir perkamosios galios stiprėjimo. Be jau parduodamų į šias rinkas laktozės ir Mozarellos sūrio, planuojama siūlyti kietuosius sūrius, pieno miltus ir gal net kai kuriuos ilgesnio galiojimo mažmeninius produktus. Ir toliau bus bandoma skverbtis į Japonijos, Singapūro, Indonezijos, Filipinų ir kt. Azijos rinkas.

2020 metais planuojama ir toliau eksportuoti kietąjį sūrį į JAV, taip pat pardavinėti sviestą į Artimuosius Rytus.

Ir toliau didelis dėmesys ateityje bus skiriamas buvusioms Tarybų Sąjungos šalims, tokioms kaip Kazachstanas, Uzbekistanas, Azerbaidžanas. Bendrovės planuose yra plėsti pridėtinės vertės produktų eksportą į šias šalis, t. y. pateikti į mažmenos rinkas, o ne tik apsiriboti didmena.

INFORMACIJA APIE BENDROVĖS AKCININKUS IR AKCIJAS

21. Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą

2019 m. gruodžio mėn. 31 d. AB “Rokiškio sūris“ įstatinį kapitalą sudarė:

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius (vnt.)	Nominali vertė (EUR)	Bendra nominali vertė (EUR)	Įstatinio kapitalo dalis (%)
Paprastosios vardinės akcijos	35 867 970	0,29	10.401.711,30	100,00

22. Bendrovės sutartys su finansų maklerio įmonėmis

AB „Rokiškio sūris“ yra sudariusi sutartį su UAB FMĮ „Orion securities“ (A.Tumėno g. 4, LT-01109 Vilnius, tel. (8-5) 231 38 33, info@orion.lt) dėl Bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos tvarkymo bei investicinių paslaugų teikimo.

23. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

AB “Rokiškio sūris“ 35 867 970 vnt. paprastųjų vardinių akcijų yra įtrauktos į **NASDAQ Vilnius Baltijos Oficialųjį prekybos sąrašą**. (VVPB simbolis RSU1L). Vienos akcijos nominali vertė 0,29 EUR.
Bendrovė įtraukta į prekybos sąrašus nuo 1995 m. liepos 25 d.
Bendrovės akcijos yra įtrauktos į Baltijos šalių lyginamąjį indeksą OMX Baltic Benchmark.

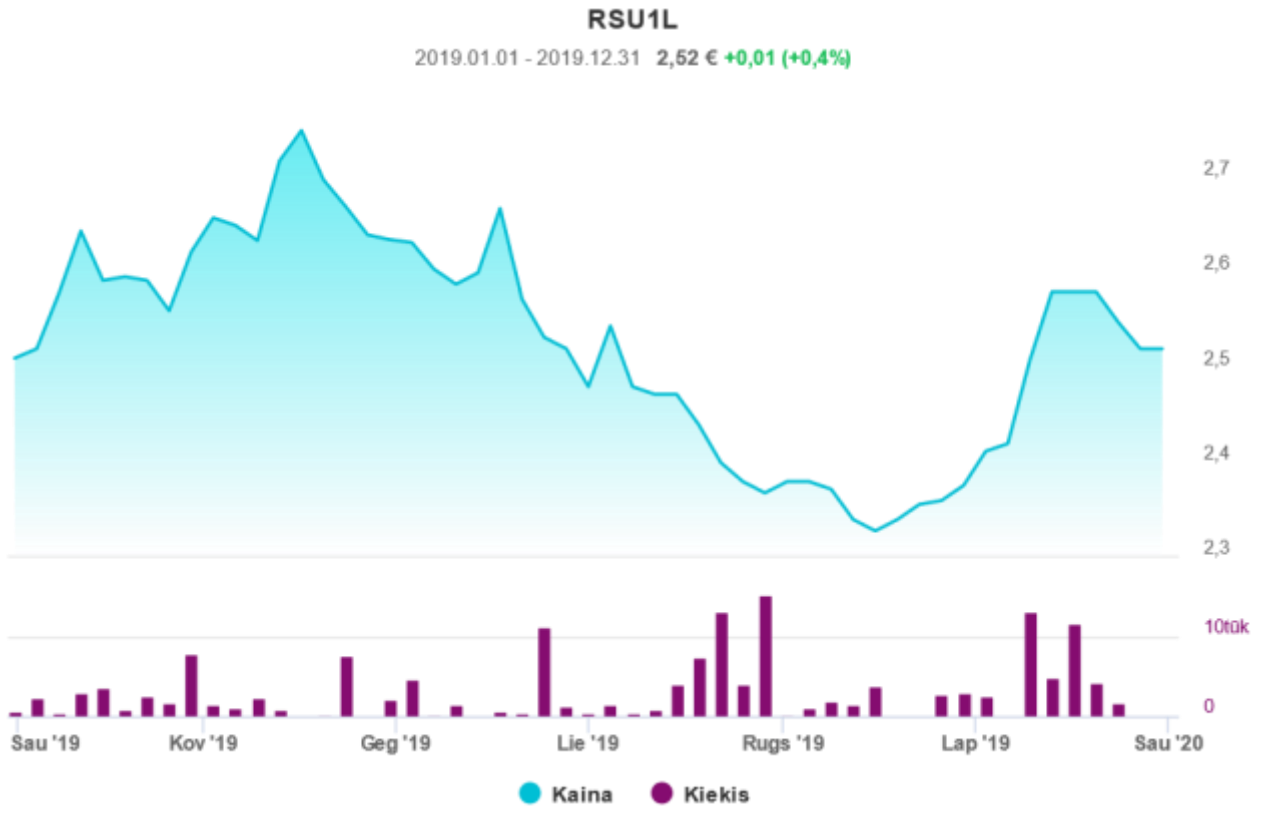
Skolos vertybinių popierių, išleistų į viešąją vertybinių popierių apyvartą, įmonė nėra išleidusi.
Neviešajai apyvartai įregistruotų ir išplatintų skolos vertybinių popierių nėra.
Vertybinių popierių, nepažyminčių dalyvavimo įstatiniame kapitale, bet kurių apyvartą reglamentuoja LR Vertybinių popierių įstatymas, nėra.
Prekyba kitose biržose ir kitose organizuotose rinkose nebuvo vykdoma.

Prekybos Bendrovės akcijomis statistika:

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Paskutinės prekybos sesijos kaina, eurų	1,42	1,77	2,75	2,51	2,52
Didžiausia kaina, eurų	1,50	1,84	2,99	2,81	2,75
Mažiausia kaina, eurų	1,35	1,30	1,65	2,25	2,20
Apyvarta, vnt.	1 086 633	362 586	1 230 178	277 058	159 107
Apyvarta, mln. eurų	1,51	0,55	2,75	0,73	0,40
Kapitalizacija, mln. eurų	50,93	63,49	98,64	90,03	90,39

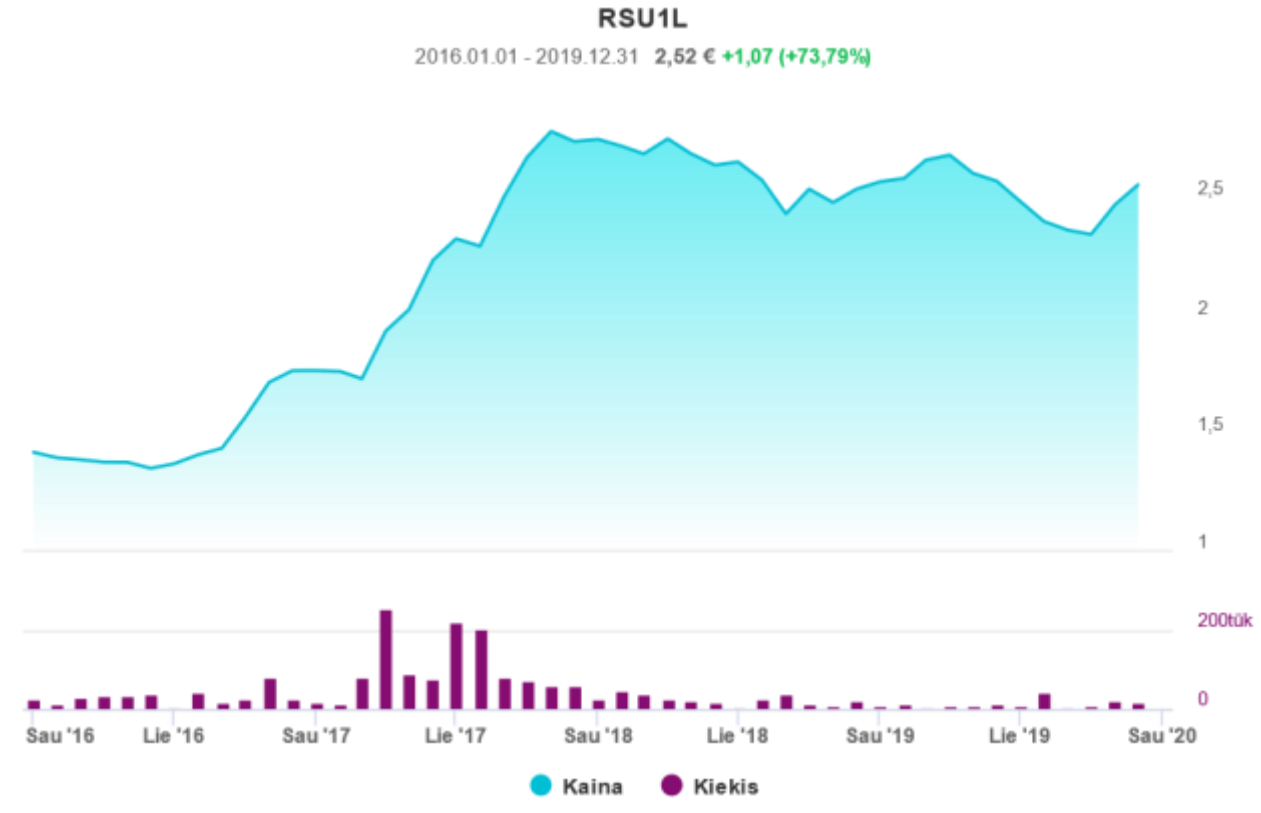
Bendrovės akcijų kainos ir apyvartos dinamika per ataskaitinį laikotarpį

Kaina EUR

Šaltinis – AB NASDAQ Vilnius tinklalapis:
https://nasdaqbaltic.com/statistics/lt/instrument/LT0000100372/trading

Bendrovės akcijų kainos ir apyvartos dinamika 4 metų laikotarpyje

Šaltinis – AB NASDAQ Vilnius tinklalapis:

https://nasdaqbaltic.com/statistics/lt/instrument/LT0000100372/trading

Bendrovės akcijų (RSU1L), OMX Baltic Benchmark ir OMX Vilnius indeksų dinamika:

Šaltinis – AB Nasdaq Vilnius
https://nasdaqbaltic.com/statistics/lt/charts

Grafiko duomenys:

INDEKSAS | AKCIJA	ATIDARYMO VERTĖ	UŽDARYMO VERTĖ	POK.%
OMX Baltic Benchmark GI	772,8	992,83	+28,47
OMX Vilnius	557,2	712,14	+27,81
RSU1L - Rokiškio sūris	1,81	2,52	+39,23

24. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai

Apribojimų, taikomų vertybinių popierių paketams, arba reikalavimų gautų bendrovės ar kitų vertybinių popierių savininkų pritarimo, nėra.

25. Bendrovės įstatų keitimo tvarka

Bendrovės įstatai yra keičiami Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Bendrovės įstatuose numatyta tvarka. Sprendimą pakeisti Bendrovės įstatus priima Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas kvalifikuota 2/3 susirinkime dalyvaujančių akcininkų suteikiamų balsų dauguma, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nurodytas išimtis.
Visuotiniam akcininkų susirinkimui priėmus sprendimą pakeisti Bendrovės įstatus, surašoma nauja įstatų redakcija, kurią pasirašo visuotinio akcininkų susirinkimo įgaliotas asmuo.
Visi Bendrovės įstatų pakeitimai ir papildymai įsigalioja tik juos įregistravus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. 2019 m. Bendrovės įstatai nebuvo keisti.

26. Informacija apie Bendrovės akcininkus

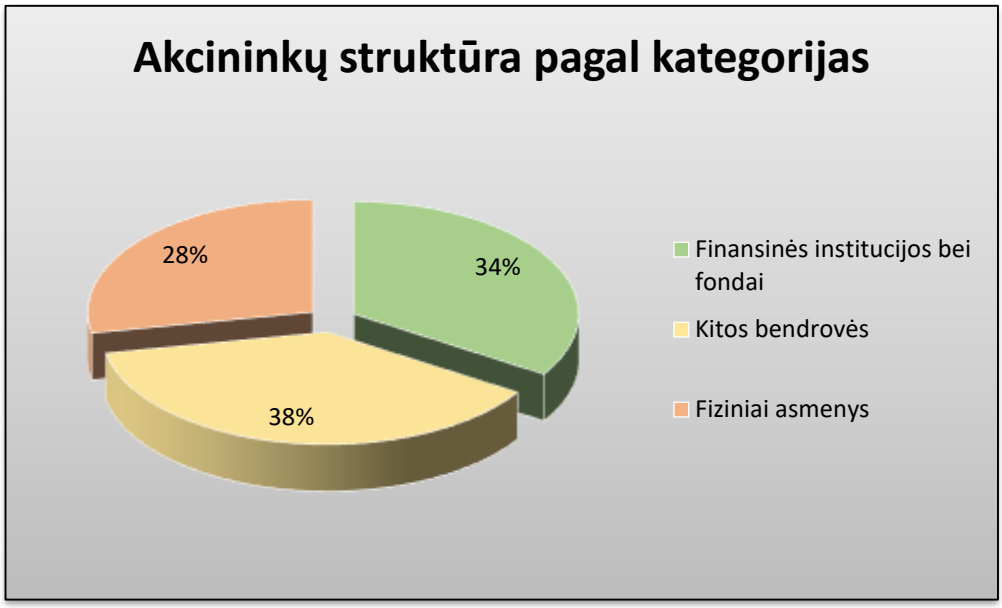
Bendras AB „Rokiškio sūris“ akcininkų skaičius 2019 m. gruodžio 31 d. buvo 5 220.

Akcininkų grupės valdomas akcijų paketas (2019.12.31):

Vardas, pavardė Įmonės pavadinimas Įmonės kodas	Adresas	Nuosavybės teise priklausančių		Su kartu veikiančiais asmenimis
		Paprastųjų vardinių akcijų sk.	Kapitalo ir balsų dalis%	Kapitalo ir balsų dalis%
UAB ”Pieno pramonės investicijų valdymas” Įm. kodas 173748857	Pramonės g. 3, Rokiškis Lietuva	9 758 312	27,21	81,86*
SIA “RSU Holding”, reg. Nr. 40103739795	Elizabetes iela 45/47, LV-1010 Riga	8 953 883	24,96	
Antanas Trumpa Bendrovės valdybos pirmininkas	Sodų 41a, Rokiškis Lietuva	6 980 233	19,46	
Fonterra (Europe) Coöperatie U.A., CCI 50122541	Barbara Strozzilaan 356-360, EurBld2, 3e verdieping, 1083HN Amsterdamas, Nyderlandai	3 586 797	10,00	
Dalius Trumpa Bendrovės vadovas	Sodų g.31, Rokiškis Lietuva	83 500	0,23	
UAB “INVL Asset Management” valdomi investiciniai ir pensijų fondai	Gynėjų g.14, Vilnius Lietuva	1 851 846	5,16	

*Bendrą kartu veikiančių asmenų grupę sudaro: UAB „Pieno pramonės investicijų valdymas“ (27,21 % Bendrovės įstatinio kapitalo ir balsų), SIA „RSU Holding“ (24,96 % Bendrovės įstatinio kapitalo ir balsų), strateginis investuotojas Fonterra (Europe) Coöperatie U.A.,(10,00% Bendrovės įstatinio kapitalo ir balsų), Antanas Trumpa (19,46 % Bendrovės įstatinio kapitalo ir balsų) ir Bendrovės vadovas Dalius Trumpa (0,23 % Bendrovės įstatinio kapitalo ir balsų).

AB „Rokiškio sūris“ akcininkų pasiskirstymas
2019 m. gruodžio 31 d.

27. Akcininkų teisės

Akcininkai turi šias neturtines teises:

1) dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
2) iš anksto pateikti bendrovei klausimų, susijusių su visuotinių akcininkų susirinkimų darbotvarkės klausimais;

3) pagal akcijų suteikiamas teises balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
4) gauti LR Akcinių bendrovių įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją apie bendrovę;
5) kreiptis į teismą su ieškiniu, prašydami atlyginti bendrovei žalą, kuri susidarė dėl bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų, nustatytų LR Akcinių bendrovių įstatyme ir kituose įstatymuose, taip pat bendrovės įstatuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo, taip pat kitais įstatymų nustatytais atvejais;
6) gauti Finansinių priemonių rinkų įstatymo 89 straipsnio 6 dalyje nurodytą informaciją apie akcinę bendrovę, kurios akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje;
7) kitas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytas neturtines teises.

Akcininkai turi šias turtines teises:

1) gauti bendrovės pelno dalį (dividendą);
2) gauti bendrovės lėšų, kai bendrovės įstatinis kapitalas mažinamas siekiant akcininkams išmokėti bendrovės lėšų;
3) neatlygintinai gauti akcijų, kai įstatinis kapitalas didinamas iš bendrovės lėšų, išskyrus LR Akcinių bendrovių įstatymo 42 straipsnio 3 dalyje nustatytą išimtį, ir LR Akcinių bendrovių įstatymo 47^1 straipsnyje nustatytu atveju;
4) pirmumo teise įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų, išskyrus atvejį, kai visuotinis akcininkų susirinkimas LR Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka nusprendžia pirmumo teisę visiems akcininkams atšaukti;
5) įstatymų nustatytais būdais skolinti bendrovei, tačiau bendrovė, skolindamasi iš savo akcininkų, neturi teisės įkeisti akcininkams savo turto. Bendrovei skolinantis iš akcininko, palūkanos negali viršyti paskolos davėjo gyvenamojoje ar verslo vietoje esančių komercinių bankų vidutinės palūkanų normos, galiojusios paskolos sutarties sudarymo momentu. Tokiu atveju bendrovei ir akcininkams draudžiama susitarti dėl didesnių palūkanų dydžio;
6) gauti likviduojamos bendrovės turto dalį;
7) turėti kitas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytas turtines teises.

1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytas teises turi asmenys, kurie buvo bendrovės akcininkai dešimtos darbo dienos po atitinkamą sprendimą priėmusio visuotinio akcininkų susirinkimo pabaigoje.

28. Duomenys apie emitento savų akcijų supirkimą

Ataskaitinių metų pradžioje (2019.01.01) AB „Rokiškio sūris“ turėjo 806 317 vnt. savų akcijų, kas sudarė 2,25 proc. bendrovės įstatinio kapitalo. Per 2019 m. AB „Rokiškio sūris“ papildomai įsigijo 54 957 vnt. savų akcijų. Vienos akcijos įsigijimo kaina 2,60 EUR.

Kartu su anksčiau įsigytomis akcijomis 2019 m. gruodžio 31 d. AB „Rokiškio sūris“ turėjo 861 274 vnt. savų akcijų, kas sudaro 2,40 proc. bendrovės įstatinio kapitalo. Savų akcijų įsigijimui Bendrovė turi sudariusi 10,850 mln. Eur rezervą. Akcijos įsigytos per Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržos oficialaus siūlymo rinką. Bendra AB „Rokiškio sūris“ įsigytų akcijų kaina sudarė 2 108 397,82 EUR.

Įsigyjamų savų akcijų bendra nominali vertė kartu su jau turimų savų akcijų nominalia verte neturi viršyti 1/10 Bendrovės įstatinio kapitalo. Akcijos buvo įsigytos vadovaujantis 2019 m. balandžio 30 d. AB „Rokiškio sūris“ visuotinio akcininkų susirinkimo priimtu sprendimu.

Per ataskaitinį laikotarpį AB „Rokiškio sūris“ savų akcijų neperleido.

29. Dividendai

Sprendimą dėl dividendų paskyrimo ir išmokėjimo priima visuotinis akcininkų susirinkimas, paskirstydamas paskirstytinąjį bendrovės pelną.
2019 m. balandžio 30 d. įvykęs AB „Rokiškio sūris“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas patvirtino audituotą konsoliduotą ir Bendrovės 2018 m. finansinių ataskaitų rinkinį ir Bendrovės 2018 m. pelno paskirstymą. Dividendams buvo paskirta 3 506 165,30 EUR arba 0,10 EUR vienai paprastajai vardinei akcijai.
Žemiau pateikiami duomenys apie priskaičiuotus ir išmokėtus dividendus per pastaruosius 10 metų:

Už metus	Dividendų suma, EUR	Dividendas vienai akcijai, EUR	Grynasis pelnas akcijai, EUR	Dividendų mokėjimo koeficientas
2009	1.113.439,35	0,0290	0,1101	0,26
2010	1.038.808,21	0,0290	0,1883	0,15
2011	1.015.578,08	0,0290	0,2288	0,13
2012	1.015.578,08	0,0290	0,2433	0,12
2013	1.015.578,08	0,0290	0,2693	0,11
2014	Dividendai nebuvo mokami			
2015	2.341.737,37	0,0700	0,1086	0,64
2016	3.228.117,30	0,1000	0,3162	0,32
2017	3.586.797,00	0,1000	0,2481	0,40
2018	3.506.165,30	0,1000	0,0537	1,86

2018 m. balandžio 27 d. įvykęs AB „Rokiškio sūris“ visuotinis akcininkų susirinkimas patvirtino Dividendų politiką. Pagal šią patvirtintą politiką, Bendrovės valdyba siūlydama visuotiniam akcininkų susirinkimui skirti dividendus vadovausis pasirašyta Akcininkų sutartimi, pagal kurią, dividendams bus skiriama 100% Bendrovės finansinio laikotarpio pelno, atėmus valdybos numatytas Bendrovės lėšas investicijoms (CAPEX), apyvartiniam kapitalui ir (arba) kitiems tikslams. Bendrovės valdybai numačius dideles investavimo apimtis ir dėl to, pagal aukščiau aprašytas dividendų skyrimo nuostatas, Bendrovės finansinio laikotarpio pelno neužtektų dividendams išmokėti, Bendrovės valdyba, atsižvelgdama į Bendrovės finansinę padėtį bei tendencijas pasaulinėje pieno pramonės rinkoje, stengsis išlaikyti praėjusių finansinių laikotarpių dividendų mokėjimo tęstinumą.

Visuotinis akcininkų susirinkimas negali priimti sprendimo skirti ir išmokėti dividendų, jei tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

1) bendrovėje turi neįvykdytų prievolių, kurių terminai yra suėję iki sprendimo priėmimo;
2) ataskaitinių finansinių metų paskirstytinojo pelno (nuostolių) suma yra neigiama (gauta nuostolių);
3) bendrovės nuosavas kapitalas yra mažesnis arba išmokėjus dividendus taptų mažesnis už bendrovės įstatinio kapitalo, privalomojo rezervo, perkainojimo rezervo ir rezervo savoms akcijoms įsigyti rezervo sumą.

Bendrovė, per nustatytus terminus nesumokėjusi įstatymų nustatytų mokesčių, negali mokėti dividendų, metinių išmokų (tantjemų) valdybos nariams ir premijų darbuotojams.
Dividendus turi teisę gauti tie asmenys, kurie visuotinio akcininkų susirinkimo, paskelbusio dividendus, teisių apskaitos dienos pabaigoje (dešimtos darbo dienos po sprendimą priėmusio

visuotinio akcininkų susirinkimo pabaigoje) buvo bendrovės akcininkai ar kitokiu teisėtu pagrindu turėjo teisę į dividendus.
Bendrovė paskirtus dividendus išmoka per 1 mėnesį nuo sprendimo paskirstyti pelną priėmimo dienos. Dividendas gali būti skiriamas už finansinius metus arba trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį.
Dividendai už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skiriami visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu. Dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo iniciatyvos teisę turi akcininkai, kuriems priklausančios akcijos suteikia ne mažiau negu 1/3 visų balsų. Visuotinis akcininkų susirinkimas, kurio darbotvarkėje numatytas klausimas dėl dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo, turi įvykti per 3 mėnesius nuo laikotarpio, už kurį siūloma skirti dividendus, pabaigos, bet ne anksčiau, negu patvirtintamas metinių finansinių ataskaitų rinkinys ir paskirstomas bendrovės pelnas (nuostoliai) už ankstesnius finansinius metus, ir ne vėliau kaip iki finansinių metų pabaigos.

Dividendai už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį gali būti skiriami, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

1) patvirtintas trumpesnio negu finansiniai metai laikotarpio tarpinių ataskaitų rinkinys;
2) trumpesnio negu finansiniai metai laikotarpio pelno (nuostolių) suma yra teigiama (nėra nuostolių);
3) dividendams išmokėti suma neviršija trumpesnio negu finansiniai metai laikotarpio pelno (nuostolių), ankstesnių finansinių metų nepaskirstytojo pelno (nuostolių) perkelto į einamuosius finansinius metus, sumos, atskaičius per trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį gauto pelno dalį, kuri pagal LR Akcinių bendrovių įstatymo ar Bendrovės įstatus turi būti paskirta į rezervus;
4) bendrovė neturi neįvykdytų prievolių, kurių terminai yra suėję iki sprendimo priėmimo, ir išmokėjusi dividendus būtų pajėgi įvykdyti savo prievoles už einamuosius finansinius metus.

Paskirus dividendus už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį, skirti dividendus už kitą trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį galima ne anksčiau negu per 3 mėnesius.

BENDROVĖS VALDYMAS

30. Bendrovės valdymo organai

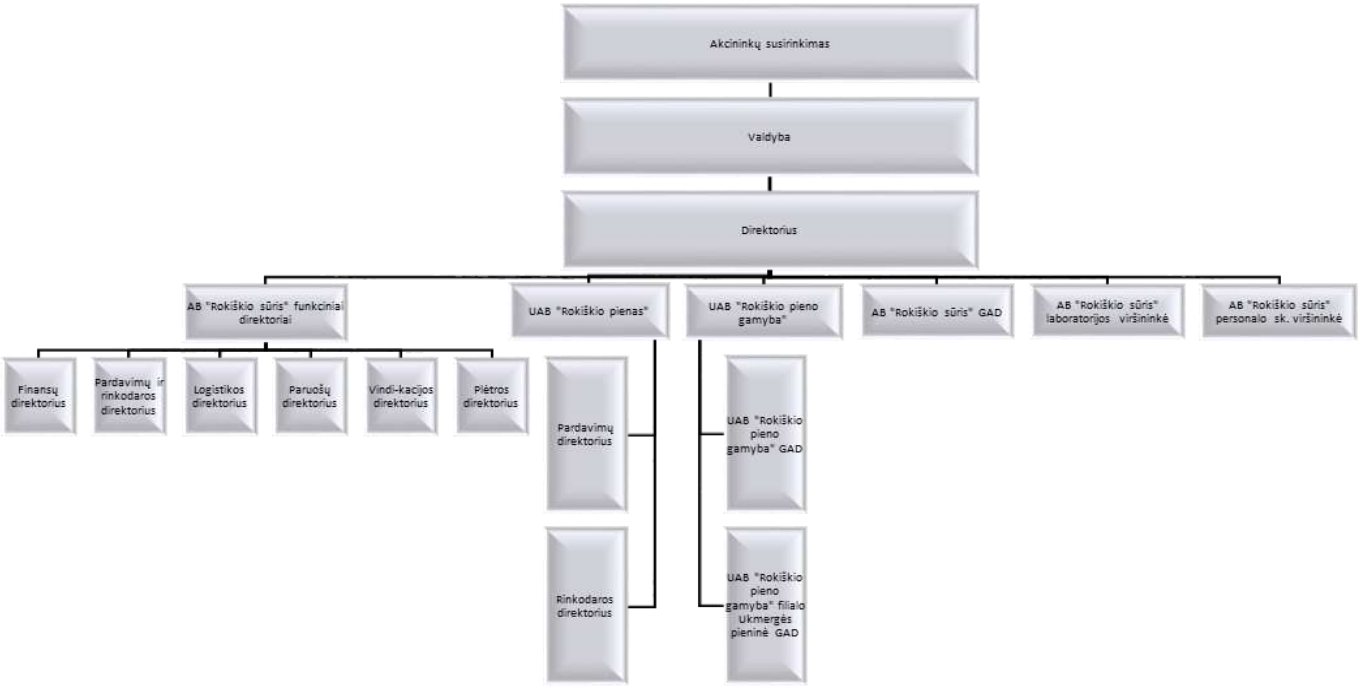
Juridinių asmenų registre įregistruotuose AB ”Rokiškio sūris“ įstatuose numatyti šie Bendrovės organai:

- Visuotinis akcininkų susirinkimas,
- Valdyba,
- Bendrovės vadovas (direktorius).

Bendrovėje stebėtojų taryba nėra sudaroma.

31. Bendrovės valdymo bei Bendrovė grupės organizacinė struktūra

AB „Rokiškio sūris“ Grupės (toliau Grupė) valdymo struktūra yra organizuota pagal pagrindines funkcijas, t.y. pardavimai, gamyba, finansų valdymas, pieno supirkimas, logistika, vindikacija bei plėtra. Funkciniai direktoriai formuoja ir vysto Grupės strategiją, taktiką ir uždavinius pagal jiems priskirtas funkcijas.

VISUOTINIS AKCININKŲ SUSIRINKIMAS

32. Informacija apie visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją ir sušaukimo tvarką

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija ir sušaukimo tvarka nesiskiria nuo visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijos bei sušaukimo tvarkos, nustatytos LR Akcinių bendrovių įstatyme.

AB „Rokiškio sūris“ visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo iniciatyvos teisę turi valdyba bei akcininkai, kuriems priklausančios akcijos suteikia ne mažiau kaip 1/10 visų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.

Pranešimas apie šaukiamą Bendrovės visuotinį akcininkų susirinkimą ne vėliau kaip likus 21 dienai iki visuotinio akcininkų susirinkimo turi būti paskelbtas viešai Lietuvos Respublikoje ir visose kitose Europos Sąjungos valstybės narėse, taip pat Europos ekonominei erdvei priklausančiose valstybėse Vertybinių popierių įstatyme nustatyta tvarka. Pranešimas apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą papildomai viešai paskelbiamas įstatuose nurodytame šaltinyje VĮ Registrų centro leidžiamame elektroniniame leidinyje „Juridinių asmenų vieši pranešimai“.

Visuotiniame akcininkų susirinkime ar pakartotiniame visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti ir balsuoti asmenys, susirinkimo apskaitos dienos pabaigoje buvę bendrovės akcininkais, asmeniškai, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis, arba jų įgalioti asmenys, arba asmenys, su kuriais sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Akcininko teisė dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat apima teisę kalbėti ir klausti. Akcinės bendrovės susirinkimo apskaitos diena yra penktoji darbo diena iki visuotinio akcininkų susirinkimo arba penktoji darbo diena iki pakartotinio visuotinio akcininkų susirinkimo.

Akcininkas gali balsuoti raštu užpildydamas bendrąjį balsavimo biuletenį. Bendrojo balsavimo biuletenio forma pateikiama bendrovės interneto puslapyje www.rokiskio.com skiltyje Investuotojams, taip pat pateikiamas prie Bendrovės pateiktų nutarimų projektų per Centrinę reglamentuojamos informacijos pateikimo bazę. Užpildytas bendrasis balsavimo biuletenis turi būti pasirašytas akcininko arba jo įgalioto asmens. Užpildytas ir akcininko arba kito asmens, turinčio teisę balsuoti, pasirašytas bendrasis balsavimo biuletenis ir teisę balsuoti patvirtinantis dokumentas turi būti pateikiamas Bendrovei raštu ne vėliau kaip paskutinę darbo dieną iki susirinkimo, juos siunčiant registruotu paštu adresu Pramonės g. 3, LT- 42150, Rokiškis, arba pristatant bendrovei pasirašytinai darbo dienomis į bendrovės buveinę.
Bendrovė nesudaro galimybės dalyvauti ir balsuoti susirinkime elektroninių ryšių priemonėmis.

Visuotinis akcininkų susirinkimas gali priimti sprendimus ir laikomas įvykusiu, kai jame dalyvauja akcininkai, kuriems priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip ½ visų balsų. Nustačius, kad kvorumas yra, laikoma, kad jis yra viso susirinkimo metu. Jei kvorumo nėra, visuotinis akcininkų susirinkimas laikomas neįvykusiu ir turi būti sušauktas pakartotinis visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris turi teisę priimti sprendimus tik pagal neįvykusio susirinkimo darbotvarkę ir kuriam netaikomas kvorumo reikalavimas. Pakartotinis visuotinis akcininkų susirinkimas šaukiamas ne anksčiau kaip praėjus 14 dienų ir ne vėliau kaip praėjus 21 dienai nuo neįvykusio visuotinio akcininkų susirinkimo dienos. Apie pakartotinį visuotinį akcininkų susirinkimą akcininkams turi būti pranešta Akcinių bendrovių įstatymo 26^1 straipsnio 3 dalyje nustatytu būdu ne vėliau kaip likus 14 dienų iki pakartotinio visuotinio akcininkų susirinkimo.
Eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas turi įvykti kasmet ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos.

Akcininkai, kuriems priklausančios akcijos suteikia ne mažiau kaip 1/20 visų balsų, turi teisę siūlyti klausimus darbotvarkei papildyti. Kartu su siūlymu turi būti pateikti sprendimų projektai siūlomais klausimais arba, kai sprendimų priimti nereikia, paaiškinimai dėl kiekvieno siūlomo visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimo. Siūlymas papildyti darbotvarkę turi būti pateikiamas raštu, jį siunčiant registruotu paštu į AB „Rokiškio sūris“ adresu Pramonės g.3, LT-42150 Rokiškis, arba elektroniniu paštu rokiskio.suris@rokiskio.com Darbotvarkė papildoma, jeigu siūlymas gaunamas ne vėliau kaip likus 14 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo.

Akcininkai, kuriems priklausančios akcijos suteikia ne mažiau kaip 1/20 visų balsų turi teisę siūlyti naujus sprendimų projektus į susirinkimo darbotvarkę įtrauktais klausimais. Siūlymų sprendimų projektai turi būti pateikiami raštu, juos siunčiant registruotu paštu į AB „Rokiškio sūris“ adresu Pramonės g.3, LT-42150 Rokiškis, arba elektroniniu paštu rokiskio.suris@rokiskio.com Akcininkai taip pat turi teisę siūlyti sprendimų projektus dėl susirinkimo darbotvarkės klausimų raštu susirinkimo metu.

Visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujantys akcininkai registruojami akcininkų registravimo sąraše. Šiame sąraše turi būti nurodytas balsų skaičius, kurį kiekvienam akcininkui suteikia jo turimos akcijos.
Asmuo, dalyvaujantis visuotiniame akcininkų susirinkime ir turintis teisę balsuoti, turi pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Asmuo, kuris nėra akcininkas, be šio dokumento, turi pateikti dokumentą, patvirtinantį teisę balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime. Reikalavimas pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą netaikomas, kai balsuojama raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį. Bendrojo balsavimo biuletenio forma pateikiama bendrovės interneto svetainėje www.rokiskio.com punkto skiltyje „Investuotojams“.

Jeigu akcininkas reikalauja, bendrovė ne vėliau kaip likus 10 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, neatlygintinai išsiunčia bendrąjį balsavimo biuletenį registruotu laišku arba įteikia jį asmeniškai pasirašytinai. Užpildytas bendrasis balsavimo biuletenis turi būti pasirašytas akcininko

arba jo įgalioto asmens. Užpildytas ir akcininko arba kito asmens, turinčio teisę balsuoti, pasirašytas bendrasis balsavimo biuletenis ir teisę balsuoti patvirtintas dokumentas turi būti pateikiami bendrovei raštu ne vėliau kaip paskutinę darbo dieną iki susirinkimo, juos siunčiant registruotu paštu adresu Pramonės g.3, LT-42150 Rokiškis, arba pristatant bendrovei pasirašytinai darbo dienomis į bendrovės buveinę auksčiau nurodytu adresu.

Balsavimo teisę kituose visuotiniuose akcininkų susirinkimuose suteikia tik visiškai apmokėtos akcijos. Kiekviena akcija visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia po vieną balsą.

Visuotinis akcininkų susirinkimas turi išimtinę teisę:
1) keisti bendrovės įstatus;
2) keisti bendrovės buveinę;
3) rinkti stebėtojų tarybos narius, jeigu stebėtojų taryba nesudaroma – valdybos narius, o jeigu nesudaroma nei stebėtojų taryba, nei valdyba – bendrovės vadovą;
4) atšaukti stebėtojų tarybą ar jos narius, taip pat visuotinio akcininkų susirinkimo išrinktus valdybą ar jos narius bei bendrovės vadovą;
5) rinkti ir atšaukti auditorių ar audito įmonę metinių finansinių ataskaitų auditui atlikti, nustatyti audito paslaugų apmokėjimo sąlygas;
6) nustatyti bendrovės išleidžiamų akcijų klasę, skaičių, nominalią vertę ir minimalią emisijos kainą;
7) priimti sprendimą konvertuoti bendrovės vienos klasės akcijas į kitos, tvirtinti akcijų konvertavimo tvarkos aprašą;
8) priimti sprendimą keisti bendrovės išleistų tos pačios klasės akcijų skaičių ir akcijos nominalią vertę, nekeičiant įstatinio kapitalo dydžio;
9) tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
10) priimti sprendimą dėl pelno (nuostolių) paskirstymo;
11) priimti sprendimą dėl rezervų sudarymo, naudojimo, sumažinimo ir naikinimo;
12) tvirtinti tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį, sudarytą siekiant priimti sprendimą dėl dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo;
13) priimti sprendimą dėl dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo;
14) priimti sprendimą išleisti konvertuojamąsias obligacijas;
15) priimti sprendimą atšaukti visiems akcininkams pirmumo teisę įsigyti konkrečios emisijos bendrovės akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų;
16) priimti sprendimą padidinti įstatinį kapitalą;
17) priimti sprendimą sumažinti įstatinį kapitalą, išskyrus Akcinių bendrovių Įstatyme nustatytas išimtis;
18) priimti sprendimą bendrovei įsigyti savų akcijų;
19) priimti sprendimą dėl Akcijų suteikimo darbuotojams ir (ar) organų nariams,
20) patvirtinti Akcijų suteikimo taisykles;
21) priimti sprendimą dėl bendrovės reorganizavimo ar atskyrimo ir patvirtinti reorganizavimo ar atskyrimo sąlygas;
22) priimti sprendimą pertvarkyti bendrovę;
23) priimti sprendimus dėl bendrovės restruktūrizavimo Įmonių restruktūrizavimo įstatymo nustatytais atvejais;
24) priimti sprendimą likviduoti bendrovę, atšaukti bendrovės likvidavimą, išskyrus Akcinių bendrovių Įstatyme nustatytas išimtis;
25) rinkti ir atšaukti bendrovės likvidatorių, išskyrus Akcinių bendrovių Įstatyme nustatytas išimtis.

Visuotinis akcininkų susirinkimas gali spręsti ir kitus bendrovės įstatuose jo kompetencijai priskirtus klausimus, jei pagal Akcinių bendrovių Įstatymą tai nepriskirta kitų bendrovės organų kompetencijai ir jei pagal esmę tai nėra valdymo organų funkcijos.

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimas laikomas priimtu, kai daugiau akcininkų balsuoja už negu prieš jį, išskyrus aukščiau paminėtus 1, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 24 punktus, dėl kurių sprendimas priimamas 2/3 (dviejų trečiųjų) visų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų, o 15 punktui priimti sprendimui reikia 3/4 (trijų ketvirtadalių) visų visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių ir turinčių balsavimo teisę sprendžiant šį klausimą akcininkų akcijų suteikiamų balsų.

2019 m. sušaukti Bendrovės visuotiniai akcininkų susirinkimai:

Per 2019 m. Bendrovės valdybos iniciatyva ir sprendimu buvo sušauktas ir įvyko vienas AB „Rokiškio sūris“ visuotinis akcininkų susirinkimas.

2019 m. balandžio 30 d. įvykusiame Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime akcininkai buvo supažindinti su AB „Rokiškio sūris“ 2018 m. konsoliduotu metiniu pranešimu bei auditoriaus išvada apie 2018 m. konsoliduotas finansines ataskaitas ir metinį pranešimą, buvo pritarta audito komiteto išvadai, patvirtinti konsoliduotų ir Bendrovės 2018 m. finansinių ataskaitų rinkiniai, patvirtintas 2018 m. Bendrovės pelno paskirstymas, dividendams vienai paprastajai vardinei akcijai skiriant 0,10 EUR (viso dividendams paskirta 3 506 165,30 EUR), priimtas sprendimas supirkti iki 10 proc. savų akcijų bei išrinkta audito įmonė UAB „PricewaterhouseCoopers“ atlikti 2019 m. AB “Rokiškio sūris“ grupės ir patronuojančios Bendrovės metinių konsoliduotų finansinių ataskaitų auditui.

Bendrovės 2019 m. AB „Rokiškio sūris“ visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvavo Bendrovės vadovas, Bendrovės valdybos pirmininkas, Bendrovės Finansų direktorius ir Vyr. finansininkas.

33. Bendrovės valdyba

Valdyba yra kolegialus bendrovės valdymo organas, kurį sudaro 5 (penki) nariai. Valdybos narius renka ir atšaukia visuotinis akcininkų susirinkimas Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka. Valdybos nariai renka valdybos pirmininką. Valdybos nario kadencijų skaičius neribojamas. Valdybos nariu gali būti renkamas tik fizinis asmuo. Valdybos nariu negali būti: Bendrovės stebėtojų tarybos narys (jei Bendrovėje būtų sudaroma stebėtojų taryba), bei asmuo, kuris pagal teisės aktus neturi teisės eiti šių pareigų. Valdybos narių įgaliojimai yra apibrėžti Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

Jeigu valdyba atšaukiama, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas nepasibaigus kadencijai, nauja valdyba tenkama naujai valdybos kadencijai. Jeigu renkami pavieniai valdybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios valdybos kadencijos pabaigos.

Valdyba gali priimti sprendimus ir jos posėdis bus laikomas įvykusiu, kai jame dalyvauja 2/3 ir daugiau valdybos narių. Iš anksto balsavę valdybos nariai laikomi dalyvaujančiais posėdyje. Valdybos sprendimas yra priimtas, kai už jį gauta daugiau balsų negu prieš.

Per 2019 m. įvyko 5 valdybos posėdžiai. (2018 m. įvyko 6 valdybos posėdžių). Visuose valdybos posėdžiuose dalyvavo visi valdybos nariai. Valdybos nariai, kurie negalėdavo atvykti į posėdį, dalyvaudavo telefoninės konferencijos būdu. Du posėdžiai įvyko pagal iš anksto numatytą valdybos posėdžių grafiką, o kiti posėdžiai buvo šaukiami vadovaujantis LR Akcinių bendrovių įstatymo bei Valdybos darbo reglamente numatyta tvarka, bei iškilus svarbiems klausimams, kuriems reikalingas valdybos sprendimas. Valdyba patvirtino Bendrovės 2018 m. konsoliduotų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinius ir metinį pranešimą, pasiūlė visuotiniam akcininkų susirinkimui tvirtinti 2018 m. pelno paskirstymo projektą, bei pasiūlė Bendrovės audito įmonės kandidatūrą. Bendrovės valdyba priėmė sprendimą pratęsti metams su SEB banku sudarytą kreditinę liniją, bei vadovaujantis 2019.04.30 visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu įvykdė savų akcijų supirkimą, kurio metu

buvo supirkta 54 957 vnt. savų akcijų, kas sudaro 0,15 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo. Iš viso AB „Rokiškio sūris“ turi įsigijęs 861 274 vnt. nuosavų akcijų, kas sudaro 2,40 % įstatinio kapitalo.

Už darbą valdyboje jos nariams mokamos tantjemos LR Akcinių bendrovių 59 str. nustatyta tvarka. Tantjemų dydis priklauso nuo Bendrovės veiklos rezultatų. Sprendimą dėl tantjemų išmokėjimo priima visuotinis akcininkų susirinkimas. 2019 metais (už 2018 metus) Bendrovė tantjemų valdybos nariams neskyrė.
Valdybos pirmininkui nėra numatyta jokių kitų papildomų mokėjimų susijusių su skatinimo sistema.

AB „Rokiškio sūris“ Valdybos nariai :

(Išrinkti 2017.12.13 Bendroves visuotiniame akcininkų susirinkime)

Antanas Trumpa – Bendrovės valdybos pirmininkas (nuo 2017.12.13)

Darbo patirtis	AB „Rokiškio sūris“ dirbo nuo 1966 m. 1971 - 2017 m. Bendrovės vadovas (direktorius).
Išsilavinimas	1966 m. Kauno Politechnikos Institutas, maisto pramonės mašinų ir aparatų specialistas, įgijo inžinieriaus mechaniko kvalifikaciją. 1979 m. Kauno politechnikos institute apgynė technikos mokslų kandidato disertaciją "Vakuumo aparatų darbo organizacija", už kurią 1994m. spalio 12d. Lietuvos mokslo taryba nostrifikavo daktaro laipsnį.
Turimos AB „Rokiškio sūris“ akcijos	Tiesiogiai turi 6.980.233 vnt. akcijų (19,46 % įst. kapitalo ir balsų) Kartu su susijusiais asmenimis – 29.362.725 vnt. akcijų (81,86 % įst. kapitalo ir balsų).
Dalyvavimas kitų įmonių veikloje	UAB “Rokiškio pienas” (įmonės kodas 300561844, buveinės adresas Pramonės g.8, Utena) ir UAB „Rokiškio pieno gamyba“ (įmonės kodas 303055649, buveinės adresas Pramonės g.8, Utena) valdybos pirmininkas. UAB ”Pieno pramonės investicijų valdymas” (įmonės kodas 173748857, adr. Pramonės g.3, Rokiškis) akcininkas, turi 7.152 vnt., t. y. 70,95 % UAB” Pieno pramonės investicijų valdymas” akcijų ir balsų.

Antanas Kavaliauskas – valdybos pirmininko pavaduotojas.

Bendrovės valdybos narys nuo 2005 m. (naujai 4 m. kadencijai išrinktas 2017.12.13 Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)

Darbo patirtis	Nuo 2002 m. AB „Rokiškio sūris“ (įmonės kodas 173057512, adr. Pramonės g.3, Rokiškis) Finansų direktorius
Išsilavinimas	Kauno technologijos universitetas Vadybos fakultetas, finansų vadybos magistro laipsnis; Sertifikuotų ir atestuotų apskaitininkų asociacijos (ACCA) narys.

Turimos AB „Rokiškio sūris“ akcijos	Akcijų neturi.
Dalyvavimas kitų įmonių veikloje	UAB "Pieno pramonės investicijų valdymas" (įmonės kodas 173748857, adr., Pramonės g.3, Rokiškis) akcininkas, turi 3,91 % UAB" Pieno pramonės investicijų valdymas", akcijų ir balsų; Latvijos įmonės SIA Jekabpils piena kombinats (įmonės kodas 45402008851, buveinės adresas Akmenu iela 1, Jekabpils, Latvija) valdybos pirmininkas, akcijų neturi.

Paul M Campbell - Bendrovės valdybos narys.
(4 m. kadencijai išrinktas 2017.12.13 Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)

Darbo patirtis	Specialiųjų projektų direktorius, Fonterra Co-operative Group Ltd. Kooperatyve dirba nuo 1984 m. Įmonėje Fonterra yra ėjęs įvairias pareigas šiose srityse: bendrojo valdymo, vadovavimo jungtinėms įmonėms (joint ventures), rinkodaros, technikos ir finansų, N.Zelandijoje, Japonijoje, Š.Afrikoje, o šiuo metu gyvena Londone.
Išsilavinimas	Kenterberio Universitetas N. Zelandijoje, Chemijos ir pramonės inžinerija. Massey Universitetas N. Zelandijoje, pieno pramonės mokslų ir technologijos diplomas.
Turimos AB „Rokiškio sūris“ akcijos	Nuosavybės teise Bendrovės akcijų neturi.
Dalyvavimas kitoje veikloje	Paul yra daugelio Fonterra tarptautinių jungtinių įmonių direktorius. Pagrindinė darbovietė yra Fonterra logistics (UK) Ltd.,(įmonės kodas 03718518, adr., Delta 200, Delta Business Park., Great Western Way, Swindor SN5 7XP, UK). Pareigos - Specialių projektų direktorius.

Ramūnas Vanagas – Bendrovės valdybos narys.
Valdybos narys nuo 2006 m. (naujai 4 m. kadencijai išrinktas 2017.12.13 Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)

Darbo patirtis	Nuo 2005 m. AB „Rokiškio sūris“ (įmonės kodas 173057512, adr. Pramonės g.3, Rokiškis) Plėtros direktorius
Išsilavinimas	Lietuvos žemės ūkio akademija, ekonomikos ir organizacijos specialybė.
Turimos AB „Rokiškio sūris“ akcijos	Akcijų neturi.
Dalyvavimas kitų įmonių veikloje	UAB "Pieno pramonės investicijų valdymas" akcininkas, turi 3,91 % UAB" Pieno pramonės investicijų valdymas" (įmonės kodas 173748857, adr., Pramonės g.3, Rokiškis) akcijų ir balsų; Latvijos įmonės SIA Jekabpils piena kombinats (įmonės kodas 45402008851, buveinės adresas Akmenu iela 1, Jekabpils, Latvija) valdybos narys, akcijų neturi.

Darius Norkus – Bendrovės valdybos narys.
Valdybos narys nuo 2008 m. (naujai 4 m. kadencijai išrinktas 2017.12.13 Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)

Darbo patirtis	Nuo 2001 m. AB „Rokiškio sūris“ (įmonės kodas 173057512, adr. Pramonės g.3, Rokiškis) Pardavimų ir rinkodaros direktorius.
Išsilavinimas	Kauno technologijos universitetas, diplomuotas inžinierius (1993m.). Baltic Management Institute, verslo administravimo magistro laipsnis (EMBA programa, 2000 m.).
Turimos AB „Rokiškio sūris“ akcijos	Akcijų neturi.
Dalyvavimas kitų įmonių veikloje	UAB ”Pieno pramonės investicijų valdymas” (įmonės kodas 173748857, adr., Pramonės g. 3, Rokiškis) akcininkas, turi 3,91 % UAB” Pieno pramonės investicijų valdymas” akcijų ir balsų;

Bendrovės vadovas (direktorius) :

Bendrovei vadovauja Bendrovės vadovas (direktorius). Bendrovės vadovas (direktorius) yra vienasmenis bendrovės valdymo organas, kuris organizuoja kasdienę bendrovės ūkinę veiklą, svarsto ir sprendžia bendrovės ilgalaikio strateginio plano ir verslo plano klausimus. Bendrovės santykiuose su kitais asmenimis bendrovės vardu vienvaldiškai veikia direktorius.
Bendrovės vadovas dalyvauja visuose (tame tarpe ir ataskaitiniame laikotarpyje) vykusiuose visuotiniuose akcininkų susirinkimuose.
Direktoriaus pareigos ir kompetencija yra apibrėžtos LR Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

Duomenys apie Bendrovės vadovą (direktorių):

Dalius Trumpa - Bendrovės vadovas (Direktorius)
(Bendrovės valdybos paskirtas nuo 2018.01.01)

Darbo patirtis	AB „Rokiškio sūris“ (įmonės kodas 173057512, adr. Pramonės g.3, Rokiškis) dirba nuo 1991 m. 2002–2006 m. AB „Rokiškio sūris“ gamybos direktorius. 2007-2017 m. AB „Rokiškio sūris“ direktoriaus pavaduotojas. Nuo 2018.01.01 AB „Rokiškio sūris“ direktorius. Nuo 2007.01.02 dukterinės įmonės UAB „Rokiškio pienas“ (įmonės kodas 300561844, buveinės adresas Pramonės g.8, Utena) direktorius. Nuo 2013.04.29 dukterinės įmonės UAB „Rokiškio pieno gamyba“ (įmonės kodas 303055649, buveinės adresas Pramonės g.8, Utena) direktorius.

Išsilavinimas	Kauno Technologijos Universitetas, Maisto pramonės mašinų ir aparatų specialybė, Inžinierius mechanikas.
Turimos AB „Rokiškio sūris“ akcijos	Tiesiogiai turi 83 500 vnt. akcijų (0,23 % įst. Kap. ir balsų). Kartu su susijusiais asmenimis – 29.362.725 vnt. akcijų (81,86 % įst. kap. ir balsų)
Dalyvavimas kitų įmonių veikloje	UAB „Rokvalda“ (įmonės kodas 300059165, adr. Basanavičiaus g.16A-125, Vilnius) akcininkas, turintis 100 % akcijų ir balsų. Nuo 2010 m. Latvijos įmonės SIA „ Kaunata“ (įmonės kodas 240300369, buveinės adresas Rogs, Kaunata pag., Rezeknes nov., Latvia) valdybos pirmininkas. Šios įmonės akcijų neturi. Nuo 2013 m. gruodžio 11 d. SIA „RSU Holding“ (įmonės kodas 40103739795, įmonės adresas Elizabetes iela 45/47, Riga) direktorius. Turi 100 % SIA „RSU Holding“ akcijų. UAB ”Pieno pramonės investicijų valdymas” akcininkas, (įmonės kodas 173748857, adr., Pramonės g.3, Rokiškis) turi 3,91 % UAB” Pieno pramonės investicijų valdymas” akcijų ir balsų;

34. Bendrovėje sudaryti komitetai

AB „Rokiškio sūris“ audito komitetas:

Bendrovės audito komitetą sudaro 3 nariai, iš kurių 2 nariai yra nepriklausomi. Audito komiteto narių kadencija – 4 metai. Audito komiteto narius, Bendrovės valdybos teikimu, renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Audito komiteto nariai išrinkti 2017 m. balandžio mėn. 28 d. visuotiniame akcininkų susirinkime. Audito komiteto narių kadencija baigiasi 2021 m. balandžio mėn. 28 d.

Audito komitetas yra kolegialus organas, sprendimus priimantis posėdžių metu. Audito komitetas gali priimti sprendimus ir jo posėdis laikomas įvykusiu, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip 2 (du) komiteto nariai. Sprendimas yra priimtas, kai už jį balsuoja bent du posėdyje dalyvavę Audito komiteto nariai.

Audito komiteto funkcijos, teisės ir pareigos reglamentuojamos Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintose AB „Rokiškio sūris“ Audito komiteto sudarymo ir veiklos nuostatuose, bei kituose Audito komiteto veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose.

Pagrindinės audito komiteto funkcijos:

1. Stebėti Bendrovės ir Dukterinių įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą;
2. Stebėti Bendrovės vidaus kontrolės, rizikos valdymo ir vidaus audito sistemų veiksmingumą;
3. Teikti Bendrovės valdybai rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, bei stebėti šio audito atlikimo procesą;
4. Stebėti, kaip išorės auditorius ir audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų;
5. Informuoti Bendrovės valdybą apie išorės bei vidaus audito nustatytus reikšmingus vidaus kontrolės trūkumus, susijusius su finansinėmis ataskaitomis ir teikti rekomendacijas dėl jų ištaisymo;

6. Sąžiningai ir atsakingai veikti Bendrovės bei akcininkų naudai ir gerovei.

2019 m. Audito komitetas pravedė 5 posėdžius. Posėdžių metu buvo aptariamos metų pabaigos ir pusmečio finansinės ataskaitos ir pateikiamos išvados. Audito komitetas pateikė ataskaitas apie jų veiklai priskirtas funkcijas, t. y. kaip rengiamos Bendrovės ir dukterinių įmonių finansinės ataskaitos, kaip veikia Bendrovės vidaus kontrolės rizikos valdymo, vidaus audito sistemos, taip pat stebėjo kaip audito įmonė UAB PricewaterhouseCoopers laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų. Vadovaujantis EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTU (ES) Nr. 537/2014, stebėjo ir kontroliavo kaip buvo laikomasi dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų dėl ne audito paslaugų pirkimo.

Audito komiteto nariai:

Kęstutis Kirejevas – nepriklausomas narys, yra UAB „EuropaPrint“ direktorius. AB „Rokiškio sūris“ akcijų neturi.
Kęstutis Gataveckas - nepriklausomas narys, UAB "Perlo paslaugos" direktorius. AB „Rokiškio sūris“ akcijų neturi.
Rasa Žukauskaitė, dirba AB „Rokiškio sūris“ finansų skyriuje, turi 2 AB „Rokiškio sūris“ akcijas.

Kitų komitetų bendrovėje nėra sudaryta.

35. Bendrovės vadovybė

Bendrovės vadovybės nariai

Pareigos	Vardas, pavardė	Pareigas eina nuo
Direktorius	Dalius Trumpa	2018-01-01
Finansų direktorius	Antanas Kavaliauskas	2002-05-01
Plėtros direktorius	Ramūnas Vanagas	2005-09-27
Vindikacijos direktorius	Jonas Kvedaravičius	2002-05-01
Logistikos direktorius	Jonas Kubilius	2002-05-16
Paruošų direktorius	Evaldas Dikmonas	2002-05-14
Pardavimų ir rinkodaros direktorius	Darius Norkus	2001-07-18

Vadovybės premijavimo sistema:

Bendrovės vadovybės nariai gauna darbo užmokestį ir gauna kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis, priklausančias nuo bendrovės veiklos rezultatų, rinkos situacijos ir kitų veiksnių. Vadovybės premijavimo sistemų Grupėje nėra įdiegta.

36. Darbuotojai

AB „Rokiškio sūris“ grupės 2019 m. vidutinis darbuotojų skaičius - 1453, lyginant su 2018 m. (1484) jis sumažėjo 2,09 % arba 31 darbuotoju. Darbuotojų skaičiaus sumažėjimas susijęs su žaliavinio pieno supirkimo punktų sumažėjimu, dėl ko sumažėjo pieno supirkimo punktų vedėjų bei logistikos skyriaus darbuotojų skaičius.

2019 m. darbininkai sudaro 82,3 %, (2018 m. - 82,5 %) tarp visų Bendrovės darbuotojų; specialistai - 17,1 % (2018 m. – 17,0 %); vadovaujančio personalo skaičius nepakito išliko 8 darbuotojai.

Bendrovės grupės darbuotojai pagal kategorijas

Darbuotojų grupė	Vidutinis darbuotojų skaičius		Pokytis
	2019.12.31	2018.12.31	(%)
Vadovai*	8	8	**0,00**
Specialistai	249	252	**-1,19**
Darbininkai	1196	1224	**-2,29**
Iš viso:	**1453**	**1484**	**-2,09**

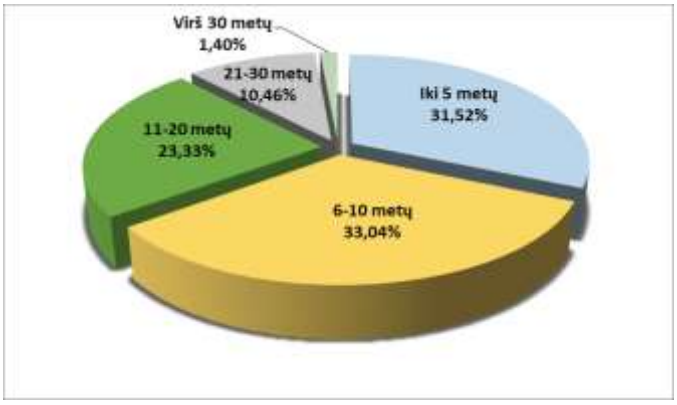
*Bendrovės vadovaujantiems darbuotojams priskiriami funkciniai direktoriai.

AB „Rokiškio sūris“ grupėje 2019 m. gruodžio 31d. dirbo -54,2 % vyrų ir 45,8 % moterų (2018 m. gruodžio 31 d. atitinkamai- 53,8 % ir 46,2 %).
Vidutinis Bendrovės grupės darbuotojų amžius – 45-eri metai. Toks pat vidutinis darbuotojų amžius buvo ir 2018 m.
Bendrovėje dirba aukštą kvalifikaciją turintys darbuotojai, iš jų: su aukštuoju išsilavinimu - 10,81 % (2018 m.- 11,0 %); aukštesniuoju – 49,07 % (2018 m.- 50,8 %); viduriniu – 40,06 % (2018 m.- 38,1 %); nebaigtu viduriniu - 0,06 % (2018 m.- 0,1 %).

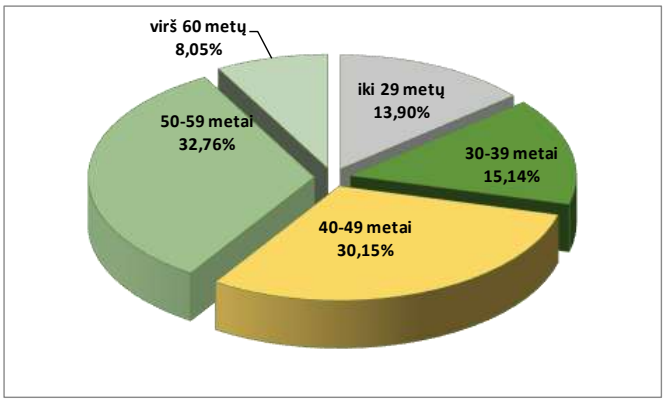
Rokiškio sūris grupės darbuotojų išsilavinimas

Išsilavinimas	2019.12.31	2018.12.31	Pokytis (%)
Aukštasis	157	163	**-3,68**
Aukštesnysis	713	754	**-5,44**
Vidurinis	582	566	**+2,83**
Nebaigtas vidurinis	1	1	**0,00**

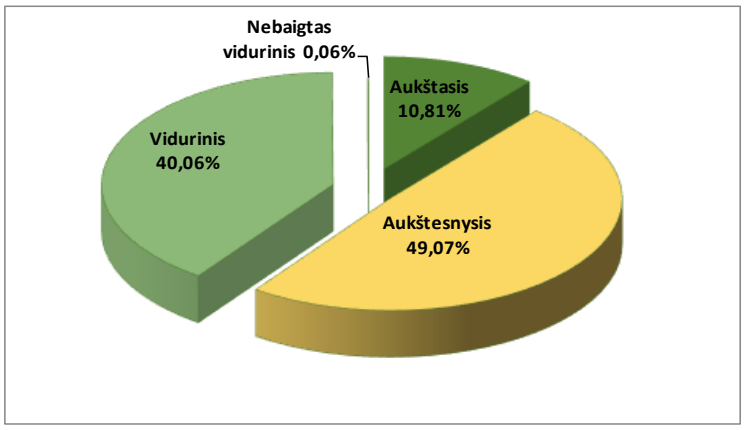
Darbo stažas

Darbuotojų amžius

Darbuotojų išsilavinimas

Darbo apmokėjimo sistema

Bendrovėje veikia efektyvi ir teisinga darbo apmokėjimo sistema, kurios tikslas - pritraukti, išlaikyti ir motyvuoti darbuotojus. Visos darbo sutartys su Bendrovės darbuotojais, tarp jų ir vadovų, yra sudarytos pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso reikalavimus. Darbuotojai priimami į darbą ir atleidžiami iš jo laikantis Darbo kodekso reikalavimų.

AB „Rokiškio sūris“ grupės vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes

Darbuotojų grupė	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (bruto) EUR		Pokytis (%)
	2019.12.31	2018.12.31*	
Vadovų	2712	2695	0,63
Specialistų	1404	1399	0,36
Darbininkų	1164	1128	3,19
Grupės vidurkis	**1215**	**1188**	**2,27**

*Siekiant duomenų palyginamumo, 2018 m. vidutinis darbo užmokestis padidintas 1,289 karto.

Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis skaičiuojamas vadovaujantis LR Vyriausybės nutarimu Nr. 496, 2017.06.21.

AB „Rokiškio sūris“ Grupės darbuotojams mokamas darbo užmokestis susideda iš:

1) gaunamo fiksuoto atlyginimo už atliktą darbą- sutartyje numatyta mėnesinė alga;
2) vienetinio atlygio: gamybos cechų dirbantiesiems, pardavimų sk. sandėlių darbuotojams atlyginimas mokamas pagal atlikto faktinio darbo kiekį ir patvirtintus įkainius;
3) kintamosios atlygio dalies: pagal kolektyvinėje sutartyje patvirtintus skatinimo fondo nuostatus.

Bendrovėje nuo 2018 m. iki šiol yra taikoma apmokėjimo už darbą tvarka, pagal Bendrovėje nustatytas kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis, priklausančias nuo bendrovės veiklos rezultatų, rinkos situacijos ir kitų veiksnių. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalys skiriamos kiekvienam skyriui pagal patvirtintą funkcinę valdymo sistemą. Šią apmokėjimo tvarką tvirtina Bendrovės vadovas.

Kiekvienas Bendrovės gamybinis cechas ar skyrius turi patvirtintą skatinimo fondo paskirstymo tvarką, kurioje numatyta visų darbuotojų darbo vertinimo kriterijai ir jų skatinimas. Darbuotojų veiklos vertinimas yra vienas iš svarbiausių bendrovėje keliamų uždavinių, siekiant kuo efektyviau organizuoti darbą, siekiant užsibrėžtų tikslų, pozityvių santykių tarp vadovų ir jų pavaldinių, didinant darbuotojų motyvaciją.

Grupės bendrovių darbuotojams yra užtikrinama teisė dalyvauti profsąjungų veikloje. Įmonėse yra sudarytas profsąjungos komitetas, kuris gina savo narių darbo, ekonomines socialines teises ir interesus, gina savo narių teisę į užimtumą, socialines garantijas, rūpinasi profesinės kvalifikacijos ugdymu, formuoja profesinę etiką, siekia maisto pramonės dirbančiųjų darbo užmokesčio ir kitų pajamų didėjimo.

Materialinė gerovė

Siekdama išlaikyti kolektyvinėje sutartyje numatytus tikslus - sudaryti sąlygas darniai kolektyvo veiklai, garantuoti įvairių kategorijų darbuotojų darbo, darbo užmokesčio, saugos ir sveikatos bei kitų darbo sąlygų lygį, geresnį, nei numatyta Lietuvos Respublikos įstatymų, Vyriausybės nutarimų, teisės aktų ir sudaryti geresnes darbo ir socialines garantijas bendrovės darbuotojams, vadovybė kartu su Darbo taryba pasirašė Apmokėjimą už darbą tvarką bei jos priedą „Materialinio skatinimo ir pašalpų skyrimo tvarką“, dalis garantijų numatyta darbo tvarkos taisyklėse.
Papildomos socialinės garantijos numatytos Materialinio skatinimo ir pašalpų skyrimo tvarkoje:

- Darbuotojui, auginančiam vaiką invalidą išmokama 1 MMA dydžio materialinė pašalpa vieną kartą per metus;
- Bendrovės darbuotojams, mirus šeimos nariui (sutuoktiniui, tėvams, vaikui), mokama laidojimo pašalpa;
- Mirus Bendrovės darbuotojui, jo šeimai suteikiama vienkartinė laidojimo pašalpa;
- Darbo jubiliejinių sukakčių progomis (20-ties, 25-rių, 30-ties, 35-rių, 40-ties, 45-rių, 50-ties) Bendrovės darbuotojams mokama papildoma išmoka;
- Suteikiama parama sunkiai ir ilgai sunkiomis ligomis sergantiems bei traumas gavusiems Bendrovės darbuotojams;
- Bendrovės darbuotojams, darbuotojų šeimos nariams, Bendrovėje dirbusiems ir į pensiją išėjusiems darbuotojams, suteikiama nuolaida gydymui, Bendrovėje veikiančioje profilaktoriume – sanatorijoje;
- Darbuotojams, sulaukusiems pensijinio amžiaus ir išeinantiems į pensiją, mokama didesnė nei LR darbo kodekse numatyta išeitinė kompensacija;
- Nemokamos atostogos, numatytos LR DK darbuotojo santuokai sudaryti, darbuotojo dalyvavimui mirusio šeimos nario laidotuvėse, apmokamos bendra atostogų suteikimo tvarka. Be to suteikiamos atostogos darbuotojams tuokiantis jų vaikams.

Bendrovės darbuotojų teisės bei pareigos numatytos jų pareiginiuose nuostatuose. Darbo sutartyse nėra numatyta ypatingų teisių bei pareigų.

Kompetencijų ugdymas

AB „Rokiškio sūris“ personalo ugdymas ir specialiųjų bei bendrųjų įgūdžių tobulinimas yra vienas svarbiausių įmonės prioritetų, kadangi tik išsilavinę, tinkamų žinių ir patirties turintys darbuotojai gali sukurti kokybišką produktą. Ugdymo planai yra sudaromi kasmet, atsižvelgus į Bendrovės

tikslus ir darbuotojų kompetencijos atitikimą šiems tikslams pasiekti. Įmonės darbuotojams suteikiamos galimybės gilinti žinias bei tobulintis įvairiuose mokymuose, seminaruose, konferencijose, taip pat įmonė remia profesinio išsilavinimo įgijimą šalies universitetuose, kolegijose ar kitose kvalifikacinį laipsnį suteikiančiose mokymo institucijose. Didelis dėmesys yra skiriamas užsienio kalbų mokymuisi.

Taip pat AB „Rokiškio sūris“ rengia specialius kursus ir mokymus šalies žemdirbiams, kad šie sėkmingai rūpintųsi savo bandų sveikata, tinkamai prižiūrėtų pieno melžimo, šaldymo bei laikymo įrangą, modernizuotų pieno ūkį. Modernus pieno ūkis, pieno kokybė bei bandos sveikata lemia pieninkystės verslo sėkmę.

Etiškos darbdavystės politika

2018 m. Bendrovėje įdiegta etiškos darbdavystės politika, pagal kurią Bendrovė vykdydama savo veiklą, remiasi tarptautiniu mastu pripažįstamomis žmogaus ir darbuotojų teisėmis, kurių pagrindu laiko Tarptautinę žmogaus teisių chartiją ir pagrindinės teisės numatytus principus, nurodytus Tarptautinės darbo organizacijos deklaracijoje dėl pagrindinių principų ir teisių darbe, taiko socialiai atsakingo verslo principus, veikia skaidriai, patikimai ir sąžiningai.

37. Informacija apie Bendrovės ir jos organų narių, sudarytų komitetų narių ar darbuotojų susitarimus, kuriuose numatyta kompensacija, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Susitarimų tarp Bendrovės ir valdybos narių, taip pat darbuotojų, numatančių kompensacijas jiems atsistatydinus ar juos atleidus be pagrįstos priežasties, taip pat jei jų darbas baigtųsi dėl Bendrovės kontrolės pasikeitimo, nėra. Visos darbo sutartys su Bendrovės darbuotojais, tame tarpe ir su Bendrovės vadovybės nariais, yra sudarytos vadovaijantis Lietuvos Respublikos Darbo kodekso reikalavimais. Taip pat bendrovėje nėra numatyta jokių papildomų išmokų akcijomis.

INFORMACIJA APIE SUSIJUSIŲ ŠALIŲ SANDORIUS BEI REIKŠMINGUS SUSITARIMUS

38. AB “Rokiškio sūris” grupės susijusios šalys

Kartu sutartinai veikiančių asmenų grupę sudaro: UAB „Pieno pramonės investicijų valdymas“ (27,21% Bendrovės įstatinio kapitalo ir balsų), SIA „RSU Holding“ (24,96% Bendrovės įstatinio kapitalo ir balsų), Fonterra (Europe) Coöperatie U.A. (Nyderlandai) (10,00% Bendrovės įstatinio kapitalo ir balsų), Antanas Trumpa (19,46% Bendrovės įstatinio kapitalo ir balsų) ir Dalius Trumpa (83 500 vnt. akcijų, 0,23 % Bendrovės įstatinio kapitalo ir balsų). Sutartinai veikianti asmenų grupė valdo 81,86% Bendrovės įstatinio kapitalo ir balsų.

Likusi 18,14% Bendrovės akcijų ir balsų dalis priklauso kitiems smulkiems Lietuvos bei užsienio fiziniams bei juridiniams asmenims.

Uždarąją akcinę bendrovę „Pieno pramonės investicijų valdymas” kontroliuoja Antanas Trumpa (kaip pagrindinis akcininkas, turintis 70,95% UAB „Pieno pramonės investicijų valdymas“ akcijų ir balsų). SIA „RSU Holding“ kontroliuoja Dalius Trumpa (vienintelis akcininkas, turintis 100% SIA „RSU Holding“ akcijų ir balsų).

Tam tikros kooperatinės bendrovės, užsiimančios pieno gamyba, laikomos Bendrovės susijusiomis šalimis, kadangi Bendrovė per savo direktorių artimus šeimos narius bei tam tikrus savo darbuotojus gali daryti reikšmingą įtaką šių bendrovių kasdienei veiklai.

39. Sandoriai su susijusiomis šalimis

Per 2019 metus bendrovė neturėjo sandorių su susijusiomis šalimis, kurie atitiktų 37^2 straipsnyje nurodytus kriterijus. Visi susijusių šalių sandoriai apėmė žalio pieno pirkimą iš susijusių šalių ir pieno produktų pardavimus susijusiomis šalimis, žr. Bendrovės konsoliduotų finansinių ataskaitų pastabą „Sandoriai su susijusiomis šalimis“. Sandoriai buvo sudaryti įprastinėmis rinkos sąlygomis, priskiriami įprastinei ūkinei veiklai ir nedaro reikšmingos įtakos bendrovei. Bendrovė susijusiomis šalimis laiko Fonterra grupės įmones - Fonterra (Europe) Coöperatie U.A., įmonės reg. kodas 50122541, buveinė registruota adresu Barbara Strozzilaan 356-360, 1083 HN Amsterdamas, Nyderlandai ir Fonterra Ingredients Limited, buveinė registruota adresu 109 Fanshawe Street, 1010 Auckland, Naujoji Zelandija (parduodami pieno produktai) bei KB Dzūkijos pienas, įmonės kodas 300058288, buveinė registruota adresu Varanausko km., Krokialaukio sen., Alytaus raj. (perkamas žaliavinis pienas).

Sandoriai su susijusiomis šalimis atskleisti 2019 m. Bendrovės konsoliduotų finansinių ataskaitų 32 pastaboje.

40. Informacija apie emitento vardu sudarytus žalingus sandorius

Ataskaitiniu laikotarpiu žalingų sandorių, neatitinkančių Bendrovės tikslų, įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir turėjusių ar ateityje galinčių turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklai ar veiklos rezultatams, sudaryta nebuvo. Taip pat nebuvo sandorių, sudarytų dėl interesų konfliktų tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovei ir jų privačių interesų ir (arba) pareigų.

KITA INFORMACIJA

41. Informacija apie auditą

AB “Rokiškio sūris” grupės 2019 m. gruodžio 31 d. konsoliduoto balanso ir su juo susijusių tuomet pasibaigusių metų konsoliduotų bendrųjų pajamų, pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitų auditą bei metinio pranešimo įvertinimą atliko tarptautinė auditorių įmonė - UAB “PricewaterhouseCoopers”.

Metinių finansinių ataskaitų auditui atlikti audito įmonę renka, bei nustato audito apmokėjimo sąlygas visuotinis akcininkų susirinkimas. Kadangi Bendrovė yra listinguojama ir savo apskaitą tvarko pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, todėl Bendrovės akcininkai privalo rinkti tarptautinę auditorių įmonę.

PricewaterhouseCoopers International Limited (PwC) - audito ir mokesčių konsultacijų bendrovių tinklas, viena iš vadinamųjų Didžiojo ketverto narių (kitos - KPMG, Ernst & Young, ir Deloitte Touche Tohmatsu). UAB „PricewaterhouseCoopers“ (PricewaterhouseCoopers Lietuva) yra teisiškai nepriklausoma įmonė Lietuvoje, pasaulinio PwC tinklo narė.
UAB “PricewaterhouseCoopers” teikia audito, apskaitos, konsultacijų, mokesčių ir teisės paslaugas tarptautinėms kompanijoms bei stambioms Lietuvos įmonėms.
AB „Rokiškio sūris“ grupė audito įmonei už 2019 m. atliktą auditą sumokėjo 47 100 eurų atlyginimą.

42. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją

Su visa AB „Rokiškio sūris“ 2019 m. viešai skelbta informacija galima susipažinti bendrovės interneto puslapyje www.rokiskio.com skyrelyje Investuotojams > Esminiai įvykiai.

Skelbtos informacijos santrauka:

Paskelbimo data	Trumpas pranešimo apibūdinimas
2019.04.05	2019 m. balandžio 30 dieną šaukiamas AB „Rokiškio sūris“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas
2019.04.05	Bendrovės valdyba siūlo skirti dividendams 3 506 165,30 EUR, t.y. po 0,10 EUR vienai akcijai
2019.04.30	AB „Rokiškio sūris“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2019 m. balandžio 30 d., priimti sprendimai
2019.04.30	AB „Rokiškio sūris“ 2018 audituota metinė informacija
2019.05.08	AB „Rokiškio sūris“ 2018 m. dividendų mokėjimo tvarka už 2018
2019.05.08	AB “Rokiškio sūris” dividendų mokėjimo ex-diena
2019.08.02	Informacija apie AB “Rokiškio sūris” išleistas akcijas ir suteikiamus balsus 2019-08-01
2019.08.30	AB "Rokiškio sūris" grupės 2019 m. šešių mėnesių veiklos rezultatai
2019.11.19	AB "Rokiškio sūris" valdybos sprendimas dėl savų akcijų įsigijimo
2019.12.18	AB "Rokiškio sūris" pranešimas apie savų akcijų įsigijimą
2019.12.31	2020 m. AB "Rokiškio sūris" grupės veiklos rezultatų skelbimo datos

Bendrovė viešą informaciją skelbia viešai įdedama į Centrinę reglamentuojamos informacijos bazę, skelbiama AB Nasdaq Vilnius tinklalapyje http://www.nasdaqbaltic.com bei informaciją patalpina į Bendrovės interneto tinklapį www.rokiskio.com

AB „ROKIŠKIO SŪRIS“ VALDYSENOS ATASKAITA

AB „Rokiškio sūris“ Bendrovių valdymo ataskaita parengta pagal Lietuvos Respublikos Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą

1. Nuoroda į taikomą bendrovių valdymo kodeksą ir kur jis viešai paskelbtas ir (arba) nuoroda į viešai paskelbtą visą reikalingą informaciją apie įmonės valdymo praktiką

2019 m. konsoliduotas pranešimas kartu su Bendrovės valdymo ataskaita ir Bendrovės ir jos grupės audituota finansinė ataskaita skelbiama Bendrovės internetiniame puslapyje www.rokiskio.com bei vertybinių popierių biržos AB Nasdaq Vilnius puslapyje www.nasdaqbaltic.com

2. Jeigu nuo taikomo bendrovių valdymo kodekso nuostatų nukrypstama ir (arba) jų nesilaikoma, nuostatos, nuo kurių nukrypstama ir (arba) kurių nesilaikoma, ir to priežastys

Informacija apie Bendrovių valdymo kodekso nuostatų laikymąsi ir (arba) jų nesilaikymą pateikiama stuktūrizuotoje lentelėje (Nr.2).

3. Informacija apie rizikos mastą ir rizikos valdymą – apibūdinimas su finansine atskaitomybe susijusios rizikos valdymas, rizikos mažinimo priemonės ir įmonėje įdiegta vidaus kontrolės sistema

Bendrovė informaciją apie rizikos mastą ir rizikos valdymą, rizikos mažinimo priemones bei įmonėje įdiegtą vidaus kontrolės sistemą pateikia 2019 m. konsoliduoto metinio pranešimo 11-12-13 punktuose.

4. Informacija apie reikšmingus tiesiogiai arba netiesiogiai valdomus akcijų paketus

Informacija apie reikšmingus tiosiogiai ar netiosiogiai valdomus akcijų paketus pateikta 2019 m. konsoliduoto metinio pranešimo 26 punkte.

5. Informacija apie sandorius su susijusiomis šalimis, kaip nustatyta Akcinių bendrovių įstatymo 37^2 straipsnyje (nurodant sandorio šalis (juridinio asmens teisinė forma, pavadinimas, kodas, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie šį asmenį, buveinė (adresas) fizinio asmens vardas, pavardė, adresas korespondencijai) ir sandorio vertę)

Per 2019 metus bendrovė neturėjo sandorių su susijusiomis šalimis, kurie atitiktų 37^2 straipsnyje nurodytus kriterijus. Detalesnė informacija pateikta 2019 m. konsoliduoto metinio pranešimo 39 punkte.

6. Informacija apie akcininkus, turinčius specialias kontrolės teises, ir šių teisių aprašymas

Bendrovė nėra akcininkų, turinčių specialias kontrolės teises.

7. Informacija apie visus esamus balsavimo teisių apribojimus, tokius kaip tam tikrą balsų procentą arba skaičių turinčių asmenų balsavimo teisių apribojimai, terminus, iki kurių galima pasinaudoti balsavimo teisėmis, arba sistemas, pagal kurias vertybinių popierių suteikiamos turtinės teisės yra atskiriamos nuo vertybinių popierių turėtojo

Bendrovėje nėra taikomi balsavimo teisių apribojimų. Visi akcininkai turi vienodas turtines ir neturtines teises (išskyrus Bendrovės savas supirktas akcijas, kurios neturi balso teisės).

8. Informacija apie taisykles, reglamentuojančias valdybos narių išrinkimą ir pakeitimą, taip pat įmonės įstatų pakeitimus

Bendrovė neturi taisyklių, kurios reglamentuotų Bendrovės įstatų pakeitimus, Bendrovės valdybos narių išrinkimą ir pakeitimą. Bendrovė savo veikloje vadovaujasi LR Akcinių bendrovių įstatymu, Bendrovės įstatais bei kitais teisės aktais.
Plačiau aprašoma Bendrovės 2019 m. konsoliduoto metinio pranešimo 25 ir 33 punktuose.

9. Informacija apie valdybos narių įgaliojimus

Valdybos nariai nėra suteikę įgaliojimų kitiems asmenims vykdyti valdybos kompetencijai priskirtų funkcijų. Bendrovės valdybos nariai veikia vadovaudamiesi Akcinių bendrovių įstatymu, Bendrovės įstatais bei valdybos darbo reglamentu.

10. Informacija apie visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, akcininkų teises ir jų įgyvendinimą, jeigu ši informacija nenustatyta įstatymuose

Informacija apie visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, teises ir jų įgyvendinimą, o taip pat akcininkų susirinkimų organizavimo tvarką pateikta 2019 m. konsoliduoto metinio pranešimo 32 punkte.

11. Informacija apie valdymo, priežiūros organų ir jų komitetų sudėtį, jų ir įmonės vadovo veiklos sritis

Bendrovė informaciją apie valdymo, priežiūros organų ir jų komitetų sudėtį, jų ir Bendrovės vadovo veiklos sritis pateikia 2019 m. konsoliduoto metinio pranešimo 34 ir 35 punktuose.

12. Imonės vadovo, valdymo ir priežiūros organų narių išrinkimui taikomos įvairovės politikos, susijusios su tokiais aspektais, kaip pavyzdžiui amžius, lytis, išsilavinimas, profesinė patirtis, aprašymas, šios politikos tikslai, jos įgyvendinimo būdai ir rezultatai ataskaitiniu laikotarpiu. Jeigu įvairovės politika netaikoma, paaiškinamos netaikymo priežastys

Bendrovė neturi vadovo ir valdymo ir priežiūros organų išrinkimui taikomos įvairovės politikos. Siūlant kandidatus į Bendrovės valdymo organų narius kandidatams nustatomi reikalavimai nediskriminuoja kandidatų dėl amžiaus, lyties, išsilavinimo ar profesinės patirties. Bendrovė

nenustato jokių ribojimų asmenims kandidatuoti dėl lyties ar amžiaus. Pagrindinis kriterijus renkant valdymo organų narius yra kandidato kompetencija.

13. Informacija apie kiekvieno valdymo, priežiūros organo nario atlyginimą (vidutinius per ataskaitinį laikotarpį išmokėtus atlyginimus, atskirai nurodant premijas, priemokas, tantjemas ir kitokias išmokas

AB „Rokiškio sūris“ Valdybos nariams, Bendrovės vadovui ir vyriausiajam finansininkui per 2019 metus priskaičiuotos pinigų sumos ir vidutiniai jų dydžiai, tenkantys vienam valdymo organų nariui, perleistas turtas bei suteiktos garantijos:

Valdymo organų nariai	Žmonių skaičius	Priskaičiuotos bendros sumos, (atlyginimai ir tantjemos) tūkst. EUR**	VISO vidutiniai dydžiai vienam nariui, (atlyginimai ir tantjemos) tūkst. EUR	t.sk. vidutinis atlyginimų dydis	t.sk. vidutinis tantjemų dydis	t.sk. vidutinis premijų dydis
Valdybos nariai*	5	95,56	19,11	19,11	0	0
Bendrovės vadovas ir vyr. finansininkas	2	62,71	31,36	31,36	0	0

* Trys valdybos nariai buvo Bendrovės darbuotojai. Priskaičiuotos ir išmokėtos sumos už 2019 m (atlyginimai) yra susijusios su darbo santykiais.

** Kadangi Bendrovė tantjemų neskyrė, pateikti tik atlyginimai.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė valdybos nariams, bendrovės vadovui bei vyr. finansininkui nebuvo suteikusi paskolų, išdavusi garantijų ar perleidusi turto.

14. Informacija apie visus akcininkų tarpusavio susitarimus (jų esmė, sąlygos)

2017 m. spalio 13 d. buvo pasirašyta Strateginio investavimo sutartis bei Akcininkų sutartis tarp Bendrovės akcininkų - UAB „Pieno pramonės investicijų valdymas“, SIA „RSU Holding“, Antano Trumpos ir Ledinos Trumpienės, Daliaus Trumpos ir Rasos Trumpienės , Strateginio investuotojo - „Fonterra (Europe) Coöperatie U.A.“ ir Bendrovės - AB „Rokiškio sūris“.
Šios sutarties tikslas buvo nustatyti šalių santykius dėl Bendrovės, užtikrinti bendrus veiksmus vykdant Bendrovės plėtrą ir įgyvendinant balsavimo teises visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, susitarti dėl konkrečių disponavimo akcijomis sąlygų ir apribojimų bei sudaryti galimybę akcininkams apsaugoti savo interesus, susijusius su jų investicijomis į Bendrovę.

Bendrovė duomenų apie kitus akcininkų tarpusavio susitarimus, neturi.

BENDROVĖS VALDYMO KODEKSO LAIKYMASIS

Akcinė bendrovė „Rokiškio sūris“ (toliau – **Bendrovė**), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi ir AB Nasdaq Vilnius listingavimo taisyklių 24.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso ir konkrečių jo nuostatų ar rekomendacijų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių, taip pat pateikiama kita šioje formoje nurodyta paaiškinanti informacija.

Struktūrizuota lentelė Nr.2

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
1. principas: Visuotinis akcininkų susirinkimas, nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės **Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų traktavimą. Bendrovės valdysenos sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.**		
1.1. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti su teisės aktuose numatyta informacija ir (ar) dokumentais bei dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus.	Taip	Visiems akcininkams yra sudarytos vienodos galimybės susipažinti su teisės aktuose numatyta informacija ir (ar) dokumentais bei dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus. Bendrovė informaciją pateikia per AB Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržos Centrinę reglamentuojamos informacijos bazę lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Informacija paskelbiama nedelsiant vienu metu, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems.
1.2. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, visiems Bendrovės akcijų savininkams suteikiančios vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.
1.3. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovė sudaro sąlygas investuotojams iš anksto susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.

1.4. Dėl itin svarbių išskirtinių sandorių, tokių kaip viso ar beveik viso bendrovės turto perleidimas, kas iš esmės reikštų bendrovės perleidimą, turėtų būti gautas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.	Taip	Pagal Bendrovės įstatus, svarbiems sandoriams, t.y. sprendimams dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/5 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo ir hipotekos, taip pat sprendimams dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/5 bendrovės įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo, bei sprendimams įsigyti ilgalaikio turto už kainą, didesnę kaip 1/5 bendrovės įstatinio kapitalo bendrovės akcininkų pritarimo nereikia. Šiuos sprendimus (pagal bendrovės įstatus) tvirtina valdyba. Dėl itin svarbių išskirtinių sandorių, tokių kaip viso ar beveik viso bendrovės turto perleidimo, Bendrovė vadovautųsi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu bei kitais teisės aktais, kuriais nustatyti reikalavimai tokių sandorių patvirtinimui.
1.5. Visuotinio akcininkų susirinkimo organizavimo ir dalyvavimo jame procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui visuotiniame akcininkų susirinkime. Pranešime apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą bendrovė turėtų nurodyti paskutinę dieną, kada vėliausiai galima pateikti siūlomus sprendimo projektus	Taip	Visi Bendrovės akcininkai yra informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo datą, vietą ir laiką, nustatyta tvarka viešai iš anksto, teisės aktų nustatytais terminais, paskelbiant apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą, darbotvarkę, bei nutarimų projektus AB Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržos Centrinę reglamentuojamos informacijos bazėje, Juridinių asmenų registrų centro leidžiamame elektroniniame leidinyje „Juridinių asmenų vieši pranešimai“ bei Bendrovės tinklapyje www.rokiskio.com Pranešime apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą Bendrovė nurodo iki kada akcininkai gali papildyti visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę bei pasiūlyti sprendimų projektus.
1.6. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Rekomenduojama šią informaciją paskelbti bendrovės	Taip	Visuotiniam akcininkų susirinkimui parengti dokumentai, įskaitant susirinkimo sprendimų projektai, vadovaujantis LR Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka, ne vėliau kaip likus 21 dienai iki visuotinio akcininkų susirinkimo, akcininkams sudaroma galimybė susipažinti viešai lietuvių ir anglų kalbomis skelbiami Nasdaq

interneto tinklalapyje. Viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.		Vilnius vertybinių popierių biržos tinklapyje, bei Bendrovės internetiniame puslapyje. Visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtinti sprendimai, įskaitant finansines ataskaitas, audito ataskaitą, metinį pranešimą, įstatų pakeitimus ir kt. yra viešai skelbiami lietuvių ir anglų kalbomis per Nasdaq Vilnius Centrinę reglamentuojamos informacijos bazę, bei Bendrovės internetiniame puslapyje www.rokiskio.com
1.7. Akcininkams, turintiems teisę balsuoti, turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai turi teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numato LR Akcinių bendrovių įstatymas.
1.8. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę.	Ne	Bendrovė nesilaiko šios rekomendacijos nuostatų, kadangi nėra galimybės užtikrinti perduodamos informacijos saugumo bei nėra galimybės nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo asmens tapatybės.
1.9. Pranešime apie šaukiamo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus rekomenduojama atskleisti naujas kolegialaus organo narių kandidatūras, siūlomą jiems atlygį, siūlomą išrinkti audito įmonę, jei šie klausimai yra įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Kai siūloma išrinkti naują kolegialaus organo narį, rekomenduojama informuoti apie jo išsilavinimą, darbo patirtį ir kitas užimamas (ar siūlomas užimti) kitas vadovaujamas pareigas.	Taip	Bendrovė, pranešdama apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą, ir jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkėje yra įtrauktas klausimas dėl naujo kolegialaus organo narių rinkimo ar audito įmonės išrinkimo, sprendimų projektuose ji atkleidžia siūlomų naujų kolegialaus organo narių kandidatūras bei siūlomą išrinkti audito įmonę. Informacija apie kandidatus į kolegialaus organo narius pateikiama iš anksto, skelbiant šią informaciją Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržos internetiniame puslapyje, AB „Rokiškio sūris“ interneto svetainėje www.rokiskio.com, ar viešai paskelbiant ją visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujantiems akcininkams susirinkimo metu, jei akcininkai,

		kuriems priklausančios akcijos suteikia ne mažiau kaip 1/20 visų balsų papildomą kandidatą pasiūlo susirinkimo metu. Apie kolegialaus organo užimamas pareigas, darbo patirtį bei išsilavinimą bendrovė viešai informuoja savo metiniame bei šešių mėnesių tarpiniame pranešime.
1.10. Bendrovės kolegialaus organo nariai, administracijos vadovai[1] ar kiti su bendrove susiję kompetentingi asmenys, galintys pateikti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime. Siūlomi kandidatai į kolegialaus organo narius taip pat turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime, jeigu naujų narių rinkimai įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę.	Taip	Visuotiniuose akcininkų susirinkimuose dalyvauja bendrovės kolegialaus organo nariai bei administracijos vadovai. Taip pat dalyvauja siūlomi kandidatai į kolegialaus organo narius, jei naujų narių rinkimai įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę.
2. principas: Stebėtojų taryba **2.1. Stebėtojų tarybos funkcijos ir atsakomybė** **Bendrovės stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės ir jos akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bei nešališką bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą, taip pat nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams.** **Stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą.**		
2.1.1. Stebėtojų tarybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę.	Neaktualu	Pagal AB „Rokiškio sūris“ įstatus Bendrovėje yra sudarytas tik vienas kolegialus organas – valdyba. Stebėtojų taryba Bendrovėje nėra sudaryta. Bendrovės akcininkai visas valdymo funkcijas nusprendė pavesti kolegialiam organui – valdybai.
2.1.2. Kai stebėtojų tarybos sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkų interesus, stebėtojų taryba su visais akcininkais turėtų elgtis nešališkai. Ji turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir kontrolę, interesų konfliktų sprendimą.	Neaktualu	Žr.2.1.1 punktą.
2.1.3. Stebėtojų taryba turėtų būti nešališka priimdama sprendimus, turinčius reikšmę bendrovės veiklai ir strategijai. Stebėtojų tarybos narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.	Neaktualu	Žr.2.1.1 punktą
2.1.4. Stebėtojų tarybos nariai turėtų aiškiai reikšti savo	Neaktualu	Žr.2.1.1 punktą

[1] Šio Kodekso prasme administracijos vadovai yra tie bendrovės darbuotojai, kurie užima aukščiausios grandies vadovaujančias pareigas.

prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad stebėtojų tarybos sprendimas gali pakenkti bendrovei. Nepriklausomi[2] stebėtojų tarybos nariai turėtų: a) išlikti nepriklausomi atlikdami analizę, priimdami sprendimus; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kelti abejonių, kad stebėtojų tarybos nariai nėra nepriklausomi.		
2.1.5. Stebėtojų taryba turėtų prižiūrėti, kad bendrovės mokesčių planavimo strategijos būtų sudaromos ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais, siekiant išvengti ydingos praktikos, nesusijusios su ilgalaikiais bendrovės ir jos akcininkų interesais, dėl ko gali atsirasti reputacijos, teisinė ar kita rizika.	Neaktualu	Žr.2.1.1 punktą
2.1.6. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad stebėtojų taryba būtų aprūpinta pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus stebėtojų tarybos ir jos komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Neaktualu	Žr.2.1.1 punktą
2.2. Stebėtojų tarybos sudarymas **Stebėtojų tarybos sudarymo tvarka turėtų užtikrinti tinkamą interesų konfliktų sprendimą, efektyvią ir sąžiningą bendrovės valdyseną.**		
2.2.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkti stebėtojų tarybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą stebėtojų tarybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad stebėtojų tarybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	Neaktualu	Žr.2.1.1 punktą
2.2.2. Stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas.	Neaktualu	Žr.2.1.1 punktą
2.2.3.Stebėtojų tarybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Buvęs bendrovės vadovas ar valdybos narys tuoj pat neturėtų būti skiriamas į stebėtojų tarybos pirmininko pareigas. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.	Neaktualu	Žr.2.1.1 punktą
2.2.4. Stebėtojų tarybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas stebėtojų tarybos narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač vadovaujančias pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti stebėtojų tarybos nario pareigas. Jeigu stebėtojų tarybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje stebėtojų tarybos posėdžių per bendrovės	Neaktualu	Žr.2.1.1 punktą

[2] Šio Kodekso prasme stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 31 straipsnio 7 ir 8 dalyse yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.		
2.2.5. Kai siūloma paskirti stebėtojų tarybos narį, turėtų būti skelbiama, kurie stebėtojų tarybos nariai laikomi nepriklausomais. Stebėtojų taryba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Neaktualu	Žr.2.1.1 punktą
2.2.6. Stebėtojų tarybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą stebėtojų tarybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Neaktualu	Žr.2.1.1 punktą
2.2.7. Kiekvienais metais stebėtojų taryba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti stebėtojų tarybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno stebėtojų tarybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar stebėtojų taryba pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Stebėtojų taryba turėtų bent kartą per metus paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.	Neaktualu	Žr.2.1.1 punktą
3. principas: Valdyba **3.1. Valdybos funkcijos ir atsakomybė** **Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos įgyvendinimą, taip pat tinkamą bendrovės valdyseną, atsižvelgiant į akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių interesus.**		
3.1.1. Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos, kurią patvirtino stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, įgyvendinimą. Tais atvejais, kai stebėtojų taryba nesudaroma, valdyba taip pat yra atsakinga už bendrovės strategijos patvirtinimą.	Taip	Bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas ir tai yra valdyba. Bendrovės akcininkai visas valdymo funkcijas nusprendė pavesti kolegialiam organui – valdybai. Jie yra įsitikinę, kad užtikrinti efektyvų bendrovės valdymą pakanka vieno kolegialaus organo – valdybos. Bendrovės valdyba atsako už tinkamą strateginį Bendrovės valdymą (tvirtina Bendrovės veiklos strategiją, tvirtina metinį biudžetą bei veiklos tikslus, priima svarbius teisės aktuose numatytus sprendimus dėl bendrovės organizacinės valdymo struktūros).
3.1.2 Valdyba, kaip kolegialus bendrovės valdymo organas, atlieka jai Įstatyme ir bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas, o tais atvejais, kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, be kita ko, atlieka Įstatyme nustatytas priežiūros funkcijas. Valdyba, vykdydama jai priskirtas funkcijas, turėtų atsižvelgti į bendrovės, akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių poreikius, atitinkamai siekiant tvaraus verslo kūrimo	Taip	Bendrovė vadovaujasi įmonės strateginiu planu, pagal kurį bendrovės valdymo organų misija yra sukurti ir išlaikyti stiprią, konkurencingą, finansiškai pajėgią ir techniškai modernią įmonę, kuriančią ir maksimaliai didinančią vertę akcininkams.

		Bendrovės turimais duomenimis, visi valdybos nariai veikia gera valia bendrovės bei akcininkų interesams, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengiasi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.
3.1.3.Valdyba turėtų užtikrinti, kad bus laikomasi įstatymų ir bendrovės vidaus politikos nuostatų, taikomų bendrovei ar bendrovių grupei, kuriai priklauso ši bendrovė. Ji taip pat turėtų nustatyti atitinkamas rizikos valdymo ir kontrolės priemones užtikrinant reguliarią ir tiesioginę vadovų atskaitomybę.	Taip	Valdyba užtikrina, kad yra laikomasi įstatymų ir bendrovės vidaus politikos nuostatų, taikomų tiek pačiai bendrovei, tiek visai jos grupei. Taip pat bendrovėje veikia rizikos valdymo ir kontrolės programa. Rizikos valdymą vykdo Bendrovės vadovybė.
3.1.4. Valdyba taip pat turėtų užtikrinti, kad bendrovėje būtų įdiegtos priemonės, kurios įtrauktos į EBPO geros praktikos rekomendacijas[3] dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi galiojančių įstatymų, taisyklių ir standartų.	Taip	Bendrovėje yra įdiegta vidaus kontrolės bei verslo etikos politika. Bendrovėje patvirtinta Verslo etikos politika, kuria aiškiai ir viešai deklaruojamas neigiamas požiūris į kyšininkavimą ir korupciją. Šios politikos nuostatos taikomos visiems Bendrovės darbuotojams, atstovams, tarpininkams, tiekėjams, subrangovams.
3.1.5. Valdyba, skirdama bendrovės vadovą, turėtų atsižvelgti į tinkamą kandidato kvalifikacijos, patirties ir kompetencijos pusiausvyrą.	Taip	Valdyba, skirdama bendrovės vadovą, atsižvelgia į kandidato kvalifikaciją, jo patirtį bei kompetenciją.
3.2. Valdybos sudarymas		
3.2.1. Stebėtojų tarybos arba visuotinio akcininkų susirinkimo, jei stebėtojų taryba nesudaroma, išrinkti valdybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą valdybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad valdybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	Taip	Bendrovės valdybos narius renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Bendrovės valdybos nariai yra kvalifikuoti ir kompetentingi savo funkcijoms atlikti, turintys ilgametę vadovavimo patirtį. Vienas valdybos narys yra deleguotas strateginio investuotojo (Fonterra), kuris turi didelę patirtį įmonių strategijos kūrime, valdyme bei plėtroje tarptautinėse kompanijose.
3.2.2. Kandidatų į valdybos narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleisti nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų stebėtojų	Taip	Informacija apie kandidatus į Bendrovės valdybą, akcininkams pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka akcininkų susirinkimo medžiagoje, su kuria

[3] Nuoroda į EBPO geros praktikos rekomendacijas dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties: https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/44884389.pdf

tarybos posėdyje, kuriame bus renkama valdyba ar atskiri jos nariai. Jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, šiame punkte nustatyta informacija turėtų būti pateikiama visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.		akcininkai gali susipažinti iš anksto. Informacija apie kolegialaus valdymo organų narius (vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, dalyvavimą kitų įmonių veikloje, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus) pateikiama Bendrovės rengiamose periodinėse ataskaitose bei interneto tinklalapyje.
3.2.3. Visi nauji valdybos nariai turėtų būti supažindinti su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla.	Taip	Visi nauji bendrovės valdybos nariai yra supažindinami su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla.
3.2.4. Valdybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas.	Taip	Bendrovėje Valdybos nariai yra renkami 4 metų kadencijai. Kadencijų skaičius yra neribojamas. Valdybos narius renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Akcininkai, siūlydami kandidatus į valdybą ir už juos balsuodami, vadovaujasi savo požiūriu, kurie kandidatai geriausiai gali atstovauti akcininkų interesams.
3.2.5. Valdybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Kai stebėtojų taryba nėra sudaroma, buvęs bendrovės vadovas tuoj pat neturėtų būti skiriamas į valdybos pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.	Ne	Bendrovės valdybos pirmininku yra paskirtas buvęs bendrovės vadovas. Valdybos nariai, skiriant buvusį bendrovės vadovą valdybos pirmininku vadovavosi jo turima ilgamete vadovavimo patirtimi bei kompetencija užimti valdybos primininko pareigas.
3.2.6. Valdybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Jeigu valdybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje valdybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojama bendrovės stebėtojų taryba, jeigu stebėtojų taryba bendrovėje nėra sudaroma – visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	Bendrovės nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus nario, pareigų vykdymui. Visuose valdybos posėdžiuose yra reglamentuotas valdybos narių kvorumas, kas leidžia valdybai konstruktyviai priimti sprendimus. Per 2019 m. Valdyba pravedė 5 valdybos posėdžius. Visuose valdybos posėdžiuose dalyvavo visi valdybos nariai.
3.2.7. Jeigu Įstatyme nustatytais atvejais renkant valdybą, kai nesudaroma stebėtojų taryba, dalis jos narių bus nepriklausomi[4], turėtų būti skelbiama, kurie valdybos nariai laikomi nepriklausomais. Valdyba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka visus Įstatyme nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su	Ne	Šiuo metu valdyboje nėra nepriklausomų valdybos narių. Ankstesnėse valdybos kadencijose buvo skirta vieta nepriklausomam valdybos nariui, tačiau į šią vietą kandidato neatsirado. Kandidatus į valdybą gali siūlyti akcininkai,

[4] Šio Kodekso prasme valdybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 33 straipsnio 7 dalyje yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

bendrove susijusių aplinkybių.		kuriems priklausančios akcijos suteikia ne mažiau kaip 1/20 visų balsų. Įsigaliojus 2018.07.01 naujoms LR akcinių bendrovių įstatymo nuostatoms dėl nepriklausomų kolegialių organų narių išrinkimo, renkant naujus Bendrovės kolegialius organus, Bendrovė vadovausis šiomis nuostatomis.
3.2.8. Valdybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą valdybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	Už darbą valdyboje jos nariams, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, vadovaujantis LR Akcinių bendrovių įstatymu, mokamas atlyginimas (tantjemos). Kito atlygio, už jų veiklą ir dalyvavimą posėdžiuose, valdybos nariai negauna.
3.2.9. Valdybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami ir į kitus interesų turėtojus. Priimdami sprendimus jie neturėtų siekti asmeninių interesų, jiems turėtų būti taikomi susitarimai dėl nekonkuravimo, taip pat jie neturėtų pažeidžiant bendrovės interesus pasinaudoti verslo informacija ir galimybėmis, kurios yra susijusios su bendrovės veikla.	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi valdybos nariai veikia gera valia bendrovės bei akcininkų interesams, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengiasi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.
3.2.10. Kiekvienais metais valdyba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti valdybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno valdybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar valdyba pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Valdyba turėtų bent kartą per metus nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų viešai paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.	Ne	Bendrovėje nėra valdybos veiklos vertinimo praktikos. Kadangi keturi valdybos nariai priklausė Bendrovės vadovybei (Bendrovės funkciniai direktoriai), kuri Bendrovėje veikia nuo 2001 metų, todėl savo gebėjimo veikti kaip grupė bei kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimo neatlieka.
4. principas: Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo tvarka **Bendrovėje nustatyta stebėtojų tarybos, jeigu ji sudaroma, ir valdybos darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.**		
4.1. Valdyba ir stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdama naudos tiek bendrovei, tiek ir jos akcininkams. Gera bendrovių valdysena reikalauja atviros diskusijos tarp valdybos ir stebėtojų tarybos. Valdyba turėtų reguliariai, o esant reikalui – nedelsiant informuoti stebėtojų tarybą apie visus svarbius bendrovei klausimus, susijusius su planavimu, verslo plėtra, rizikų valdymu ir kontrole, įsipareigojimų laikymusi bendrovėje. Valdyba turėtų informuoti stebėtojų tarybą apie faktinius verslo plėtros nukrypimus nuo anksčiau suformuluotų planų ir tikslų, nurodant to priežastis.	Ne	Bendrovėje nėra sudaryta stebėtojų taryba.Bendrovės akcininkai visas valdymo funkcijas nusprendė pavesti vienam kolegialiam organui – valdybai. Jie įsitikinę. kad užtikrinti efektyvų Bendrovės valdymą pakanka vieno kolegialaus organo – valdybos.
4.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati	Taip	Valdybos posėdžiai vyksta pagal iš anksto Valdybos darbo reglamente patvirtintą grafiką, t. y. ne rečiau

sprendžia, kokiu periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdysenos klausimų sprendimas. Bendrovės kolegialių organų posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį.		kaip kartą per 3 mėnesius, o esant reikalui ir dažniau. Visiems valdybos nariams ne vėliau kaip likus 5 (penkioms) dienoms iki valdybos posėdžio kartu su pranešimu apie posėdžio šaukimą siunčiama raštiška valdybos posėdžio darbotvarkė, nurodant klausimus, kurie bus nagrinėjami posėdyje. Planinius valdybos posėdžius kviečia jos pirmininkas, jam nesant - jo pavaduotojas.
4.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti diskusija, po kurios būtų priimami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai ir jie sutinka su tokiu darbotvarkės pakeitimu ar papildymu arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Darbotvarkė posėdžio metu galima pildyti tik tuo atveju, jei posėdyje dalyvauja visi valdybos nariai, yra svarbus klausimas ir visi valdybos nariai sutinka, kad jis būtų neatidėliotinai sprendžiamas.
4.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdysena susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlygio nustatymu.	Neaktualu	Bendrovėje nėra sudaroma stebėtojų taryba, todėl šios nuostatos bendrovė negali laikytis.
5. principas: Skyrimo, atlygio ir audito komitetai **5.1. Komitetų paskirtis ir sudarymas** **Bendrovėje sudaryti komitetai turėtų didinti stebėtojų tarybos, o jei stebėtojų taryba nesudaroma, valdybos, kuri atlieka priežiūros funkcijas, darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai.** **Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas.**		
5.1.1. Atsižvelgiant į konkrečias su bendrove susijusias aplinkybes, pasirinktą bendrovės valdysenos struktūrą, bendrovės stebėtojų taryba, o tais atvejais, kai ji nesudaroma - valdyba, kuri atlieka priežiūros funkcijas, sudaro komitetus. Kolegialiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlygio ir audito komitetus[5].	Taip/ Ne	Bendrovėje yra sudarytas Audito komitetas. Audito komitetas buvo suformuotas ir išrinktas 2009 m. balandžio 24 d. visuotiniame akcininkų susirinkime. Šiame

[5] Teisės aktai gali numatyti pareigą sudaryti atitinkamą komitetą. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti audito komitetą (teisės aktai numato išimčių, kada audito komiteto funkcijas gali atlikti priežiūros funkcijas atliekantis kolegialus organas).

5.1.2. Bendrovės gali nuspręsti suformuoti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų pateikti paaiškinimą, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus.		visuotiniame akcininkų susirinkime buvo patvirtinti Audito komiteto sudarymo ir veiklos nuostatai. 2017 m. balandžio 28 d. Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime buvo išrinkti 3 audito komiteto nariai, iš kurių 2 yra nepriklausomi nariai. Audito komiteto nariai išrinkti 4 metų kadencijai. Audito komitetas yra nepriklausomas, objektyvus stebėjimo, tyrimo, vertinimo ir konsultavimo veikla užsiimantis komitetas, skirtas organizacijos veiklai gerinti ir pridėtinei vertei kurti. Jo pagrindinė funkcija yra sistemingai ir visapusiškai vertinti ir skatinti gerinti organizacijos rizikos valdymo, kontrolės ir priežiūros procesų veiksmingumą bei teikti išvadas Valdybai bei Vadovybei dėl tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, rizikos valdymo procedūrų, vidaus kontrolės funkcionavimo. Bendrovėje skyrimo ir atlygio komitetai nėra suformuoti. Kadangi Bendovės valdybą sudaro kompetentingi nariai ir jie savo veiklą atlieka efektyviai, šiuo metu Bendrovė nemato poreikio turėti kitų komitetų.
5.1.3. Bendrovėse formuojamiems komitetams nustatytas funkcijas teisės aktų numatytais atvejais gali atlikti pats kolegialus organas. Tokiu atveju šio Kodekso nuostatos, susijusios su komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), kai tinka, turėtų būti taikomos visam kolegialiam organui.	Neaktualu	Bendrovės valdyba neatlieka Audito komitetui priskirtų funkcijų.
5.1.4. Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto nariai turėtų būti parenkami pirmiausia atsižvelgiant į jų kompetenciją, pirmenybę teikiant nepriklausomiems kolegialaus organo nariams. Valdybos pirmininkas neturėtų būti komitetų pirmininku.	Taip	Audito komitetą sudaro 3 nariai, kurių du yra nepriklausomi, turintys ne mažesnę kaip 5 metų patirtį apskaitos srityje, turintys atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos srityse. Valdybos pirmininkas nėra komiteto narys.
5.1.5. Kiekvieno suformuoto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdysenos struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat	Taip	Audito komitetas vadovaujasi komiteto sudarytais ir Visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintais veiklos nuostatais. Šie nuostatai nustato taisykles, apibrėžiančias Audito komiteto teises ir pareigas, Audito komiteto dydį, narystės Audito komitete laikotarpį, Audito komiteto narių išsilavinimo,

kasmet savo metiniame pranešime, nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus.		profesinės patirties reikalavimus bei nepriklausomumo principus. Audito komitetas kiekvienais metais pateikia metinę veiklos ataskaitą visuotiniam akcininkų susirinkimui, kurioje skelbia komiteto sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose, aprašo atliktus darbus ir pateikia rezultatus.
5.1.6. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri bendrovės darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Kolegialaus organo nariai sprendimus priima savo narių posėdžiuose, tačiau tam tikrais atvejai komitetas kviečiasi į savo posėdžius Bendrovės vadovą bei atsakingus Bendrovės darbuotojus, kurie yra atsakingi už svarstomų klausimų veiklos sritis. Taip pat Audito komiteto pirmininkui yra sudarytos sąlygos palaikyti ryšius su akcininkais.
5.2. Skyrimo komitetas.		
5.2.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas priežiūros, valdymo organų narių ir administracijos vadovų vietas bei rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir gebėjimų, kurių reikia konkrečiai pozicijai, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį, narių įgūdžius, žinias ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui.	Ne	Bendrovėje skyrimo komitetas nėra sudarytas.
5.2.2. Sprendžiant klausimus, susijusius su kolegialaus organo nariais, kurie su bendrove yra susiję darbo santykiais, ir administracijos vadovais, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.		

5.3. Atlygio komitetas.	Ne	Bendrovėje Atlygio komitetas nėra sudarytas. Bendrovėje yra įgyvendinta atlygimų politika, apimanti visas atlyginimų formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausomas išmokas, pensijų modulius bei išeitines išmokas. Bendrovėje šią tvarką tvirtina Bendrovės vadovybė suderinus su Bendrovėje veikiančiu profsąjungos komitetu.
Pagrindinės atlygio komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl atlygio politikos, taikomos priežiūros ir valdymo organų nariams ir administracijos vadovams. Tokia politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išeitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios leistų bendrovei susigrąžinti sumas arba sustabdyti mokėjimus, nurodant aplinkybes, dėl kurių būtų tikslinga tai padaryti; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualaus atlygio kolegialių organų nariams ir administracijos vadovams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlygio politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą; 3) reguliariai peržiūrėti atlygio politiką bei jos įgyvendinimą.		
5.4 Audito komitetas.		
5.4.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos yra apibrėžtos teisės aktuose, reglamentuojančiuose audito komiteto veiklą[6].	Taip	Audito komitetas vadovaujasi Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintais Audito komiteto nuostatais. Audito komitetas vykdo nepriklausomą, objektyvią stebėjimo, tyrimo, vertinimo ir konsultavimo veiklą, skirtą bendrovės veiklai gerinti ir pridėtinei vertei kurti.
5.4.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracijos vadovai turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais.	Taip	Visiems komiteto nariams yra suteikiama išsami informacija, susijusi su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais, bei komiteto nariams pareikalavus suteikiama informacija apie svarbių sandorių vykdymą.
5.4.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) valdybos pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant valdymo organų nariams.	Taip	Audito komitetas sprendžia dėl kitų asmenų dalyvavimo jo posėdžiuose ir esant reikalui, Audito komitetas kviečiasi į savo posėdžius Bendrovės vadovą bei atsakingus Bendrovės darbuotojus, kurie yra atsakingi už svarstomų klausimų

[6] Audito komitetų veiklos klausimus reglamentuoja 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas, taip pat Lietuvos banko patvirtintos taisyklės, reglamentuojančios audito komitetų veiklą.

		veiklos sritis. Taip pat Audito komiteto pirmininkui yra sudarytos sąlygos palaikyti ryšius su akcininkais.
5.4.4. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės.	Taip	Audito komitetas yra informuojamas apie vidaus auditoriaus atliktus darbus bei gauna išvadas apie atliktus tyrimus. Audito komitetas kiekvienais metais gauna ataskaitas iš išorės auditorių, kuriose yra aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir Bendrovės bei jos grupės.
5.4.5. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi pažeidimai, ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksmams.	Taip	Bendrovė yra suteikusi darbuotojams galimybę pateikti skundus arba anonimiškus pranešimus apie Bendrovėje daromus pažeidimus, tačiau Bendrovė tokių skundų ar pranešimų per ataskaitinį laikotarpį nėra gavusi.
5.4.6. Audito komitetas turėtų teikti stebėtojų tarybai, jei ji nesudaroma – valdybai, savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.	Taip	Audito komitetas analizuoja ir vertina bendrovės metines ir pusmečio finansines ataskaitas, teikia rekomendacijas valdybai dėl jų patvirtinimo, kartu pateikdamas ir savo to laikotarpio veiklos ataskaitas.
6. principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas **Bendrovės valdysenos sistema turėtų skatinti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.** **Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.**		
Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovės valdymo organų nariai elgiasi taip, kad nekiltų interesų konfliktas su Bendrove. Ataskaitiniu laikotarpiu nėra žinoma nei vieno interesų konflikto tarp Bendrovės ir jos valdymo organo nario atvejo.

7. principas: Bendrovės atlygio politika **Bendrovėje nustatyta atlygio politika, jos peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant kolegialių organų narių ir administracijos vadovų atlygį, taip pat užtikrinti bendrovės atlygio politikos viešumą, skaidrumą, taip pat ir ilgalaikę bendrovės strategiją.**		
7.1. Bendrovė turėtų patvirtinti ir paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje atlygio politiką, kuri turėtų būti reguliariai peržiūrima ir atitiktų ilgalaikę bendrovės strategiją.	Taip/Ne	Bendrovėje yra įdiegta ir veikia Bendrovės vadovybės patvirtinta atlygio politika, tačiau ji nėra skelbiama bendrovės interneto tinklapyje. 2020 m.ataskaitiniame visuotiniame akcininkų susirinkime bus tvirtinama Atlygio politika, kuri bus paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje ir reguliariai peržiūrima.
7.2. Atlygio politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išeitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios numatytų atvejus, kada bendrovė gali susigrąžinti išmokėtas sumas arba sustabdyti mokėjimus	Taip	Bendrovėje yra įgyvendinta atlygio politika, apimanti visas atlyginimų formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausomas išmokas, pensijų modulius bei išeitines išmokas.
7.3. Siekiant vengti galimų interesų konfliktų, atlygio politika turėtų numatyti, kad kolegialių organų, kurie vykdo priežiūros funkcijas, nariai neturėtų gauti atlygio, kuris priklausytų nuo bendrovės veiklos rezultatų.	Taip	Žr. 3.2.8 punktą.
7.4. Atlygio politika turėtų pateikti pakankamai išsamią informaciją apie išeitinių išmokų politiką. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų fiksuoto atlygio dalis arba jos ekvivalento suma. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	Išeitinės išmokos skiriamos vadovaujantis LR Darbo kodekso 5 skyriaus nuostatomis bei Bendrovėje veikiančia Materialinio skatinimo ir pašalpų skyrimo tvarka.
7.5. Jei bendrovėje taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema, atlygio politikoje turėtų būti pateikta pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo. Tuo atveju, kai atlygis yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Po teisių suteikimo kolegialių organų nariai ir administracijos vadovai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu.	Ne	Bendrovėje nėra taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema.
7.6. Bendrovė turėtų paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje informaciją apie atlygio politikos įgyvendinimą, kurioje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama kolegialių organų ir vadovų atlygio politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlygio politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Tokio pobūdžio informacijoje neturėtų būti komercinę vertę	Ne	Žr.7.1. punktą.

turinčios informacijos. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlygio politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.		
7.7. Rekomenduojama, kad atlygio politika arba bet kuris esminis atlygio politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Schemoms, pagal kurias kolegialaus organo nariams ir darbuotojams yra atlyginama akcijomis arba akcijų opcionais, turėtų pritarti visuotinis akcininkų susirinkimas.	Ne	Žr.7.1. punktą.
8. principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdysenoje **Bendrovės valdysenos sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose ar abipusiuose susitarimuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.**		
8.1. Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos interesų turėtojų teisės ir teisėti interesai.	Taip	Bendrovės valdymo sistema užtikrina, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teises, kurias gina įstatymai. Bendrovėje yra sudarytos sąlygos interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme - Bendrovės darbuotojų bei pieno gamintojų dalyvavimas Bendrovės akciniame kapitale. Didžioji dalis darbuotojų yra Bendrovės akcininkai, todėl jie tiesiogiai dalyvauja bendrovės valdysenoje. Interesų turėtojams, dalyvaujantiems valdymo procese, sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija bei balsuoti priimant atitinkamus sprendimus. Be to Bendrovė yra sudariusi sąlygas konfidencialiai pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką.
8.2. Bendrovės valdysenos sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdysenoje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų ar jų atstovų dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojais ar jų atstovais bendrovės valdysenos ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdyseną bendrovės nemokumo atvejais ir kita.		
8.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdysenos procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		
8.4. Interesų turėtojams turėtų būti sudarytos sąlygos konfidencialiai pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui.		
9. principas: Informacijos atskleidimas **Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdyseną, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.**		
9.1. Nepažeidžiant bendrovės konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių tvarkos, taip pat asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, bendrovės viešai atskleidžiama informacija turėtų apimti, įskaitant, bet neapsiribojant:	Taip	Šioje rekomendacijoje nurodyta informacija, laikantis duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir konfidencialios informacijos tvarkos, atskleidžiama Bendrovės metiniuose ir pusmečio pranešimuose. Ši informacija skelbiama AB Nasdaq Vilnius
9.1.1. bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;		

9.1.2. bendrovės veiklos tikslus ir nefinansinę informaciją;		vertybinių popierių biržos tinklapyje bei Bendrovės interneto svetainėje.
9.1.3. asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai, ir (ar) kartu su susijusiais asmenimis valdančius, taip pat įmonių grupės struktūrą bei jų tarpusavio ryšius, nurodant galutinį naudos gavėją;		
9.1.4. bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, kurie iš jų yra laikomi nepriklausomais, bendrovės vadovą, jų turimas akcijas ar balsus bendrovėje bei dalyvavimą kitų bendrovių valdysenoje, jų kompetenciją, atlygį;		
9.1.5. esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus;		
9.1.6. galimus numatyti esminius rizikos veiksnius, bendrovės rizikos valdymo ir priežiūros politiką;		
9.1.7. bendrovės sandorius su susijusiomis šalimis;		
9.1.8. pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais (pavyzdžiui, žmogiškųjų išteklių politika, darbuotojų dalyvavimas bendrovės valdysenoje, skatinimas bendrovės akcijomis ar akcijų opcionais, santykiai su kreditoriais, tiekėjais, vietos bendruomene ir kt.);		
9.1.9. bendrovės valdysenos struktūrą ir strategiją;		
9.1.10. socialinės atsakomybės politikos, kovos su korupcija iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu. Šis Kodekso principas neatleidžia bendrovės nuo pareigos atskleisti informaciją, numatytą teisės aktuose.		
9.2. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	Taip	Bendrovė atskleidžia informaciją apie Bendrovės ir jos dukterinių įmonių grupės konsoliduotus rezultatus. Informacija atskleidžiama konsoliduotame metiniame pranešime bei konsoliduotose pusmečio finansinėse ataskaitose.
9.3. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlygį ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama 7 principe.	Taip/Ne	Rekomendacijoje nurodyta informacija pateikiama Bendrovės metiniuose ir pusmečio pranešimuose.
9.4. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami	Taip	Bendrovė visą reglamentuojamą informaciją atskleidžia per AB

informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu.		Nasdaq Vilnius naujienų platinimo sistemą. Taip užtikrinama galimybė su ja susipažinti kuo platesnei visuomenei. Informacija vienu metu pateikiama ir lietuvių ir anglų kalbomis. Be to, informaciją bendrovė skelbia prieš arba po Nasdaq Vilnius prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus. Bendrovė informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per Centrinę reglamentuojamos informacijos bazę.
10. principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas **Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.**		
10.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės finansinės padėties ir finansinių veiklos rezultatų, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metiniame pranešime pateikiamos finansinės informacijos patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Nepriklausoma audito įmonė atlieka atskirų ir konsoliduotų Bendrovės ir jos dukterinių įmonių (grupės) metinių finansinių ataskaitų auditą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus priimtus Europos Sąjungoje. Nepriklausoma audito įmonė taip pat įvertina metinio pranešimo atitikimą audituotoms finansinėms ataskaitoms.
10.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma - bendrovės valdyba.	Taip	Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.
10.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti viešai. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Informacija apie užmokestį audito bendrovei pateikiama viešai Bendrovės metiniuose pranešimuose. Audito įmonė teikia ne audito paslaugas tik gavusi Audito komiteto pritarimą. Per 2019 m. Audito įmonė gavo 20 tūks. Eur atlygį už Bendrovės grupei suteiktas ne audito paslaugas.

• SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS ATASKAITA 2019 M.

AB "ROKIŠKIO SŪRIS"

TURINYS

APIE ATASKAITĄ

APIE BENDROVĘ

2019 M. VEIKLOS APŽVALGA

BENDROVĖS SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

Socialinės atsakomybės principai

Rizikos veiksniai

Darbuotojai

Darbo aplinka

Darbuotojų sauga ir sveikata

Visuomenė

Aplinkos apsauga

Kova su korupcija ir kyšininkavimu

APIE ATASKAITĄ

AB „Rokiškio sūris“ (toliau – Bendrovė) siekdama skaidrumo ir atskaitingumo savo veikloje, pateikia socialinės atsakomybės ataskaitą (toliau- ataskaita). Šioje ataskaitoje pristatomi Bendrovės pasiekimai, bei darbai socialinės atsakomybės veikloje, susijusioje su aplinkosauga santykiais su darbuotojais ir visuomene. Ataskaitoje aprašomi Bendrovės veiksmai bei pasiekimai socialinės atsakomybės srityje 2019 m.

Bendrovės ataskaita parengta atsižvelgiant į Jungtinių Tautų (JT) inicijuotą Pasaulinio susitarimo (angl. Global Compact) principus, bei Pasaulinės ataskaitų rengimo iniciatyvos (angl. Global Reporting Initiative, GRI) rekomendacijomis, kurios padeda įvertinti ir atskleisti ekonominius, aplinkosaugos, darbuotojų, žmogaus teisių, su visuomene bei rinka susijusius rodiklius.

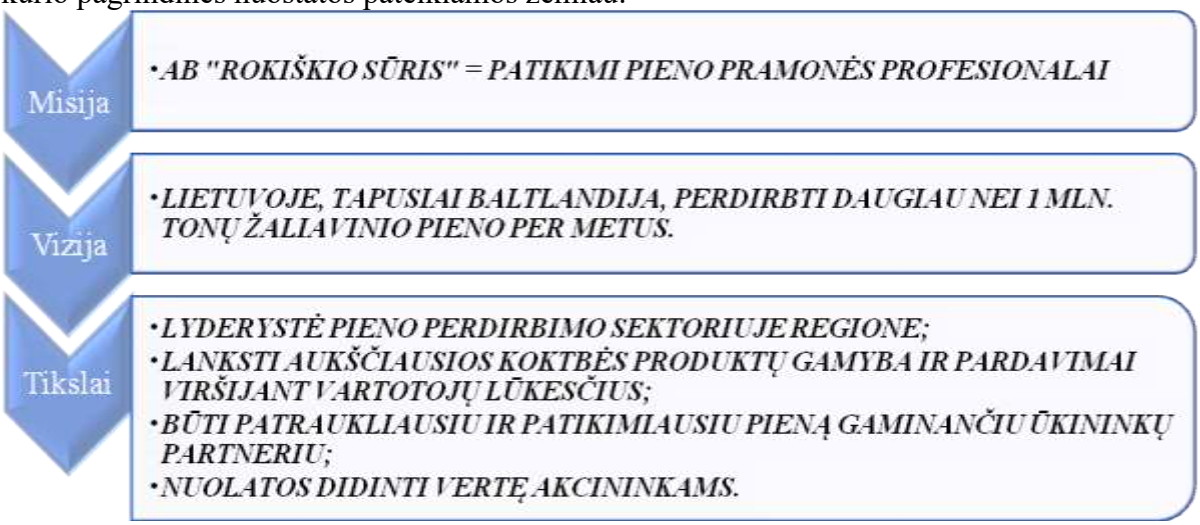
Ataskaita pateikiama lietuvių ir anglų kalbomis, publikuojama Bendrovės tinklapyje www.rokiskio.com, taip pat skelbiama „Nasdaq Baltic“ internetinėje svetainėje kartu su metine finansine ataskaita.

APIE BENDROVĘ

Bendrovės strategija ir tikslai

AB „Rokiškio sūris“ savo veikloje vadovaujasi valdybos patvirtintu 3 metų strateginiu planu, kurio pagrindinės nuostatos pateikiamos žemiau:

Bendrovės veikla

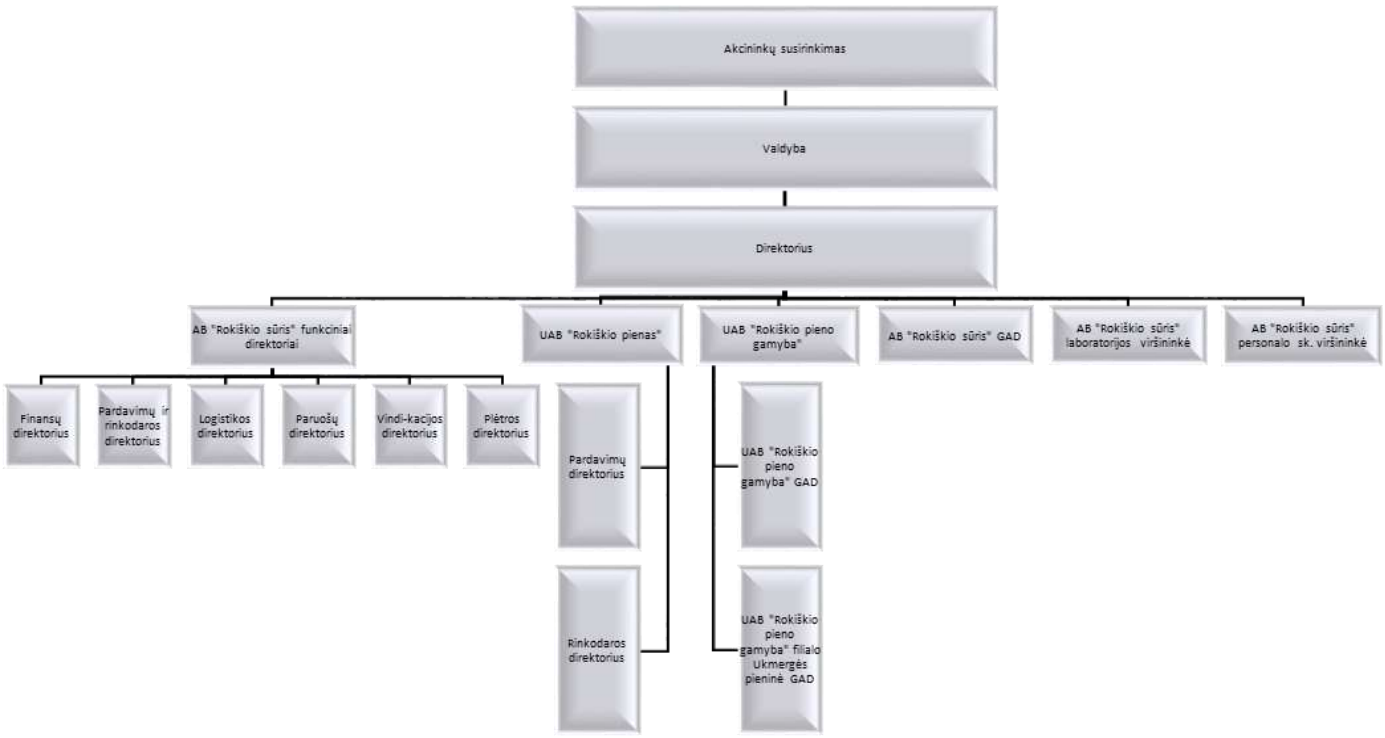
Grupės pagrindinė veikla yra pieno perdirbimas. Pagrindiniai produktai yra sūriai, sviestas, sausi pieno produktai ir švieži pieno produktai. AB „Rokiškio sūris“ grupės gamyba yra vykdoma Rokiškio (AB „Rokiškio sūris“), Utenos (UAB „Rokiškio pieno gamyba“) ir Ukmergės miestuose (UAB „Rokiškio pieno gamyba“ filialas „Ukmergės pieninė“).

- AB „Rokiškio sūris“ (Rokiškyje) specializacija – fermentinių sūrių ir išrūgų produktų gamyba ir prekyba.
- UAB „Rokiškio pieno gamyba“ (Utenos įmonėje) specializacija – šviežių pieno produktų, išrūgų baltymų koncentrato, pieno miltų ir sviesto gamyba.
- UAB „Rokiškio pieno gamyba“ (Ukmergės įmonėje) specializacija – varškės ir varškės produktų, pelėsinio sūrio gamyba.
- UAB „Rokiškio pienas“ įmonės specializacija – visos įmonių grupės produktų prekyba Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Žaliavinio pieno supirkimas yra vykdomas visoje Lietuvos teritorijoje ir kitose šalyse, steigiant nuosavą pieno supirkimo tinklą arba naudojantis tarpininkų paslaugomis.

AB Rokiškio sūris“ Grupės struktūra

AB „Rokiškio sūris“ Grupės (toliau Grupė) valdymo struktūra yra organizuota pagal pagrindines funkcijas, t. y. pardavimai, gamyba, finansų valdymas, pieno supirkimas, logistika, vindikacija bei verslo plėtra. Funkciniai direktoriai formuoja ir vysto Grupės strategiją, taktiką ir uždavinius pagal šias funkcijas.

AB „Rokiškio sūris“ Valdybos nariai :

(Išrinkti 2017.12.13 Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)

Bendrovės valdybos pirmininkas	Antanas Trumpa	nuo 2017.12.13
Valdybos pirmininko pavaduotojas	Antanas Kavaliauskas	Bendrovės valdybos narys nuo 2005 m. (naujai 4 m. kadencijai išrinktas 2017.12.13 Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)
Bendrovės valdybos narys	Ramūnas Vanagas	Valdybos narys nuo 2006 m. (naujai 4 m. kadencijai išrinktas 2017.12.13 Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)
Bendrovės valdybos narys	Paul M Campbell	(4 m. kadencijai išrinktas 2017.12.13 Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)
Bendrovės valdybos narys	Darius Norkus	Valdybos narys nuo 2008 m. (naujai 4 m. kadencijai išrinktas 2017.12.13 Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)

Bendrovės vadovybė

Bendrovės vadovybės nariai

Pareigos	Vardas, pavardė	Pareigas eina nuo
Direktorius	Dalius Trumpa	2018-01-01
Finansų direktorius	Antanas Kavaliauskas	2002-05-01
Plėtros direktorius	Ramūnas Vanagas	2005-09-27
Vindikacijos direktorius	Jonas Kvedaravičius	2002-05-01
Logistikos direktorius	Jonas Kubilius	2002-05-16
Paruošų direktorius	Evaldas Dikmonas	2002-05-14
Pardavimų ir rinkodaros direktorius	Darius Norkus	2001-07-18

2019 M. VEIKLOS APŽVALGA

2019 metų Bendrovės veiklos apžvalga pateikiama 2019 metų Konsoliduoto metinio pranešimo punkte Nr. 8.

BENDROVĖS SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

Socialinės atsakomybės principai

AB „Rokiškio sūris“ socialinės atsakomybės veikla yra paremta Bendrovės vertybėmis, bei svarbiausiais savo veiklos principais: socialiai atsakingu ir skaidriu verslu, racionalių naujovių diegimu, bei kompetentingo personalo išlaikymu ir ugdymu. Bendrovė siekdama išlaikyti socialiai atsakingo ir skaidraus verslo partnerio statusą siekia palaikyti santykius su darbuotojais ir visuomene, vykdant skaidrią ir atsakingą veiklą rinkoje, bei aplinkosaugos srityje.

2017/2018 metais AB „Rokiškio sūris“ buvo atliktas auditas pagal SMETA 4 sričių audito principus. Pagrindinės šio audito „sritys“ : 1) darbo standartai; 2) sveikata ir sauga darbe; 3) aplinkos apsauga; 4) veiklos praktika. Auditą atliko UAB „Bureu Veritas Lit“. Audito ataskaita patalpinta SEDEX paskyroje.

Nuo 2012 m. dukterinėse įmonėse UAB „Rokiškio pienas” ir UAB “Rokiškio pieno gamyba” veikia įdiegtas standartas ”Socialinis atsakingumas SA8000”. Šis standartas - tai reikalavimai įmonei, kuri nori nepriklausomo įvertinimo pagalba pademonstruoti socialiai atsakingą požiūrį į darbo sąlygų sudarymą ir palaikymą. SA8000 paskirtis - nustatyti tarptautinėmis žmogaus teisių normomis ir nacionaliniais darbo įstatymais pagrįstus reikalavimus, kurie apsaugota visus įmonės valdymo apimtyje ir įtakoje esančius darbuotojus, toje įmonėje gaminančius gaminius ar teikiančius paslaugas, įskaitant darbuotojus, įdarbintus pačios įmonės, taip pat jos tiekėjus ir subtiekėjus.

Pagal ši standartą Bendrovių politika: „Bendrovė, vykdydama verslą, remiasi tarptautiniu mastu pripažįstamomis žmogaus ir darbuotojų teisėmis. Mes stengiamės, kad su visais darbuotojais būtų elgiamasi sąžiningai ir pagarbiai. Mes tikimės ir siekiame, kad mūsų tiekėjai ir subrangovai, bei tolimesnė reikšminga tiekimo grandinė laikytųsi tokių pačių principų. Mes tikime, kad dialogas tarp darbdavio ir darbuotojų yra ir gali prisidėti siekiant tvarios sėkmės įmonei bei jos darbuotojams.”

Atitikdama šio standarto socialinio atsakingumo reikalavimus, įmonė galės:
- sukurti, palaikyti ir įgyvendinti politiką bei procedūras, siekdama tvarkyti tuos klausimus, kuriuos ji gali valdyti ar įtakoti.
- užtikrinti suinteresuotosioms šalims, kad įmonės nustatyta politika, procedūros ir praktika atitinka šio standarto reikalavimus.

Socialinės atsakomybės principai:

Atskaitomybė (už poveikį visuomenei, ekonomikai, aplinkai);
Skaidrumas (sprendimų ir veiklos, kuri daro poveikį visuomenei ir aplinkai);
Etiškas (padorus) elgesys;
Gerbti (įsiklausyti ir reaguoti) suinteresuotųjų šalių interesus;
Gerbti įstatymų viršenybę;
Laikytis tarptautinio elgesio normų;
Gerbti žmogaus teises.

Socialinės atsakomybės ir rėmimo priemonės yra svarbios siekiant palaikyti geros partnerystės ryšius su vietinėmis bendruomenėmis ir visuomene nacionaliniu lygiu.

Rizikos veiksniai

Darbuotojų paieška ir įdarbinimas.	Darbuotojų kvalifikacija, bei darbuotojų integravimas į darbo procesus.	Darbuotojų išlaikymas ir kaitos mažinimas.
•Darbuotojų paieška darbo biržoje. •Bendradarbiavimas su mokslo įstaigomis. •Įmonėje dirbančių darbuotojų rekomendacijos. •Vidiniai įmonės resursai (skatina darbuotojus tobulėti, bei kelti kvalifikaciją).	•Įmonėje veikia darbuotojų veiklos vertinimo ir ugdymo sistema. •Kiekvienais metais sudaromi darbuotojų ugdymo planai. •Mokymai organizuojami tiek siunčiant darbuotojus į išorinius tiekėjų organizuojamus seminarus, tiek grupės viduje.	•Įmonė stengiasi suburti stabilų kolektyvą, palaikydama gerus santykius, suteikdama galimybes tobulėti, augti, dalyvauti sprendimų priėmime, suteikdama lengvatas darbuotojams.

Šie socialiniai rizikos veiksniai nepriklauso vien nuo įmonės veiksmų. Bendrovė gali būti priversta didinti investicijas robotizuojant gamybos procesus, t. y. rankinį darbą pakeisti robotais.

Darbuotojai

Darbuotojai – pagrindinis Bendrovės turtas, lemiantis Bendrovės veiklos efektyvumą ir sėkmę. Bendrovės personalo politika yra orientuota į kompetentingų darbuotojų ugdymą, komandinio darbo bei organizacijos kultūros formavimą.

Bendrovė bei jos darbuotojai vadovaujasi Bendrovėje galiojančia apmokėjimo už darbą tvarka ir jos priedais, darbo tvarkos taisyklėmis, vidaus mokymų organizavimo tvarka, etiškos darbdavystės politika, verslo etikos politika, lygių galimybių politika, žmogaus teisių politika.

AB „Rokiškio sūris“ grupės 2019 m. vidutinis darbuotojų skaičius - 1453, lyginant su 2018 m. (1484) jis sumažėjo 2,09 % arba 31 darbuotoju. Darbuotojų skaičiaus sumažėjimas susijęs su žaliavinio pieno supirkimo punktų sumažėjimu, dėl ko sumažėjo pieno supirkimo punktų vedėjų bei logistikos skyriaus darbuotojų skaičius.

2019 m. darbininkai sudaro 82,3 %, (2017 m. - 82,5 %) tarp visų Bendrovės darbuotojų; specialistai - 17,1 % (2018 m. – 17,0 %); vadovaujančio personalo skaičius nepakito išliko 8 darbuotojai.

Bendrovės grupės darbuotojai pagal kategorijas

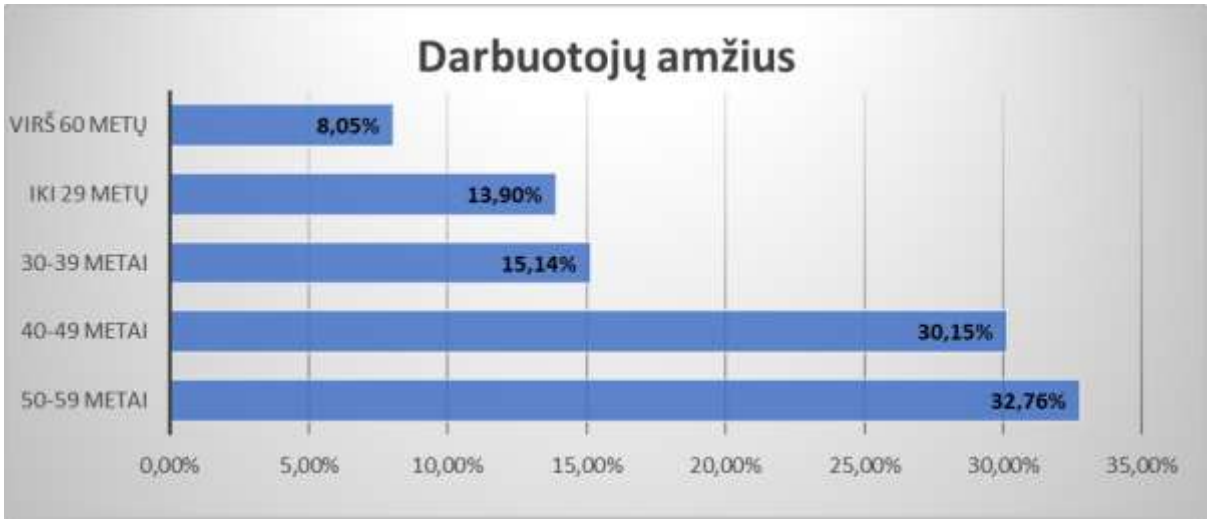
Darbuotojų grupė	Vidutinis darbuotojų skaičius		Pokytis
	2019.12.31	**2018.12.31**	**(%)**
Vadovai*	8	8	**0,00**
Specialistai	249	252	**-1,19**
Darbininkai	1196	1224	**-2,29**
Iš viso:	**1453**	**1484**	**-2,09**

*Bendrovės vadovaujantiems darbuotojams priskiriami funkciniai direktoriai.

AB „Rokiškio sūris“ grupėje 2019 m. gruodžio 31d. dirbo - 54,2 % vyrų ir 45,8 % moterų (2018 m. gruodžio 31 d. atitinkamai- 53,8 % ir 46,2 %).

Vidutinis Bendrovės grupės darbuotojų amžius – 45-eri metai. Toks pat vidutinis darbuotojų amžius buvo ir 2018 m.

AB „Rokiškio sūris“ grupės darbuotojų išsilavinimas

Bendrovėje dirba aukštą kvalifikaciją turintys darbuotojai, iš jų: su aukštuoju išsilavinimu – 10,81 % (2018 m.- 10,98 %); aukštesniuoju – 49,07 % (2018 m.- 50,81 %); viduriniu – 40,06 % (2018 m.- 38,14 %); nebaigtu viduriniu - 0,06 % (2018 m.- 0,07 %).

Išsilavinimas	2019.12.31	2018.12.31	Pokytis (%)
Aukštasis	157	163	**-3,68**
Aukštesnysis	713	754	**-5,44**
Vidurinis	582	566	**+2,83**
Nebaigtas vidurinis	1	1	**0,00**

Darbo aplinka

Etiška darbdavystė

Nuo 2018 m. vasario mėn. Bendrovėje dokumentuota Etiškos darbdavystės politika, kurioje siekiama įtvirtinti Bendrovėje propaguojamas elgesio normas:
Dėl laisvai pasirenkamo darbo. Netoleruojame prievartinio, privalomo ar nesavanoriško darbo.
Dėl asociacijų laisvės ir teisės į kolektyvines derybas. Gerbiame dirbančiųjų teisę jungtis prie arba suformuoti pačių apsirinktą profesinę sąjungą ir kolektyviai derėtis dėl darbo sąlygų. Įsipareigojame netaikyti jokių priemonių, varžančių šią darbuotojų teisę, bei sudaryti galimybes ir nekliudyti plėtoti paralelinių priemonių nepriklausomoms ir laisvoms asociacijoms ir deryboms.
Dėl sveikatos ir saugos. Užtikriname saugia, higieniška ir nepavojingą darbo aplinką nuolat imdamiesi adekvačių veiksmų, siekiant užkirsti kelią sveikatos žalai, susijusiai su tiesioginiu darbuotojo darbu arba galinčiai atsirasti darbo metu, sumažinant atitinkamai darbo aplinkai būdingas pavojaus priežastis. Siekdami sustiprinti saugą ir sveikatą, į šią veiklą įtraukiame ir pačius darbuotojus, mokant saugos ir sveikatos klausimais naujus ir jau dirbančius darbuotojus
Dėl darbo užmokesčio ir išmokų. Darbuotojams, nustatytu laiku, mokamas sutartas darbo užmokestis, kuris yra ne mažesnis nei Vyriausybės nustatytas minimalus atlyginimas ir (arba) ne mažesnis nei pragyvenimo minimumo atlyginimas. Neatliekame jokių darbo užmokesčio išskaitų nenumatytų LR teisės aktuose.
Dėl darbo laiko. Užtikriname, kad darbuotojų dirbtas laikas atitinka LR teisės aktų nuostatas ir privalomus standartus, susijusius su darbo valandomis bei viršvalandžiais, pertraukomis, poilsio valandomis, atostogomis, įskaitant motinystės ir tėvystės atostogas.
Dėl diskriminacijos. Netoleruojame diskriminacijos įdarbinimo, darbo užmokesčio, mokymosi, karjeros, darbo santykių klausimais. Asmeninio tobulėjimo ir karjeros galimybės vienodai užtikrinamos visiems darbuotojams.
Netoleruojame diskriminacijos darbuotojų dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar apžiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos ar kitais pagrindais.
Dėl nuolatinio darbo suteikimo. Visais atvejais sudarant nuolatinio pobūdžio atliekamą darbą suteikiame nuolatinį darbą pagrįstą oficialiais darbo santykiais, kuriuos nustato LR teisės aktų nuostatai ir praktika.
Dėl šiurkštaus ir nehumaniško elgesio. Netoleruojame darbuotojų žeminimo, menkinimo, įžeidinėjimo, iš jos/jo negali būti tyčiojamasi, prie jos/jo negali būti priekabiaujama, jis/ji negali būti

įkalbinėjamas/a, šantažuojamas/a, manipuliuojamas/a arba kitaip verčiamas/a daryti tai, kas prieštarauja įstatymams, sąžinei ar kitiems principams. Bendrovės darbuotojai gerbiami, jų orumas saugomas.
Šią politiką komunikuojame visiems darbuotojams, bei suinteresuotoms šalims (pagal poreikį) siekiant įsipareigojimų aiškumo ir suprantamumo.
Vadovybė įsipareigoja nuolat stebėti, kaip ši politika yra įgyvendinama kasdienėje veikloje.

Žmogaus teisių apsauga ir lygios galimybės

Bendrovė vadovaujasi 2017 m. patvirtina Lygių galimybių ir 2019 m. patvirtinta Žmogaus teisių politikomis, kuriose akcentuojama netolerancija diskriminuojamam elgesiui dėl rasės, lyties, tautybės politinių ar religinių įsitikinimų, dėl sveikatos ar neįgalumo.

Bendrovė numato vienodas galimybės visiems darbuotojams darbo metu. Įdarbinimas ir įdarbinimo eiga yra nustatomi tik pagal asmens dalykines savybes ir kriterijus, susijusius su darbu einant atitinkamas pareigas. Visais atvejais pagrindinis dėmesys yra skiriamas sugebėjimui gerai atlikti darbą.

Bendrovė organizuoja darbą taip, kad jos darbuotojų kolektyve būtų atstovaujamos visos visuomenės grupės ir kiekvienas darbuotojas jaustųsi gerbiamas bei galėtų visiškai panaudoti savo gebėjimus.

Bendrovė savo veiklą organizuoja taip, kad visiems darbuotojams būtų užtikrintos vienodos darbo sąlygos, galimybės kelti kvalifikaciją, siekti profesinio mokymo, persikvalifikuoti, įgyti praktinio darbo patirties, taip pat teikiamos vienodos lengvatos neatsižvelgiant į darbuotojų lytį,
rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją.

Bendrovė siekdama sukurti teigiamą darbo aplinką, veikia rūpestingai, kad savo veikla nepažeistų kitų žmonių teisių, bei laikosi pagrindinių vertybių – pagarbos darbuotojams, sąžiningumo ir atvirumo.
Netoleruoja jokios fizinės, seksualinės ar žodinės prievartos, bauginimų ar grasinimų, žeminančio ar grubaus elgesio. Visi Bendrovės darbuotojai yra gerbiami, jų orumas saugomas.

Netoleruojamas kišimasis į darbuotojų privatų, šeimos gyvenimą ar jų buitį. Atsižvelgdami į LR įstatymus, tvarkome ir naudojame asmens duomenis konkretiems tikslams ir tik sutikus atitinkamam asmeniui.

Darbuotojai, kurių atžvilgiu galimai atlikti neteisėti veiksmai ar matę ir (ar) turintys įtarimą, ir (ar) esantys diskriminavimo, priekabiavimo atvejų liudininkais gali kreiptis į tiesioginį vadovą ar pateikti skundą Bendrovės paskirtam atsakingam asmeniui. Bendrovėje užtikrinamas konfidencialumas nagrinėjant skundus.

Atlyginimų politika

Atlyginimų politika yra dalis Bendrovės vidaus darbo taisyklių, darbo apmokėjimo už darbą tvarkos ir jos priedų, kurios apima vidinius dokumentus, reglamentuojančius bendrovės veiklos vykdymo ir jos vidaus kontrolės standartus.

Atsakomybė už bendrovės nuostatų įgyvendinimą yra apibrėžta Bendrovės Vidaus reglamentavimo taisyklėse.

Atlyginimų politika - apmokėjimo už darbą tvarka yra patvirtinta Bendrovės vadovybės posėdyje, suderinus su profsąjungos komitetu. Vadovaujantis LR Akcinių bendrovių įstatymo nuostatomis, atlyginimų politika bus teikiama tvirtinti Bendrovės visuotiniam akcininkų susirinkimui. Atlyginimų komitetas Bendrovėje nėra sudarytas.

Bendrovės vidaus taisyklės etikos ir interesų konfliktų srityje užtikrina, kad suinteresuoti asmenys nedalyvautų procesuose, kuriuose gali kilti interesų konfliktai, tad suinteresuotų asmenų indėlio, rengiant atlyginimų politiką, nėra.

Bendrovės darbuotojų atlyginimų paketą sudaro finansinis, nefinansinis ir emocinis atlygis.

Finansinio atlygio sistema apima:

1) gaunamas fiksuotas atlyginimas už atliktą darbą - sutartyje numatyta mėnesinė alga. Fiksuotas darbo užmokestis yra pagrindinis atlygio komponentas. Atskiro darbuotojo atlygis nustatomas atsižvelgiant į jo pareigas, į tai, ką ir kaip darbuotojas dirba.
2) vienetinis atlygis - gamybos cechų dirbantiesiems, pardavimų sk. sandėlių darbuotojams atlyginimas mokamas pagal atlikto faktinio darbo kiekį ir patvirtintus įkainius. Įkainiai tvirtinami Bendrovės vadovybės posėdyje, suderinus su profsąjungos komitetu. Esant gamybiniam būtinumui, įkainių pakeitimai tvirtinami direktoriaus įsakymu.
3) kintamoji atlygio dalis - pagal Apmokėjimo už darbą tvarkoje patvirtintus skatinimo fondo nuostatus, tvirtintus kartu su apmokėjimo už darbą tvarka. Kintamo atlygio skaičiavimai daromi remiantis ilgamete perspektyva, taip užtikrinant, kad vertinimas remtųsi ilgalaikiu subalansuotu pelnu, kad nuo pelno priklausantis atlygis būtų išmokamas atsižvelgiant į pagrindinius ekonominius ciklus. Darbuotojų kintamas atlygis priklauso nuo darbuotojo individualių rezultatų, darbdavio ir Bendrovės bendrojo pelno. Vertinant darbuotojo veiklą, atsižvelgiama į finansinius ir nefinansinius kriterijus, o taip pat įvairius elgesio kintamuosius, kurie yra susiję su bendrovės vertybėmis, įskaitant tai, kaip darbuotojas laikėsi galiojančių vidaus ir išorės taisyklių. Finansinius ir nefinansinius kriterijus, kurių pagrindu nustatomas kintamas atlygis, apibrėžia kintamo atlygio paskirstymo nuostatai. Taip pat darbuotojams, siekiant skatinti mokamos ir vienkartinės išmokos, numatytos kolektyvinėje sutartyje.

Nefinansinis atlygis yra netiesioginio darbuotojų atlygio forma, kurią bendrovė pasitelkia savo darbuotojų pastangų įsitraukimo bei lojalumo skatinimui, darbuotojų gerovės bei veiklos bendrovėje praturtinimui. Tai įvairūs bendrovės renginiai, pripažinimas ir įvertinimas apdovanojant ypač gerų veiklos rezultatų pasiekusius darbuotojus, sveikatingumo skatinimas, darbuotojų ugdymas.

Emocinis atlygis yra sunkai išmatuojamas, tačiau didelę reikšmę darbuotojų įsitraukimui į bendrovės veiklą turintis veiksnys, kuris apima Bendrovės reputaciją, organizacinę kultūrą ir vertybes, suteikiamas karjeros galimybes, vykdomas įvairias vidines komunikacijos programas- darbuotojai turi galimybę dalintis savo idėjomis, užduoti rūpimus klausimus.

Darbo apmokėjimo sistema

Bendrovėje veikia efektyvi ir teisinga darbo apmokėjimo sistema, kurios tikslas - pritraukti, išlaikyti ir motyvuoti darbuotojus. Visos darbo sutartys su Bendrovės darbuotojais, tarp jų ir vadovų, yra sudarytos pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso reikalavimus. Darbuotojai priimami į darbą ir atleidžiami iš jo laikantis Darbo kodekso reikalavimų.

AB „Rokiškio sūris“ grupės vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes

Darbuotojų grupė	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (bruto) EUR		Pokytis (%)
	2019.12.31	2018.12.31*	
Vadovų	2712	2695	0,63
Specialistų	1404	1399	0,36
Darbininkų	1164	1128	3,19
Grupės vidurkis	**1215**	**1188**	**2,27**

* Siekiant duomenų palyginamumo, 2018 m. darbo užmokestis padidintas 1,289 karto.

Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis skaičiuojamas vadovaujantis LR Vyriausybės nutarimu Nr. 496, 2017.06.21.

AB „Rokiškio sūris“ Grupės darbuotojams mokamas darbo užmokestis susideda iš:

1) gaunamo fiksuoto atlyginimo už atliktą darbą- sutartyje numatyta mėnesinė alga;

2) vienetinio atlygio: gamybos cechų dirbantiesiems, pardavimų sk. sandėlių darbuotojams atlyginimas mokamas pagal atlikto faktinio darbo kiekį ir patvirtintus įkainius;

3) kintamosios atlygio dalies: pagal Apmokėjimo už darbą tvarkoje patvirtintus skatinimo fondo nuostatus.

Bendrovėje nuo 2018 m. iki šiol yra taikoma apmokėjimo už darbą tvarka, pagal Bendrovėje nustatytas kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis, priklausančias nuo bendrovės veiklos rezultatų, rinkos situacijos ir kitų veiksnių. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalys skiriamos kiekvienam skyriui pagal patvirtintą funkcinę valdymo sistemą. Šią apmokėjimo tvarką tvirtina Bendrovės vadovas.

Kiekvienas Bendrovės gamybinis cechas ar skyrius turi patvirtintą skatinimo fondo paskirstymo tvarką, kurioje numatyta visų darbuotojų darbo vertinimo kriterijai ir jų skatinimas. Darbuotojų veiklos vertinimas yra vienas iš svarbiausių bendrovėje keliamų uždavinių, siekiant kuo efektyviau organizuoti darbą, siekiant užsibrėžtų tikslų, pozityvių santykių tarp vadovų ir jų pavaldinių, didinant darbuotojų motyvaciją.

Socialinis dialogas

Grupės bendrovių darbuotojams yra užtikrinama teisė dalyvauti profsąjungų veikloje. Įmonėse yra sudarytas profsąjungos komitetas, kuris gina savo narių darbo, ekonomines socialines teises ir interesus, gina savo narių teisę į užimtumą, socialines garantijas, rūpinasi profesinės kvalifikacijos ugdymu, formuoja profesinę etiką, siekia maisto pramonės dirbančiųjų darbo užmokesčio ir kitų pajamų didėjimo.

Nuo 2018 m. Bendrovėje išrinkta Darbo taryba, kurią sudaro 11 narių. Taryba sudaryta trijų metų kadencijai, kuri pradedama skaičiuoti nuo tarybos įgaliojimų pradžios.

Materialinė gerovė

Nuo 2019 m. sausio 1 d. nustojus galioti kolektyvinei sutarčiai (LR DK 6 str. 11 d), siekdama išlaikyti kolektyvinėje sutartyje numatytus tikslus - sudaryti sąlygas darniai kolektyvo veiklai, garantuoti įvairių kategorijų darbuotojų darbo, darbo užmokesčio, saugos ir sveikatos bei kitų darbo sąlygų lygį, geresnį, nei numatyta Lietuvos Respublikos įstatymų, Vyriausybės nutarimų, teisės aktų ir sudaryti geresnes darbo ir socialines garantijas bendrovės darbuotojams, vadovybė kartu su Darbo taryba pasirašė Apmokėjimą už darbą tvarką bei jos priedą „Materialinio skatinimo ir pašalpų skyrimo tvarką“, dalis garantijų numatyta darbo tvarkos taisyklėse.
Papildomos socialinės garantijos numatytos Materialinio skatinimo ir pašalpų skyrimo tvarkoje:

- Darbuotojui, auginančiam vaiką invalidą išmokama 1 MMA dydžio materialinė pašalpa vieną kartą per metus;
- Bendrovės darbuotojams, mirus šeimos nariui (sutuoktiniui, tėvams, vaikui), mokama laidojimo pašalpa;
- Mirus Bendrovės darbuotojui, jo šeimai suteikiama vienkartinė laidojimo pašalpa;
- Darbo jubiliejinių sukakčių progomis (20-ties, 25-rių, 30-ties, 35-rių, 40-ties, 45-rių, 50-ties) Bendrovės darbuotojams mokama papildoma išmoka;
- Suteikiama parama sunkiai ir ilgai sunkiomis ligomis sergantiems bei traumas gavusiems Bendrovės darbuotojams;
- Bendrovės darbuotojams, darbuotojų šeimos nariams, Bendrovėje dirbusiems ir į pensiją išėjusiems darbuotojams, suteikiama nuolaida gydymui, Bendrovėje veikiančioje profilaktoriume – sanatorijoje;
- Darbuotojams, sulaukusiems pensijinio amžiaus ir išeinantiems į pensiją, mokama didesnė nei LR darbo kodekse numatyta išeitinė kompensacija;
- Nemokamos atostogos, numatytos LR DK darbuotojo santuokai sudaryti, darbuotojo dalyvavimui mirusio šeimos nario laidotuvėse, apmokamos bendra atostogų suteikimo tvarka. Be to suteikiamos atostogos darbuotojams tuokiantis jų vaikams.

Bendrovės darbuotojų teisės bei pareigos numatytos jų pareiginiuose nuostatuose. Darbo sutartyse nėra numatyta ypatingų teisių bei pareigų.

Kompetencijų ugdymas

AB „Rokiškio sūris“ personalo ugdymas ir specialiųjų bei bendrųjų įgūdžių tobulinimas yra vienas svarbiausių įmonės prioritetų, kadangi tik išsilavinę, tinkamų žinių ir patirties turintys darbuotojai gali sukurti kokybišką produktą. Ugdymo planai yra sudaromi kasmet, atsižvelgus į Bendrovės tikslus ir darbuotojų kompetencijos atitikimą šiems tikslams pasiekti. Įmonės darbuotojams suteikiamos galimybės gilinti žinias bei tobulintis įvairiuose mokymuose, seminaruose, konferencijose, taip pat įmonė remia profesinio išsilavinimo įgijimą šalies universitetuose, kolegijose ar kitose kvalifikacinį laipsnį suteikiančiose mokymo institucijose.

2019 m. Bendrovės gamybos meistrai mokėsi pagal unikalią 5 dienų bendrųjų įgūdžių mokymo programą „Meistrų akademija“, šių mokymų sesija vyks 2020 metais. Aukščiausio lygmens vadovai gilino strateginio valdymo bei korporatyvinės vadybos žinias, vidutinio lygmens vadovai dalyvavo vadovavimo, komandos stiprinimo, streso valdymo bei kitų bendrųjų įgūdžių ugdymo mokymuose. Didelis dėmesys yra skiriamas užsienio kalbų mokymuisi.

Taip pat AB „Rokiškio sūris“ rengia specialius kursus ir mokymus šalies žemdirbiams, kad šie sėkmingai rūpintųsi savo bandų sveikata, tinkamai prižiūrėtų pieno melžimo, šaldymo bei laikymo įrangą, modernizuotų pieno ūkį. Modernus pieno ūkis, pieno kokybė bei bandos sveikata lemia pieninkystės verslo sėkmę.

Bendrovės organizacinė kultūra ir santykiai su darbuotojais

Siekdama stiprinti ryšius su savo darbuotojais, Bendrovė kas trys metai organizuoja jau tradiciniu tapusį gamybos darbuotojų šeimų festivalį, kuriame šeimos parodo savo sugebėjimus sporto, dainavimo, galvosūkių bei kitose rungtyse.

Bendrovė organizuoja jau tradicinėmis tapusias šventes: išvažiuojamuosius koncertus Šv. Kalėdų proga, bei Naujametinius renginius.

DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA

Darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti bendrovėje yra taikoma eilė prevencinių priemonių, skirtų darbuotojų darbingumui, sveikatai, gyvybei darbe išsaugoti.

Asmenys priimami dirbti į bendrovę privalo pasitikrinti sveikatą, dėl užkrečiamų ligų o taip pat dėl profesinės rizikos veiksnių, kurie egzistuoja darbo vietose. Sveikatą privalo pasitikrinti priimami dirbti pavojingus darbus ir eksploatuojantys potencialiai pavojingus įrenginius. Darbuotojai dirbantys bendrovėje sveikatą tikrinasi periodiškai, teisės aktuose nustatyta tvarka.

Bendrovėje yra patvirtinta darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais instruktavimo tvarka bei mokymo tvarka. Asmenys priimami dirbti į bendrovę intruktuojami įvadiniu darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimu. Šio instruktavimo metu jie supažindinami su bendrovės veikla, darbuotojų saugos ir sveikatos organizavimu, profesinės rizikos veiksniais įmonėje, asmens higienos reikalavimais, pranešimų tvarka įvykus nelaimingam atsitikimui darbe, eismo taisyklėmis bendrovės teritorijoje ir gamybiniuose padaliniuose. Šį instruktavimą atlieka darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai. Darbo vietoje darbuotojus instruktuoja padalinių vadovai. Darbuotojai supažindinami su darbo vieta, darbo priemonėmis, esančiais profesinės rizikos veiksniais konkrečioje darbo vietoje, kaip saugiai atlikti konkrečius darbus, technologines gamybines darbo operacijas. Darbo vietose kasmet atliekamas periodinis darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimas. Bendrovėje darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais darbuotojai darbo vietoje instruktuojami papildomu instruktavimu, instruktavimo tvarkoje nustatyta tvarka. Bendrovėje atliekami pavojingi darbai, eksploatuojami potencialiai pavojingi įrenginiai. Todėl darbuotojai atliekantys pavojingus darbus, eksploatuojantys potencialiai pavojingus įrenginius mokomi bendrovėje arba juos moko profesinio mokymo teikėjai pagal patvirtintą mokymo ir žinių tikrinimo tvarką bendrovėje. Atsižvelgiant į tai, kaip darbo priemonės, darbo sąlygos atitinka darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimams atliekamas darbo vietų profesinės rizikos vertinimas. Darbuotojams išduodamos asmeninės apsaugos priemonės apsaugančios nuo rizikos veiksnių poveikio. Asmeninių apsaugos priemonių išdavimas, laikymas, džiovinimas, valymas, skalbimas yra organizuojamas bendrovėje nustatyta tvarka.

Bendrovėje darbuotojai instruktuojami gaisrinės saugos klausimais. Įvadinį gaisrinės saugos, instruktavimą, priimant į darbą, ir periodinį kasmet atlieka padalinių vadovai. Bendrovėje organizuojami teoriniai bei praktiniai gaisrinės saugos mokymai.

Jei bendrovėje dirba kitų įmonių darbuotojai t.y. pagal pasirašytas sutartis atlieka darbus ar paslaugas bendrovėje, darbas organizuojamas taip, kad būtų garantuota visų darbuotojų sauga ir sveikata. Užtikrinanat, kad rangovų atliekamas darbas ar kiti veiksmai AB “Rokiškio sūris” teritorijoje, gamybinėse patalpose būtų saugūs, yra parengti saugos ir sveikatos reikalavimai.

Bendrovėje modernizuojamos darbo priemonės, mažinant ergonominius rizikos veiksnius. Robotizuojamos darbo vietos, techniškai pasenę įrenginiai keičiami naujais, automatizuojamos darbo priemonės.

2019 m. sumontuotas kėlimo įrenginys su pasukimo/apvertimo funkcija, išvengiant sunkaus rankinio darbo vartant sūrius.

Potencialiai pavojingį įrenginiai prižiūrimi vadovaujantis potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu.

2019 m. modernizuotos buitinės patalpos, kuriose telpa ne tik moterų ir vyrų persirengimo erdvės, dušai, batų džiovyklos, bet ir moderni, šiuolaikiškai įrengta virtuvė, valgomasis.

2019 m. bendrivėje įvyko du lengvi nelaimingi atsitikimai darbe.

VISUOMENĖ

Praktikos galimybės

Bendrovė bendradarbiauja su universitetais bei mokymo įstaigomis ir kasmet sudaro galimybes ir studentams, ir moksleiviams, norintiems susipažinti su Bendrove, pamatyti, kaip atrodo čia dirbančių žmonių darbo diena, apsilankyti Bendrovėje, bei atlikti praktikas.

Aplinkos tvarkymo akcija

2019 m. Bendrovės darbuotojai kartu su savo šeimų nariais dalyvavo tradicine tapusioje talkoje „Dvaro parkui – žalią veidą“, sutapusioje su savanoriška visuomeninės akcija „Darom“.

Paramos veikla

Bendrovė siekia išsaugoti patikimo socialinio partnerio statusą, prisidedama sprendžiant aktualias mūsų visuomenės socialines problemas, bei paremdama įvairias įstaigas, organizacijas ar jų projektus, taip pat prisidėjo skatindama įvairias iniciatyvas, remdama įvairius kultūros renginius, bei vietos bendruomenę, sporto plėtros projektus, pagerindama socialiai jautrių visuomenės grupių gyvenimo aplinką.

APLINKOS APSAUGA

Aplinkos apsauga - viena iš AB „Rokiškio sūris“ socialinės –ekonominės atsakomybės veiklos sričių. Skiriant lėšas aplinkosauginėms priemonėms bendradarbiaujama su Europos Sąjungos paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtros fondu, Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondu.
Mūsų aplinkosaugos siekis: nuolat mažinti neigiamą poveikį aplinkai, įgyvendinti taršos prevencijos priemones, išteklių tausojimas, darni plėtra.

Visuomenės informavimas

Bendrovė planuodama naujas ūkines veiklas, esamų veiklų plėtrą ar modernizavimą, vadovaujasi Planuojamos ūkinės veiklos poveikio vertinimo įstatymu. 2018 metais atliktas poveikio visuomenės sveikatos vertinimas (toliau-PVSV) ir sanitarinės zonos nustatymas planuojamai veiklai Sūrio nokinimo kameros statybai. Atlikta išmetamų teršalų į atmosferos orą inventorizacija, teršalų skaidos analizė, triukšmo lygio ir sklaidos analizė. 2019 m. atnaujintas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas Nr. P1-5/026. Atlikus PVSV ir kompleksiškai išanalizavus žinomus aplinkos veiksnius, galinčius daryti poveikį visuomenės sveikatai gyvenamoje aplinkoje, galima daryti išvadą,

kad aplinkos oro teršalų ir kvapų koncentracijos ir triukšmo lygis aplinkoje neviršys teisės aktais nustatytų ribinių verčių. Įvertinus AB „Rokiškio sūris“ vykdomą ir planuojamą veiklas - nustatyta, jog objektas neturi žymios įtakos aplinkos oro kokybei, triukšmo ir kitos taršos padidėjimui artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, todėl neigiamas poveikis visuomenės sveikatai nenumatomas.
Aktualią informaciją apie planuojamos veiklos vertinimą skelbti rajono laikraštyje „Gimtasis Rokiškis“, respublikinėje spaudoje „Lietuvos aidas“. Informuodami visuomenę apie planuojamus pakeitimus ir pasiekimus užtikriname visuomenės teisę žinoti apie svarbiausius įvykius.

Aplinkos oro apsauga

Turimi stacionarūs taršos šaltiniai yra inventorizuoti, ir eksploatuojami pagal Aplinkos apsaugos agentūros išduotą Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą.
2019 metais į aplinkos orą patekę teršalai neviršijo nustatyto metinio leidžiamo išmesti teršalų normatyvo. Siekiant geros aplinkos oro kokybės yra taikomos šios aplinkosauginės priemonės:

- Mažinant galimybę susidaryti nepageidaujamam kvapui tvarkant nuotekas atliekama jų biologinis apdorojimas bioskaidytuvu.
- Susidaręs nepageidaujamas kvapas nuotekų valymo metu valomas biofiltre
- Kietosios dalelės (laktozės) gamybos linijoje gražinamos į produktą, išleidžiamas oras filtruojamas
- Transporto priemonės keičiamos naujomis, mažesnės taršos.
- Vykdomos energetinio efektyvumo priemonės (pastatų renovacija, rekuperacijos sistemos, efektyvios energijos apskaitos ir valdymo sistemos diegimas, ir kitos).

Įmonė vykdo stacionarių taršos šaltinių teršalų monitoringą siekiant kontroliuoti azoto oksidų emisiją į atmosferą iš sūrių rūkyklos. Nustatyti metinės taršos normatyvai 2019 metais nebuvo viršyti.

Vandenų apsauga

Pieno perdirbimo metu susidariusias gamybines nuotekas valome savuose biologiniuose valymo įrenginiuose su azoto ir fosforo šalinimu. Gamybinių nuotekų nepageidaujamo kvapo išvengimui buferiniame rezervuare įrengti bioskaidytuvai. Gamybinių nuotekų taršos monitoringui įsigytas taršos matavimo prietaisas. Nuotekų valymo efektyvumas labai aukštas:

BDS_7 - 99,8%
Skendinčios medžiagos -98,6%
Bendras azotas – 94,2%
Bendras fosforas – 98,4%
Riebalai – 99,6%

Išrūgų perdirbimo metu likęs vanduo yra valomas - filtruojamas atbulinės osmozės būdu. Atbulinio osmoso filtracijos efektyvumas labai didelis: BDS_7 - 97,2%. Dalis išvalyto vandens panaudojama sanitarijos reikmėms, taip sutaupant 12% požeminio vandens išteklius.
Vykdomas išleidžiamų teršalų su valytomis nuotekomis monitoringas, ir nuotekų priimtuvo Alsetos ežero monitoringas vandens būklei stebėti. Išleidžiamų teršalų metinės taršos normatyvai 2019 metais nebuvo viršyti. Neigiamo poveikio Alsetos ežerui nenustatyta.
Teritorijoje surinktos paviršinės nuotekos valomos smėlio –naftos gaudytuvuose. Išleidžiamų teršalų leistinos koncentracijos 2019 metais nebuvo viršytos. Paviršinės nuotekos pagal sutartį išleidžiamos į miesto lietaus nuotekų tinklus.

Požeminio vandens, dirvožemio ir grunto apsauga

AB „Rokiškio sūris“ eksploatuoja dvi degalines. Viena Rokiškio mieste šalia įmonės, kita Obeliuose (15 km nuo Rokiškio). Vykdoma požeminio vandens monitoringo programos. Taršos naftos produktais nenustatyta.
Biologiniuose valymo įrenginiuose susidaręs nuotekų valymo dumblas naudojamas žemdirbystės laukų tręšimui Rokiškio rajone pagal suderintą tręšimo programą. Atlikti nuotekų valymo dumblo tyrimai parodė, kad tai yra didelės tręšiamosios vertės produktas atitinkantis A klasės I kategorijos reikalavimus. 2019 metais laukų tręšimui panaudota 3881 t. nuotekų valymo dumblo, tam reikėjo 210 ha žemės ūkio naudmenų.
Duomenų apie dirvožemio ar grunto taršą nebuvo nustatyta.

Atliekų tvarkymas

AB „Rokiškio sūris“ veikloje 2019 metais susidarė 4051,8 tonos atliekų. Tame tarpe 42,7 t pavojingos atliekos. Antrinių žaliavų tvarkytojams perduota 139,3 t. pakuotės atliekų. Didelė dalis susidariusių atliekų yra nuotekų valymo dumblas 575,7 tonos (pastaba- pasikeitė nuotekų dumblo apskaitos vienetai. Nuo 2018 m. jis atliekų susidarymo apskaitoje apskaitomas sausomis medžiagomis, o nuotekų dumblo kokybės apskaitos žurnale natūraliu svoriu). Nuotekų valymo dumblas panaudotas žemdirbystės laukų tręšimui. Kitos susidarę atliekos perduodamos teisę turintiems tvarkyti atliekas tvarkytojams pagal sutartis. Galima išskirti pieno valymo atliekas 2942 t. perduotas biomasės gamybai, vėliau atsinaujinančios elektros energijos gamybai. Vedama nustatyta atliekų apskaita GPAIS, nustatytos ataskaitos pateiktos.

Cheminių medžiagų naudojimas

Pieno perdirbimo procesuose sanitarijos ir maisto saugos tikslais yra naudojamos plovimo ir dezinfekavimo medžiagos. Naudojantis technikos pažanga daugelyje procesų įrengtos automatinės plovimo stotys (CIP). Stengiamasi naudoti mažiau pavojingas ar net nepavojingas chemines medžiagos ar mišiniai. Technologiniams procesams naudojamos tik leistinos cheminės medžiagos, vykdoma griežta apskaita ir kontrolė. Visos naudojamos cheminės medžiagos ir preparatai turi atnaujintus saugos duomenų lapus.

Gamtos išteklių ir žaliavų naudojimas

AB „Rokiškio sūris“ išgauna požeminį vandenį ir sunaudoja gamybinėms reikmėms. Vandenvietė yra registruota, vandens ištekliai aprobuoti, vykdoma naudojamų išteklių apskaita ir kontrolė, teikiamos ataskaitos nustatyta tvarka. 2019 metais išgauta 708 tūkst. m^3 požeminio vandens. Vykdomas požeminio vandens monitoringas. Naudojamo požeminio vandens kiekis nesukelia rizikos vandenvietės vandeningajam sluoksniui, neigiamo poveikio aplinkai ir taršos nenustatyta. Dalį reikalingo vandens perkame iš UAB “Rokiškio vandenys“. Siekiant mažinti išteklių naudojimą 108,9 tūkst.m3 vandens sutaupėme naudodami išvalytą vandenį. Didinant energetinį efektyvumą išplėsta garo kondensato surinkimo sistema.
Siekiant mažiau naudoti kuro ir išmesti teršalų į atmosfera palaipsniui atnaujinamas transporto parkas, atsisakoma senų automobilių. 2019 metais įsigytos 23 transporto priemonės, nurašytos ar

parduotos 31 transporto priemonė. Siekiant taupyti kurą kontroliuojamos kuro normos transporto priemonėms ir vedama sunaudojimo apskaita, optimizuojami maršrutai.
Siekiant taupyti gamtos išteklius optimizuojamas produktų pakavimas, kad sunaudoti kuo mažiau pakuotės. Nuolatos ieškoma pakuotės taupymo būdų bendradarbiaujant su klientais ir tiekėjais.

KORUPCIJOS PREVENCIJA

Nuo 2018 metų vasario mėnesio Bendrovėje dokumentuota Verslo etikos politika (toliau-Politika), kuria aiškiai ir viešai deklaruojamas neigiamas požiūris į kyšininkavimą ir korupciją. Šios politikos nuostatos taikomos visiems Bendrovės darbuotojams, atstovams, tarpininkams, tiekėjams, subrangovams.
Bendrovė savo veikloje vadovaujasi verslo praktikos principais:
Atsakingumas. Bendrovė atsakingai vykdo savo veiklą.
Skaidrumas. Bendrovė laikosi Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų reikalavimų, noriai bendradarbiauja su institucijomis ir esant reikalui teikia reikalaujamą informaciją, nurodytą teisės aktuose.
Sąžiningumas. Bendrovėje dirbantys darbuotojai privalo sąžiningai ir skaidriai vykdyti savo funkcijas ir darbą atsižvelgdami į nešališkumo, įmonės interesų prioriteto, teisėtumo ir konfidencialumo principus.
Patikimumas. Bendrovė, siekdama savo partnerių, akcininkų, tiekėjų, klientų bei darbuotojų pasitikėjimo, netoleruoja jokių korupcijos formų.
Bendrovės vadovybė viešai išreiškia tvirtą palaikymą kovai su korupcija. Draudžiamas kyšininkavimas ar kitokių piniginių išmokų siūlymas ar ėmimas.
Apie bet kokius Politikos pažeidimus ar įtarimus padaryti pažeidimą gali būti konfidencialiai perduodama įmonės svetainėje nurodytais kanalais.
2019 metais su korupcija susijusių incidentų nustatyta nebuvo.